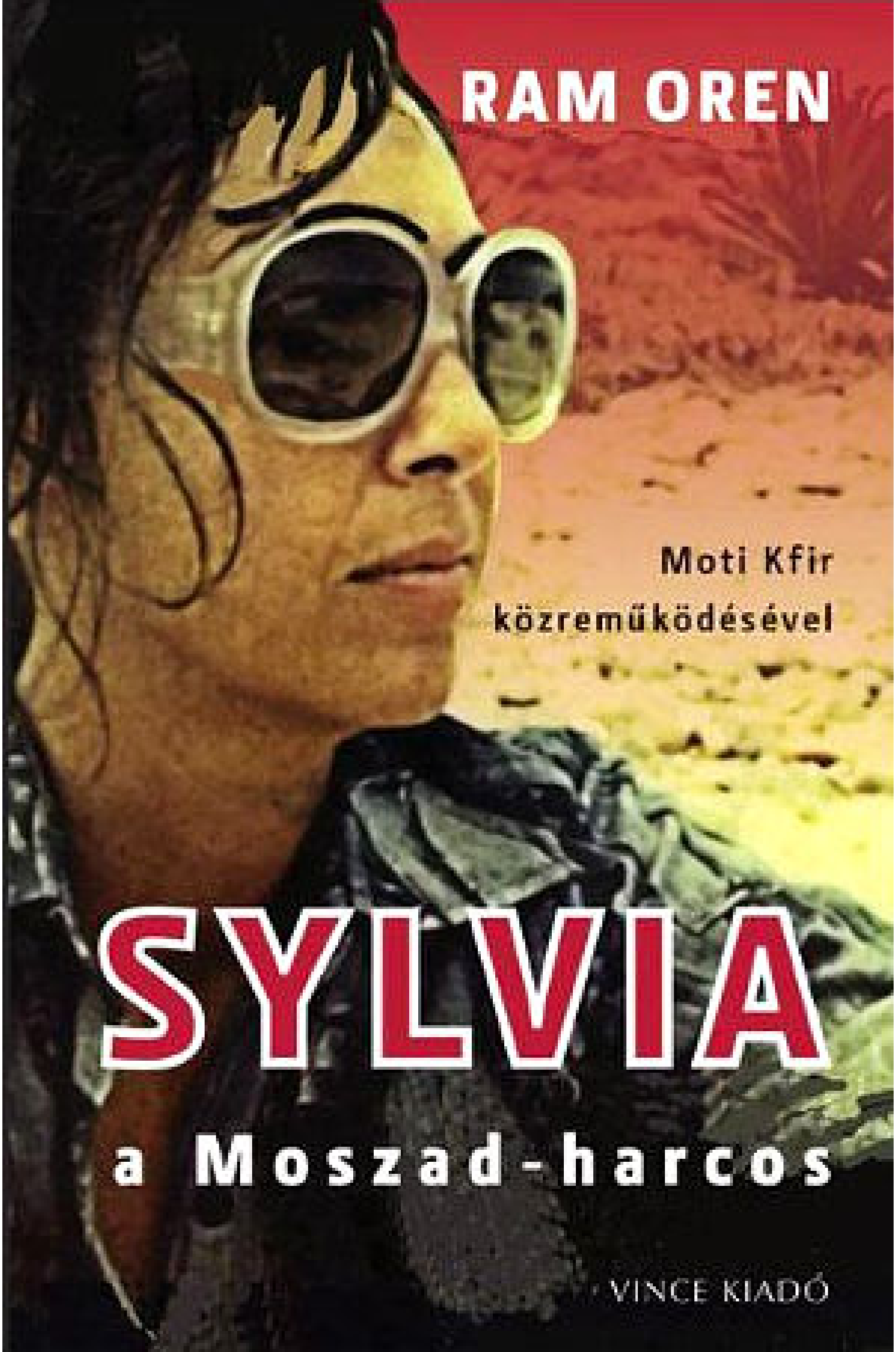
RAM OREN
Moti Kfir
közreműködésével
SYLVIA
a Moszad-harcos
VINCE KIADÓ

RAM OREN

SYLVIA

a Moszad-harcos

Moti Kfir közreműködésével

VINCE KIADÓ

Copyright © Ram Oren, 2010 All rights reserved

A magyar fordítás a Keshet Ltd. 2010-es kiadása alapján készült.
Fordította: Halász András
Magyar kiadás: © Vince Kiadó, 2011

Kiadta 2011-ben a Vince Kiadó,
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja
(1027 Budapest, Margit körút 64/b)

A kiadásért a Vince Kiadó igazgatója felel

Szerkesztés: Forand Bt.

Tartalom

Köszönetnyilvánítás

Előszó

Gyilkosság rendelésre

Nem várt vendég

Éjszaka az arab faluban

Letartóztatás és vizsgálat

Fogoly a menekülttáborban

Férfi női ruhában

Szerelmi történet

Személyes nézőpont

Köszönetnyilvánítás

A szerzők megjegyzése

Jegyzetek

Köszönetnyilvánítás

Köszönetemet szeretném kifejezni mindazoknak, akik nagy segítségemre voltak a könyv megírásában. Közéjük tartozik: Dan Arbel, Tanhum Ben Ari, Ilan Ben David és a Katonai Cenzúrahivatal munkatársi gárdája, Norit Golan, Dián Gmar, Arie Zohar és a Miniszteri Tanács Könykiadási Igazgatósága, Nahmia Meiri, Jakov Midad, Dani Feinasz, Eliezer Felmor, David Rafael, Annæs Schjødt

Ram Oren

Előszó

A hírszerzés – tartják sokan – a második legősibb foglalkozás, csakhogy még erkölcstelenebb.

A Sylvia, a Moszad-harcos című könyv – a cionista Sylvia Rafael története – alaposan rácáfol a fenti állításra. Egyrészt bármely, akár nemtelen eszköz segítheti a titkosszolgálatokat céljaik elérésében. Másrészt, az izraeli hírszerzés, amely rendkívül fegyelmezetten és odaadással vesz részt, a véget nem érő küzdelemben, amelyet Izrael állam folytat a vele szemben álló arab országok és a palesztin erők ellen, tekintettel van az erkölcsi értékekre, és mindenáron el akarja kerülni ártatlan emberek életének a kioltását.

E könyv szerzői Sylvia Rafaelt kívánják bemutatni, és egyúttal érzékeltetni a szívós harcot a Fatah égisze alatt működő Fekete Szeptember terrorszervezet ellen. Eközben alkalmuk nyílik arra, hogy feltárják az olvasónak a hírszerzés szakma titkait, az újabb tagok kiválasztásának, majd kiképzésének időigényes és szigorú módját, érzékletesen ismertetik a jelöltek előtt álló nehéz próbákat és vizsgákat, amelyeken lépésről lépésre végig kell haladniuk, hogy aztán önállóan vehessenek részt operatív akciókban.

A lillehammeri tragédia – a Moszad hírszerzői tévedésből megölték Ahmed Bouchikit, a Norvégiában élő, marokkói származású, ártatlan fiatalembert – kulcsfontosságú helyet kapott a könyvben, mintegy ellenpéldaként a titkosszolgálat egyébként körültekintő és a részletekre nagy hangsúlyt fektető politikájának. Sajnos, nem egyszer, a mindenáron való győzni akarás felülkerekedik a józan óvatosságon: az akció ban résztvevők nem várják ki a megfelelő alkalmat, a legoptimálisabb körülményeket. Az effajta magatartásra példa mindaz, ami Lillehammerben történt – bármely, s nem csak az izraeli hírszerzés történetében több hasonló eset fordult elő.

A könyv főszereplője, Sylvia erős késztetést érezve csatlakozott az izraeli hírszerzéshez. Feltétlenül hitt a Moszad parancsnokaiban és az összekötőiben.

A lillehammeri tévedés mélységes csalódást okozott neki. Ebben az esetben tévedtek a célszemélyt illetően, s az akció mindenáron való végrehajtásának a szándéka végzetes kudarchoz vezetett. A

merényletben résztvevők letartóztatása is erre az okra vezethető vissza.

Sylvia nem véletlenül írta a börtönből: Lillehammer után valami összetört bennem. Az életöröm egy része mintha kiveszett volna belőlem, és nincs bennem késztetés, hogy tovább szolgáljam a korábban oly nagyra tartott embereket. Igazi hősöknek tartottam őket, és egyszeriben most másnak látom őket. Menynyire kár …

Kétség sem férhet hozzá, hogy a Moszad vezetői és tagjai a sajnálatos esemény után levonták a megfelelő következtetést. De azt is meg kell jegyezni, hogy az effajta akciók tervezőinek és végrehajtóinak számítaniuk kell arra, hogy nem jól ítéltek meg egy helyzetet, s valami balul üt ki.

Az elszenvedett kudarc ellenére az izraeli titkosszolgálat nem hagyott fel azzal, hogy végezzen egyik legfőbb ellenfelével, a Fekete Szeptember vezetőjével, Ali Haszan Szalamával. A makacs erőfeszítés végül eredménnyel járt: a terroristát felkutatták és likvidálták. Halálának híre némi megnyugvást okozott Sylvia Rafaelnek, ennek a bátor és eltökélt Moszad-harcosnak.

Végül szükséges hangsúlyozni, hogy a Moszad munkájának középpontjában nem az operatív akciók, az ellenség üldözése és megsemmisítése áll – jóllehet ennek ellenkezőjét érezheti az olvasó, miután letette ezt a könyvet. Az effajta akciók kivételesnek számítanak. Az izraeli titkosszolgálat legfőbb tevékenysége a színfalak mögött zajlik: információkat gyűjt az állam érdekeinek megfelelően.

Slomo Gazit nyugalmazott tábornok,
az izraeli katonai hírszerzés egykori vezetője

Gyilkosság rendelésre

1

Kilenc fekete hajú arab fegyveres férfi ült az asztal körül. Az asztallapon egy színes fénykép példányai hevertek. Mindegyikük felemelt egyet, és alaposan szemügyre vette a képen látható, negyven év körüli, sudár termetű, elegáns kosztümöt viselő nőt. Az asszony éppen egy divatos butikból lépett ki Oslo belvárosában, a kezében tartott reklámtáskán látszott a bolt neve: Steen & Strom. A fotót minden bizonnyal messziről, teleobjektívvel készítették, ám a nő arcvonásait mégis jól ki lehetett venni. Szép volt, az arca nyugodt, mozdulatai elegánsak. Magabiztosnak tűnt, aligha gyanakodott arra, hogy valaki követné, vagy titokban fényképezné.

Az asztal körül feszültség vibrált, sűrű cigarettafü st tette fojtogatóvá a le vegőt. A zárt ablakokon túlról behallatszott az utca zaja és a müezzin kiáltása a szomszédos mecsetből. Kora nyári este volt Nyugat -Bejrútban, 1977-ben. A munkából hazatérők autói araszoltak a közlekedési dugóban. Időközben me ggyulladtak az utcai fények.

Az asztalfőt a göndör hajú, kifejezetten jóképű Ali Haszan Szalama foglalta el. A körülötte ülők már rájöttek, a korábban szemügyre vett fénykép miatt gyűltek ma össze. Arra vártak, hogy a parancsnok megszólaljon.

– Ő Sylvia Rafael – jelentette ki Szalama.

Bár az asszonnyal még egyikük sem találkozott, nevét jól ismerték, és gyakran félelemmel vegyes tisztelettel emlegették. Tudták, több társuk miatta halt meg.

– Őt kell kivégezni – mondta ki a parancsnok a kemény ítéletet.

A jelenle vőknek a szeme se rebbent. A halál az életük része volt, nap mind nap öltek embereket, így a Sylvia kivégzésére kapott utasítás sem számított kivételesnek.

Ali Haszan Szalama a világ egyik legkegyetlenebb és legveszélyesebb terrorszervezete, a Fekete Szeptember vezetője volt. Ő tervelt ki több olyan akciót, amelynek számos zsidó esett áldozatul Izraelben vagy másutt. Ő eszelte ki és készítette elő az

izraeli sportolók meggyilkolását a müncheni olimpia idején, s elérte, hogy szervezetének neve világszerte az újságok címoldalára kerüljön. A sikeres merényletek után Ali híres-hírhedt ember lett, olyan hírnévre tett szert, amelyről a többi terrorszervezet vezetője legfeljebb csak álmodozhatott. Kérkedett is fontosságával, bölcs tanácsaival, határozottságával és vezetési képességével. Az emberei istenítették, és minden rájuk bízott feladatot gondolkodás nélkül teljesítettek. Ali a palesztin nép harcának a jelképe lett. Jasszer Arafat, a Fatah vezetője – az ő szervezete alá tartozott a Fekete Szepte mber – nem győzte hangoztatni, hogy Ali minden várakozását felülmúlja. „Fiamnak" nevezte.

És most, a terrorszervezet megalakulása után majdnem hét évvel a szemé lyeskedő viták miatt a szervezet kettészakadt, s az akciók száma is megcsappant. Ali Szalama arra kényszerült, hogy saját magáért harcoljon. Belátta, vissza kell vonulnia és rendezni a sorait, mert a Fekete Szeptember csakis így tudja visszaszerezni régi fényét. A vele foglalkozó újságcikkek és az egykori dicsérő szavak hiányát egyre nehezebben viselte el.

Ali Szalama nemcsak a saját, hanem apja dicsőségében is sütkérezett.

Haszan Szalamát a palesztinok az 1930-as évektől kezdve bálványozták. Az emberei között a mellén keresztbe vetett, puskagolyókkal telitűzdelt övvel és a derékszíjához csatolt két pisztolyával pará dézó férfi Palesztina híres arab vezetői közé tartozott. A jeruzsálemi főmuftinak, Fladzs Amin el-Husszeininek a védence volt – a vallási vezető támogatta Hitlert, és a zsidók kiirtása mellett kardoskodott. A főmufti biztatása és támogatása ösztönözte Haszan Szalamát arra, hogy Palesztina arabjait öldöklő háborúba vezesse a zsidók ellen még az izraeli függetlenségi háborút megelőző időkben. Tapasztalt, okos és fondorlatos vezető volt, aki az ország középső részén támadott zsidó célpontokat. Parancsnokságát Rammallahba telepítette, s a város szívében lévő épületből irányította jaffai, tajbei és Túl Carem-i akcióit is. Az izraeli zsidók számára a pusztítás és rombolás jelképe lett. Megértették, hogy amíg életben van, ő a legfőbb ellenség – mielőbb likvidálni kell. Felkutatására titkos akciókat szerveztek. Megtudták, hogy bizonyos időt a rammallahi parancsnokságán tölt. Zsidó harcosok támadták meg az épületet, de nem találták ott, így meg sem ölhették a keresett arab vezetőt. Később a Givati brigád megerősített egységekkel tett újabb kísérletet, s bár harminckilenc embert megöltek, Haszan Szalamát nem találták a

halottak között. Egy későbbi, Rasz el-Ajinért folytatott ütközetben vesztette életét. Az idő tájt fia, egyetlen örököse, Ali Szalama kilencéves volt, aki aztán kamaszkorában esküdött meg, hogy bosszút áll apja haláláért, és elüldözi a zsidókat Izrael földjéről.

A Fekete Szeptember vezetőinek bejrúti találkozóját fegyveres őrök vigyázták. Néhányan az ablakoknál fürkészték az utcát, hogy időben észrevegyenek bármely gyanús mozgást. Ali biztosra vette, hogy az izraeliek nem hagytak fel a keresésével. Minden pillanatban tartott a támadásuktól.

Ali, az intelligens, ravasz, kemény, sőt brutális terrorista számos repülőgép-eltérítést és olyan halálos akciókat tervelt ki, amelyek során ártatlan izraeliek haltak meg. Tisztában volt azzal, hogy az izraeli titkosszolgálat, a Moszad, mindenáron végezni akar vele. Eddig azonban sikerült eltűnnie a rá vadászó mesterlövészek elől, soha nem hagyott nyomot maga után. Amikor éppen lecsapni készültek rá, álruhát öltve jutott el az egyik rejtekhelyről a másikra. Szívből gyűlölte a Moszadot, amely Európa-szerte próbált meg leszámolni a Fekete Szeptember vezetőivel – ezek a társai szinte valamennyien személyes jó barátai voltak. E mberei mindössze két alkalommal kerültek ki győztesen az izraeliekkel való összecsapásból, de diadaluk alig keltett visszhangot, korántsem kapott a világsajtó részéről akkora figyelmet, mint bármely Moszad-akció.

Ali elérkezettnek látta az időt, hogy a terrorizmus ismét a régi hevességgel lángoljon fel. Ráadásul különösen fájdalmas ütést akart mérni ellenfeleire. Olyan személyt keresett, akinek a meggyilkolása megrázza a világot. Sylvia Rafaelt tartotta a tökéletes célpontnak.

Sylvia az izraeli titkosszolgá lat legtapasztaltabb hírszerzői közé tartozott.

Annak a kis létszámú, felkészült csoportnak volt a tagja, amelyet Ali Szalama felkutatására hoztak létre.

A Fekete Szeptember vezetői már többször próbálták felkutatni, hogy végezzenek vele, de mindeddig eredménytelenül. A halálát kívánták, mert éveken át folytonos fenyegetést jelentett a számukra. Most lehetőségük nyílt a megtorlásra. Elszántak voltak tervük végrehajtásában.

Ali Szalama tisztában volt azzal, hogy az asszony megölésével nem csak az izraeliekre mér csapást, de elégtételt nyújt a Fekete

Szeptember még életben lévő tagjainak, akik a Moszadnak köszönhetően sorban veszítették el parancsnokaikat és barátaikat.

– Azt hiszem, az akció nem lesz túl bonyolult – jelentette ki Ali. – Az embereim már néhány hete követik a nőt Oslóban. Tudjuk, nincsenek testőrei, és valószínűleg fegyver sincs nála. Egyáltalán nem tart attól, hogy valaki meg akarná ölni.

Majd azt is hozzátette, nemsokára kibővíti az akció végrehajtására kiszemelt csoport létszámát.

– A legjobb embereim hajtják végre az ítéletet – ígérte a jelenlevőknek s nem fognak hibázni.

Ali beszámolt tervéről Jasszer Arafatnak, akinek tetszett az ötlet, és engedélyt adott rá. Még azt is jóváhagyta, hogy az akciót a Fatah finanszírozza, mivel Alinak nem volt pénze a repülőjegyekre, a szállodai költségekre, az étkezésekre, az utazásokra, és költőpénzt sem tudott volna biztosítani.

A művelet előkészítése olajozottan ment. Líbiai diplomaták, akik egykor nagy odaadással működtek együtt Alival és egész Európát behálózó csoportjával, ezúttal a futárpostával csempésztek be pisztolyokat Norvégiába, és juttatták el a fegyvereket titkos rejtekhelyekre.

Ali Szalama a nyár elejét jelölte meg az akció időpontjául. Addigra véget ér a zord tél, és az időjárás enyhültével Sylvia bizonyára gyakrabban hagyja el otthonát. Nem kell hosszasan várakozni a feladat végrehajtására.

Alapos megfontolás után, négy személyre esett a választása. Mindegyikük kellő tapasztalatot szerzett bonyolult szabotázsakciók során: többszöri átszállással jutottak el Oslóba, a különböző repülőtereken egyetlen ellenőrzésnél sem figyeltek fel a hamis útlevelekre. A parancs egyértelmű volt: amint vége ztek Sylviával, azonnal szóródjanak szét Európában, ki gépkocsival, ki repülővel hagyja el Norvégiát.

Az újabb tagokkal kiegészült csoport gondosan ügyelt arra, hogy ne keltsen feltűnést a környezetében.

Tagjai nem használtak telefont, szobáikba zárkó ztak, szendvicseken éltek, és korán tértek nyugovóra.

Ahogy közeledett az akció időpontja, arra készülődtek, hogy begyűjtik a pisztolyokat a rejtekhelyekről. Úgy tervezték, Sylvia lakása mellett, egy nyilvános parkban bújnak meg. Amikor a nő

kilép a házából, tüzet nyitnak rá, s az asszony élettelenül zuhan majd a földre.

Ali emberei szentül hitték, hogy akciójuk sikerrel fog járni.

Nem várt vendég

1

Porfelhő takarta el a napot és a dél-afrikai város nagy birkaakolját. A forróságtól izzó országúton rakománnyal teli teherautó haladt komótosan. A vezetőfülkében két férfi ült. Az egyik a kormányt fogta, a másik szundikált, s közben a feje időnként a mellére billent.

Amikor a teherautó elérte a város északi csücskén lévő házat, megállt az útpadkán.

– Ébredjen – lökte oldalba a sofőr az utasát –, megérkeztünk. Az apró la kóházak és a szállongó por mögül előbukkanó fehér tornyú holland templom felé mutatott. – Ez Graaff-Reinet.

A zilált hajú, szakadozott ruhájú, vézna utas kiszállt, és kezével köszönetét intett a sofőrnek. A harmincas évei közepén járhatott. Éhségtől korgó hassal botorkált. Hajója harminc nappal ezelőtt, 1946. augusztus 1-jén kötött ki Port Elisabethben, s azóta csak a szemetesedényekből kikotort ételmaradékon élt – a cipőjébe rejtett kevéske pénzhez semmiképpen sem akart hozzányúlni. Már egy hónapja nem borotválkozott, de ez valójában nem zavarta. Csak eltökélt célja tartotta életben, adott erőt a gyalogláshoz: eljut ni Graaff-Reinetbe – erről a városkáról álmodozott azokban a napokban, amikor a halál tombolt körülötte.

Csodával határos módon maradt életben. A második világháború előtt történelemtanár volt. Amikor a háború kitört Ukrajnában, a feleségével, két gyermekével és a többi zsidóval együtt elhurcolták, hogy egy mély, fákkal teli szurdokban mindenkit kegyetlenül lemészároljanak attól a naptól kezdve hívják azt a helyet Babij Jarna k. Amint a lövések eldördültek, néhányan – köztük a fiatal tanár – beledőltek a gödörbe, és halottnak tetették magukat. Csak ők élték túl a mészárlást. Amikor leszállt az éj, s már a haldoklók nyöszörgése is elcsendesült, a férfi kimászott a holttestek alól, és titokban visszatért a lakásába, hogy magához vegye felesége ékszereit, amelyeket az egyik szoba kőpa dlója alatt rejtegettek. Az értékes holmikkal együtt egy levelet is a

zsebébe dugott – a borítékon szerepelt a dél-afrikai Graaff-Reinet-i cím.

Míg sötét éjszaka volt, úttalan utakon gyalogolt, amikor kivilágosodott, megbújt az erdőben. A bokrokról szedett bogyókon élt, patakok vizét itta, miközben feleségét és gyermekeit siratta. Amint újra besötétedett, pirkadatig folytatta útját. Az egyik éjszaka ismerős keresztények házához érkezett, akik hajlandóak voltak elbújtat ni a házuk pincéjében. A nála lévő ékszerek némelyikéért még kevéske ételt is adtak neki, de ennél fontosabb volt, hogy ottlétét titokban tartották. Bár a németek néhány alkalommal alaposan átkutatták a környéket, a zsidó tanárt nem találták meg. Életben maradt.

A háború után a férfi elhagyta búvóhelyét, visszatért a városba, amelynek nagy része a bombázások során megsemmisült. Átfésülte a romokat, mert abban reménykedett, valamelyik hozzátartozója talán túlélte a poklot. Pinc32ékben aludt, elhagyatott kertek gyümölcseit ette. Több hét hiábavaló kutatás után kénytelen volt rádöbbenni, hogy egyetlen hozzátartozója sem maradt életben. Már semmi sem kötötte a városhoz.

Bejárta egész Európát, hol vonattal, hol autóstoppal jutott egyik helyről a másikra. Különböző segélyszervezetektől kért segítséget, több száz listát nézett át, abban a reményben, hogy a túlélők között hozzátartozóra vagy ismerősre akad. De minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult. Csak egyetlen dologba, egy bizonytalan lehetőségbe kapaszkodhatott: a megőrzött borítékon szereplő dél-afrikai címbe. Abban bízott, hogy ott majd segítőkész emberekre talál.

Mindent megtett annak érdekében, hogy feljusson egy Dél-Afrikába tartó teherszállító hajóra. A családi ereklyeként őrzött arany ékszerrel megvesztegetett egy orosz tisztviselőt, aki útlevelet szerezett neki, és feljuttatta egy Dél-Afriká ba készülő szovjet kereskedelmi hajóra. Hajlandó volt fizetség nélkül elvégezni bármilyen munkát csakhogy célba érjen. Zokszó nélkül dolgozott hajnaltól napestig: rozsdafoltokat távolított el vagy a hajó fémfelületeit festette újra.

Amikor végül kikötöttek Port Elizabethben, elhagyta a hajót, kezében egy elnyűtt táskával – ebben tartotta silány ruhaneműjét. Zsebében lapult a kincsként őrzött, elsárgult boríték, hátoldalán a feladó nevével és címével. Hozzá indult.

A tízezer lakosú Graaff-Reinet a Sondags folyó partján épült, nevét a terü let első kormányzójáról kapta. Az ott élők főként birkatenyésztésből tartották fenn magukat, még a gyapjút is maguk dolgozták fel, de exportáltak narancsot meg bort is. A túlélő egy kivételesen forró kánikulai napon érkezett meg. A házak ablakait faredőnyök takarták, s a széles utcákon csak azok tartózkodtak, akik nem tudtak hova behúzódni.

Egy rendőr, miközben az izzadságcseppeket törölte le a homlokáról, elirányította a keresett címre. A férfi botladozva vánszorgott el az elegáns házig. Remélte, hogy jó emberekre lel, akik segítenek neki talpra állni.

A Rafael család tagjai – az apa, az anya, és az öt gyermek – a délutáni teázásra gyűltek össze. Két fekete szolgáló kínálta körbe az apró szendvicseket, süteményeket és a lekvárt. A házban meghitt légkör uralkodott, lakói elégedettek voltak az élettel – ez látszott az arcukon. Ferdinand Rafael még gyermek volt, amikor a szülei magukkal hozták Dél-Afrikába. A kivándorlók abban bíztak, hogy vagyonuk gyarapodni fog új hazájukban. Kereskedők voltak. Vettek egy házat, és fekete szolgálókat alkalmaztak.

Ferdinandnak is a vérében volt a kereskedés. Ingatlanokon gazdagodott meg, tartott néhány akol birkanyájat, és megvette a helyi mozit is. Ő vezette azt a klubot, ahol a városka gazdagjai múlatták az időt, bőségesen étkeztek, hallgatták a meghívottak előadásait. Az ünnepnapokon táncesteket rendeztek.

Ferdinand negyvenkét éves zsidó ember volt. Megtartotta vallása előírásait, és gyakran időzött a város apró zsinagógájában. Otthonában vallásos légkör uralkodott. Felesége, Mirjam, tiszteletre méltó búr családból származott, és bár megtanulta, miként kell zsidó háztartást vezetni, a zsidó hitre sohasem tért át. Jóm Kippur[1] napján ő is böjtölt – számára ez az összetartozást jelentette.

Mindnyájan hallották a bejárati ajtónál megszólaló csengőt, és találgatták, vajon ki állhat az ajtó előtt a napnak ebben az órájában. Senkit sem vártak.

A szolgálólány indult ajtót nyitni, majd lélekszakadva rohant vissza.

– Jöjjenek, jöjjenek gyorsan! – kiáltotta.

A családtagok az ajtóhoz rohantak, ahol egy eszméletlen férfi feküdt.

– Ki lehet ez? – kérdezte Sylvia reszketve a félelemtől.

– Fogalmam sincs – válaszolta az apja.

2

1948 februárjának közepe táján az egyik éjszaka a Kula nevű faluban, Lud körzetében Haszan Szalama kis kőházából kilépve a falu kellős közepén parkoló Packardjához indult. A nagyjából ezer lakosú falu százhektárnyi területet foglalt el, és hozzá tartozott a ludi repülőtér is.

Haszan mérhetetlenül büszke volt nyitott tetős amerikai autójára – csak a leggazdagabb arab családok engedhettek meg maguknak effajta fényűzést. A szegény kőfejtő fia véghezvitte a lehetetlent: azzal lépett be a gazdagok világába, hogy meg tudta szerezni a jólét jelképének számító gépkocsit, amellyel úgy bánt, mint egy drága, nemes paripával. Egyik emberének kizárólag az volt a dolga, hogy az autóval törődjön, s minden nap csillogóra fényesítse. A ve zérnek eszébe sem jutott, hogy az autót bezárja, vagy őrt állítson mellé. Ugyan ki merészelne az ő tulajdonához hozzányúlni?

Haszan Szalama, mielőtt dőlni kezdett hozzá a pénz, sanyarú szegénységben élt. Gyakran éhezett, his zen egy árva fillére sem volt. Helyzete akkor változott meg, amikor egyre több embert gyűjtött maga köré – ők még az életük kockáztatásával is hajlandók voltak harcolni, hogy kiűzzék a zsidókat és az angolokat az országból. Hirtelen rengeteg pénze lett, amelynek eredetéről különféle feltevések születtek. Egyesek szerint csapatával brit bankok alkalmazottait rabolta ki. Mások úgy vélték, a főmuftitól kapta támogatásként a második világháború idején, aki ekként segítette a palesztinai arabok harcát – a vallási vezető pénze egyébként a náciktól származott.

Egy hideg éjszakán, Haszan magával vitte kisfiát, Alit, s miután az autó hátsó ülésére betett egy súlyos angol puskát, azonnal indított. A Kulát körbe vevő sövényeken túl kipróbált harcosokból álló fegyveres csapat várakozott rá, és még további több tucat harcosra számítottak a környező falvakból: Mazrából, Rantiszból és Hadidból. A fekete Packard a lovasok élére állt, a kerekek által felvert por és homokfelhő szinte megvakította a lovon ülőket.

Ali az apja melletti ülésen méltatlankodva hánykolódott. Az álmosságtól majdnem leragadt a szeme, alig bírta nyitva tartani. A meleg takaró után vágyott, amely alól az apja kiráncigálta.

A gyerek zokszó nélkül engedelmeskedett az apjának, mint ahogy a felnőtt férfiak is, hiszen mindenki Haszan Szalamát tartotta az ország középső részén összegyűlt arab csapatok vezérének. Bár nem volt tanult ember, a kemény kezű szemüveges férfi képes volt fellelkesíteni a Lud és Rammallah környékén élőket, s rábírta őket arra, hogy csatla kozzanak hozzá. Személyes példát mutatott nekik bátorságból és katonai tudásából. Amikor 1948 közepén kitört a felszabadító háború, harcosaival nagy tapasztalatra tett szert olyan akciók végrehajtásában, amelyek a zsidó települések létét és az angolok palesztinai tartózkodását veszélyeztette.

Haszan Szalamát hősként emlegették a palesztin vezetők is, kivált az észjárását és az agyafúrtságát tartották nagyra. Ravasz volt és bölcs, s általában olyan helyeken támadott, ahol a zsidók a legkevésbé sem várták. Nagyszerű érzékkel kerülte ki a neki szánt csapdákat. Büszkeséggel töltötte el, hogy szinte naponta újabb harcosok csatlakoztak hozzá. Vallásos muzulmán és szélsőségesen nac ionalista ember hírében állt. Sejknek tartotta magát, és hitte, ha elűzik a zsidókat, ő lesz az ország legfőbb katonai vezetője. Gondot számára csupán a fia, Ali jelentett, miatta gyakran támadt rossz hangulata. Ő volt gyermekei közül a legidősebb, és őt tekintette örökösének. A Tel-Avivhoz közeli Kulában született és nevelkedett csenevész fiúcska leginkább falubéli pajtásaival játszadozott, esze ágában sem volt a családdal együtt dolgozni a földeken – a vízben gazdag vidék jó termőföldje tartotta el a falu többségében földműves ivadék lakosságát. Ali viszont arról álmodozott, hogy majd egyszer híres filmsztár lesz.

Haszan Szalama kiválóan képzett katona volt. Náci tanítómesterei gerilla harcra készítették fel, hogy ha eljön az idő, az arab lázadók ezzel a módszerrel küzdhessenek az országot elnyomó angolok ellen. Olyan parancsnok hírében állt, aki nem ismer félelmet, kiváló mesterlövész, és minden akciót sikeresen hajt végre. Legnagyobb bánatára, a fia egyáltalán nem ütött rá. Az álmodozó kölyök lelkesen focizott vagy kóborolt a szamarán a falu egykori keresztény erődjének a romjai között. Haszan Szalama

szégyellte a fiát. Irigye lte azokat a harcosait, akik megtanították fiaikat a lőfegyverek használatára, s az apa a fiával együtt harcolt a zsidók ellen. Ali volt az egyetlen gyerek a faluban, aki nem arról álmodozott, hogy majd hősi halált hal a zsidók elleni küzdelemben. Látványosan unta, ha apja az arabok jussáról beszélt vagy a harcról, amelynek során kiűzik a zsidókat az országból.

Ásítozott, amikor apja a harci sikereivel dicsekedett. Az édesanyja, Naima éppen úgy fájlalta, mint a férje, hogy a fiát nem hozza lázba a fegyverforgatás gondolata. A szülők minduntalan győzködték Alit. Gyakran szidták meg, mondván: az effajta viselkedéssel szégyent hoz apja fejére. Próbálták megértetni vele, hogy mivel ő apja örököse, majd neki kell a helyére lépni, s nem okozhat csalódást. A gyerek szótlanul hajtotta le ilyenkor a fejét. Amikor nyolcéves lett, Haszan ráparancsolt, hogy ettől kez dve köteles vele együtt küzdeni – abban bízott, az akciók során majd feltámad a gyerekben a lelkesedés és a harci kedv.

Mielőtt útnak indultak, Naima pitát, olajbogyót meg szárított, lyukacsos, sós sajtot csomagolt a számukra.

– Ne aggódj – mondta az anyjának, mintha olvasott volna a gondolataiban –, nem hozok szégyent apa fejére.

Haszan Szalama a fiával együtt a rammallahi parancsnokságára tartott, az egykori angol iskola négyemeletes épületébe, amelynek mind a százötven helyiségét a katonai kiképzés céljára alakították át. Naponta több száz arab tanulta meg itt, miként kell a könnyű fegyverekkel bánni, gránátot dobni, és hogyan kerüljenek ki győztesen a közelharcból. A pincében hatalmas fegyverraktár volt. Közvetlenül a ház mellett állt három páncélkocsi – ezeket angol katonáktól szerezték busás fizetség ellenében. Nem olyan rég egy különleges zsidó alakulat rohamozta meg az épületet, hogy végezzenek Haszan Szalamával, aki a legnagyobb szerencséjére a támadás idején a szeretőjénél múlatta az időt Damaszkusziban.

Ali korántsem lelkesedett. De nem akarta megbántani az apját, mélyen hallgatott arról, hogy mit is gondol a tervezett katonai akciókról, s valójában azok egyáltalán nem érdeklik. Az apa a fiát büszkén mutatta be az embereinek, vitte magával a lőgyakorlatokra, sőt egy puskával is meglepte. A gyerek egyáltalán nem repesett az örömtől: túlságosan nehéz volt a fegyver, a súlya alatt csak rogyadozott, így hát visszaadta. Haszan magába fojtotta

a káromkodást. A közelükben tartózkodó harcosok, akik szemtanúi voltak a jelenetnek, szintén csalódottnak látszottak, de bíztak abban, hogy néhány társuk majd jobb belátásra bírja Alit, és felkelti az érdeklődését apja hőstettei iránt. Haszanban forrt a düh, de ő, aki egyébként nem ismert irgalmat, a fiára soha nem emelt kezet.

Másnap hajnalban Haszan és Ali fegyverropogásra és gránátrobbanásra ébredt: zsidók támadtak a szomszédos arab célpontokra. A gyerek ekkor esett át a tűzkeresztségen. Reszketett a félelemtől, a szájába harapott, nehogy kicsússzon rajta: haza akar menni. Amikor apja és az emberei csatlakoztak a támadók üldözéséhez, ismét lefeküdt. Ám a hajszából visszatérő Haszan felrázta, és talpra állította.

– Elég az alvásból – dorgálta –, nincs vége a háborúnak. Még nagyon sok munka vár ránk.

1948 telének kellős közepén, az egyik éjszaka Haszan fiával egy csoport élén indult útnak, s mire a hajnal fénye áttört az eukaliptuszfákon a Jaazor el-Am felé vezető jeruzsálemi út mentén tüzelőállást vettek fel. Az apa maga mellé fektette a fiát, és a lesben állók felé közeledő zsidó járőrkocsik felé m utatott.

– Most majd meglátod, hogyan végzünk velük – mondta. Ali behunyta a szemét. Abban reménykedett, apja nem kényszeríti arra, hogy megnézze a halottakat és a vérző sebesülteket.

A páncéllal megerősített teherautók lassan haladtak a keskeny, aszfaltúton. A csapdához közel kőomlás zárta el útjukat, a halom tetején egy kutya teteme hevert – tele robbanóanyaggal. Néhány zsidó f iatal leugrott az egyik kocsiról, hogy megszüntesse az útakadályt. Az állattetem felrobbant, és jó néhányan megsérültek. Ekkor adta ki Szalama a tűzparancsot, és vezényelt rohamot.

Több száz arab fegyveres eredt futva az út felé, és azt kiabálták: – Halál a zsidókra! – és tüzelni kezdtek a páncélozott gépkocsikra. Az útakadályt széthordani akaró járőröket azon nyomban lemészárolták. Azok közül is néhányan áldozatul estek vagy megsérültek, akik társaik holttestét akarták összeszedni. A teherautókról hiába nyitottak tüzet – esélyük sem volt. A támadók egyre közelebb kerültek hozzájuk – velük is végezni akartak, hogy megszerezzék a fegyvereiket meg a pénzüket. A sofőrök sikeresen manőverezve a szűk úton, megfordultak és elhajtottak. Az aszfaltot

vér borította. Ali elfordult, senki se vegye észre, hogy a látványtól felfordult a gyomra.

A támadás után az arabok egy gyümölcsöskertben gyülekeztek. Győzelmi hangulatban ünnepeltek, néhányan gratuláltak Alinak, hogy milyen bátran viselkedett és nem félt. A gyerek zavartan hallgatott, legszívesebben elfutott volna.

Szalama parancsot adott az akció folytatására: a jeruzsále mi utat el kell torlaszolni. Kijelentette:

– A zsidók megpróbálnak utánpótlást vinni a bekerített városba. Ezt meg kell akadályoznunk.

Ali még két napot töltött az apjával és az embereivel, amíg azok az út lezárásán munkálkodtak. A csupasz földön aludt, pitát, olajbogyót evett, és a fákról szedett gyümölcsöt majszolta. Miközben az újabb csapdák készültek, lövedékek fütyültek a feje fölött, és volt alkalma látni halottakat mindkét oldalról.

A harmadik napon Szalama átadta a parancsnokságot helyettesének, és hazaindult a fiával. Biztos volt benne, hogy az akció tanulságul szolgált, és Ali végre-valahára felfogta: apja nyomdokaiba kell lépnie. Néhány biztató jelet látott. A gyerek egyszer sem panaszkodott, nem szökött el – igaz, a harc láttán nem volt lelkes. De megtette az első lépést a felnőtté válás útján, hogy aztán apja örökébe léphessen.

– Boldog vagyok, hogy velem jöttél – mondta.

– Én is örülök, apa – válaszolta a gyerek.

Kula előtt néhány kilométerrel az utat menekü ltek tömege zárta el. A hazatérők a falubeliekre ismertek, akik kevéske holmijukat a hátukon cipelték, vagy kordén húzták. Házuk kulcsa a zsebükben lapult. Haszan észrevette a feleségét és annak szüleit. Borzadva számoltak be, hogy zsidó katonák rontottak rájuk, s a csekély ellenállást letörve, elfoglalták a falut. Mindenki összekapkodta, ami a keze ügyébe akadt, s igyekeztek minél gyorsabban eltűnni. A férfi a fogát csikorgatta. Családját egy rammallahi barátjánál helyezte el, és közölte velük, hogy visszatér a csatatérre.

– Megyek, felszabadítom Kulát – jelentette ki, és letörölte felesége könnyeit.

– Vigyázz magadra – kérlelte az asszony.

– Ne aggódj! – nyugtatta Haszan. – Allah velünk van.

3

Az eszméletlen ismeretlent a szolgálók becipelték a házba, és Ferdinand riasztotta az orvost.

– Halálosan kimerült – mondta a doktor, miután alaposan megvizsgálta a mozdulatlanul fekvő férfit. – Hagyják pihenni, és amikor magához tér, adjanak neki némi ételt, de főleg folyadékot.

Aztán összeszedte a vizsgálathoz használt eszközeit.

– Hogy került ide ez az ember? – kérdezte.

Mirjam azt válaszolta, hogy az ajtójuk előtt találták eszméletlenül.

– Legyenek óvatosak – intette őket az orvos komor arccal –, lehet tolvaj, lehet gyilkos.

Ferdinand megborzongott. Benyúlt a férfi zsebébe, ahonnan egy szovjet útlevelet húzott elő. A dokumentum szerint az embert Alex Rafaelnak hívták, és kijevi illetőségű.

– Furcsa – mormogta maga elé –, ugyanaz a családnevünk, de vajon ki ez az ember.

A házigazda észrevette, hogy az ismeretlen férfi a jobb öklében egy borítékot szorongat. Szétnyitotta az összezárt ujjakat, és szemügyre vette a gyűrött papírt. Alex Rafaelnak volt címezve, az ukrajnai Kijevbe, és a hátoldalon pedig az ő Graaff-Reinet-i címe állt. Hirtelen eszébe jutott, hogy valamikor pénzt küldött unokatestvére bar micvajára.[2] Az ájult férfi a rokona lenne?

A háború kitörése óta Ferdinand nem kapott hírt a szeretteitől. Amikor elhallgattak a fegyverek, több levelet is küldött nekik, de válasz soha nem érkezett. Bár mindig reménykedett abban, hogy legalább egyvalaki életben maradt közülük.

Alex csak másnap nyitotta ki a szemét. Mirjam ízletes, meleg húslevessel kínálta, amelyet az utolsó cseppig megivott. Lassan, tört angolsággal, mély szomorúsággal a hangjában beszélte el, hogy minden rokona odaveszett a háborúban, és ő is csak a csodával határos módon menekült meg. Sylviának potyogtak a könnyei, amikor végighallgatta Alex történetét.

A Rafael-gyerekek – Sylvia, Joyce, Harriet, Jonathan és David míg nem találkoztak Alexszel, a háború szörnyűségeit egy tőlük

távol zajló és felfoghatatlan esemény részének tartották. A Graaff-Reinetbe érkező újságokban olvastak híreket a háborúról, és Ferdinand is mesélt nekik az Európában élő családta gokról – de ő sem ismerte őket személyesen, s talán azok sem tudtak róla. A szörnyű tragédia valódi mélységét csak akkor értették meg, amikor ez a furcsa férfi megérkezett házukba a pokolból.

Nem kaptak zsidó nevelést, de ez egyiküknek sem okozott gondot. A többi gyerekkel együtt tanultak a város iskolájában. Az ünnepeket azonban megtartották a zsidó hagyományok s zerint – így emlékeztek tisztelettel az őseikre.

A hívatlan vendég lassan gyógyult. A család odaadással ápolta, és Ferd inand megígérte, addig maradhat náluk, amíg csak akar. Néhány nap elteltével Alex felkelt az ágyból. A kilencéves Sylviának elmesélte, ho gy ugyanennyi idős volt lánya, amikor az ukrán fasiszták és az SS-katonák agyonlőtték. A kislány még többet szeretett volna tudni, ezért Alex mesélt kijevi családjáról, mindennapjaikról, és a megsemmisítési módszerekről, ahogy leszámoltak az ukrajnai zsidósággal.

– És miért nem védekeztek? – kérdezte naivan Sylvia.

– Mert sem erejük, sem fegyverük nem volt hozzá – válaszolta Alex letörten.

A kislány az apjától tudta, hogy három bácsikája, és egy tucat unokatestvére élt valahol Európában.

– Miért ölték meg őket? – kérdezte. – Mi volt a bűnük?

– Semmi rosszat nem tettek – magyarázta az apja –, csak zsidónak születtek.

– Én is az vagyok – szólalt meg a kislány megrettenve.

– Engem is megölnek majd?

– Dél-Afrikában nincs mitől félniük a zsidóknak – nyugtatta meg apja.

A kislány egyre többet szeretett volna tudni a zsidóságról. Alex minden nap odaült mellé, és tört angolsággal idézett fel ószövetségi történeteket, mesélt neki a törzsek vándorlásáról, a zsidók és Izráel királyairól, Maszada védőinek hősiességéről és a jeruzsálemi templom lerombolásáról.

Még ezen a héten Sylvia egy fogalmazásával vívta ki tanárnője elismerését:

Családunk Európában élő tagjait még azelőtt megölték, hogy módunk lett volna velük találkozni. Apukám azt mesélte róluk, hogy nagyon kedves emberek voltak . Nekik is volt saját házuk kerttel, gyerekeik, ők is boldogok és néha szomorúak voltak, mint mindenki más. És hirtelen minden összeomlott, anélkül, hogy bármelyikük felkészült volna erre. Kirángatták őket a házaikból, és mindnyájukat megölték , csak, mert zsidók voltak . Az ukránoknak és a németeknek puskájuk és ágyújuk volt, a családomnak még egy pisztolya sem, amivel megvédhette volna magát. A zsidó nép már eleget szenvedett. Mindig éltek rossz emberek, akik meg akarták a zsidókat semmisíteni, de csak nagyon ritkán fordult elő, hogy sikerült megvédeni magukat. A zsidók hisznek Istenben, minden nap imádkoznak, és betartják Isten parancsait. Megkérdeztem apámtól, az Isten miért nem védte meg a zsidókat, miért nem mentette meg a családomat. Apa azt válaszolta: ha a zsidók nem fogják megvédeni magukat, senki sem teszi meg helyettük.

Sylvia érdeklődése a zsidóság iránt nőttön-nőtt. Kérésére édesapja rendelt számára egy angol nyelvű olvasókönyvet, tele képekkel Izrael földjéről. A nyári szünet alatt e lutazott a távoli Port Elizabethbe, hogy részt vegyen a zsidó közösség által szervezett nyári táborban. Ő is szerepelt a Joszef Trum-peldor Tel Haj-i hőstettéről szóló színdarabban. Apja, anyja, a testvérei és természetesen Alex is elutazott a városba megnézni az előadást. Örömmel hallgatták a dicséreteket, amelyekkel Sylviát elhalmozták közösségi munkájáért.

Az előadás után, amikor már indultak volna hazafelé, Alex rosszul lett. Bevitték a Port Elizabeth-i Saint George Kórházba. A család gondoskodott róla, hogy a legjobb orvosok kezeljék. Sylvia mellette akart maradni, egészen addig, amíg teljesen fel nem gyógyul. A kórház közelében lakott Ferdinand egyik barátja, aki beleegyezett, hogy a kislány hozzáköltözzön.

Mivel Sylvia kitűnő tanuló volt, tanárai enge délyezték, hogy ne járjon iskolába, inkább ápolja Alexet. Minden áldott nap ott ült a beteg ágya mellett, s beszélgettek. A háború viszontagságai mély nyomokat hagytak Alexben. Rákos volt. Betegségének ebben a

szakaszában már nem lehetett sokat tenni érte. Amikor szörnyű kínok között haldoklott, a kórház értesítette a családot. Az utolsó szavai a következők voltak:

– Vigyázzatok magatokra! Mindent tegyetek meg, hogy több zsidót ne ölhessenek meg.

A Rafael család kísérte az elhunytat utolsó útjára a zsidó te metőbe.

Alex halálának másnapján a dél-afrikai újságok kiemelt helyen számoltak be az ENSZ-határozatról, amelynek értelmében létrejöhet a zsidó állam Palesztinában. Graaff-Reinetben Ferdinand Rafael elegáns háza volt az egyetlen, ahol kitették Izrael állam zászlaját – Sylvia tűzte ki az épület homlokzatára. A járókelők kíváncsian megbámulták. Csak kevesen tudták, mely ország jelképét látják.

Pár nappal később friss hírek érkeztek a Szentföldről. Ferdinand Rafael szomorúan olvasta fel az újságcikket, amely arról számolt be, hogy egy Eged autóbuszt elraboltak az arabok Petah-Tikva mellett, és hat utast megöltek, majd fél órával később egy újabb autóbuszt támadtak meg – itt két zsidót pusztítottak el.

– Újra ölik a zsidókat – sóhajtott fel az apa.

4

Az Izrael államot létrehozó ENSZ-döntés rosszkedvre hangolta Haszan Szalamát. Úgy érezte, hiába küzdött, az általa szervezett felkelés és a zsidók elleni támadások nem érték el a céljukat. De még mindig látott arra esélyt, hogy az új állam ne születhessen meg. Arab erők megakadályozhatják az ENSZ-határozat végrehajtását, s akkor az egész terület arab kézre kerülhet. Haszan Szalama az Arab Liga katonai erejében reménykedett. Hitte, hogy képesek lesznek legyőzni a zsidókat. Ő – ki tudja hány éve már – keserítette meg a zsidók életét. Éppen ideje, hogy begyűjtse a győzelem gyümölcseit. Csakhogy hiába reménykedett. Arra kellett rájönnie, hogy az arab vezetők nem igénylik a támogatását. Az úgynevezett arab „felmentő seregek” magabiztosnak mutatkoztak, aligha sejtették, egys zer majd segítségre lesz szükségük. Még arról sem döntöttek, miként osztják fel az elfoglalt területet. Haszan Szalama pedig az eszükbe sem jutott. A gerillaharcosnak fájó

szívvel be kellett látnia, hogy az irányítást kivették a kezéből. Tekintélye szinte szertefoszlott: ez már nem az ő háborúja volt, hanem az arab országok küzdelme.

De egy pillanatra sem adta fel. Esze ágában sem volt megalázkodni a jordániai és az egyiptomi parancsnokok előtt, hogy egyszer ő is szép szeletet kaphasson a tortából. Hitt abban, amit csinált, és tudta, hogy ért hozzá. Egyetlen hivatásos tiszt előtt sem kellett szégyenkeznie. Azt hajtogatta magában, végül úgysem lesz más választásuk, mint hogy őt is kellő vagyonhoz juttassák a győzelem után. Allah már eldöntötte a jussát.

1948. május 15-én, nem sokkal a zsidó állam megalapítása után az iraki hadsereg betört az országba. Két héttel később iraki egység foglalta el Rasz el-Ajint, a Kaaszamtól délnyugatra fekvő arab falut, amelyet nevezetessé tett az Antipatrosz-erőd – egykor Heródes építette a Jaffától egészen Ammánig húzódó ősi útvonal mentén. De a régi kőerődítmény romja korántsem volt olyan fontos, mint a falu stratégiai fekvése: a közeli Jarkon folyó menti édesvízforrások látták el ivóvízzel Jeruzsálemet. A források birtoklása hatalmat jelentett.

Az iraki csapatok, ahogy a létszámuk bővült, harci állásokba ásták be magukat a vízforrások mellett. Az Ecel nevű zsidó katonai, alakulat készült megtámadni őket. Igaz, nagy volt a kapkodás és a zűrzavar, hiszen a földalatti ellenállásból szerveződött zsidó egységek – a Hagana, az Ecel és a Lehi – nem csupán az irakiakkal, hanem az arab országok által felállított úgynevezett „felmentő hadsereg” egységeivel nézett farkasszemet. Az izraeli védelmi hadsereg csak papíron létezett.

Az Ecel szinte esélytelennek látszott a jól képzett iraki katonákkal szemben. Csak könnyű fegyverekkel rendelkeztek, s kevés tapasztalatot szereztek jól védett állások elfoglalásában. De mégis volt egy óriási előnyük: mindnyá jan teljes szívvel hittek a győzelemben. A harc során sokan meghaltak és megsebesültek mindkét oldalon, de végül a zsidó alakulat elfoglalta a falut, sőt az iraki katonák által kiépített védelmi vonalat is.

Haszan Szalama pont akkor kapta meg a hírt Rasz el-Ajin elfoglalásáról, amikor támadássorozatot tervezett az ország központi részén fekvő zsidó települések ellen. Jól ismerte a helyet. Nem egészen négy évvel korábban egy szabotázsakció

résztvevőjeként járt errefelé. A jeruzsálemi főmufti a nácikkal együttműködve ötlötte ki a tervet. A Németországban tartózkodó Szalamát, néhány más arab férfit, valamint három nácit, megfelelő felkészítés után, egy Berlin melletti kis repülőtérre vitték. Heinkel típusú német repülőgépen jutottak el Jerikó fölé. Aranyat, fegyvert, hamis iratokat és mérget tartalmazó zsákjaikat a hátukra erősítették, és ejtőernyővel értek földet. Az volt a küldetésük, hogy megmérgezzék Jeruzsálem ivóvizét. Az angolok felfedezték az ejtőernyősöket, az arabokat és két németet sikerült elfogniuk. Haszan Szalama és egy német azonban megszökött.

A főmufti ellenben nem hagyott fel a tervével, ismét megparancsolta Szalamának, hogy mérgezze meg a forrásokat. A terepet jól ismerte, hiszen Rasz el-Ajin Kuk közelében terült el. Arra számított, hogy az irakiak – ha majd a területet visszafoglalják a zsidóktól – értékelik tettét, amellyel megmentette az arab katonák becsületét.

Több száz embert szedett össze, és útnak indultak a település felé. Az iraki állásokat elfoglaló zsidó katonák felkészültek ellenséges támadásokra. Amikor hajnalban Szalama emberei tüzet nyitottak és páncélosokkal betörtek a faluba, ellenállásba ütköztek. A harc géppisztolyokkal, puskákkal és aknavetőkkel folyt. A zsidók pontosabban céloztak, így több sérülést okoztak. Egy akna közvetlenül Haszan Szalama mellett robbant fel, amikor fel akart jutni az erőd falára. Súlyosan megsérült, még a tüdejét is nagy repeszdarabok fúrták át.

1948. május 31-én került a rammallahi kórházba, ahol az orvosok minden igyekezete ellenére az állapota válságosra fordult. Az emberei éjjel-nappal vigyáztak rá, ott álltak az ágya mellett. Értesítették a családot is. Megérkezett a várandós Naima Alival együtt. Fogták Haszan kezét, keservesen sírtak, és Allahhoz imádkoztak az életéért.

– Naima – suttogta Haszan ha már a lelkem a mennybe ért, emlékezz, nagy feladatot bíztam rád. Készítsd fel Alit arra, hogy egy nap a helyembe lépve, folytassa a harcot Palesztináért.

– Megígérem – fogadkozott a felesége. Alinak pedig azt mondta:

– Egy pillanatra se felejtsd el, ki volt az apád! Ne feledd, az a sorsod, hogy a helyemre lépj, és mindaddig harcolj, amíg az arab nép megsemmisíti az ellenséget. Vidd tovább a Szalama nevet, hadd kerüljön fel örökre a győzelmi zászlónkra.

Haszan Szalama 1948. június 2-án halt meg. Harcostársai kísérték utolsó útjára, a magasba emelve arcképét. Feketébe öltözött, zokogó asszonyok sorfala között vitték végig a koporsót Rammallahon a helyi temetőig.

5

Sylvia Rafael tizenhat éves korában, Izrael függetlensége kikiáltásának ötödik évfordulóján ünnepséget szervezett a zsidó ifjúsági mozgalom tagjainak P ort Elizabethben, Felolvasta előttük angol fordításban Natan Alterman Ezüst tálca című művét, az énekkar elénekelte a Bab el-Vad és Hajim Guri Barátok című dalát, egy nagy vászonra pedig Izrael különböző helységeit és tájait ábrázoló diaképeket vetítettek. Az ünnepségen a zsidó közösség és a város vezetői is részt vettek. A helyi újságok képekkel illusztrálva adtak hírt az ünnepségről.

Sylvia szép, csinos, vonzó lánnyá serdült. Tehetséges, élénk szellemű és kreatív személyiséggé vált. Gyors felfogóképességű, született vezető volt.

Odahaza és baráti körében gyakran hangoztatta, Izraelbe utazik, mert segíteni akarja a zsidókat országuk felépítésében.

De amikor odaállt a szülei elé, és az engedélyüket kérte, mindketten marasztalták.

– Még fiatal vagy hozzá – érvelt az anyja először tanulj, végezd el az egyetemet. Ez alatt benő a fejed lágya. Csak azután dönts arról, mit akarsz kezdeni az életeddel.

A lánynak be kellett látnia, nincs más választása, szót kell fogadnia. A középiskolai évek után beiratkozott az egyetemre, ahol zenei szakon tanult. Miután eredményesen letette a vizsgáit, egy évig zenetanárként dolgozott Port Elizabethben. De a vágy, hogy Izraelbe utazzon, csak nem hagyta nyugodni.

Tervéről nem tett le, jóllehet maga sem tudta, mennyi időt töltene ott szívesen.

Port Elizabethben egy ismerős családnál ekkortájt találkozott azzal a fé rfival, aki megtetszett neki. Avry Simon öt évvel volt idősebb nála. Régi, nagyon jó módú zsidó családból származott, és kezdő ügyvédként dolgozott egy v irágzó ügyvédi irodában. A lány

első látásra rabul ejtette Avryt, akit vonzó megjelenése, okossága, elbűvölő lénye egyaránt elvarázsolt. A fiatalember kitartóan udvarolt neki, s végül győzött a szerelem. Néhány hét elteltével, Avry meghívta Sylviát a szülői házban rendezett születésnapi vacsorájára. A papa építési vállalkozóként, a mama pedig egy adományokkal foglalkozó szervezetnél dolgozott. Nagy örömmel fogadták a lányt. Vacsora közben az apa átadta a fiának szánt születésnapi ajándékot: egy vastag kulcscsomót, egy újonnan épült, elegáns ház kulcsait.

Másnap Avry Sylviával közösen nézte meg az új házat. A lányt lenyűgözte a hatalmas épület, és az ablakokon túl feltáruló panoráma.

– Ez lesz a mi házunk – mondta Avry Sylviának ragyogó szemekkel. – Itt fogjuk felnevelni a gyermekeinket.

Sylvia szülei is megkedvelték Avryt, hiszen az első pillanattól kezdve rokonszenvesnek tartottak. Abban is egyetértettek, hogy ennél jobb partira nem érdemes várniuk.

A tökéletes párnak látszottak: mindketten vonzóak és okosak voltak, s ragyogó jövő állt előttük. Többször esett szó közöttük a közös jövőről. Sylvia nem hallgatta el, hogy Izraelbe szeretne kivándorolni. Avry viszont abban bízott, a lány majd meggondolja magát. Amikor azonban megkérte a kezét, azt kellett hallania, hogy szerelmének egyelőre más tervei vannak, és nem akar még férjhez menni, mert fontos számára, hogy megvalósíthassa önmagát, magasra szárnyalhasson, és azt tegye, amit a szíve diktál. Hívta magával Avryt Izraelbe, de a férfi szomorúan utasította vissza.

– Most kezdtem a karrierem. Nagy esélyem van arra, hogy magasabb beosztásba kerüljek az irodában. Mihez kezdenék én Izraelben? A nyelvet sem beszélem, s e nélkül mihez kezdhet egy ügyvéd?

Sylvia megértette a férfit, de azt hangoztatta, neki is meg kell értenie, hogy az ő helye viszont Izraelben van.

– Minden zsidónak ott a helye, segítenie kell felépíteni és megvédeni az országot – érvelt a lány. – A mi hazánk Izrael, nem pedig Dél-Afrika.

Avry szülei a fiuknak adtak igazat, és igyekeztek meggyőzni Sylviát. Avry kompromisszumos javaslattal állt elő: szerelme utazzon el néhány hónapra, végezzen kedvére önkéntes munkát. Majd hozzátette:

– Várni fogok rád – ígérte. Ám a lány lemondóan pillantott rá.

– Az én álmom Izrael – mondta –, s nem tudom, meddig maradok ott. Ha igazán szeretsz, velem jössz.

A lányt az apja minduntalan próbálta lebeszélni, meggyőzni, hogy gondolja meg magát.

– Izrael meglesz nélküled is – hangoztatta. – Itt él a családod, itt él a vőlegényed. Mid van neked Izraelben? Az égvilágon semmi.

Váratlanul a nem zsidó édesanya állt mellé.

– Hagyd már békén – torkolta le a férjét – , hadd élje az életét, ahogy ő szeretné. Ne avatkozzunk bele, nincs jogunk hozzá.

A végleges döntés sok gyötrelemmel járt. Sylvia szerette Avryt, jól érezte magát vele, sőt azt is tudta, a férfi mellett csodálatos élet várna rá. De az álma erősebbnek bizonyult. Végül közölte vőlegényével a döntését: mégis utazik. A férfi arca eltorzult a fájdalomtól. Képtelen volt megérteni az effajta makacsságot, hiszen Sylvia a saját apját sem tudta meggyőzni arról, hogy az egész családnak Izraelben lenne a helye.

Ám a lányt nem olyan fából faragták, hogy megadja magát, ha ezt várják el tőle. Akarata ellenére nem erőltethették rá a házasságot. Fontosabb volt számára álma megvalósítása, mint a szülők marasztalása. Jóval később, egy pszichológiai vizsgálat után jegyezték le róla: „Sylvia esetében az érzelmek domináns szerepet játszanak. Képes volt szeretett jegyesétől elválni, hogy kivándoroljon Izraelbe. Az ismeretlent választotta, mert ez az ismeretlen ország mé lyebb érzelmeket váltott ki belőle, mint a csöndes kisvárosban rá váró szép otthon, ahol leélhette volna az életét.”

A huszonkét éves Sylvia elszántabb volt, mint valaha. Összecsomagolta a holmiját. A repülőtérre apja kísérte ki, aki búcsúzáskor melegen átölelte, és emlékül egy remek fényképezőgéppel ajándékozta meg.

– Mindnyájan itt várunk, ha egyszer visszatérsz – ígérte az apa.

A lány is megölelte a férfit. A szíve azt súgta, hosszú ideig nem látják egymást.

Anyja, húga, a nagybácsik, az unokatestvérek és az elhunyt apjához közel álló barátok nélkül Ali Haszan Szalama sokkal, de sokkal jobban élvezte volna az életet – szórhatta volna a pénzt kedve szerint drága étter mekben és éjszakai bárokban. Ám a családtagok nem hagyták, hogy megfeledkezzen az elfelejthetetlenről: az 1948-as háborúról, az elhunytakról, a sebesültekről és a rengeteg kiontott vérről.

Nem sok emléke maradt az apja halála utáni időkből. Emlékezett bizonyos részletekre. Amikor a legszűkebb család elmenekült Rammallahból, autójukkal arab falvakon keresztül, keskeny és rázós utakon jutottak el Jordániába. Olykor félre kellett állniuk, hogy az izraeli front felé tartó jordániai katonai gépjárművek elhaladhassanak mellettük. Anyja a ruhája alatt rejtegette a férje halála után a családra maradt pénzt. Ennek legnagyobb részét Haszan az angoloktól rabolta, vagy azoktól az előkelő araboktól kapta, akik nem akartak részt venni a harcban, és ekként kenyerezték le Szalamát. Az özvegy tisztában volt azzal, hogy a férje a jeruzsá lemi főmuftitól is hatalmas összegeket zsebelt be fegyvervásárlás, harcosai támogatása címén vagy megvesztegetés céljára – az utóbbi angol tiszteknek járt volna, ha terrorakciói miatt bíróság elé állítják. Naima valójában nem tudta, menynyi pénzt költött el a férje, és mennyi maradt meg. A házuk udvarán elásott fémdobozban annyi biztos maradt, hogy a család élete végéig ne nélkülözzön.

Négy nehéz napig tartott az út a jordániai királyságon és Szírián át, amíg eljutottak Bejrútba. Egy olyan menekülttáborban telepedtek le, ahová a keresztény kormány gyűjtötte össze az országba érkező palesztinokat. A libanoni kormány tartott attól, hogy túl nagy lesz a mohamedánok lélekszáma az országban, ezért a menekültek nem kaphattak állampolgárságot, de még földet vagy lakást sem vásárolhattak.

A Szalama család nem hagyhatta el a tábort. De egy idő után Naima – a családfőt jól ismerő libanoniak közbenjárására – kibérelhetett egy házat az Al-Hamra negyedben, ahová engedélyezték a jómódú muzulmánok beköltözését. A falra került a harci díszben pompázó apa fényképe – egy lőgyakorlaton készült: lován ül egy bevetésre kész aknavető mellett. A halála után született lányát Dzsihádnak nevezték el, neve egyet jelent a szent háborúval. A kislány mindig reménykedett abban, hogy egy nap Ali joggal lép apja örökébe, és ő lesz a vezér, aki felszabadítja Palesztinát a zsidók uralma alól. Mindenki előtt ez a cél lebegett.

Nem volt olyan családi összejövetel, hogy Naima ne a szülőfalujára és férje hősi tetteire emlékezett volna.

– A fiam lép apja örökébe – ismételte fáradhatatlanul. Ali azonban egy szót sem szólt. Hallgatott.

1958. június 2-án, Haszan Szalama halálának tizedik évfordulóján sokan vettek részt a Bejrút főterén tartott megemlékezésen. A ceremónián megjelent az akkor huszonkilenc éves Jasszer Arafat is, aki barátaival egy olyan szervezet létrehozásáról álmodozott, amely képes lesz visszaszerezni Palesztinát az arabok számára. Eltelt még egy év, s a kairói egyetem mérnökkarának hallgatója megalapította a Fatahot. Hat évvel később, az 1964-es első arab csúcstalálkozót követően, létrejött a Palesztin Felszabadítási Szervezet (PFSZ), amelyben döntő súllyal volt jelen a fegyveres harc mellett kardoskodó Fatah.

Azon a júniusi emlékünnepségen Arafat a mártír fia és lánya mellett állt az emelvényen – előttük sorakoztak fel a nagy harcos katonái, akik a vezér portréját tartották a magasba átölelte Alit, és mindenki szeme láttára megcsókolta.

– Az arab nemzet azt várja tőled, hogy egy nap kezedbe vedd szeretett apád fegyverét, s harcba szállj a zsidókkal.

Az egybegyűltek egyetértően bólogattak.

Ali Szalama ekkor tizennyolc éves diák volt. A bejrúti és a berlini egyetem között ingázott. Az államtudományi karra iratkozott be, de az előadásokon ritkán jelent meg. A tanulás nem különösebben érdekelte, ugyanis nem tudott ellenállni az éjszakai élet, a kacér fiatal lányok és a száguldó gépkocsik csábításának. Megengedhette magának, hogy a drága éttermekben és az éjszakai klubokban a legdivatosabb ruhákban jelenjen meg. Két kézzel szórta a bőségesen rendelkezésére álló pénzt. Vérvörös Mustanggal hajtott az egyik szórakozóhelyről a másikra.

Megnyerő modorával és zöld szemével minden nőt levett a lábáról. Kivívta diáktársai irigységét, mert még a szigorlatok előtt is sutba vágta a tankönyveket, és amíg ők magoltak, Ali éppen annak a gyönyörű táncosnőnek a kegyeit élvezte az ágyban, akivel az előző éjszaka egy bárban ismerkedett meg. A lányok szerelmes leveleket küldözgettek, az asszonyok pedig epekedtek utána.

Ezekben az években Naima dühösen és csalódottan követte nyomon fia kicsapongása it, hiszen a barátok, a család jó hírének megóvása érdekében, beszámoltak neki az ifjú züllött életviteléről: tanulni nem tanul, csak a szórakozáson jár az esze. Kifejezetten

követelték az asszonytól, hogy vessen ennek véget. Az anya időnként megpróbált beszélni a fia fejével, könyörgött, vegye komolyabban a tanulást, hagyja a nőket, idejét pedig ne az éjszakai szórakozóhelyeken töltse. A fiatalembert dühítették az effajta fejmosások, de az anyja iránti tiszteletből nem bocsátkozott vitába. Remélte, Naima idővel talál magának más témát. Ám súlyosan tévedett, mert nem számolt anyja eltökéltségével, aki korántsem mondott le a gyermekével kapcsolatos terveiről. Az asszony tisztában volt azzal, hogy ameddig a fia gondolatai csak a nők és a tánc körül járnak, addig aligha foglalkozik bármi mással, s főképpen nem apja utolsó kívánságával. Azt akarta, Ali higgadjon le, legyen belátóbb, és végre vegye komolyan önmagát. Végül arra jutott, eljött az idő, hogy a fia megnősüljön.

Alaposan körülnézett. Számba vette a hajadonokat, az üzletemberek, a katonák és a politikusok eladó lányait, és Zinevet választotta ki, aki rokona volt El-Kadar el-Husszeininek, férje harcostársának – a férfi annak a katonai egységnek az egyik parancsnoka volt, amely a zsidók ellen küzdött a felszabadító háborúban, s a Jeruzsálemért folytatott harcban vesztette életét. Az apjától nagy vagyont örökölt Zinevet egy másik nagyra becsült arab családhoz is rokoni szálak fűzték, méghozzá a jeruzsálemi főmufti, Hadzs Amin el-Husszeini családjához – a vallási vezető nagy hatással volt Haszan Szalamára és El-Kadarra. Egy másik családtag, Fejszal el-Husszeini pedig azért harcolt, hogy Jeruzsálem arab kézen maradjon.

Anyja kitartó unszolására Ali Jeruzsálembe utazott Zinev családjához, hogy találkozzon a kiszemelt lánnyal. Tisztelettel fogadták, megismerkedett a lánnyal meg a szülőkkel, és Ali beadta a derekát. Bár a leendő menyasszony nem tett rá mélyebb benyomást, az anya és a többi rokon nem hagyott neki nyugtot. Azt hajtogatták, nincs annál nagyobb megtiszteltetés, minthogy a két ismert és nagyra becsült palesztin család a házasság révén fűzze szorosra a kapcsolatát. Naima izgatottságban sírva magyarázta Alinak: ez a házasság apja lelkét is megnyugtatja a mennyországban.

A fiatalembert egyáltalán nem hozta lázba a pompás esküvő, ahová több száz palesztint hívtak meg. Az asztalok szinte rogyadoztak a rengeteg csemegétől, és az ifjú férjnek különlegesen nagy adag töltött galambot szolgáltak fel, mert a madár húsa – a hagyomány szerint – erősíti a férfiúi erőt. Az esküvő után Ali

bevetette magát az éjszakai életbe, és vadidegen nőkkel táncolt hajnalig.

7

A baloldali ifjúsági mozgalom kibucait támogató önkéntesek irodája Tel-Avivban, a Leonardo da Vinci utca egyik irodaépületében volt. 1959 nyár elején a huszonkét éves Sylvia kora reggel, egyenesen a repülőtérről érkezett az irodához. A zárt ajtó előtt már jó néhány lelkes fiatal várakozott azokra, akik majd kiválasztják őket, és eldöntik, hová menjenek. Néhányan 20-30 kilós hátizsákkal álldogáltak. Voltak köztük zsidók és nem zsidók, nőtlenek, kalandra vágyó diákok, akik a nyári szünetüket akarták Izraelben eltölteni, továbbá hajadonok – az utóbbiak férjet szerettek volna találni maguknak Izraelben. Sylviának a várakozók elmondták, hogy csak néhány hétig szándékoznak az országban maradni, és érdeklődtek az ő terveiről.

– Addig maradok, amíg a hasznomat veszik – jelentette ki a lány.

Reggel kilenckor már rá is sor került. A kibucokba készülő, új önkéntesekkel foglalkozó fiatal nő rápillantott, és miután felírta a nevét az egészségi álla pota felől érdeklődött.

– Azzal, gondolom, minden rendben van.

– Mi a foglalkozása?

– Zenetanár vagyok.

A kérdezőt a válasz nem hozta lázba.

– Kibucainkban nincs szükség zenetanárokra – mondta szenvtelen hangon.

– Hajlandó mást is csinálni?

– Bármit, amit rám bíznak. A fizikai munkától sem félek.

Nem sokkal később Sylvia, kezében az ajánlólevéllel, már útban volt a Hederától tíz kilométernyire fekvő Gan Smuelbe. A kibuc nevét még soha nem hallotta, s azt sem tudta, mivel foglalkoznak. Hallomásból és olvasmányaiból szerzett gyér ismeretei alapján annyival tisztában volt, hogy az effajta telepeken erős a közösségi érzés, szűkösek az életkörülmények, napról napra kemény munka folyik – mindez egyáltalán nem riasztotta el: csak az lebegett a

szeme előtt, hogy adhasson, hasznosnak ére zhesse magát bármi áron.

Az irodában kapott buszjeggyel a központi pályaudvarra indult. Útja lakótelepeken, többemeletes épületek és villák során át vezetett. De látott gyümö lcsösöket és szántóföldeket is – látványuk lenyűgözte. Érdeklődéssel vette szemügyre az autóbusz utasait is: a keki színű ruhákat viselő kibuclakókat, az öltönyös idősebb embereket, a katonai egyenruhá s fiúkat és lányokat. Első alkalommal találkozott izraeli katonákkal, és most hallott ennyi embert héberül beszélni.

Gan Smuelbe délután érkezett meg. A telep lakói éppen akkor érkeztek haza a munkából, amikor leszállt a buszról. Rámosolyogtak. A Hasomer Hacair[3]egyenruháját, a gombok helyett fehér pertlivel összefogott kék inget viselő fiatalok zajos csapata szaladt el előtte. A lányt elvarázsolta az ápolt kertek látványa. Mélyen beszívta a virágok hódító illatát. Miután rövid eligazítást kapott az önkéntesek jogairól és kötelezettségeiről, az újonnan érkezettek szá lláshelyéül szolgáló kis faházakhoz irányították. Ketten kaptak egy szobát. Átvette az ágyneműt, a takarót, a munkaruhát és a tisztálkodó eszközöket. Este a tö bbiekkel együtt vacsorázott a telep központjában álló nagy étteremben. Megismerkedett szobatársával, a csinos, rövid hajú svéd diáklánnyal, majd lefeküdt, és mély álomba zuhant. Első munkanapján a kora reggeli ébresztő után a kibuc konzervgyárába indult dolgozni.

Kellemesen hűvös volt a reggel. De a nap gyorsan emelkedett a látóhatár fölé, és érezni lehetett a sarav[4] közeledtét. A gyárban a gépek ontották magukból a meleget. Sylviáról hamarosan szakadt az izzadság. A dél-afrikai forró napokhoz képest az itteni párás hőség elviselhetetlennek b izonyult. A munkában töltött első nap megviselte a lányt, aki nem szokott hozzá effajta megpróbáltatásokhoz – nem gondolta, hogy ennyire nehéz lesz.

Munka után visszatért a szállására, átöltözött, majd a különböző országokból érkezett önkéntesekkel beszélgetett.

– Dél-Afrikát csak ő képviselte.

A következő napok még nehezebbnek bizonyultak. A kibuclakók és az önkéntesek – ha kellett – még a szabadidejüket is a gyárban

töltötték. Bár Sylvia szívesen dolgozott, egyre inkább érezte, hogy fogytán az ereje.

Sylvia alig tudott héberül. A többi önkénteshez képest jobban szót értett az ott élőkkel – feltéve, ha egyszerűbb dolgokról volt szó. Csakhogy többre vágyott. Maradék szabadidejében eljárt a nyelvtanfolyamra – már ez is sokat segített, a könyvtárból héber nyelvű könyveket kölcsönzött, és késő éjszakáig olvasott.

Minden önkéntesnek – a szokás szerint – kijelöltek egy pártfogó családot, hogy otthonosabban érezzék magukat, és könnyebben illeszkedjenek be a számukra addig ismeretlen közösségbe. Sylviát egy fiatal házaspár vette pártfogásba: Dórit az óvodában, David pedig a zöldségeskertben dolgozott.

Amikor Sylvia először látogatta meg őket a házukban, mosolyogva és örömmel fogadták. A lány mindkettőjüket nyomban a szívébe zárta. A házigazdák első benyomásai felől érdeklődtek.

– Nehéz volt – magyarázta Sylvia angol és héber keveréknyelven, de nem is vártam mást.

Együtt mentek az állandó lakók és az önkéntesek közös étkezdéjébe, amelynek falait az ott élők festményei díszítették. Néhány transzparens a fizikai munka előnyeire hívta fel a figyelmet. A lány élvezte a nagy nyüzsgést, jó étvággyal fogyasztotta a saját termésű, gondosan felszeletelt és tálalt friss zöldséget meg a helyben sütött ropogós kenyeret – íze az édesanyja által készítettére emlékeztette.

David megismertette a kibucélet alapfogalmaival: milyen a munkarend, miről dönt a közgyűlés, valamint az 1921-ben alapított telep történetével. Mesélt arról is, miként éltek az alapító elődök, a szegénységről, a szűkös életkörülményekről, az ellenséges arab környezetről, a jó termés érdekében a földdel folytatott szüntelen küzdelemről. Sylviát megrendítette az Úri liánról szóló történet. A férfi már Gan Smuel szülötte volt. Különleges küldetésben vett részt, de elfogták, és a szíriai börtönben, ahol kihallgatták, öngy ilkos lett. Holttestét visszajuttatták Izraelbe, ahol a ruhájában egy papírdarabot találtak, rajta elszenesedett gyufa fejével írt üzenet: „Nem lettem áruló”.

– Azt hiszem, én se lettem volna áruló – bukott ki Sylviából.

A kibucban töltött első hetek lelkesedéssel töltötték el. Fáradhatatlanul dolgozott, és szombat esténként ő is beállt az étteremben a táncolok közé, akik tangóharmonika hangjaira ropták a táncot. A lelkesedése azonban idő múltával alábbhagyott. Úgy vélte, többre képes. Érzéseit megosztotta Dorittal és Daviddal, majd a véleményüket kérte. Egyetértettek a lánnyal.

– Amikor megérkeztél – ismerte be Dórit –, rögtön láttam rajtad, nem fogod beérni egyszerű feladatokkal. Te az a típus vagy, aki valódi kihívásra vágyik. Bármilyen fontos a mi számunkra a konzervgyári munka, téged aligha elégít ki.

Megpróbált másfajta elfoglaltságot szerezni a lánynak, ám nem járt sikerrel. De végül is Sylviának magának kellett döntenie a saját jövőjéről.

Leginkább tanítani szeretett volna, csakhogy a telepen nem volt üres tanári állás.

Eltelt négy hónap, s akkor Sylvia összepakolta kevéske holmiját, elbúcsúzott Gan Smueltől, és Tel-Avivba költözött, ahol egy másik lánnyal közösen kibérelt egy lakást. Lassacskán számos barátra tett szert. A lányok és a fiúk szívesen beszélgettek vele, élvezték a humorát, mint ahogy azt is, hogy egy személyben pszichológus, pap és jó barát.

Eközben fáradhatatlanul keresett megfelelő tanári állást. Végül Holonban talált is: egy középiskolában alkalmazták angoltanárnak. Diákjainak némelyike nehezen birkózott meg az angol nyelvvel, ezért nagyon sokszor a tanórák után külön foglalkozott velük. Felkészülten és lelkesen tanított. Az óráin – nem utolsósorban humorának köszönhetően – remek hangulatot teremtett. Többször kapott igazgatói dicséretet, kollégái nagyra értékelték munkáját, tanítványai pedig árnyékként követték. Ez a fajta munka a kedvére való volt, de mégsem elégítette ki teljesen. Tehetségét csak részben kamatoztathatta, s hitte, vár rá valahol a képességéhez és tudásához illő feladat. Szüntelenül va lami olyasmiről álmodozott, amely ennél hatékonyabban szolgálja az ország boldogulását.

A Negev[5] sivatag lenyűgözte. El is utazott a Holt-tengerhez, hogy annak a környékén keressen munkát. Nem járt sikerrel, mert a gyárban nem kínáltak neki való állást, a felajánlott titkárnői munkakört pedig nem fogadta el.

Délebbre, Eilátban is próbálkozott, mindhiába. „Szeretem ezt az országot – írta a szüleinek –, de még nem találtam meg a helyemet.” Avryval megszakadt a kapcsolata, ám egy nap táviratot kapott tőle: „Epekedve várom, hogy vissza-gyere. A szívem mélyéig imádlak.” Sylvia röviden válaszolt: „Drága Avry! Itt maradok. Nem könnyű, de nem adtam fel.”

8

Az egyik utolsó, hideg téli napon, Sylvia dolgozatokat javított a szobájában. A rádió szép hangversenyt közvetített, de az adást váratlanul drámai kö zlemény szakította meg: a miniszterelnök, David Ben Gurion bejelentette a Kneszetben[6], hogy Adolf Eichmannt, a náci háborús bűnöst elfogták Argentínában, és Izraelbe hozták, hogy bíróság elé állíthassák. A közleményben sorra idézték az argentin lapokat, amelyek szerint az akciót Moszad[7]-ügynökök szervezték meg. Sylvia ekkor hallotta először az izraeli titkosszolgálat nevét.

Adolf Eichmann szervezte meg és működtette Hitler haláltáborait. A világháború után Argentínába menekült, és Ricardo Clement néven vett egy kis házat Buenos Aires külvárosában. A nácikra vadászó Moszad-ügynökök 1960. május 11-én fogták el: Eichmann a házával szemben leszállt az autóbuszról, elkábították, néhány napig a városban tartották fogva, majd feltették egy Izraelbe induló repülőgépre. A miniszterelnök két héttel később jelentette be a Kneszetben:

– Izrael halálos ellenségét, Adolf Eichmannt, az izraeli titkosszolgálat leplezte le, és népirtás bűntettének a vádjával bíróság elé állítjuk Izraelben.

Eichmann elrablásának a híre, majd a bírósági tárgyalás eseményei világszerte az újságok címoldalára kerültek. Sylvia heves érzelmekkel reagált, izgatottan figyelt a hírekre, sírva olvasta a haláltáborokból megmenekült emberek tanúvallomásait.

A náci háborús bűnös elfogása olyan teljesítmény volt, amely a Moszadot a figyelem középpontjába állította, a szervezetről mindenki elismeréssel és csodálattal nyilatkozott. A sikeres akció a szolgálat tagjait és vezetőit egyaránt büszkeséggel töltötte el.

Magabiztossá tette őket, s úgy érezték, nincs olyan küldetés, amit ne tudnának sikeresen végrehajtani.

Sylvia ekkor már két éve dolgozott a holoni iskolában. Bár a tanítás szinte minden idejét kitöltötte, mégis kitartóan keresett új állást. Nyaggatta a barátait, állásinterjúkra járt, de továbbra is elutasította a nem tetsző ajánlatokat. Jobb híján, maradt az iskolában. Időnként azokra a célokra gondolt, amelyek ebbe az országba hozták. A tanítás már nem elégítette ki, az idő pedig rohant. Ha nem történik valami, talán nem lesz más választása, mint hogy hazatérjen.

De már közeledett a fordulat.

A sors mintha újabb jelzést küldött volna. Sylvia egy lépéssel ismét közelebb került az izraeli titkosszolgálathoz. Az újságok kiemelt hírként közölték, hogy Egyiptom rakétakísérleteket hajt vé gre. Az egyiptomi elnök, Gamal Abdel Nasszer büszkén számolt be az új programról, amelynek keretében bármely izraeli célpontot elérő föld-föld rakétákat telepítenek, s ehhez német és osztrák rakétaszakértőket kívánnak foglalkoztatni. A hírt nagy aggodalommal fogadták Izraelben. Még fájó emlék volt a holokauszt, s a zsidó népet máris a pusztulás újabb réme fenyegette. A terv kiötlői részben náci tudósokat akartak igénybe venni. Akkoriban Izrael legerősebb és legnagyobb ellenségének Egyiptomot tartotta.

Az izraeli titkosszolgálatot riadóztatták, hogy akadályozzák meg a rakétafejlesztést. A határon túli akciókért felelős különleges egység, a 188-as számú kapta a megbízást, amelynek parancsnoka a tapasztalt Joszef Jariv volt – ötleteire és megérzéseire mindig le hetett számítani. A külföldi tudósokat a Moszaddal folyamatosan egyeztetve kellett félreállítania.

Az egység parancsnoksága egy régi tel-avivi házban működött. Az épület a német Templar család tulajdonában volt a Sarona negyedben – ezek a betelepülők egy vallási szektához tartoztak, amely hitte, hogy tagjainak Izraelben kell vezekelniük a második világháborúban elkövetett bűnökért. A nácikkal szorosan együttműködőket az angolok Ausztráliába deportálták.

A csöndes, rendezett negyedben, a vörös tetőcserepes házak egyikéből irányították a harcot az arab országokba menekült nácik ellen, többek között az egyiptomi rakétaprogramban részt vevő tudósok ellen is. Az utóbbiak központja Frankfurt nyüzsgő

forgalmú belvárosában volt. Az izraeli ügynökök ide juttattak el a német tudósoknak címzett csomagban egy pokolgépet, mert tudták, hogy az ártatlannak látszó küldeményt továbbítják majd az egyiptomi Hiluanban működő intézetbe. A csomag meg is érkezett, s akkor robbant fel, amikor kinyitották. Többen megsebesültek. A merénylet világszerte nagy visszhangot váltott ki. A műveletben az izraeli titkosszolgálat európai részlege is közreműködött. Az egyiptomiak sürgették ugyan a nagyhatalmakat, hogy ítéljék el Izrael, de végül jobbnak látták feladni a rakétafejlesztés tervét.

A 188-asok csendben dolgoztak, kerülték a nyilvánosságot. Titoktartási nyilatkozat kötelezte őket arra, hogy foglalkozásukról senkivel sem beszélhetnek. Sylviának fogalma sem volt az egység létezéséről, róla viszont tudott a 188-as. A Bar Ilan-i egyetemen tanuló lakótársa, a joghallgató Hanna egyik ismerőse, Cvika kiképző volt a 188-asokat a különleges akciókra felkészítő intézményben. Egy baráti összejövetelen ismerkedett meg Sylviával, és hosszasan elbeszélgettek. A férfi felfigyelt a lány intelligenciájára, angol nyelvtudására, és mély benyomást tett rá, mennyire elszántan akar az ország boldogulásáért tevékenykedni.

– Úgy gondolom, megfelelne nekünk – jelentette ki Cvika a barátjának, az intézmény parancsnokának.

A 188-as egység volt az első titkosszolgálati szervezet az országban, ahol megvalósították a nemek közti teljes egyenlőséget. Igaz, már a korábbi kísérlet, amelynek során nőket is bevetettek titkos akciókba, az 1948-as háborúban sikerrel járt. Az Argentínában született Slomit Cohen-Kisik – például – jeruzsálemi lakos lett, 16 évesen férjhez ment egy libanoni zs idó kereskedőhöz, s attól kezdve hírszerzőként dolgozott Bejrútban. Létfontosságú adatokat kü ldött az Izrael ellen harcoló libanoni hadseregről. Amikor a 188-as egység létrejött, tagja lett a Bat Jam-i születésű Dafna Gál, akinek az édesapja az angol hadsereg tisztjeként szolgált Egyiptomban a második világháború idején. A lány feleségül ment egy Moszad-hírszerzőhöz, Slomo Gálhoz.

Amikor az asszony első gyermekét várta, és előrehaladott állapota szemmel látható volt, a férjével együtt vett részt operatív műveletekben különböző arab országokban. A házaspár több, életbe vágóan fontos adatot szerzett meg. A 188-as egység tagjait elkötelezettség jellemezte, nem ismertek megalkuvást, feltétel nélkül hittek parancsnokaikban. Közéjük tartozott a zsidó Wolgang Luz. Egykori nácinak álcázva magát, Kairóban működtetett egy lovastanyát, ahol volt a lkalma megismerkednie

egyiptomiakkal és németekkel. Neki sikerült megszereznie a Hiluanban dolgozó német rakéta-tudósok névsorát.

Ebbe az egységbe tartozott az egyiptomi születésű Eli Cohen is, aki az alapos kiképzés után a szíriai fővárosból továbbított titkos adatokat a lakásán elrejtett rádió segítségével – orosz lehallgatók buktatták le, akik bemérték, és lehallgatták az adását.

A 188-as egység főleg az új bevándorlók, az egyetemi hallgatók és a kü lföldi diákok körében keresett utánpótlást. A kutatás nem csak Izraelben folyt, az ország határain túl is szerveztek be embereket. Az egyik hírszerzőnőjük például több évig dolgozott egy ellenséges ország nagy közhivatalában. Mivel a nők köréből toborzott újabb tagok is állandó életveszélynek tették ki magukat, olyan személyekre volt szükség, akikben erős a motiváció, feltétel nélküli az elkötelezettség és minden tekintetben állják a versenyt a férfiakkal, akikkel szemben volt azonban egy nagyon fontos előnyük: általában ritkán keltettek gyanút.

Éjszaka az arab faluban

1

1962. október vége felé járunk. Véget ért a nyári hőség, az ősz első hűvös fuvallatát lehetett érezni a levegőben. Sylvia ágyban olvasta Josephus Flavius A zsidó háború című könyvét. A fárasztó munkanap után egy-két fejezet elolvasására szánta rá magát elalvás előtt. Váratlanul megcsörrent a telefon. Az ismeretlen hang elnézést kért a késői zavarásért. Gadiként mutatkozott be, és elmondta, hogy egy kormányzati cég megbízásából új munkatársakat keres. Megkérdezte Sylviától, hajlandó-e találkozni vele.

– Érdekes munkát tudok ajánlani magának – mondta. Sylvia nem rejtette véka alá a meglepetését.

– Honnan tudja, hogy munkát keresek? – kérdezte.

– A barátaitól – hangzott a homályos válasz. – Arra gondoltam, tetszene magának a feladat, amelyről beszélni szeretnék magával.

– Miről van szó? – érdeklődött a lány.

– Ezt inkább személyesen. Holnap reggel ráér?

– Délelőtt tanítok.

Végül abban állapodtak meg, hogy délután találkoznak Tel-Avivban, a Jehuda Halevi utcában, egy kávéházban.

Gadi, valójában Moti Kfir, a 188'as egység operatív műveletekre felkészítő intézményének a parancsnoka volt. Már várta a lányt a kávéházban. A kedélyesen beszélgető férfiaktól és nőktől távol, egy kétszemélyes asztalnál ült. Amikor Sylvia belépett, gyorsan körülnézett, majd egyenesen felé tartott.

A férfi üdvözlésre nyújtott kezét a lány erősen, magabiztosan szorította meg.

– Nagyon örülök – mondta Gadi. – Mit iszik? Sylvia kávét rendelt.

Gadi azzal akarta kezdeni, hogy beszélgetésük bizalmas jellegű. De mivel tartott attól, hogy a bizalmas szó elrettenti a lányt, óvatosabban fogalmazott.

– Ami most elhangzik – jelentette ki – , maradjon köztünk.

Sylvia kérdően nézett rá.

– Ha ez csak kettőnkre tartozik, akkor miért nyilvá nos helyen találkozunk? – kérdezte héberül.

Gadi nem akarta beavatni, hogy az új jelölteket, akár Izraelben, akár másutt szemelik ki, soha nem hívják be a központba, amelynek a címét is csak nagyon kevesen ismerik.

Egy kávéház, ahol ennyi ember beszélget, kiváló találkozóhely – magyarázkodott –, ebben a zsibongásban aligha hallhatják, hogy miről beszélünk.

– Munkát akart ajánlani nekem – mondta Sylvia.

– Először néhány kérdést tennék fel, ha nincs ellenére.

– Parancsoljon.

A férfi arra kérte Sylviát, meséljen a szüleiről, és megkérdezte, miért jött Izraelbe, jelenleg mivel foglalkozik, mik a tervei, mi a véleménye a lakótársáról, hogyan tölti a szabadidejét. A lány habozás nélkül válaszolt, némi humorral fűszerezve a feleleteit.

– Egy tízes elégedettségi skálán, milyen osztályzatot adna magának? – hangzott a következő kérdés.

– Nagyjából nyolcast. Egy iskolában tanítok, s bár szívesen, mégis úgy érzem, többre vagyok hivatott.

– Mit szeretne csinálni?

– Valami érdekesebbet. Olyasmit, ami valódi kihívás.

– Például?

– Például? A hadseregben szolgálni – ragyogott fel a lány szeme.

– És mi az akadálya?

– Már túlkoros vagyok. Ráadásul kereszténynek születtem, s bár zsidónak érzem magam, Izraelben nem számítok annak. Aligha vennének be a seregbe.

– Azt nem tudom elintézni, hogy besorozzák – jelentette ki Ga di –, de találhatok magának olyan munkát, ami az ország biztonságával kapcsolatos.

– Pontosan kiket képvisel? – kérdezte Sylvia, mélyen a férfi szemébe nézve.

– Egy kormányzati céget, amely szorosan együttműködik a védelmi minisztériummal.

– Megmondaná végre, mit ajánl nekem?

– Egyelőre nem. Előbb át kell esnie bizonyos interjúkon, hogy világosan lássuk, alkalmas-e a munkára. A feladatáról csak ezek után beszélget hetünk.

– Legalább valamit áruljon el, hadd gondolkozhassam – kérlelte Sylvia. Jól tudta, hogy szinte mindenkit képes levenni a lábáról.

– Ám legyen – adta meg magát Gadi. – Ez a munka nagy kihívások elé állítaná, s gyakran kellene külföldre utaznia.

Sylvia elgondolkodott. Mindez jól, sőt izgalmasnak hangzott, csakhogy a kíváncsiságát nem elégítette ki. A feladat túl rejtélyesnek, titokzatosnak tűnt továbbra is, képtelen volt rájönni, miről lehet szó.

Beszélgetés közben Gadi észrevette, hogy Sylvia feltűnést keltett a kávéházban – férfiak és nők egyaránt megbámulták. Még akkor is követték a tekintetükkel, amikor elhagyta a kávéházat. Ha a kiszemelt jelölt túl feltűnő, kétszer is érdemes meggondolni, befogadják-e a 188-asba, hiszen a későbbi munka során – lehetőség szerint – nem szabad felhívnia magára a figyelmet. De Sylvia jó benyomást tett a férfira. Úgy vélte, a biztonság jórészt attól függ, miként tudja valaki uralni a helyzetet. Sőt, a lány még ki is használhatná a rá irányuló figyelmet.

Néhány nap elteltével, ismét a kávéházban találkoztak. Gadi nyíltan feltette a kérdést:

– Ha mégis el tudnám intézni, hogy a hadsereg hírszerzéséhez kerüljön, vállalná?

– A legnagyobb örömmel.

– Valójában lenne egy ilyen munkakör a maga számára, csakhogy…

– Tudom. Előbb át kell esnem az interjúkon.

– Pontosan.

– Miféle interjúkon? – kérdezte Sylvia.

– Elsősorban pszichológiai teszteken. A többi biztonsági kérdés.

– Mennyi időt vesz igénybe?

– Néhány hónapot.

– Mondjon valamivel több részletet. Így nehezen tudok dönteni.

– Csak annyit árulhatok el – vette még halkabbra a hangját a férfi –, hogy érdekes, csodálatos és nem mindennapi munkakörről

van szó.

– Veszélyes?

– Olykor az.

Sylvia elmosolyodott, s kihúzta magát.

– Ez való nekem – jelentette ki.

– Még valami. A valódi nevem nem Gadi, de továbbra is maradjunk ennél.

Ha megkapja a munkát, Elena lesz, mind-addig, amíg másképpen nem döntenek.

Néhány további találkozást követően Gadi beszámolt a lá nnyal folytatott beszélgetéseiről Simonnak, aki 188-as egység káderutánpótlásáért, valamint az alkalmassági vizsgálatokért volt a felelős. A Palmach[8] alapítói közé tartozott. A jobboldali beállítottságú, több nyelven beszélő, az arab kultúrát jól ismerő ember korábban a Misztaaravim[9] kiképzőtisztjeként tevékenykedett – az állam kikiáltását megelőzően ez az egység volt a 188-as elődje, s tagjai többségét hosszú éveken át emlegették az arab országokban.

– Milyen benyomást tett rád? – kérdezte Simon.

– Extrovertált személyiség, nagyon értelmes, csinos és leleményes – összegezte Gadi. – Szerintem képes lesz uralkodni túlzott nyitottságán.

Simon érdeklődéssel hallgatta a jellemzést.

– Mesélj róla még valamit – kérte.

Gadi beszámolt a lány dél-afrikai családjáról, bevándorlásának körülmé nyeiről, önkéntes és tanári munkájáról.

– Úgy véled, alka lmas lenne hírszerzőnek külföldön? – kérdezte Simon.

– Azt hiszem, igen.

– Rendben. Én is találkozni akarok vele.

A Moszad igazgatója, Iszer Harel több alkalommal megkísérelte a katonai hírszerzéshez tartozó 188-as egységet a saját hatáskörébe vonni. Mose Dajan vezérkari főnök ehhez nem járult hozzá. 1963

októberében Meir Amit tábornok lett a katonai hírszerzés főnöke, és ő felügyelte egyúttal – jóllehet ideiglenesen – a Moszadot is. Így hát lezárult a régi vita, a 188-asok végre a megfele lő helyre kerültek, ettől kezdve a titkosszolgálathoz tartoztak. Az egységet ugyanakkor összevonták a Mifraccal[10] – akkoriban ennek a parancsnoka az az Jichak Samir volt, aki később Izrael miniszterelnöke lett.

Meir Amit az új alakulat parancsnokául Joszef Jariv altábornagyot nevezte ki, akit tréfásan „határsértőnek" nevezett. Amikor az egység átkerült a Moszadhoz a következe zőket írta Jarivnak: „Egységed az egész ország megbecsülését kivívta, s nagymértékben járult hozzá biztonságunk megóvásához. Köszönöm a sorsnak, hogy együtt szolgálhatunk. Minden bizonnyal a legérzékenyebb és legbonyolultabb területet felügyeled, mert egyrészt emberek sorsa felől kell döntenetek, másrészt viszont a legnagyobb titokban kell dolgoznotok, miközben az egész világ figyel rátok…"

Az új operatív alakulat létrejöttével a 188-asok szervesen beépültek a Moszadba. Ez látszólag nem jelentett alapvető változást a munkájukban, hiszen a célok és a tevékenység ugyanaz maradt, a szervezeti változás nyomán mégis nagyobb megbecsüléssel övezték őket, s a nagyobb presztízs még jelentőségteljesebb akciókra nyújtott lehetőséget. Az egység tagjai közül sokan úgy gondolták, tevékenységük fontossága meghatványozódott, s erre felettébb büszkék voltak.

2

A pszichológus – biztonsági okokból – Sylviát a saját lakásán fogadta, hogy elvégezze a szükséges teszteket.

– Meséljen a gyermekkori félelmeiről – kezdte nyugodt hangon, és közben biztatóan nézett a lányra.

– A legjobb tanuló szerettem volna lenni az osztályban. De féltem, hogy nem megy majd.

– És végül sikerült?

– Igen.

– Mire emlékszik még?

– Volt egy visszatérő álmom. Álarcosok törnek be a házunkba, hogy mindenkit megöljenek. Ilyesmi gyakran fordult elő Dél-Afrikában. Néhány szomszédunk is így halt meg, amikor szembeszállt a betörőkkel. Amikor álmomból felriadtam, szörnyen féltem, hogy ez valóban megtörténhet. Mint ahogy meg is történt. Nyolcéves lehettem, amikor egy éjszaka felébredtem.

Nyomasztó csend volt, még a kutyák sem ugattak. A vendégszoba felől furcsa zajt hallottam. Felkeltem, hogy megnézzem, mi történt. Két férfit láttam a betört ablaknál. Egy pillanatra megdermedtem, a félelemtől eleinte moccanni se tudtam. Majd hirtelen rádöbbentem, tennem kell valamit. Beszaladtam a szüleim hálószobájába, felébresztettem apámat, aki felkapta az ágya mellől a vadászpuskáját. Csendben óvakodtunk a nappali felé. A két férfi éppen a szőnyeget szedte fel. Apa célzott, lőtt, s mindkét betörőt eltalálta. Egyikük azonnal meghalt, a másik vérzett, és üvöltött a fájdalomtól. Apám a rendőrséget hívta, én pedig kiszaladtam az udvarba megnézni a kutyákat. Élettelenül nyúltak el a földön – a betörők ölték meg őket. Zokogva mentem vissza a szobába. Oda mentem a halott társa mellett nyöszörgő sebesülthöz.

– Megérdemeltétek – mondtam neki. – Rám nézett, és rémületet láttam a szemében.

– És akkor félt?

– Nem. Inkább dühös voltam.

A pszichológus később ekként összegezte a hallottakat: „A gyerekkorában átélt betörés emlékképeiben domináns elem a bátorság és a talpraesettség. Az előbbi azt mutatja, hogy még stresszhelyzetben is működik a problémamegoldó képessége. Sylvia a zaj hallatán nem esett pánikba, hanem ellenkezőleg, azonnal cselekedett. A konfliktushelyzetből – az apa az egyik betörőt lelőtte, a másikat megsebesítette – az akció sikeres volta maradt meg emlékként – más kislány nagy valószínűséggel inkább az agresszióra emlékezne. »A gond megoldódott« – mintha ez maradt volna meg benne, s az effajta magatartásban némi távolságtartás észlelhető. Viszont é rzelmi reakciót váltott ki belőle az elpusztított kutyák látványa. Az apához p ozitív a viszonya, bízik benne, őt ébreszti fel, s elégtétel számára, hogy az apa elintézi a betörőket. Apjában nem a gyermekét óvó szülőt látja, hanem a lányával együttműködő felnőttet, vagyis ők ketten csapatot alkotnak. A szülőt nem zavarja meg a gyermek jelenléte , habozás

nélkül lő, mert tudja, lánya nem esik pánikba, nem akadályozza cselekvés közben. Mindketten összehangoltan viselkedtek. Véleményem szerint Sylvia megbízik a rangban felette állóban, az utóbbi viszont támaszkodhat rá. Viselkedésének két pillére a fele lősségérzet és a problémamegoldó készség. Talpraesettsége a gondolkodásmódját is formálja, nem retten vissza új feladatoktól, a cselekvéstől, a változástól, a kockázattól és kihívásoktól, sőt ő maga megy elébük."

– Van még valami, amitől félt gyerekkorában? – kérdezte a pszichológus.

– Másra nem emlékszem.

– És mitől félt, amikor felcseperedett?

Sylvia elnevette magát.

– Attól féltem, hogy vénlány maradok. Tizenhat éves koromig nem volt egyetlen fiúm se.

– Volt olyan álma, ami nem a betöréshez kapcsolódik?

– Előfordult.

– Tisztában van azzal, ha megfelel és felveszik magát, sokszor kerülhet veszélybe, sőt életveszélybe?

– Igen, tudom.

– Fél tőle?

– Egy kicsit.

– Fél a haláltól?

– Nem. Attól félek, hogy kudarcot vallok.

– Tegyük fel, egy akcióban vesz részt. Valami miatt az élete is veszélyben forog. Mit tenne? Feladná, és parancsnokának utólag megmagyarázná, hogy a parancsot nem lehetett teljesíteni?

– Ha lenne esélyem, nem hátrálnék meg.

– Még akkor sem, ha az élete lenne veszélyben?

– Ha pisztoly lenne a kezemben, aligha magamra gondolnék.

3

Sylviának, mint ahogy az összes többi hírszerzőjelöltnek is, hosszan tartó, biztonsági ellenőrzésen és további pszichológiai teszteken kellett átesnie.

Kiválóan megállta a helyét. Nagyra értékelték, milyen mélyen képes azonosulni a zsidósággal, mint ahogy a bátorságát, az őszinteségét és a tettrekészségét is. Idézzük az egyik kijelentését: „Én nem ismerem azt a szót, hogy lehetetlen”. A pszichológusok szerint hírszerzőnek született. A lány szívesen dolgozott önállóan, rendelkezett színészi képességekkel, könnyen teremtett kapcsolatot, és megvolt az adottsága, hogy magára vonja a férfiak figyelmét.

Káderanyaga átkerült az operatív egység parancsnokságára. Az értekezleten, amelyen az egység, a különleges kiképző intézmény, a káderosztály és az operatív osztály vezetője vett részt, egyhangú döntés született: Sylvia alkalmas a kiképzésre. A jegyzőkönyv leszögezte: „Az operatív egységbe irányítjuk, számára ez a legmegfelelőbb hely, mivel képes önállóan cselekedni, találékony, könnyedén köt ismeretségeket. De szüksége van irányításra – ezt el is fogadja, amennyiben a feljebbvalója nem csorbítja jelentősen az önállóságát. Büszke arra, hogy rátalált valódi hovatartozására, és azokra az emberekre, akikre támaszkodhat. Az első időben azonban nehezen fogja elviselni a fe lügyeletet, az ő esetében ezt pontosan kell adagolni. A Moszad, a kiképzői, az összekötői gyakorolják majd kellő mértékben a felügyeletet, de ugyanakkor megkövetelik tőle az önállóságot.”

Nem sokkal később, Sylvia találkozott a kávéházban Simonnal, az új hírszerzők beszervezéséért felelős vezetővel. Melegen kezet ráztak.

– Bejutottál – mondta Simon – , most a kiképzésed következik. Ha ott is sikeresen megállod a helyed, a mi harcosunk, a mi hírszerzőnk leszel.

Sylvia alig hitt a fülének, amikor meghallotta a jó hírt, hogy felvették az operatív egységhez. Annyira izgatott lett, hogy remegni kezdett a térde, és majdnem elsírta magát Simon jelenlétében. Képtelen volt szavakba önteni az érzéseit: ez élete legfontosabb napja, új fejezet kezdődik a számára, és csodálatos, meglepetésekkel teli ez a világ. Isten felkarolta.

Kiment az utcára. Lüktetett körülötte város: járókelők nyüzsögtek a járdákon, autók dudáltak, ő viszont mintha a boldogság ködében lebegett volna felettük. Beérhette volna a szívét csordultig töltő boldogsággal, az egész testét elborító örömhullámokkal. De mindenáron ünnepelni akart, emlékezetessé tenni az életében bekövetkezett kedvező fordulatot.

Legelőször is, felmondott az iskolában. Aztán telefonált a szüleinek, akiknek elújságolta, hamarosan fontos beosztásba kerül egy állami cégnél. Előbb az az ötlete támadt, hogy meghívja a barátait vacsorára, majd közösen elmennek színházba vagy koncertre. De végül elvette, nem tartotta igazán méltónak a nagy eseményhez. Aztán rátalált az igazán ünnepélyes megoldásra. Tel-Aviv központi pályaudvarára igyekezett. Három óra múlva, két átszállással megérkezett Maszadára. Eljutott annak a hegynek a lábához, amelynek a tetején emelt várban, nagyjából ezer lázadó zsidó bástyázta el magát Eliezer Ben Jair vezetésével az i. sz. 73-ban. A római légiók ostrom alá vették az erődöt. Amikor sikerült betörniük, csak holttesteket találtak: a védők inkább az öngyilkosságot választották, sem hogy római fogságba essenek.

Sylvia egy angolul beszélő turistacsoporthoz csatlakozott, és velük együtt kaptatott fel a kanyargós ösvényen a megmaradt épületmaradványokhoz. A hegy megmászásához fizikai erőre és elszántságra egyaránt szükség volt.

Amikor felért, egy ismeretlen kéz által festett feliratra figyelt fel a falon: „Maszada soha többé nem esik el”.

Körülnézett, tekintetével végigpásztázta a Holt-tengert és a Jehuda-sivatagot, s a szeme előtt megjelentek az erőd elfoglalására készülődő római katonák sátrai. A Maszadán történtek felidéződtek benne. Látta a pusztítás nyomait, és szinte hallotta az éhes gyermekek szörnyű sírását. Cs odálatot keltett benne az ostromlott zsidók elszántsága, akik még akkor sem adták meg magukat, amikor a túlerő győzedelmeskedett. Maszada – ezzel a lány tisztában volt – a zsidó nép hősiességének a szimbóluma, egyértelmű bizonyíték arra, hogy ez a nép soha nem adja meg magát az ellenségnek. Azon a hegycsúcson, ahol a hős zsidók meghaltak, világosan érezte, azért hozták létre azt a szervezetet, amelynek most a tagja lesz, hogy elszánt harcosai az itt elhunytak példáját kövessék, és mindent tegyenek meg azért , hogy a történelem ne ismétlődhessen meg. És ő köteles ebben részt venni.

4

A háromszobás lakás Tel-Aviv központjában, a forgalmas Dizengoff utca egyik régi épületének második emeletén volt. Egy gyermektelen házaspár lakott itt már évek óta. A férj, az egykori

hírszerző, számos titkos akciót hajtott végre külföldön. A feleség egy könyvesboltot vezetett.

Tolka Rozen biztosított megfelelő lakásokat a kiképzendő hírszerzők számára. Ő kereste fel a Dizengoff utcai lakás tulajdonosait, hogy egy időre kibérelné az egyik szobájukat. A házaspár beleegyezett. Nem esett szó a leendő lakóról, mint ahogy a tevékenységéről sem. Több korábbi hírszerző adta bérbe a lakását vagy annak egy részét a jelölteknek, mert kezdetben ők is egykori titkosszolgálati embereknél vagy azok ismerőseinél laktak.

Sylvia – Gadi kíséretében – ruhásbőrönddel és egy rádiókészülékkel érkezett meg új „otthonába". A lakás tulajdonosai már várták őket. Gadi Elenaként mutatta be nekik a lányt, aki már megszokta új nevet.

A házaspár nem zaklatta őket felesleges kérdésekkel. Sylviát első látásra megkedvelték. Átadták a kulcsokat, és rögtön távoztak – tudatában voltak, hogy nem teremthetnek a lánnyal szorosabb kapcsolatot.

Gadi Avraham Gmart választotta Sylvia kiképzőjének. A férfi leszerelt ejtőernyősként került az egységhez, s korábban merész támadásokat hajtott végre az ellenséges vonalak mögötti célpontok ellen. Tiszti rangban szerelt le, átkerült előbb a Sábákhoz[11], majd Gadi révén a 188-as egységhez. Idővel feljebb lépett a ranglétrán. Már több újoncot kiképzett, akik aztán a hírszerző csoport nélkü lözhetetlen tagjai lettek.

Avraham Nesz Cionában született. Egyéves volt, amikor az apját arab gerillák megölték. Özvegy édesanyja, akinek rajta kívül még egy gyerekről kellett gondoskodnia, kibucba szeretett volna költözni. Többször elutasították, míg végül valahol a gyerekekkel együtt befogadták.

A fiúból jóképű, életerős férfi lett. Magának való volt, kerülte a nagy nyilvánosságot, és nagyon szeretett gyalogolni. Gyermekkori barátság fűzte Gadihoz, hiszen egymáshoz közeli kibucokban nőttek fel. Sokszor kosárlabdáztak együtt, később pedig ugyanannál a katonai alakulatnál szolgáltak.

Sylvia szobája a hátsó, csöndes kertre nézett. A kis íróasztalon friss virágok virítottak a színes vázában. Valójában nem itt lakott – a szobát csak a kiképzés céljára használták. Most csak gyorsan

körülnézett, s már ment is vissza a Hannával közösen bérelt lakásba. Másnap a kora reggel viszont már ismét itt találta. A csengetésre ő nyitott ajtót: Gadi mellett egy sudár, fekete hajú, széles vállú férfit pillantott meg. Rögtön tudta, hogy ő csakis a kiképzője lehet. Kíváncsian és mosolyogva nézett az ismeretlenre.

– Oded vagyok – mutatkozott be Avraham Gmar, hiszen a kiképzők sem használták a saját nevüket, s ezt a tanítványok tiszteletben tartották.

Csak álltak az ajtóban. Avraham a lá nyt nézte, az pedig a férfit – két idegen, akit a sors a közös feladat érdekében hozott össze. Sylvia értett hozzá, miként kell véget vetni kínos pillanatoknak. Humorérzéke mindig segítette a feszültség feloldását.

Rámosolygott Gadira, aztán pajkosan rákacsintott:

– Mi ez az egész?

– Hogy-hogy mi? – értetlenkedett Gadi.

– Azt hittem, már minden átvilágításon túljutottam – tette hozzá csibészes mosollyal – , most mégis próbára tesztek, ellen tudok-e állni egy filmsztár varázsának?

Mindnyájan hangos nevetésben törtek ki. Ám a kiképzés alatt Sylvia nem a vonzó férfit látta Avrahamban. Gadi mesélt egyszer neki egyik barátjáról, aki kiképzőként viharos szerelmi viszonyba került a tanítványával.

– Erről nem tett említést a jelentésében – mondta Gadi – , a lány viszont igen. A tanítvány számára nyilvánvaló volt, hogy mindenről be kell számolnia, még a viszonyáról is. A kiképzőtől hamarosan megváltak.

– És a nőtől miért nem?

– Mert ő semmit sem titkolt, a férfi pedig igen.

Gadi azt is hozzátette, hogy az eset után a kiképzők parancsba kapták: a hozzájuk beosztott nőkkel nem létesíthetnek viszonyt.

Az első napot a megismerkedésre szánták, és arra, hogy a kiképző elmagyarázza a program részleteit. Másnap reggel Sylvia korán útnak indult, s friss péksüteménnyel meg egyéb ennivalókkal érkezett a lakásba. Avraham narancsot hozott. A lány felajánlotta, reggelizzenek együtt. Az étkezés befejeztével meghámozott két narancsot, az egyiket átnyújtotta reggeliző társának, a másikat pedig a saját tányérjára tette.

A férfi rámosolygott.

– Tegyük fel, svéd újságírónőnek adod ki magad – mondta és valaki meghív az otthonába vacsorára. Természetesen nem tudja, ki vagy valójában. A vacsora végén a vendégeknek narancsot kínálnak. Mit tennél?

A lány nem igazán értette a kérdést.

– Meghámozom, és természetesen megeszem.

– Máris lebuktál! – nevetett Avraham.

– Miért? – kérdezte a lány meglepődve.

– Mert csak Izraelben hámozzák úgy a narancsot, ahogyan te.

Sylvia zavartan nézett a kiképzőre.

– Erre nem gondoltam… – motyogta.

– Ez csak azt bizonyítja, hogy aki kiérdemli a hírszerzői titulust, annak mindenre figyelnie kell, még a helybéli étkezési szokásokra is.

Sylvia csak bólintott, majd megszólalt:

– Felfogtam. Sokat kell még tanulnom, hogy megfeleljek a követelményeknek.

– Pontosan erre akartam kilyukadni.

Minden nap késő estig dolgoztak. Alaposan kihasználták az időt. A kiképző nem győzte dicsérte Sylvia gyors felfogóképességét. A lány a legapróbb részletre is figyelt, mindent kínos pontossággal hajtott végre. A rázúdított tananyagot tökéletesen elsajátította.

Arra nagyon kevés idejük jutott, hogy magánügyekről is szót ejtsenek. Olykor két óra között, kávé- vagy étkezési szünetben, Sylvia érdeklődni próbált Avraham életéről, hobbijáról, a családjáról. A férfi á ltalában szűkszavúan válaszolgatott, de előfordult, hogy nem reagált a kérdésre – ez nem csak a jelleméből fakadt: kínosan betartotta az egységnél lefektetett szabályokat.

5

Minden áldott nap találkoztak a Dizengoff utcában. Avraham a hírszerzés minden szükséges tudnivalóját megosztotta Sylviával. Megtanította térképolvasásra, légi felvétel értékelésére, egy akcióra vonatkozó utasítások memorizálására, helyzetértékelésre, önvédelemre, a kapcsolattartás módjaira, szöveg kódolására, nyílt és rejtett követési technikákra. Felkészítette, hogyan lehet eltűnni

gyanús emberek elől vagy nem biztonságos helyszínről. Az utazási szabályokkal is megismertette, beleértve a különféle vízumokat, útleveleket, a gépkocsi kölcsönzést és a szállodai tudnivalókat. Egy alkalommal Morse-oktatót hozott magával. Máskor magával vitte Sylviát a kiképzőtáborba, ahol a szabotázsakciók szakértője megtanította a lányt, miként lehet robbanóanyagokat megfelelően elrejteni, szemléltette, hogyan válhat egy darab szappan akár halált okozó fegyverré, milyen módon kell elrejteni a rádió adó-vevőt a személymérlegben, vagy titkos üzenetet küldeni madarakkal.

A jelölt eredményesen és gyorsan tanult. Avraham, amikor hetente beszámolt az intézmény parancsnokának, dicsérte Sylvia sokoldalú tudását, mintaszerűen végzett gyakorlatait és a rá jellemző erős motivációt. A lány viszont nagyra értékelte kiképzője oktatási módszerét – kiváló szakembernek tartotta a férfit.

A lakásban zajló oktatással eltelt a tél és a nyár fele. Sylvia a tanulás végeztével mindig hazament a lakásába. A nappalok és az esték között éles határvonal húzódott. Hannának semmiről sem beszélhetett, és ha lakótársa kérdezősködött, azt mesélte neki, hogy a hadügyminisztériumban szervezett archiváló tanfolyamra jár. Az egyedüllét és a titoktartási kényszer nyomasztóan hatott rá. Természeténél fogva szívesen osztotta volna meg az élményeit valakivel, de tudta, hogy ez lehetetlen. Kezdetben úgy érezte, ez a vállalt küldetés egyik legnehezebb és legjellemzőbb része. Mégsem bánta meg döntését. Minden módon küzdött a magány ellen: sokat olvasott, főleg a holokauszt-túlélők vallomásait, levelezett a szüleivel és a fivérével, olykor tájképeket festett, hol olajjal, hol temperával. A szüleinek küldött egyik levelének részlete: *„…Felmondtam a holoni iskolában. Új szakmát tanulok egy kereskedelmi cégnél, amelynek az egész világon vannak kirendeltségei. A munka érdekes, bár nehéz. A kollégáimmal nagyon szívesen dolgozom együtt, mindig arra vágytam, hogy ilyen emberekkel lehessek együtt: értik a szakmát, okosak, helyesek, becsületesek, és nagyra értékelik a munkámat. Szinte csodálom őket munk aszeretetükért, szerénységükért, minden részletre kiterjedő figyelmükért. Csodás emberek – ők a példaképeim.”*

6

Egy reggel Avraham filmvetítőt hozott magával, majd beindította. Sylviának fogalma sem volt, mire készül.

Leoltották a villanyt, és megjelentek az első képek a falon.

A francia film egy fiatal falusi lányról szólt, aki beleszeret a tanárába. Meghívja a férfit a falujába a születésnapi ünnepségére. Barátai, lányok és fiúk, családtagok a szeretett tanárral együtt egy nagy fa alatt megterített hatalmas étkezőasztal körül ülnek. A lány édesanyja éppen feltálalja az étkeket.

A vetítés hirtelen félbeszakadt. A szoba teljes sötétségbe borult.

– Próbálj visszaemlékezni, milyen ruha volt az apán – hangzott a kérdés. A filmkockák leperegtek Sylvia emlékezetében.

– Fehér ing, cilinder, sötét nadrág…

– Mit ettek?

– Sült húst, nagy adag salátát, falusi kenyeret…

– Mit ittak?

– Vörös bort.

– Volt címke a borosüvegen?

– Nem.

– Kiváló.

A film folytatódott, de Avraham időnként leállította a vetítőgépet. További részletekről faggatta Sylviát: mit látott a szobában, hány tehén legelt a réten, ahol a lány a szerelmével sétált, mit mondtak pontosan a szereplők bizonyos helyzetekben. Sylvia mindenre emlékezett.

A szoba közepén álló asztalon néhány családi fénykép, két toll, füzet, boríték, olvasószemüveg és pénztárca hevert rendezetlen összevisszaságban.

– Nézd meg jól az asztalt – utasította a kiképző Sylviát. – Most pedig csukd be a szemed!

Avraham letakarta az asztalon lévő tárgyakat egy vászondarabbal.

– Mondd meg, mi van az asztal bal felső sarkán.

Sylvia mindenre emlékezett. Gyerekkora óta a legapróbb részleteket is képes volt megjegyezni. Az iskolában, például,

hosszan tudott idézni olyan könyvből, amit csak egyszer olvasott.

Az oktatás javarészt a lakásban folyt. Sylvia ott tanulta meg, miként kell helyt állnia szimulált helyzetekben. Ám kifejezetten örült, ha a képzése házon kívül folyt, friss levegőt szívhatott, és nem kellett egész napját zárt helyiségben töltenie. Sáron környékén, a lakóházaktól távol, egy vadvirágokkal tarkított kis bázison ismerkedett meg a különféle robbanószerkezetekkel, a biztonsági előírásokkal – az utóbbiak azért voltak fontosak, nehogy a szabotőr önmagát sebesítse meg. Az egyik oktató a titkosszolgálat megbízásából úgy tíz évvel korábban készített egy könyvnek látszó eszközt – ezzel akarták megölni a gázai övezetben az egyiptomi titkosszolgálat főnökét, Musztafa Hafez tábornokot, aki egyúttal a Fadajun, az Izrael-ellenes terrorszervezet parancsnoka is volt. A tiszt elmesélte, Hafez nagyon gyanakvó ember hírében állt, tehát nem lehetett hozzá robbanóanyagot tartalmazó borítékot vagy pokolgépet rejtő csomagot eljuttatni, mert minden neki címzett küldeményt alaposan átvizsgá ltak. Az izraeli titkosszolgálat szakemberei furfangos és ígéretes ötlettel álltak elő. Az izraeli titkosszolgálatnak és Hafez tábornoknak egyaránt dolgozó kettős ügynököt, Mohamed el-Talakát szemelték ki a merénylet végrehajtására. Tisztában voltak az ügynök kettős szerepével, az ügynök viszont nem tudta, hogy lelepleződött. Egy nap az izraeli tartótiszt azzal bízta meg El-Talakát, jutasson el egy apró jeladókészü léket Gáza rendőrfőnökének, Lutfi el-Akavinek, aki szintén izraeli ügynök. A jeladó egy könyvben lesz elrejtve. A kettős ügynök örömmel vállalta a küldetést. Magához vette a „robbanó” könyvet, s mint várható volt, első útja Musztafa Hafez-hez vezetett, akinek leleplezte a gázai rendőrparancsnok árulását. Átnyújtotta a könyvet a tábornoknak, mondván, hogy abban rejlik a bizonyíték, a titkos jeladó. Hafez hálás volt az információért, gyanútlanul kinyitotta a könyvet, s a robbanástól azonnal meghalt. Az oktató csak ezt az egy történetet mesélte el, de Sylvia joggal hitte, hogy a férfinak még bőven lenne mesélnivalója.

Sylviának sokféle próbát kellett kiá llnia. Többek között azt kérték tőle, jusson el az egyik városrészből a másikba, közben figyeljen arra, vajon követi-e valaki. Ha úgy érezné, menjen be egy üzletbe, és jöjjön ki a hátsó kijáraton. Ha bárki utánamegy, okkal feltételezheti, a nyomában vannak. Kapott másfajta leckét is: szálljon fel autóbuszra, és egy néptelen megállóban szálljon le. Ha más is leszáll, alighanem ezúttal is a nyomában vannak. Olykor a szolgálat álcázott emberei valóban követték a lányt, aki azt is

megtanulta, mit kell tennie, ha a követője túl közel jut hozzá, és nincs hova elrejtőznie.

A lány legfőképpen azokat a feladatokat kedvelte, amikor kapcsolatot kellett teremtenie – például, egy kávéházban a szomszéd asztalnál ülővel beszélgessen a divatról, az egészséges életmódról vagy a házi kedvencek szokásairól. Kitűnően értett ahhoz, hogy megkedveltesse magát idegenekkel. Áradó életkedvének, nyílt tekintetének és sugárzó energiájának köszönhetően bárki érezhette úgy, mintha régi barátság kötné össze őket. Felfedezte egy rejtett tulajdonságát, amellyel eddig maga sem volt tisztában: társaságában bárki megnyílt előtte, és gátlástalanul beszélt legszemélyesebb titkairól is.

Újonnan felismert adottságából bátorítást és önbizalmat merített. Oktatói szerint az a fajta kapcsolatteremtő képesség, amely nem kelt gyanút, nagy előny egy hírszerző számára.

Minden hírszerzőnek álcáznia kell magát. Olykor az egyén azonos önmagával, máskor viszont egy kitalált személy bőrébe bújik, s ezzel a személy iséggel eggyé kell válnia. A fedőtörténethez mindenképpen ragaszkodnia kell, ezzel védheti magát lebukás esetén, ha letartóztatják, és kihallgatják. Azonosulnia kell a hamis útlevélben szereplő személlyel.

Wolfgang Luz például Egyiptomban eredeti német útlevéllel rendelkezett. Amikor letartóztatták, kihallgatói rá akartak jönni valódi személyazonosságára. Az útlevél hibátlan volt – a saját neve szerepelt benne.

Szerencséjére az apja keresztény volt, ezért őt nem metélték körül. Levetkőztették, és azt kellett látniuk, hogy férfitagja érintetlen. Ezek után f el sem merült bennük, hogy zs idó – izraelieknek dolgozó németnek gyanították.

Az eset jól érzékelteti az ügynök és a hírszerző közötti különbséget. Luz hírszerző volt, a 188-as egység tagja. Az ügynököt általában a kémmel azonosítjuk, aki vagy népe érdekében, vagy ellene dolgozik, többnyire fizetség ellenében. Ha elfogják, könnyen árulóvá válhat.

Egy alkalommal, amikor a lány kapcsolatteremtési képességét akarták próbára tenni, azt kérték tőle, hogy ő maga alakítsa ki fedőtörténetét – ennek semmi köze sem lehet Dél-Afrikához –, és ismerkedjen meg egy közszereplővel. Több napig töprengett, végül közölte, hogy a londoni Daily Mirror újságírója lesz, így könnyebben közel férkőzhet izraeli híresség ekhez. Avrahamtól brit útlevelet kapott, de a férfi egyben próbára is tette. Olyan kérdéseket tett fel, amilyeneket bármelyik leendő interjúalanya is feltehet.

– Hol él Londonban?

– A Swiss Cottage-ben, Greenkropt utca 25. szám alatt.

A címet egy angol újság ingatlanrovatában találta. Örült, hogy felkészült a kérdésre.

– Miről írt legutóbb?

– John La Carával készítettem interjút. Erre a kérdésre is készült.

– És ha azt kérdezi tőled, ki a főszerkesztő? Mit válaszolnál? – kérdezte Avraham.

Ez váratlanul érte a lányt.

– Erre nem gondoltam – motyogta.

– És mi a szerkesztőség telefonszáma?

Sylvia úgy érezte, nyomban elsüllyed. Avraham a fejét csóválta.

– Ez így nem jó, Sylvia, egyáltalán nem jó.

A lánynak rá kellett döbbennie, hogy ügyetlen amatőrként viselkedett, még egy valamire való fedőtörténetet sem tudott összeférceln i. Megrémült. Kemény volt a kiképzés, elszántan tanult, odaadással végrehajtott mindent, s lehet, hogy mégsem lesz belőle hírszerző – az áhított kinevezést csak az kaphatja meg, aki a gyakorlati vizsgákon is megállja a helyét. Aggódva gondolt arra, mi lesz vele, ha a végül elbukik.

Avraham Sylviát Beba Idelsonhoz, a munkásszervezet volt a főtitkárához küldte riportra. A lány felhívta az asszony irodáját, a Daily Mirror újságírója ként mutatkozott be, és időpontot kért az interjúra. Olyan magabiztosan lépett fel, hogy senki nem kérte el az újságíró-igazolványát.

A főpróbán elkövetett hibák után sokkal alaposabban készült fel az interjúra. Még több adatot gyűjtött az újságról, amelynek a képviseletében bejelentkezett. Rengeteg anyagot olvasott el a

szegénységről, az idős emberek és a gyerekek nyomoráról, valamint a munkásszervezet tevékenységéről.

Bemagolta Beba Idelson életrajzát – az asszony korábban a Kneszet tagja volt, hosszú ideig aktívan és eredményesen politizált. Az interjúalany szívesen válaszolt a feltett kérdésekre, és dicsérte az „újságíró” humorát.

Az interjút követően, Sylvia visszatért Avrahamhoz Tel-Avivba.

– Hogy ment? – kérdezte.

– Kitűnően – válaszolta lány. Csodálatos hangulatban volt. Úgy érezte, sikeresen ment át az újabb vizsgán.

8

1965. január 1. éjszakája szörnyű hideggel köszöntött be. Az eget borító felhőkből időnként eleredt az eső – tökéletesen kedvező időjárás egy világot megrengető terrorcselekményhez. Ilyenkor még a határőrök sem olyan éberek. A zuhogó esőben, az utolsó őrjárat ide jén a Fatah három tagja, átúszott a Jordán folyón a Bet San vonalában. A sötét ruhájú férfiak reszkettek a hidegtől. Vízhatlan sátorlapban nagy csomag robbanóanyagot cipeltek. A három férfi a földhöz tapadt, amikor a járőrök a közelben elhaladtak. A veszély elmúltával, felemelkedtek, és gyors léptekkel igyekeztek a Kineret[12] észak-nyugati részén húzódó csővezetékhez. Az egy évvel korábban épült, több százmillió dolláros befektetés azt a célt szolgálta, hogy a Szíriából ere dő és a Libanont is érintő Bánjasz e lvezetésével nagy mennyiségű vízzel lássa el a Kineretet, ahonnan biztosítani lehet a szárazabb vidék öntözését.

A vezeték felrobbantásának tervét Jasszer Arafat ötlötte ki. Ez volt a Fatah első akciója, és Arafat, a siker hírére várva, tűkön ült Jordániában. Abban bízott, hogy az akció majd jobb fényben tünteti fel a szervezetét az arab országokban, felhívja magára a világ figyelmét, és így még több támogatáshoz juthat.

Az eső megállás nélkül zuhogott. A három terrorista a vastag sárban meg-megcsúszva igye kezett túljutni a mezőn a központi épülethez, hogy a kerítésen átmászva, a szivattyú-teremben helyezzék el a robbanószert, amelynek az időzítését három órával

későbbre kellett beállítaniuk. Akkor már csak az van hátra, hogy visszajussanak a folyóhoz, átússzanak, és hazatérjenek a bázisukra.

Az akció jól indult, de a telephez nem sikerült közel kerülniük. A határőrök utánuk eredtek, bekerítették, és megadásra szólították fel őket, de amikor nem engedelmeskedtek, tüzet nyitottak rájuk. Két terrorista azonnal meghalt, egynek viszont sikerült eltűnnie.

A huszonhárom éves Avad, Ali Szalama közeli rokona, volt az agyonlőtt terroristák egyike. A gyászoló család Ammánban emlékezett meg az elhunytról. Az összejövetelen Jasszer Arafat is megjelent, és a fiú hősiességé t magasztalva fejezte ki együttérzését. Ott találkozott össze Ali Sza lamával, a húgával és az anyjával. Azt hangoztatta, hogy bár az akció kudarcba fulladt, mégis sikerült a világ figyelmét felhívni a Fatahra és céljára, miszerint harcot indítanak a zsidók ellen, s terrorakciók sokaságával bírják rá őket, hogy adják vissza az országot a palesztinoknak.

– Amit erővel vettek el, azt erővel szerezzük vissza – hangoztatta. Arafat átölelte Alit.

– Most nagyobb szükségünk van rád, mint valaha – jelentette ki –, csatlakozz hozzánk!

Ezúttal Alinak nehezére esett volna nemet mondania. Hiszen Avad nemcsak közeli rokona, hanem nagyon jó barátja is volt. Együtt tanultak a Bir-Zit egyetemen Rammallah közelében. A gyászoló család szintén unszolta.

– Avad is azt szeretné, hogy te lépj a helyébe – hajtogatták.

Alinak valójában semmilyen terve nem volt a jövőjét illetően. Egyetlen szakma sem vonzotta. Legszívesebben változatlanul két kanállal habzsolta volna az életet. De a család és a rokonság nyomása egyre jobban nehezedett rá, sőt Arafat szintén győzködte – így nem igazán talált kibúvót. Végül arra gondolt, ha beadja is a derekát, csak lesz olykor módja a szórakozásra. A tőle várt áldozat talán meghozható.

Az édesanyja is a lelkére beszélt.

– Eljött a pillanat, amikor döntened kell – buzdította Alit. – Soha ne feledd, te Haszan Szalama fia vagy. Apád hírneve arra kötelez, hogy az ő útját járd. Ne okozz csalódást nekünk.

Ali lehajtotta a fejét.

– Veletek tartok – mondta Arafatnak.

A palesztin vezér ragyogó arccal tekintett rá.

– Már régóta vártam erre a pillanatra – jelentette ki. Ekkor zárta Alit a szívébe.

9

Az operatív egység kiképzői minden héten egyszer értekezletet tartottak, ahol beszámoltak a dolgok állásáról és a tanítványok előmeneteléről. Irodájukat az Allenby és Mazeh[13] utca kereszteződésénél, Tel-Aviv központjában, egy lift nélküli, öreg épület harmadik emeletén rendezték be. A háromszobás, nagy belmagasságú lakás ablakai az utcára néztek – masszív redőnyök nyú jtottak védelmet, nehogy bárki belásson a szemközti házból. Csak két szobát béreltek, amelynek a szerény berendezése néhány régi bútorból és egy fém iratszekrényből állt, s mindössze a falakat díszítette két Ruben-tájkép bekeretezett nyomata.

A puritán környezet az operatív egységnél uralkodó szellemiséget tükrö zte: tagjai kénytelenek voltak kevéssel beérni – egyszerű irodákkal, kis költségkerettel és szerény fizetéssel.

Ezt a két szobát a Wetzman családtól bérelték, a nyugdíjas házaspártól – fiaik magas beosztást töltöttek be a biztonsági szervezetben. A lakás tulajdonosai a harmadik szobában éltek, és barátságos mosollyal kínáltak teát a bérlőknek. A férj legfeljebb annyit mondott:

– Ne aggódjatok, vigyázok az irodára.

A kiképzők megtárgyalták, milyen új harci formák jelentek meg, s a tantervet igyekeztek a különleges igényekhez igazítani. Azt is megvitatták, miként lehet az ismereteket napra késszé, a gyakorlatokat pedig egyre hatékonyabbá tenni a jelöltek felkészítése során. Ha a tanítványok önbizalmáról, határozottságáról és a motiváltságáról esett szó, mindig Sylvia kapta a legtöbb dicséretet.

Eszményi Moszad-harcosnak az az ember számított, akinek a személyiségében az ellentétes tulajdonságok – bátorság és megfontoltság, gyors reakcióképesség és fegyelmezettség, merészség és önkontroll, önállóság és engede lmesség, képzelőerő és gyakorlatiasság, egyszerűség és ravaszság, mérlegelés és agresszivitás, önálló cselekvés és engedelmesség – egyensúlyban

vannak. A kiképzők dolga az, hogy ezeket a tulajdonságokat fejlesszék.

Sylvia kiképzése folytatódott, s egyre nehezebb feladatokat kapott. Ahogy telt-múlt az idő mind keményebb, nagyobb kihívást jelentő követelményeket állítottak elé. Most már egy valóságos akcióban kellett felkészültségéről számot adnia, méghozzá arab területen. A kiképzők tisztában voltak azzal, hogy minden jelöltnek van gyenge pontja. Elsősorban erre koncentráltak, nehogy az ellenséges területen végrehajtandó akció során a jelölt bajba kerüljön. A Sylviával foglalkozó pszichológus, aki a jelöltet bátornak és merésznek tartotta, a kiképző, de még ma ga a lány sem tudta, miként viselkedne éles helyzetben. Éppen ezért egy különleges feladatot találtak ki a számára.

Az előkészületek során az illetékes térképnyomdában elkészíttettek egy hamis térképet, amelyen kizárólag az országhatárt változtatták meg. Ezt a vonalat nyugati irányban tolták el, és így a valóságban izraeli terület látszólag Jordániához tartozott.

A hamis térképet kiterítették Sylvia előtt.

– Ebbe a faluba kell eljutnod – mutattak rá egy pontra –, hogy adatokat gyújts a főtéren álló kútról és környékéről. Határozd meg a pontos fekvését, állapítsd meg, milyen úton lehet oda eljutni, és milyen házak vannak a közelében.

A lány alaposan tanulmányozta a térképet.

– Jordánia?

– Igen.

– Hát, ez nem lesz könnyű – mondta.

– Inkább mást küldjünk?

– Szó sem lehet róla – jelentette ki –, határozottan szeretnék végre kimozdulni. Végre-valahára komoly feladattal bíztok meg.

Sylvia hosszú órákon át tanulmányozta a térképet, minden részletet megjegyzett: a faluba vezető utakat, s főleg az általa kiválasztotta t. A fedőtörténetét is többször elismételte: dél-afrikai turista, aki a határ közelében található Antipatrosz erődhöz igyekezett, de eltévedt. Avraham a küldetés előtti napokban elvitte

a lányt az erőd romjaihoz környezettanulmányra, s megismételtette vele a fedőtörténetet – még szükség lehet rá.

– Mit csinálsz, ha elkérik az útleveledet? – kérdezte.

– Azt mondom, hogy a szállodában hagytam.

Sylvia biztos volt benne, ha Jordániában elfogják, nem sokat törődnek a meséjével, kémkedéssel vádolják, agyonlövik, a holttestét valahol elássák, és soha senki nem tudja meg, mi történt vele. Persze minden attól függ, milyen meggyőzően adja elő a történetét, mennyire tudja meggyőzni őket arról, hogy nem izraeli kém.

Néhány nappal később, egy sötét őszi éjszakán, az operatív egység gépkocsija Sylviát kitette egy sejk romos sírjánál, amelyet a térkép is jelölt.

– Előtted a határ – mondták neki – , járj szerencsével!

A lánynak egyedül kellett megtennie az utat a kútig, hogy begyűjthesse a kért adatokat. Fegyver nem volt nála.

– Senkivel nem állhatsz szóba – hangzott az utolsó utasítás –, mindenkit kerülj.

Sylvia elindult a falu felé. Útközben felhők takarták el a holdat. A koromsötétben hideg szél zilálta a haját. A lányt félelem kerítette a hatalmába. Érezte, hogy már bizonyára jordániai területen jár. Mind nagyobb az esély, hogy katonákba vagy dühödt helybéliekbe botoljon. Kesernyés füst szaga áradt a tehéntrágyával fűtött házakból, s ahogy közeledett a faluhoz, egyre hangosabb lett a kutyák mérges csaholása. Éjfél felé járhatott. Feltűntek az első házak sötét és fenyegető tömbjei. Letört faággal kergette el a vicsorgó kutyákat.

Megtalálta a kutat, és alaposan szemügyre vette a környéket. Az egyik házból előbukkant egy alak, majd eltűnt a szomszédos épületben. Autó érkezett, megállt egy egy-emeletes, kőház mellett. Emberek szálltak ki belőle, és a lány irányába indultak. Sylvia azonnal megfordult, és megszaporázta a lépteit, hiszen ez még mindig veszélyes terep, bárki észreveheti. Visszafele az út már ismerős volt a számára, és hamarosan meglátta a sejk sírját. Fellélegzett, amikor észrevette a várakozó gépkocsit.

– Sikerült? – kérdezte a férfi, aki idekísérte, véletlenül sem említve, hogy a lány valójában át sem lépte a határt.

– Igen – felelte a lány.

Majd megígérte, hogy néhány óra múlva megírja a jelentését, s abban minden összegyűjtött adat szerepelni fog.

– Rendben – nyugtázta a férfi egyetlen dicsérő szó nélkül. – Már csak egy kérdésem van: féltél?

– Csak egy kicsit.

10

Amikor 1965-ben egy esős október végi napon Ali Szalama megérkezett sportkocsijával a Fatah ammáni parancsnokságához, meghökkenve figyelte az épületben uralkodó káoszt. Sokan özönlöttek ki a bejáraton, fegyveres férfiak rohangáltak az egyik szobából a másikba, s közben a folyosókon hevesen gesztikulálva vitatkoztak. Jasszer Arafat szobájából hangos szóváltás szűrődött ki. Aki éppen kijött, fáradtnak és kétségbeesettnek látszott. Ali kérdezősködni kezdett:

– Mi történt?

– Óriási tragédia – vetette oda egy géppisztolyos férfi –, nagyon nagy tragédia.

Ali türelmesen várakozott a vezér irodája előtt. Mivel ez volt az első napja, beszélnie kellett Arafattal a jövőjéről. Erre csak jó két óra múlva került sor.

Amikor végre bejutott, a vezért levert hangulatban találta, még a kézfogása is lanyha volt. Fájdalmas tekintettel szólalt meg:

– Bocsáss meg, nagyon nehéz napom volt.

Ali kérdően nézett rá, hiszen nem tudta, mit jelentenek e szavak.

– Mióta létrehoztam a Fatahot – folytatta a szervezet vezetője –, ilyen még sohasem esett meg velem.

Csüggedtem mesélte, hogy miután kudarcba fulladt az izraeli vízvezeték felrobbantása, a szervezet ugyan számos akciót hajtott végre – még emberekre is rálőttek izraeli területén – , csakhogy ezek a támadások semmiféle visszhangot nem váltottak ki se az arab országokban, se Izraelben.

– Ezek után úgy döntöttünk, még nagyobb szabású, nagy feltűnést keltő tettet kell végrehajtanunk. Az volt a terv, hogy megtámadjuk a Tiberias és Beit-Sean közötti buszjáratot, gépfegyverrel tüzet nyitunk rá, majd nyomban visszatérünk

Jordániába. Biztosak voltunk az akció sikerében. Tévedtünk. Nem mi okoztunk meglepetést: izraeli katonák ütöttek rajtunk. Minden emberemet megölték. Ekkor még a véletlenre fogtuk a tragikus eseményt, s napirendre tértünk felette. Aztán hónapokon keresztül, titokban újabb akciókat terveztünk. Amikor a legjobb embereinket útna k indítottuk, imádkoztam a sikerükért. Álmomban sem jutott eszembe, hogy kudarcot vallhatunk. De amikor a csoport átkelt a Jordánon – hatalmas mennyiségű fegyvert, lőszert és robbanóanyagot vitt magával –, a túlparton már izraeli katonák vártak rá. Majdnem minden harcosunkat megölte az első sortűz. A túlélőket elfogták, és elvitték, hogy kihallgassák. Ez a második kudarc azonban már nem lehet véletlen. Azt kell gondolnom, vártak az embereinkre…

– Vagyis, áruló van közöttünk, aki informálja a zsidókat – fejezte be Ali a mondatot.

– Nem biztos … – szólalt meg Arafat rekedten –, hiszen csak az operatív parancsnokság tagjai tudtak a tervezett akciókról. Mindet nagyon jól ismerem. Ők valamennyien hűséges társaim. Nem létezik, hogy közülük valaki az izraelieknek dolgozna.

– Mindenesetre, érdemes lenne megbizonyosodnod, nem tévedsz-e.

Arafat egyik embere keserű kávét szolgált fel. A két férfi egy hajtásra felhörpintette a kávét, majd ivott egy pohár hideg vizet.

– Hát most feladtad a leckét, lesz min gondolkodnom – szólalt meg Arafat.

– Ismered Aclah Hilafot, más néven Abu Ijadot?

– Hallottam már róla – válaszolta Ali.

A Ludban született Abu Ijad Arafat régi barátja volt. Többek között ő alapította azt a csoportot, amelyből kinőtt a Fatah, és jelenleg alá tartoztak a szervezet hírszerzői.

A szobába egy testes, fekete bajszos, átható tekintetű férfi lépett be: Abu Ijad. Arafat bemutatta egymásnak a két férfit.

– Apád nevét mindenki jól ismeri – szólalt meg az újonnan érkezett. – Igazi hős volt, született parancsnok. Légy hozzá méltó!

Az időt nem fecsérelték udvarias beszélgetésre. Arafat röviden beszámolt arról, hogy már felkérte Abu Ijadot, hozza létre azt a biztonsági csoportot, amely kiszúrja a zsidó informátorokat.

– Fel kell gyorsítanunk a szervezést, mert most ez a legnagyobb gondunk – jelentette ki. Alit e csoport élére szánta, és kérte, Abu Ijad is egyezzen bele.

Az ötlet tetszett Ali Haszan Szalamának. Ez bizony nem mindennapi feladat. Jó emberismeret, elemzőkészség, valamint éberség szükséges hozzá.

Jóllehet ilyesfajta munkában Alinak aligha lehetett gyakorlata, viszont megvolt a magához való esze, gyorsan kapcsolt, ravasz volt, mint a róka. Vagyis rendelkezett a feladathoz szükséges tulajdonságokkal.

– Köszönöm a bizalmat – fordult Abu Ijadhoz. – Mindent megteszek. Allah segítsen utamon.

11

Bejrútban egészen más volt az éjszakai élet, mint Ammánban. A libanoni fővárosban se szeri, se száma az éjjel nyitva tartó kluboknak és éttermeknek, s könnyen kapható nők is szép számmal akadnak. A jordániai Ammán lakói viszont a tyúkokkal térnek nyugovóra, az üzleteket sötétedéskor bezárják, a házakban és az utcán akkor oltják le a közvilágítást, amikor Bejrútban éppen kinyitnak a mulatók. Az ú j munkakör miatt Ali Szalamának családjával együtt ebbe az álmos városba kellett átköltöznie, lemondva a bejrúti édes életről. Ú j lakóhelyén egyetlen kedvére való éttermet sem talált, és még egy olyan szervizt sem, ahol értettek volna a Mustangjához. Igazi night klub se közel, se távol, ráadásul a jordániai lányok felettébb szemérmesek. Dühös pillantást vetett a feleségére, aki kijelentette, szívesebben él itt, mint Bejrútban – remélve, hogy férjének kevesebb esélye lesz a kicsapongásra.

A hátrányok ellenére, az átköltözésnek mégis volt előnye. Ali fontos feladatot kapott – innen egyre feljebb vezet az út a ranglétrán. Az pedig kifejezetten tetszett neki, hogy a Fatahba beépült izraeli ügynökökre vadászhat. Életében először valódi kihívás előtt állt. Mindenki sikert várt tőle, Arafat és Abu Ijad pedig nagy reményeket fűzött hozzá. Lelkesítő és felemelő volt ez az érzés.

Letartóztatás és vizsgálat

1

A kerekded arcú, gesztenyebarna hajú Georgina Rizek gyönyörű lány volt. Barna bőrű apja, a libanoni származású, meglehetősen gazdag, keresztény férfi felettébb elegánsan öltözködött. Fehér bőrű édesanyja, Magyarországról származott. Háromemeletes, káprázatos bútorokkal berendezett, seregnyi cseléddel benépesített villában éltek Bejrút Asrafia negyedében – ebben a városrészben laktak a jómódú keresztények. A közelben terült el a híres Aranypart, a Földközi-tenger híres nyaralóhelye.

Georgina nővérével, Feliciával együtt a legjobb és legdrágább libanoni magániskolába járt. Ruháit Párizsból hozatták, még a fodrász is házhoz jött. A lány úgy nevelkedett, akár egy hercegnő. A szülei imádták, és minden kívánságát teljesítették. A tanárai a kedvében jártak, jó házból való ifjak epekedtek utána. Külön cselédje volt, aki éjjel-nappal a kívánságait leste – ő ágyazott meg, tála lta fel az ételt.

Amikor Ali Szalama megkezdte a munkáját a Fatahban, huszonhét éves volt, Georgina pedig tizennégy. A férfi – mint sokan mások – hallott már a Rizek családról, s gyakran haladt el fallal körülvett házuk előtt. A házba bejutni nem volt esélye, hiszen a lány apja nem fogadott terroristákat. Igaz, je lentős összegekkel támogatta a Libanonban élő palesztin menekülteket, arra azonban kínosan ügyelt, hogy közülük senki ne tegye be a lábát az otthonába . Így hát Ali semmiképpen sem találkozhatott Ge orgina Rizekkel. Ám eljött az idő, amikor mégis megismerkedtek egymással. Az ilyesmit hívják sorsszerű találkozásnak.

A családfő egy alkalommal interjút adott az El-Hayat libanoni újságnak, s a cikkhez fényképek készültek a házról és a tizenhat éves Georginárói, akinek a fotója – először láthatták a lap olvasói a feltűnően vonzó lányt – szenzációszámba ment. Néhány nappal később a szokásos évi szépségversenyt szervező bizottság egyik tagja felkereste a lányt, s arra kérte, induljon a Libanon Szépe versenyen.

Georgina lázba jött az esélytől, hogy netán megnyerheti a verseny – ez volt akkoriban a legtöbb libanoni lány álma. Kérte apját, engedje el a versenyre, de a papa dühbe gurult az ötletétől.

– Micsoda szégyen lenne, hogy mindenki rajtad legeltetheti a sze mét – tiltakozott. – Oda lenne a jó hírünk, s még az üzlet is megsínylené.

A mama viszont nagy lelkesedéssel karolta fel az ötletet. Azzal érvelt, hogy számos megbecsült arab család lánya vett már részt efféle vetélkedőn. Maga mellé állította a családtagokat és a barátokat, hogy jobb belátásra bírják a férjét. Az egyre hevesebb csaták után végül anya és lánya győzött.

Zsúfolásig megtelt a terem Bejrútban, ahol a versenyt tartották. A huszo negy jelölt közül egyhangúlag Georginát hirdették ki győztesnek. Az e lőző évi királynő tette a fejére az aranyozott koronát. A lányt fotósok hada vette körül, és televízió kamerák kereszttüzébe került. A következő héten minden libanoni képeslap az ő fényképeivel volt tele. Bejrút főutcáján, a Hamrán az összes kirakatot az ő fotója díszítette. Újságírók és televíziós producerek ostromolták exkluzív interjúért. Apját szinte megőrjítette az állandó telefoncsörgés.

Kezdetben Georgina nagyon élvezte, hogy a figyelem középpontjába került. Egy idő után azonban túlzásnak érezte a kö rülötte zajló felhajtást. Nem hitte volna, mit tesz a hírnév, ráadásul zavarta, hogy a mohamedán újságolvasóktól mocskolódó leveleket kapott. Hetekig nem mozdult ki a házból, remélve, hogy az újságírók előbb-utóbb más témákra vetik rá magukat. Már szűnni látszott a felhajtás, amikor levélben hivatalos meghívót kapott az Egyesült Államokban megrendezésre kerülő világszépségversenyre.

2

Lágy tavaszi szellő borzolta a Jarkon folyót, és terítette szét a vízszagot a vidéken. A nap lebukni készült a látóhatáron. Az utolsó fénysugarak simogatták a folyón egymással versengő, apró kajakokat és a parton sétáló fiatalasszony fejét. A sudár, zöld szemű, fekete hajú nő – egyik kezében horgászbot, a másikban nagy vászontáska – északi irányba tartott. Valamivel később lete

lepe dett a víz mellett. Nem messze tőle horgászok bámulták merőn a folyó felszínén lebegő úszójukat – kapásra vártak. Ügyet sem vetettek a fiatal nőre, aki horgára tűzte a csalit, majd messzire dobta a zsinórt. Sylvia életében először és utoljára pecázott – ezúttal ezt a fedőtevékenységet választotta. A horgászás ürügyén kellett közel kerülnie ahhoz a betoncsatornához, amelynek nagyobb része kiemelkedett a folyóból, s a kiömlőnyílást félig eltakarták a part menti fák ágai.

Míg a többi pecás elszántan várt a nagy fogásra, a lány minduntalan a csatorna felé sandított, és közben azon járt az esze, miként tudja majd a leggyorsabban megközelíteni.

Odébb a parton, a fák takarásában Avraham és egy másik kiképző figyelte a lányt. Attól kezdve tartották szemmel, hogy útnak indult.

A nap gyorsan lebukott, és szürkülni kezdett. A horgászok sorra csomagolták össze a felszerelésüket, tették el a kifogott halakat, és hazaindultak. A fiatal nő a sötétedésig moccanatlanul ült. A két megfigyelőnek erőltetnie kellett a szemét, hogy kövessék az eseményeket.

Látták, ahogy a pecázók felszedelőzködnek, és elhaladnak mellettük. Sylvia azonban nem volt köztük, tehát végrehajtja a kiképzés magasabb szintjén elvárt, komoly szellemi és fizikai megterheléssel járó akciót.

Teljesen besötétedett. Sylvia átöltözött a vászontáskában magával vitt me legítőbe. A táskát, miután beletette levetett ruháit, a bokrok alá rejtette.

Leereszkedett a meredek parton a vízig, és a már alaposan szemügyre vett csatorna felé indult. Korábban már felderítette a terepet, s tudta, hogy a csatorna-alagút kiömlőnyílását védő rozsdás rácsokat könnyen szétfeszítheti.

Átbújt a széthajlított vasrudak közötti résen, s szinte összegörnyedve indult célja felé.

A feladatot csak néhány nappal korábban kapta. Tisztában volt azzal, hogy egyáltalán nem lesz könnyű végrehajtani. Először is, ismét megfelelő fedőtervet kellett kitalálnia, ami kellő indokot szolgáltat a parton való tartózkodására. A horgászás meggyőzőnek bizonyult, hiszen a többi pecás ügyet sem vetett rá. De nagyobb gond maga a csatorna – a közeli erőmű hatalmas turbináinak a hűtővizét vezették el benne a Jarkonba. A kiképzők figyelmeztették a lányt, hogy a víz valószínűleg meleg lesz. Igazuk volt, csakhogy a

vártnál is forróbb volt. Ráadásul az átöltözéskor felvet t csizmába is belefolyt, s iszonyúan égette a lábát. De a fájdalom nem térítette el, csak ment tovább.

Sylvia sejtette, hogy az alagútban nehezen jut előre, hosszú utat kell megtennie. A betongyűrűben sötétség vette körül, a fojtogató párában alig jutott levegőhöz, szinte semmit sem látott, és időnként meg-megcsúszott. A betonfalba megkapaszkodva, zihálva gondolta arra, hogy a rémálom egyszer véget ér. A fájdalomtól néha feljajdult, de elszántan ment tovább.

A kezében cipelt csomagot az egyik turbinára kellett észrevétlenül felerősítenie. A föld alatti erőművet szigorúan őrizték, hiszen terroristacélpont lehet. Ha bárki felfigyel a lányra, riasztja a biztonsági szolgálatot, s letartóztatják a behatolót. Sylvia számára ez maga a kudarc, s nem akart szégyent vallani.

Hosszú idő telt el, mire meghallotta a turbinák zaját. Minél közelebb ért, annál erősebben áramlott a forró víz. Egyre óvatosabban mozgott, s amikor elért a gépteremig, kilesett: távolabb két munkást pillantott meg, de őt a férfiak nem vették észre. A turbinacsarnok óriási, jól megvilágított helyiség volt. Közepén magasodott az áramot termelő két hatalmas gép. Sylvia az egyik mögé kúszott – a csizmájáról csepegő vizet az inge ujjával törölte fel, a robbanószerkezetet ráerősítette a turbinára, és még egy utolsó pillantást vetett a munkások felé, akik ügyet sem vetettek rá. De volt valaki a teremben, aki leste minden mozdulatát attól a pillanattól kezdve, hogy előbukkant a csatornából egészen a pokolgép elhelyezéséig – neki kellett értékelnie, miként hajtotta végre a lány a megbízatását.

Sylvia visszakúszott a csatorna nyílásához, majd eltűnt benne. A visszaút már sokkal gyorsabban és könnyebben ment. Ahogy távolodott, a víz hőfoka egyre csökkent, s mind több oxigén jutott a tüdejébe. A csatornanyíláson kilépve, mélyen belélegezte a folyó felől érkező friss levegőt.

A telihold fényénél jól látszott, hogy a vidék teljesen elhagyatott. A lány felmászott a meredek parton, levette csuromvizes melegítőjét, s magára húzta a táskában eldugott száraz ruhát. Csizmáját cipőre cserélte, s elindult a néhány percnyi járásra fekvő város fényei felé.

A két férfi lépett elő a sötétből, s elállták az útját.

– Hogy ment? – kérdezte Avraham.

Sylviát mardosta az éhség és szomjas is volt.

– Előbb vegyetek nekem valami ennivalót – mondta. Avraham társa az erőműben megbújt férfi volt.

– Kiváló munkát végeztél – és elmondta, hogy minden mozdulatát nyomon követte.

Együtt jutottak el egy falafel árudához. A lány hatalmas adagot tüntetett el egy szempillantás alatt.

– Nem is volt nagyon bonyolult – mondta tele szájjal.

– Most pedig menj, és írd meg a jelentésedet – szólalt meg mondta Avraham. – Holnap később kezdünk, hogy kipihenhesd magad.

3

Ali Szalamanak nem volt szüksége effajta erőpróbára, annak bizonyságául, hogy méltó helye van a Fatah vezetői között. Legendás apja glóriája ragyogta be egész pályafutását amióta elfoglalta a helyét a hírszerző csoportnál. A parancsnokok családtagként fogadták, az épület előtt álló őrök, amikor meglátták, tisztelegtek neki. Maga is úgy érezte, se mmi sem állhatja útját egészen a csúcsig.

A meleg fogadtatás önbizalommal töltötte el, de tudta, csakis azzal bizonyíthatja rátermettségét, ha jól végzi a rá bízott munkát. Az első próbatétel nehéznek, sőt szinte megoldhatatlannak tűnt. A vezetőség tagjairól összegyűjtött minden adat kizárólag Abu Ijadhoz és Alihoz került. Hat régi Fatah-tagról volt szó, ők viszont a megalakulástól kezdve dolgoztak a szervezetben. Arafat és Abu Ijad szinte családtagoknak tekintette őket.

Többségük családos ember volt, magas fokú és megkérdőjelezhetetlen motiváltságukat senki sem vonta kétségbe. Bármelyikük meggyanúsítása képtelenségnek tetszett, Ali viszont nem kételkedett abban, hogy csakis közülük valaki juttatta el a kudarcba fulladt akciók tervét az izraeliekhez. Mindegyikük személyi anyagát gondosan átvizsgálta. A dossziék a Fatahba való belépéstől kezdve tartalmaztak adatokat, amelyek bizonyították, valóban kezdettől fogva részt vettek a munkában, s égtek a vágytól, hogy zsidókat ölhessenek. Alinak nagyon kifinomult módszereket kellett alkalmaznia, hogy az áruló nyomára bukkanjon. Úgy vélte, segí tségre van szüksége. Arafat és Abu Ijad azonban bármiféle

együttműködést elhárított, mert maximálisan megbíztak ezekben az emberekben.

. Ali eredeti, nem túl könnyen kivitelezhető ötlettel rukkolt elő, de hitt a sikerében. Engedélyt kért Arafattól, hogy elutazhasson Kelet-Németországba, s találkozhasson a Stasi[14] vezetőjével, Erich Milkével. Tőle várt segítséget az áruló leleplezéséhez. A Stasi kiválóan, lényegében a szovjet titkosszolgálat felügyeletével működő hírszerző szervezet volt, s behálózta egész Kelet-Németországot. A világ számos országában működtek ügynökei, így a Közel-Keleten is. Vezetőitől Arafat már korábban is sok segítséget kapott, túl a személyes találkozásokon, a palesztin vezért információkkal és fegyverekkel egyaránt ellátták. Ali bízott abban, hogy őt is készségesen fogadják. Arafat fanyalogva ugyan, de megadta az engedélyt. Az út hasznosságában egyáltalán nem hitt, mégsem akarta elutasítani, nehogy a férfi úgy érezze, már az első tervében sem bíznak.

Ali utazását teljes titoktartás övezte, csak Arafat és Abu Ijad tudott róla.

Bár biztos volt benne, hogy személye nem kelt gyanút, előbb Lengyelországba utazott, majd Varsóból vonattal jutott el Kelet-Berlinbe. A Moszkva Szállóban szállt meg, amely éppen olyan szürke és elhanyagolt volt, mint maga a város. A többemeletes épületben többnyire pártkáderek tartózkodtak. Az étteremben szegényes volt a kínálat, de az evésen kívül más szórakozási lehetőségről álmodni sem lehetett. Minden emeleten egy szobaasszonytól lehetett átvenni a szoba kulcsát, aki az érkezőket és a távozókat egyaránt számon tartotta. Ali tudta, hogy minden szobában lehallgató készülék működik. Csak egyetlen telefonszámot hívott fel, a kelet-német titkosszolgálat irodájáét.

Milkével a Stasi hatalmas központi épületében találkozott, a Lichtenberg negyedben. Vendéglátója szívélyesen fogadta. Az ötvenöt éves, jól megtermett, magas, kopaszodó férfi naponta látogatta az edzőtermet, tartózkodott a bőséges étkezéstől, a cigarettától és az alkoholtól. Ali jól beszélt németül, hiszen a berlini egyetemen tanult. Elmondta jövetele célját. Milke figyelmesen végighallgatta, aztán így szólt:

– Adja át nekem, kérem, a gyanúsítottak névsorát. Biztosíthatom, hogy mindent megteszek az ügy érdekében.

A szenvedélyes vadász hírében álló Stasi-főnök meghívta vendégét a másnapi vadászatra a közeli erdőbe. Ali a kölcsönkapott puskával és katonai terepruhában jelent meg. Végigcserkészték az erdőt. Milke két fiatal szarvast is lőtt, Ali azonban minden alkalommal elvétette a lövést.

– Nem látszik profi vadásznak – korholta Milke a vendégét. – Sok tapaszta lat kell ahhoz, hogy akár állatokat, akár embereket ki tudjon lőni. Nem baj, majd maga is beletanul.

Milke utasítást adott, hogy a Bejrútban és Ammánban működő ügynökei haladéktalanul kezdjenek anyagot gyűjteni a célszemélyekről, különös tekintettel a Jordánián kívüli kapcsolataikról. Néhány hét elteltével egy fiatal liba noni lány nyomára bukkantak, aki az egyik gyanúsított szeretője volt. Kiderítették, az egyébként családos férfi lakást tart fenn a lánynak, akit drága ajándékokkal is elhalmoz. Az információk eljutottak Alihoz. Nyomban megvizsgálta a férfi pénzügyi helyzetét, és rájött arra, hogy a Fatahtól kapott, a családja ellátását éppen csak fedező fizetéséhez képest jóval nagyobb lábon él. Minden bizonnyal – gondolta Ali – más forrásból fedezi a kiadásait.

A férfi körül szorult a hurok. Ali két megbízható embere követte a következő bejrúti útján, és a szerelmi fészkében lepték me g. Váltig tagadta, hogy bármikor átadott volna információt az izraelieknek, de nem tudott megfelelő magyarázattal szolgálni az ismeretlen pénzügyi forrásáról, amelynek segítségével a szeretőjét kitartotta.

Arafatot mélyen megrázta az eredmény, mivel a gyanúsítottat kiváló szakembernek, a Fatah-vezetőség egyik legbiztosabb támaszának tartotta. De az áruló sorsa megpecsételődött: egy sötét éjszaka a háza előtt végeztek vele, amikor a kocsijából kiszállt. A helyzet iróniája, hogy Arafat a nyilvánosság előtt az izraelieket vádolta a merénylettel.

4

– Ki maga? – kérdezte az egyik kihallgató héberül. Sylvia rápillantott a negyven év körüli, magas, megtermett, sötét arcbőrű,

fekete hajú férfira. A rászegeződő tekintetben az irgalom nyomát sem lehetett felfedezni.

Fiatalabb, alacsonyabb, pocakos társa cigarettázott, és a lány arcába fújta a füstöt.

– Nem beszélek héberül – szólalt meg Sylvia. A két férfi angolra váltott.

– Ki maga? – hangzott újra a kérdést.

– Turista.

– Hogy hívják?

A lány az éppen akkor használt álnevét mondta meg.

– Hol vannak az iratai? – kérdezte a rangidős kihallgató.

– Elvesztettem őket.

– Bejelentette a rendőrségen?

– Még nem volt rá időm. Csak tegnap történt.

– Hol lakik?

– Szállodában.

– Melyikben?

– A tel-avivi Nof Hajamban.

Sylvia előrelátóan bejelentkezett a szállodába, s a szobájában ha gyta a ruháit és egyéb személyes holmiját.

– Mi a szálloda címe?

– Ben Jehuda utca 28.

A másik nyomozó fölé magasodott.

– Hülyének néz bennünket? – kérdezte fagyosan, dohányzástól rekedt hangon.

A férfi háta mögötti tükörben Sylvia jól látta magát: kócos haját, sápadt arcát – a szemében félelem ült.

– Egy katonai bázison fogtuk el, ahová tilos idegeneknek belépni. Mit keresett ott?

– Sétáltam, és eltévedtem.

– Az emberek nem szoktak csak úgy sétálgatni egy katonai bázison. Ki küldte magát?

– Mondtam már, hogy eltévedtem.

– És pont arrafelé akart sétálni?

– Azt mondták nekem, hogy szép arrafelé.

Csak néhány óra telt el azóta, hogy titokban átlépte a bázist körbevevő kerítést. Ez a küldetés szintén a vizsga része volt. Azt az utasítást kapta, hogy hatoljon be a jeruzsálemi Alnabi bázisra, és gyűjtsön részletes információkat az odavezető útvonalakról, az épületek elhelyezkedéséről és az őrhelyekről. Avraham átvette vele a fedőtörténet minden pontját.

A bázisba bejutni nem volt könnyű, de nem is volt lehetetlen. Sylvia késő éjjel érkezett a helyszínre, amikor a legtöbb katona már az igazak álmát aludta. Esett az eső. A katonai területre észrevétlenül bejutott, és az épületeket próbálta feltérképezni. A járőrök a közelében, a kerítés mellett jártak fel s alá, de a lányt nem vették észre.

A bázison csönd honolt, csak az esőcseppek kopogtak az aszfalton. A lány az eszébe véste a parancsnoki épületek és az őrposztok elhelyezkedését, és már visszafelé indult, amikor hirtelen erős fény vakította el. P illanatokon belül négy fegyveres katona fogta közre.

– Mit keres itt? – hangzott a kérdést.

– Turista vagyok. Eltévedtem – válaszolta angolul.

– Ne mozduljon! – kiáltották.

A katonák bekötötték a szemét, elvették a holmiját, és egy kihalt területen a rendőrségi fogdába vitték. Erre a lány nem számított. Csak abban reményke dett, a kiképzői hamarosan rájönnek, hogy kudarcot vallott, keresni kezdik, s nem késlekednek.

A jól megtermett kihallgató Sylvia fölé magasodott.

– Nézze, asszonyom – szólalt meg visszafogottan, de közben bokszolónak is dicséretére váló két hatalmas öklével hadonászott. – Két lehetősége van, csakis kettő. Egy, igazat mond. Kettő, hallgat. Ha van magához való esze, az elsőt választja. Amennyiben válaszol a kérdéseinkre, kap enni, és hagyjuk aludni. Ha a másodikat, még azt is megbánja, hogy megszületett. És vegye számításba, itt még nem akadt senki, aki ne mondta volna el az igazat.

Sylvia tudta, ez valódi fenyegetés: megvoltak a megfelelő eszközeik bárki megtörésére, hiszen ismerte a kihallgatási módszereket. T udta, egy hírszerzőjelölt még akkor sem fedheti fel valódi személyét és küldetése célját, ha megkínozzák.

– Nincs mit mondanom – jelentette ki határozottan.

Az alacsonyabb férfi közelebb lépett hozzá, s a karját ütésre emelte. A lány becsukta a szemét, de a várt pofon nem csattant el.

– Feküdjön a padlóra!

Elterült a hideg kőpadlón, és a kihallgató összekötötte a kezét.

– Ha mégis beszélne – suttogta –, csak szóljon.

A padlóra kényszerített Sylviára ügyet sem vetve, a két férfi kiment a szobából. A szomszédos helyiségből a lány kiképzői a kiképzőintézmény parancsnokával együtt követték a történteket a tükörnek álcázott üvegablakon keresztül.

A kihallgató szobában csak egy meztelen villanykörte pislákolt. A megkötözött lánynak fogalma sem lehetett arról, hogy nappal vagy éjszaka van – az óráját a letartóztatásakor elvették. A kötél belevágott a húsába, a szokatlan testhelyzetben elzsibbadt. A fájdalomtól könnyen megszabadulhatna, ha beszélne. De összeszorított szájjal hallgatott. Történjen bármi, nem vall be semmit, nem okozhat csalódást a megbízóinak. Néhány óra már biztos eltelt, mióta megkötöztek – gondolta. Egész teste sajgott, a kezében egyre élesebb lett a fájdalom. Megpróbált elaludni, az alvásba menekülni a kín elől, de nem sikerült. Visszaemlékezett a tanultakra: ezzel a kínzási módszerrel számos gyanúsítottat megtörtek, s kihallgatói az ő esetében is erre számítanak. Ezt nem hagyhatja.

Az ajtó felé kiáltott. A magasabb kihallgató azonnal belépett a szobába.

– WC-re kell mennem – mondta Sylvia.

– Rendben – szólalt meg a férfi békülékeny hangon. Megszabadította a kötéltől, és kikísérte a mellékhe lységbe. Amikor a lány kijött, így szólt hozzá:

– Gondolom, most már folytathatjuk.

– Semmi értelme – hangzott a magabiztos válasz. – Nincs mit mondanom.

A férfi szó nélkül kísérte végig a hosszú folyosón. Lementek néhány lépcsőn, aztán megálltak egy zárka előtt.

– Pár óránként valaki majd megkérdezi, akar-e beszélni – közölte a kihallgató. – Addig jó szórakozást!

Kinyitotta az ajtót, belökte a lányt a zárkába, s rázárta az ajtót. A bűzös helyiségben a vaságyon kívül egy mosdó és egy kübli volt látható. A kimerült Sylvia nem tudott elaludni. Az erős fényben

még elszunnyadni sem lehetett. Örökkévalóságnak tűnő idő után kinyílt a tátika[15], és valaki benyújtott egy tál ételt. A lány éhes és szomjas volt, elvette a tányért, majd legyűrte a néhány falat ízetlen ételt. Csalódottságában sírni kezdett, de aztán visszafojtotta könnyeit. Hiszen ez még csak a kezdet, most jön még a java – gondolta. Nem tudta, mennyi idő telhetett el, amikor a zárkából ismét a kihallgató szobába vitték. Közben a szék, amelyen korábban ült , eltűnt; tehát állnia kell.

– Elég időt kapott, hogy meggondolja magát – szólalt meg a magasabb kihallgató. – Hogy döntött?

– Nincs mit mondanom.

A férfi elmosolyodott.

– Milyen bátor valaki! – gúnyolódott. – Csakhogy ez minket nem érdekel. Úgy fog csicseregni, ahogy mi akarjuk.

Egy jó órán át záporoztak a kérdések. A lány hallgatott. Amikor a férfi belefáradt, a másik kihallgató váltotta fel. Sylvia már alig állt a lábán. Tudta, nem hagyják leülni, mert ez is része a kínzásnak. Ránézett a testesebb nyomozóra, és továbbra is hallgatott. Furcsa módon nem érzett félelmet.

Egész áldott nap zajlott a kihallgatás. De eljött a pillanat, amikor a lány már nem tudott a lábán állni, s ájultan esett össze. Csak néhány óra múlva tért magához a cellában. A lámpafény elvakította, alig látta az ágya szélén ülő rabruhás nőt. Az asszony idősebb és testesebb volt, mint Sylvia, és fáradhatatlanul fecsegett.

– Azért tartóztattak le, hogy áruljam el nekik, hol a férjem – mondta. – Azzal gyanúsítják, hogy információkat adott át a palesztinoknak. Pedig már jó néhány hónapja elhagyott, és azóta nem is láttam.

Aztán kérdezősködni kezdett. Az érdekelte, Sylviát miért tartóztatták le.

– Eltévedtem, és tilos területre jutottam.

– Mit kerestél ott?

– Véletlenül kerültem oda.

– Akkor meg minek tartanak itt?

– Mert nem vagyok hajlandó beszélni.

– Mondd, amit hallani akarnak – biztatta a zárkatársa. – Miért makacskodsz?

Sylvia izmai hirtelen görcsbe rándultak, szinte minden erő kiszállt belőle, s hányinger kerülgette. Furcsa félelem kerítette hatalmába. Ez az előjele, hogy mégis feladja?

Összegömbölyödött az ágyon. Ismét hoztak ételt, de ezúttal undorral visszautasította. Társának be nem állt a szája – kellemetlen hangja ingerültté tette a lányt. Le akarta inteni, hogy végre elhallgasson, de meggondolta magát. Kezdett magához térni, s újra erőre kapott: nem, semmi sem törheti meg.

Nyílt az ajtó. A két kihallgató belépett, a cellatársat kizavarták. Sylvia felállt.

– Na, hogy van? – kérdezte a magasabb férfi.

– Megvagyok.

– Jöjjön!

Ismét visszaindultak a kihallgató helyiségbe. A lány lába még mindig sajgott. A szobába lépve döbbenten ismerte fel a benn tartózkodó férfit. Avraham volt, aki hozzálépett és átölelte.

– Gratulálok – szólalt meg. – Büszke vagyok rád.

Amikor a megbízást kapta, Avraham figyelmeztette: ha elfognák, semmilyen körülmények között sem mondhatja el az igazat. Sylvia ismét kiállta a próbát.

– A kihallgatók tudták, ki vagyok? – kérdezte Sylvia.

– Hát persze.

– Egy pillanatra sem gyanakodtam – mondta angolul, és elmosolyodott. – A pokol minden kínját átéltem. Hogy mondják ezt héberül?

Avraham megmondta. Majd hozzátette, a cellatárs valójában a biztonsági szolgálat embere volt, és neki kellett lelki nyomást gyakorolnia a lányra, hogy vallja be a bűnösségét.

– Ezen a vizsgán is átmentél – jelentette ki a férfi.

– Tényleg egész idő alatt itt voltatok?

– A szomszédos helyiségben a tükörablakon át mindent láttunk, a rejtett mikrofonok révén minden szót hallottunk.

– Csináltam hibát?

– Egyet sem.

– Azt gondoljátok, hogy megrögzött hazudozó vagyok.

– Azt gondoljuk, hogy könnyedén tudsz hazudni másoknak, de nekünk az igazat mondod. Egyébként hogy érzed magad?

– Elgyötörten.

– Ez van! – mondta Avraham. – Soha nem kecsegtettelek azzal, hogy könnyű dolgod lesz nálunk, és még csak a kezdeti vizsgákon vagy túl. Avraham elvitte a lányt a jeruzsálemi szállodába, ahol a végrehajtandó gyakorlatok miatt lakott. A számára ismeretlen városban kellett megtanulnia a követés, a megfigyelés és a kapcsolattartás szabályait.

– Nyilván éhes vagy – szólalt meg Avraham.

– Inkább elájulok az álmosságtól.

– Hát, akkor jó éjszakát, holnap folytatjuk.

5

Ali sikerét, az informátor leleplezését, a Fatah parancsnoksága titokban tartotta, mert Arafat és Abu Ijad szégyellte bevallani, hogy az izraeli titkosszolgálat behatolt a szervezetükbe. De közvetlen környezete pontosan tudta, mi történt, s felettébb értékelték a munkáját. Elismerésük csak fokozta a férfi elégedettségét: életében először valami fontosat és hasznosat hajtott végre.

Minden nap kora reggel megjelent az irodájában, és belevetette magát a munkába. Elsősorban azzal foglalkozott, miként lehet megszervezni a legfelső vezetés értekezleteinek a biztonságát, nehogy újabb áruló férkőzzön soraikba.

1967 nyarán, a hatnapos háború előestéjén, mielőtt eldördült volna az első puskalövés, arabok milliói ünnepeltek a várható győzelem mámorában, hiszen – vélekedtek – készen állnak a háborúra. A rengeteg fegyver birtokában hatalmas hadseregük csak diadalt arathat. Ugyanakkor az újságokban hírek jelentek meg az Izraelben folyó vitákról, amelyeket a gyengeség, a bizonytalanság és a döntésképtelenség jelének fogtak fel.

Amikor az izraeliek végre-valahára elszánták magukat a háborúra, kiderült, az arabok hiú reményeket tápláltak.

Június 5-én az izraeli légierő első csapásként az egyiptomi, a szíriai, a jordániai és az iraki katonai repülőtereket bombázta, s több száz harci és szállító gépet semmisített meg. Az arab front hat

nap alatt omlott össze. Gáza és a nyugati part egy csapásra izraeli fennhatóság alá került.

A győzelmi mámort megelőlegező arab országokat lesújtotta a vereség, s mélységes csalódottság lett rajtuk úrrá. Ilyen körülmények között hívták össze a Fatah vezetői értekezletét, ahol úgy döntöttek, fokozzák a terrorakciókat Izrael ellen, hogy ekként kiköszörüljék az arabok büszkeségén esett csorbát.

Nem vették számításba, hogy lesznek, akik még nagyra törőbb tervekkel állnak elő.

Közéjük tartozott a negyvenkét éves George Habasz. A keresztény arab férfi Izrael területén, Ludban született, és az 1948-as háborúban menekült családjával együtt Libanonba. A bejrúti amerikai egyetem orvosi karán végzett, s évekig dolgozott orvosként menekülttáborokban – ezért szólították később a „Doktornak”. Meggyőződéssel hangoztatta minduntalan, hogy a zsidókat ki kell kergetni Izrael területéről, s akkor az 1948-as menekültek visszatelepülhetnek otthonaikba. A hatnapos háború után hozta létre szélsőséges marxista szervezetét, a Palesztinai Felszabadítási Frontot.

Arafattal ellentétben, ő nem értett egyet az izraeli területeken elkövetett terrorakciókkal, haszontalannak tartotta azokat, mivel szerinte nem váltanak ki kellő visszhangot a világban. Ezért egy bombasztikus tervvel állt elő. Úgy döntött, Izrael határain kívül hajt végre látványos merényleteket, hogy az újságok címoldalaira kerüljön, s ekként vegye rá a közvéleményt a palesztin ügy támogatására. 1968-ban hónapokon át dolgozott a titkos terv egészén és minden részletén. A Felszabadítási Front három terroristája turistának adta ki magát. Felszálltak az El Al[16] Rómából Izraelbe tartó járatára, és a levegőben közölték a megdöbbent utasokkal: a gépet eltérítették. Fegyverrel kényszerítették a pilótákat, hogy Algírba repüljenek, majd ezt követően tárgyalni kezdtek. Az utasok és a személyzet elengedése fejében az Izraelben fogva tartott társaik szabadon bocsátását követelték. A géprablás sikere felbátorította a Frontot, s újabb terrorakciókat hajtott végre, nemcsak izraeli gépek, hanem európai zsidó célpontok ellen. E támadások világszerte és az arab országokban egyaránt nagy visszhangot váltottak ki. A Front nevét harsogta a világsajtó, a Fatah vezetőségének nem csekély aggodalmára. Arafat nem hagyhatta figyelmen kívül a nagyszabású

terrorcselekményekben rejlő üzenetet. Megértette, Habasznak van igaza, és nagyobb játszmákba kell kezdeni. Nem óhajtott vetélytársa nyomában kullogni, akinek maroknyi létszámú szervezete sikeresebbnek bizonyult, mint a több ezer harcost számláló Fatah. Mindenáron sikert akart aratni, s nem is késlekedett az új akciótervvel.

Alit sürgősen hívatták a vezérhez.

– Csomagolj! – utasította Arafat. – Holnap Kairóba utazol.

Majd elmagyarázta Alinak, azért küldi Egyiptomba, hogy az egyik ottani titkos katonai bázison Fatah-tagokat képezzenek ki. Kilenc emberre esett a választás: egy részük egyetemet végzett és több nyelven beszél, másik részük profi gyilkos. A kiképzés során azt kell megtanulniuk, hogyan álcázhatják magukat, tervezzenek meg terrortámadásokat, likvidálják politikai ellenfelüket, miként kell titkos lakást fenntartani, és gyorsan eltűnni a helyi hatóságok szeme elől. Amikor a csoport visszatért Ammánba a több hónapos kiképzés után, Alit bízták meg annak a különleges egységnek a létrehozásával, amely főleg Izraelen kívüli nagyszabású terrorakciókat tervez meg és hajt végre. Ez az ún. 17-es egység lett aztán Arafat terrorosztaga, amelyre felettébb büszke volt.

6

A kiképzés ideje alatt Sylvia legfeljebb a hétvégékkel rendelkezett a kénye - kedve szerint. Ilyenkor kirándult, bejárta az országot, fürdött a tengerben, és szenvedélyesen fotózta a tájat és az embereket. Arra azonban kínosan ügyelt, hogy az egység tagjait sohase kapja lencsevégre.

Kiképzői is tudtak a hobbijáról, ami természetesen belekerült az egység vezetői számára folyamatosan kiegészülő káderanyagába. A dolog tetszett a főnököknek, jó esélyt láttak benne, hogy leendő harcosuknak megfelelő fedőtörténetet teremtsenek: tanulja meg a lány a fényképezés minden csínját-bínját, legyen belőle profi fotós.

Hamarosan utasították Sylviát, keresse fel az egyik legsikeresebb fotóriportert, Paul Goldmant. A lány frissen érkezett bevándorlóként mutatkozott be a férfinak, és közölte vele, hogy imád fényképezni, ezért szeretne mindent megtanulni tőle.

– És miért pont hozzám jött?

Mivel a kiképzői bőven ellátták a mester fotóival, Sylvia kapásból válaszolt.

– Mert nagyon tetszenek a képei.

– Nem lesz olcsó – szólalt meg Goldman.

– Pénz nem számít.

Goldman Budapesten született. Szája sarkában állandóan ott lógott füstölgő pipája. Kfar Szabában élt egy kis lakásban, feleségével, Dinával és Medina nevű lányával. Tehetséges fotós volt, neve Izraelben és külföldön egyaránt jól csengett. Az egyik leghíresebb képét – David Ben Gurion látható rajta felemelt fejjel a tengerparton – világszerte nagyon sok újság megvette. Még több ehhez hasonló, szenzációs fényképet vártak tőle. Ám közismerten utálta, ha bárki nyüzsög körülötte, s aki idegesítette, azt egyszerűen elzavarta. Amennyiben nem lettek volna anyagi gondjai, bizonyára ajtót mutat Sylviának, s esze ágában sem lett volna megosztani vele a szakma rejtelmeit.

A magas, vézna, görnyedt tartású fényképész, akinek a vállára mintha a világ súlya nehezedett volna, hideg pillantással méregette a lányt, majd arra kérte, mondja el, mit tud a fotózásról. Az elé rakott fényképek láttán megvetően felhorkantott.

– De hiszen maga semmit sem tud – morogta.

Az első órán – meglehetősen kelletlenül – elmagyarázta a fényképezőgép különféle funkciót. A lánynak ezekről fogalma sem volt.

– Holnap elutazom, hogy ismét lefényképezzem Ben Guriont. Velem jöhet, nézheti, ahogy dolgozom, de nem fogok állandóan magával foglalkozni. Ha elég intelligens, tudja, mit kell tennie.

Másnap este együtt utaztak Ben Gurionhoz Tel-Avivba. A Keren Kajemet sugárúton lévő lakásban a miniszterelnök felesége, Pola, gyanúsan méregette Sylviát, amikor Goldman az asszisztenseként mutatta be.

– Túl szép ez a lány ahhoz, hogy fényképész legyen – mondta Goldmannak.

Ben Gurion viszont eddigi életéről kérdezgette Sylviát, és tetszett neki, hogy önkéntesként dolgozott. Még arra is megkér te, ő is fényképezze le, de Pola dühödt pillantása láttán, nyomban visszakozott.

Amikor visszatértek Kfar Szabába, Sylvia mindvégig ott állt Goldman mellett, amíg a mester előhívta és megszárította a képeket a fotólaborban. Bár az erős vegyszer szagától megfájdult a feje, nem panaszkodott. A kész képek művészi színvonala láttán alig tudott megszólalni.

– Erre én soha se leszek képes – suttogta.

– Szerintem se, de ha sokat gyakorol, viszi valamire – hangzott a válasz.

Sylvia nagy odaadással tanult, és úgy érezte, minden órával egyre többet és többet sajátított el a fényképezés mesterségéből. Goldman megtanította, hogyan fényképezzen tájat, embereket, közelről és távolról, miként összpontosítson a fényképek tárgyára, a legapróbb részletekre. A lány a mester minden szavát megjegyezte, minden utasítását végrehajtotta. Tisztában volt azzal, hogy mindennek nagy hasznát veszi, ha már az operatív egység tagja lesz. Már látta önmagát, amint akció közben az ellenség titkos bázisait vagy a merényletekre készülő ismert terroristákat fotózza.

Három hónapon át gyakran járt a híres fényképész laboratóriumába, nézte végig a legjobb képek kiválasztását és elküldését izraeli vagy külföldi újságoknak. Olvasta az európai és az egyesült államokbeli jelentős lapok szerkesztőitől érkező magasztaló sorokat. Időközben rájött, hogy ő is egyre jobb képeket csinál.

Amikor a mester szemügyre vette az egyik portréját – a lány egy játszótéren fényképezett le egy kisfiút először dicsérte meg:

– Nem is olyan rossz – mondta.

Az egység főnökeine k is tetszettek Sylvia fotói.

7

A kiképzés végén az összefoglaló értékelésre a bérelt lakásban került sor. A megbeszélésen Avraham, Gadi és a kiképzőintézmény igazgatója vett részt.

Sylvia magával hozott egy vastag, a tanulás során készített jegyzeteit tartalmazó füzetet.

– Kiképzésem alatt – mondta, időnként belepillantva a füzetbe – minden oktatóm szakmai tudása legjavát adta át nekem. Hálás

vagyok a sorsnak, hogy megismerhettem ezeket a hivatásuk magaslatán álló embereket. Igaz, néha annyi erőfeszítést követeltek meg tőlem, hogy szinte minden energia elszállt belőlem, mégis küldetésem fontosságát erősítették meg bennem.

Mindnyájuknak köszönettel tartozom, mert alaposan felkészítettek, és közben a segítségükkel felejthetetlen élményekben lehetett részem.

A gyakorlatok során – folytatta Sylvia – hagyták, hogy legyenek saját ötleteim is, sőt biztattak a rögtönzésre. A feladatok a fizikai és a lelkierőmet egyaránt próbára tették. Nem egyszer már-már feladtam, de ezt talán nem vették észre. A legnagyobb teher számomra az egyedüllét volt. Jól tudjátok, a családomtól távol éltem, és szoros baráti kapcsolatokat sem kezdeményezhettem. Gyakran vágytam olyan emberek társaságára, akikkel szabadnak és felszabadultnak érezhettem volna magam, de megértettem, ezt az árat kell megfizetnem, ha erre a munkára szeretnék vállalkozni. Örülök, hogy végül is sikerült felülkerekednem személyes érzelmeimen.

– Köszönöm – mondta Moti elérzékenyülve. Most történt meg első ízben, hogy felfedte valódi nevét.

Sylvia a szobában álló szekrényhez lépett, s kivette azt a doboz, amelyben a taneszközeit tartotta. Kinyitotta, és kiemelt belőle két portrét. Az egyik Avrahamot, a másik Motit ábrázolta – mindkettőt ő festette.

– Egy kis emlék tőlem – mondta.

A férfiakat meghatotta az ajándék, s valami köszönetfélét mormoltak a bajszuk alatt.

Este búcsúvacsorát rendeztek Sylvia tiszteletére a Cion nevű vendéglőben.

– Nekünk is van egy apró ajándékunk a számodra – szólalt meg Avraham, amikor helyet foglaltak az étteremben. Átnyújtott a lánynak egy nagy festőkészletet és mellette Kipling híres, *Ha…* című versét:

Ha nem veszted fejed, mikor zavar van,
s fejvesztve téged gáncsol vak, süket,
ha kétkednek benned, s bízol
magadban,
de érted az ő kétkedésüket,

ha várni tudsz és várni sose fáradsz,
és hazugok közt se hazug a szád,
ha gyűlölnek, s gyűlölségtől nem áradsz,
s mégsem papolsz, mint bölcs-kegyes galád,

ha álmodol – s nem zsarnokod az
álmod,
gondolkodol – s becsülöd a valót,
ha a Sikert, Kudarcot bátran állod,
s úgy nézed őket, mint két rongy csalót,
ha elbírod, hogy igazad örökre
maszlag gyanánt használják a gazok,
s életműved, mi ott van összetörve,
silány anyagból építsék azok,

ha mind, amit csak nyertél, egy
halomban,
van merszed egy kártyára tenni föl,
s ha vesztesz és elkezded újra, nyomban,
nem is beszélsz a veszteség felől,
ha paskolod izmod, inad a célhoz,
és szíved is, mely nem a hajdani,
mégis kitartasz, bár mi sem acéloz,
csak Akaratod int: „Kitartani”,

ha szólsz a néphez, s tisztesség a vérted,
királyokkal jársz, s józan az eszed,
ha ellenség, de jóbarát se sérthet,
s mindenki számol egy kicsit veled,
ha a komor perc hatvan pillanatja
egy távfutás neked s te futsz vígan,
tiéd a Föld és minden, ami rajta,
és – ami több – ember leszel, fiam.

(Kosztolányi Dezső fordítása)

Szigorúan titkos!

Kapja: a különleges kiképző intézmény parancsnoka

Tisztelt Parancsnok úr!

Megjegyzések Sylvia Rafael alapkiképzéséhez:

A jelölt rendelkezik néhány igen jó tulajdonsággal. Nagyon precíz, különlegesen intelligens, rendkívül tanulékony. Kapcsolatteremtő képessége kiváló, fejlett humorérzéke van, nem retten meg a nehézségektől, képes különbséget tenni fontos és lényegtelen között. Magas szintű motivációval rendelkezik, és teljes mértékben azonosul a zsidó néppel.

A jelölt az összes rá rótt feladatot pontoson hajtotta végre, jóllehet tudatában volt a nehézségeknek.

Soha nem panaszkodott, még akkor sem, ha egész éjjel készülnie kellett egy feladat végrehajtására.

Minden kiképzője elégedetten nyilatkozott róla. Csak kiváló érdemjegyeket kapott. Kezdeményezőképességről és találékonyságról tett tanúbizonyságot, amikor szigorúan őrzött területekre kellett behatolnia. Sikeresen helytállt a kihallgatási gyakorlaton is.

Meglátásom szerint, különleges képessége van nehéz fe ladatok végrehajtásához, az önálló tevékenységhez és a legeredményesebb munka végzéséhez.

Tisztelettel Avraham Gmar

A kiképzés tehát befejeződött. Sylvia a műveleti egységhez került – csak innen lehetett továbbjutni az operatív egységhez –, amelynek Ami volt a vezetője. A negyven év körüli, magas, szemüveges férfit igaz jekének[17] tartották – származását és életformáját tekintve egyaránt kiérdemelte az elnevezést: a pontos, pedáns ember szigoráról vált híressé mosoly ritkán derítette fel az arcát.

Moti, miután bemutatta egymásnak Sylviát és Amit, hamarosan búcsúzott, és sok sikert kívánt a lánynak.

– Készülj fel, nemsokára megváltozik a személyazonosságod – tért a tárgyra minden bevezető nélkül s ez beletelik néhány

hónapba. Valaki közülünk kezdetben segíteni fog. Aztán saját összekötőd lesz, tőle kapod majd az utasításokat.

– Értem – mondta Sylvia.

– Általában egyedül dolgozol majd, néha ellenséges országban. Nem lesz könnyű, időnként arra kényszerülsz, hogy egy személyben te legyél a parancsnok és a parancs végrehajtója. Nem lesz senki körülötted, akitől utasítást várhatnál. Minden képességedet és tehetségedet latba vetve kell alkalmaznod a tanultakat és önállóan cselekedned.

Sylvia bólintott.

– Kiképzőid szerint minden előírt feladatot jól hajtottál végre, s a nehézségektől sem rettentél meg. Eljött az idő, hogy a való életben állj helyt. Készen állsz rá?

– Teljes mértékben – jelentette ki a lány meghatódottan.

Jóllehet tudta, milyen nehéz út áll előtte. Minden hírszerző számára megoldhatatlannak tűnő feladat, miként teremtsen összhangot személyes és vállalt élete) között. A küldetés mindennél fontosabb. Sylvia tisztában volt azzal, hogy családalapításra nem is gondolhat. Állandóan résen kellene lennie, milyen kifogást találjon, ha megbízást kap. Nem vállalhat olyan kötöttséget, amiből nem tudna könnyen elszabadulni, ráadásul magyarázattal szolgálni tartósabb távollétére. Romantikus viszony, sportolás vagy hobbi csak másodrendű lehet az életében. Kizárólag a feladat számít, csakis az, és semmi más. S ehhez vasakaratra és erős motivációra van szükség.

9

Kairó – Bejruthoz hasonlóan, viszont Ammánnal ellentétben – színes, sokarcú és pezsgő város volt. Mivel a titkos katonai bázison csak nappal zajlott a megerőltetető kiképzés, az éjszakát mindenki kedve szerint tölthette. Ali fellélegzett: végre teljesen szabadnak érezhette magát, szabadabbnak, mint valaha. Felesége és Haszan fia otthon maradt, így kissé kiszabadulhatott a nyomasztó családi fészekből.

A városban bőven akadt szórakozóhely – az effajta lehetőségekről a férfi már szinte elfelejtkezett. Elutazása előtt annyi pénzt kapott a Fatahtól, hogy gond nélkül futotta a pazar étkezésekre az elegáns, Nílus-parti Safradan Szálloda éttermében,

továbbá a Harun al-Rashid éjszakai mulatókban a fiatal lányokra a hajnalig tartó dorbézolások során. Sok nőnek tette a szépet, amerikai cigarettát szívott, és óriási borravalókat adott a pincéreknek meg a táncosnőknek. Ugyanakkor pontosan tudta, hol húzódik a határ a szórakozás és a kötelesség között. Megbecsülte a kiképzést, s le lkesen hajtotta végre még a legegyszerűbb gyakorlatot is. Kiképzői előtt nem egyszer hangoztatta, így majd alkalmassá válik apja halálának a megbosszulására.

Nem kímélte magát: mindenáron ki akart tűnni a többiek közül, hogy besöpörhesse az elismeréseket. Egyre jobban teljesített a lőtéren, nagy gyakorlatot szerzett a navigációban, és ő lett a példakép. Mind a gyakorlati, mind az elmé leti vizsgáit kiváló eredménnyel tette le, és a kiképzők, az egyiptomi titkosszolgálat tagjai, egyhangúan dicsérték, s végül kiváló bizonyítvánnyal bocsátották útjára.

Ammánba visszatérve, idejét többnyire a Fatah parancsnokságán, olykor pedig a barátaival töltötte. Haza csak aludni járt. A feleségének szinte semmit sem mesélt egyiptomi élményeiről.

Az Egyiptomban kiképzett, kilenctagú különleges egység kezdett felkészülni a külföldön végrehajtandó terrorakciókra. Alinak kellett megtennie az első lépést: palesztin és helybéli fiatalokból létrehozni egy Fatah-sejtet Rómában, amely majd képes lesz végrehajtani szabotázsakciókat más országokban. Kapóra jött neki az olaszországi út, mert örült, ha minél távolabb lehet Ammántól. Arafat nem szabta meg mennyi időt tölthet Rómában, és ez még jobb kedvre hangolta.

Már az utazás gondolata is lázba hozta. A valóság pedig minden képzeletét felülmúlta. Róma ezeregy kihívást jelentett a számára. A kávéházak tele voltak gyönyörű nőkkel, az éjszakai bárokban a legnemesebb italok mellett lehetett táncolni és szórakozni a kalandra csábító, könnyűvérű lányokkal. És Alit könnyen el lehetett csábítani. A római sejt létrehozása nem ütközött különösebb nehézségbe, az ott élő palesztinok és az ügyükkel egyetértő diákok közül könnyen lehetett tagokat toborozni.

Ali – szokás szerint – késő délelőtt ébredt, szédelegve és szörnyű fejfájással, az előző napi ita lozás és féktelen szórakozás nem maradt következmény nélkül. Magába döntött gyors egymásutánban néhány csésze kávét, aztán lakást keresett a sejt

számára. Végül a Trevi-kút szomszédságában, egy régi házban talált megfelelőt, s ez lett az Arab-Európai Barátság klubja – az elnevezés jó álcának bizonyult. Bejárta az egyetemeket, ahol talált is arab és európai szimpatizáns diákokat, akikre számíthatott mind a szervezésben, mind a látványos, halállal végződő akciók végrehajtásában. Egy alkalommal meghívták, tartson előadást az egyik egyetem diákklubjában az 1948-as háborúról, a palesztin menekültek tragédiájáról. De az izraeli és zsidó egyetemisták nem hagyták szóhoz jutni, és a nagy teremben kialakult dulakodásnak az időközben megérkező rendőrség vetett véget.

Ali római küldetése lényegében véget ért, de mielőtt hazaindult volna, üzenetet kapott Arafattól, aki arra kérte, „tegyen meg egy kis szívességet barátjának", Moamer Kadhafinak, a líbiai diktátornak. Az üzenet hozója azt is közö lte vele, néhány órán belül kap egy csomagot, amely diplomáciai úton érkezett a líbiai nagykövetségre.

Még aznap felhívta egy líbiai diplomata, aki a Fatah híve volt, és megállapodtak, hogy a vasútállomás parkolójában találkoznak. A megbeszélt helyen a diplomata átadott neki egy három pisztolyt, lőszert és hangtompítókat tartalmazó csomagot, valamint a Líbiából száműzött, Moamer Kadhafi esküdt ellenségének számító Matripoli nevét, címét és szokásait tartalmazó cédulát.

– Ezt a férfit kell eltenni láb alól – mondta a diplomata.

Ali még sohasem hallotta a férfi nevét, de megértette, a diktátor Arafat le kötelezettje lesz, ha ő megteszi ezt a „szívességet". Két beszervezett jordániai diák segítségével rá is talált a célszemélyre. Meghatározta a kivégzés időpontját és helyét, s úgy döntött, maga is részt vesz az akcióban.

A sötét éjszakában Ali sokáig állt lesben az áldozat házának a közelében.

Egy férfi lépett ki a kapun. A két diák rálőtt a kiszemelt áldozatra, majd azonnal eltűnt. Ali viszont odament a járdán fekvő sérülthöz. Ő is belelőtt, aztán meggyőződött arról, hogy a férfi valóban meghalt.

Életében először ölt embert. Tette eddig soha nem tapasztalt élvezetet és kielégülést jelentett a számára: felsőbbrendűnek érezte magát.

10

Sylvia parancsnokai elégedetten fogadták a sikeres vizsgákról szóló jele ntést. Nagy szükségük volt effajta harcosokra.

De a lánynak az első operatív feladat előtt még számos embert próbáló tennivalója akadt. Mindenekelőtt fel kellett számolnia izraeli és dél-afrikai kapcsolatait – csak ezen az áron ölthetett új s személyazonosságot. Erről természetesen senki sem tudhatott, mint ahogy arról sem, hová utazik, ahol új énjéhez kell hozzászoknia. Neki is csupán arról volt tudomása, hogy találkoznia kell majd valakivel, aki alapvetően változtatja meg az életét. Az operatív csoport megbízásából ez a személy segíti minden lépésnél új élete kezdetén.

A férfit Jichaknak hívták. Németországban született egy ismert orvos fia ként. Az apa a német hadsereg tisztjeként szolgált az első világháborúban, és vaskereszttel tüntették ki. A család szép házba költözött, a tisztes jövedelemmel rendelkező orvosnak kiterjedt baráti köre volt. A fiú hiába figyelmeztette szüleit a közeledő tragédiára. Aggódva figyelte a nácik hatalomra kerülését a második világháború kitörése előtt. Meg volt róla győződve, hogy a zsidók helyzete egyre rosszabb lesz, és unszolta a szüleit, vándoroljanak ki Palesztinába. De nem talált meghallgatásra, ugyanis a szülők szentül hitték, az apa első világháborús kitüntetésének köszönhetően a családnak nem eshet bántódása. De a nácik másként gondolták. A szülők koncentrációs táborban pusztultak el, Jichaknak azonban sikerült eljutnia Palesztinába.

Örökbe fogadó szülőkhöz került Haifába, ahol reálgimná ziumot végzett. Önkéntesként szolgált az angol hadseregben, és részt vett az 1948-as felszaba dító háborúban. Jóval később altábornagyi rangban szerelt le, majd belépett a Moszadba, ahol többek között az észak-afrikai bevándorlókkal foglalkozott. Amikor az operatív egység parancsnoka behívatta a központba – ezen az értekezleten tárgyaltak Sylvia hírszerzői pályájáról – , éppen egy dél-amerikai akcióról tért vissza, és a feleségét próbálta meg kibékíteni: az asszony a férjétől egy afrikai vadászatról kapott képeslapot, s most tudta meg, hogy nem is Afrikában volt.

Jichak alacsony növésű, átlagos kinézetű lévén, nem vonta magára az emberek figyelmét. Könnyedén elvegyült a tömegben, nem keltett feltűnést, senki sem emlékezett volna rá. Ugyanakkor a nagyon értelmes, éles eszű, bizalomgerjesztő, bátor, de egyben

óvatos hírszerző nem volt híján az önbizalomnak. Hét nyelven beszélt, és az operatív egység jól tudta, képes minden feladattal megbirkózni, bármilyen álcát ölteni, s könnyen beleolvadni akármilyen környezetbe.

Tehetségének köszönhetően válogatták be a „rigai hóhérral" való leszámolásra szerveződött csoportba. A lett származású Herbert Cukurs repülőmérnök együttműködött a nácikkal, és szörnyű kegyetlenséggel vett részt több ezer zsidó meggyilkolásában a második világháborúban. A nagydarab, vörös arcú, idős ember Sao Paulo mellett lakott Brazíliában, ott talált menedéket a háború után. Az életben maradtak tanúvallomása szerint óriási pénzösszegeket és értékes ékszereket rabolt össze a háborúban, s ezek révén juthatott el Dél-Amerikába, és kaphatta meg a brazil állampolgárságot. Mivel ezek után szinte semmije sem maradt, igen szűkös körülmények között élt egy kikötőben, ahonnan lepusztult kis hajókkal vagy repülőgépekkel szállított turistáka t az üdülőhelyekre. A felesége, a fia és a menye is vele költözött.

Jichak osztrák üzletembernek adta ki magát, egy nagy osztrák cég képvise lőjének, aki befektetési lehetőségek után érdeklődik a dél-amerikai turizmus terén.

– Vigyázz! – figyelmeztette a hírszerzőt Joszef Jariv, az operatív egység parancsnoka, amikor megbízta a feladattal. –Tudomásunk szerint Cukurs egyfolytában merénylettől tart. Mindenkire gyanakszik, nem veszi be egykönnyen a fedőtörténetedet.

– Majd meglátjuk – mosolyodott el Jichak.

Az operatív egységtől kapta az osztrák útlevelet, amelyben az Anton Kinzle név szerepelt. Előbb Aus ztriába utazott, hogy hihetővé tegye a fedőtörténetet. Kibérelt egy irodát, csináltatott névjegyet, több banknál számlát nyitott, részben a saját, részben az általa létrehozott cég számára. Mindent össze gyűjtött, ami lakóhelyét igazolhatta: számlákat a ruhatisztítóból, autóbusz- és mozijegyeket, elismervényt a szemüvege készítéséről. A sokféle papírt bele dugta egyik nadrágja zsebébe, amelyet a bőröndjében magával vitt Brazíliába. Az útipoggyászában egyébként csak Ausztriában vásárolt ruhanemű volt, Bécs mellett gyártott szappantartó, továbbá osztrák márkájú fogkefe és borotva.

Brazíliában gazdag, európai befektetőnek adta ki magát, aki jó kapcsolatokat ápol a turizmusért felelős brazil miniszterrel. Különböző bankokban nyitott üzleti számlákat. Elutazott Sao Paolóba, és helybéli üzletembereket hívott meg a szállodájába

ismerkedési céllal. Vendégeinek elmondta, hogy az általa képviselt befektetőcsoport érdeklődik a dél-amerikai turizmusipar iránt, és megfelelő brazil partnereket keres. Ezután turistacélpontokat keresett fel. Így jutott el a tóhoz, ahol rátalált Cukurs vállalkozására. Szerette volna repülőről megtekinteni a területet, s az emigráns boldogan teljesítette kívánságát. A kapcsolat létrejött.

Jichak és csoportja lépésről lépésre haladva, a precízen k idolgozott programot betartva, készítette elő a csapdát a „rigai hóhér" számára. A németül folyékonyan beszélő hírszerző német tisztként mutatkozott be Cukursnak. Mesélt sztálingrádi sebesüléséről, szívesen sütött el antiszemita vicceket is, s elképesztő mennyiségű alkoholt döntött magába. Idővel mindennapos vendég lett az emigránsnál. Az egykori gyilkos már régóta anyagi gondokkal küzdött, így örömét nem leplezve, fogadta „az osztrák üzletember" ajánlatát, miszerint, mély barátságukra tekintettel, legyen Cukurs a dél-amerikai érdekeltségeinek képviselője magas fizetéssel. A hírszerző kódolt levélben számolt be a történtekről a parancsnokságnak, amelyet a Moszad egyik európai postafiókján keresztül juttatott célba.

Amikor Jichak már biztos volt abban, hogy elnyerte leendő „cégtársa" bizalmát, üzleti útra hívta a férfit Monte videóba, Uruguay fővárosába. Az egykori hóhért a repülőtéren várta, aztán befektetésre érdemes házak keresésére indultak a bérelt autóval. Számos eladó ingatlant tekintettek meg, még a feltételekről is tárgyaltak. Cukurs élvezte a kirándulást, de amikor a negyedik házhoz értek, az elhagyatott épület láttán gyanú támadt benne, s azonnal menekü lőre fogta volna. Hátrafordult, csakhogy túl későn. Az operatív egység három e mbere elállta az útját. A kiváló fizikai erőben lévő férfi nem egykönnyen adta meg magát, oroszlánként küzdve próbálta meg lerázni a nyakát fojtogató támadókat. Az életéért küzdött. De a három férfi végül legyűrte, majd hangtompítós pisztolyból leadott három lövéssel végzett vele.

A holttestet a már odakészített faládába tették, amelyre egy papírlapot ragasztottak. Az angol szövegből bárki megtudhatta, hogy a halálos ítéletet a zsidók ellen elkövetett népirtás büntetéséül hajtották végre. Az írás így végződött: Azért, hogy sohase felejtse el a világ.

A Moszad emberei azonnal a repülőtérre hajtottak. Jichaknak még arra is volt ideje, hogy leadja a bérelt autót, s visszakapja a foglalót. Azzal a jó érzéssel hagyták el Uruguayt és tértek vissza

Izraelbe, hogy teljesítették a küldetésüket. Főnökük hazaparancsolta őket – rászolgáltak a pihenésre.

Ám Jichak alighogy hazaért, máris újabb feladatot kapott a különleges egység parancsnokától: készítsen tökéletes fedőtörténetet Sylvia Rafael részére, és legyen segítségére a kezdeti lépésekné l. Ismét külföldre kellett utaznia. Az úti cél ezúttal Kanada volt.

11

Ali Szalama Rómából Ammánba tért vissza, ahol Jasszer Arafat meleg öleléssel fogadta az irodájában, és arcon csókolta. Dicséretekkel halmozta el, és kijelentette, Ali minden rábízott fe ladatot teljesített. A római sejt gond nélkül működött, Kadhafi halálra ítélt ellenségével végeztek, az olasz rendőrségnek pedig nem sikerült a merénylők nyomára bukkannia. És mindezt megkoronázta az a lista, amit Ali Olaszországból hozott magával: azoknak az olasz szimpatizánsoknak a neve szerepelt rajta, akik bármilyen terrorakcióban hajlandók részt venni. Arafat azt is közölte Alival, hogy ezentúl nem Abu Ijad hírszerző csoportjában fog dolgozni. De arra kérte, legyen türelemmel, amíg megtalálja a hozzáillő, méltóbb feladatot.

Amíg Ali Rómában tartózkodott, Jordániában alaposan megváltozott a helyzet. Az izraeli hadsereg ellencsapásként 1968. március 21-én rajtaütött a Fatah kramai parancsnokságán. Menet közben további palesztin egységekbe ütköztek. A harcokban huszonnyolc izraeli katona halt meg, három pedig eltűnt. Megsemmisült néhány tankjuk, és más harci eszközük. A harcokban megöltek száznyolcvannyolc jordá niai katonát és terroristát. Arafat megúszta karcolás nélkül – egy motorkerékpáron menekült el. Végül az izraeliek visszavonultak.

A palesztinok „történelmi győzelemként” emlegették a csatát, az 1967-es vereség után olyan fénysugárként, amely megmutatja a helyes utat az arab világnak. A Fatah átköltöztette a parancsnokságát Jordánia szívébe, és több száz önkéntest toborzott. A palesztin jelenlét nagyon gyorsan megváltoztatta a beduin királyság arculatát. A menekülttáborokban ettől kezdve egyedül a Fatah uralkodott: irányították az ott zajló életet,

megbüntették a parancsot nem teljesítőket, adókat vetettek ki, mintha a jordániai hatalom nem is létezne. A városokat és a falvakat egyaránt a Fatah nagyhangú és önkényeskedő fegyveres csoportjai irányították. Megszállták a kávéházakat, durván bántak a helyi lakossággal, még a hivatalos hadsereggel is szembeszálltak, amely óvakodott közbeavatkozni. A Fatah valójában állam volt az államban, és kitüntetett szerephez jutott az országban. A jordániai hatalom számára elviselhetetlenné vált a helyzet: egy időzített bomba ketyegett, amely bármikor felrobbanhat. Husszein király felismerte, ha nem lép fel erővel, akkor a Fatah hamarosan átveszi az uralmat mind a királyi palotában, mind az ország egész területén. Egyre gyakrabban küldött őrjáratokat a katonai bázisaira, hogy lecsendesítse a Fatah térnyerése miatti nyugtalanságot. A királyhoz hű beduin egységek követelték, hogy mielőbb – egyáltalán, amíg lehet – semmisítsék meg Arafat szervezetét. A király azonban habozott kiadni a parancsot. Attól tartott, a vérontás elsö-pörheti a hata lmát.

Az idő is ellene dolgozott. A király habozása még inkább felbátorította a Fatah embereit. Főutakat zártak el, hajtóvadászatot indítottak állítólagos kollaboránsok ellen, akik szerintük együttműködtek az izraeliekkel. A királyt egyre inkább bőszítette a városon kívül naponta végrehajtott sortüzek híre.

A jordániai hadsereg teljes tisztikara zúgolódott. Azt sérelmezték, hogy a király ahelyett, hogy kiparancsolná a hadsereget a forrongó utcákra, a katonaság erejét gyengíti, amikor megtiltja a Fatah megzabolázását. 1970. szeptember 1-jén, amikor az uralkodó egy harckocsi egységgel járta végig a város határát, melltartókat látott lengedezni néhány tankon.

– Hát, ez meg mi? – kérdezte Husszein megdöbbenve.

– Az új egyenruhánk – válaszolta szemtelenül a tank parancsnoka –, mióta fenség anyámasszonynak tart bennünket, ezt viseljük.

A király elsápadt. Megszégyenülten tért vissza a palotába, és már tudta, sürgősen cselekednie kell. Amíg a megteendő lépéseket mérlegelte, a palesztinok egyre kínosabb helyzetbe hozták. George Habasz emberei, akik egyébként semmiben sem tértek el a Fatah tagjaitól, különböző repülőtársaságok négy repülőgépét térítettek el, s a háromszázhúsz túszt Ammánban engedték szabadon. A király ekkor úgy érezte, betelt a pohár. Bár a gépeket nem a Fatah emberei rabolták el, jól tudta, a palesztinok a baj forrásai, és ha

nem lép, a gé prablások folytatódnak, és a merénylők egyre magabiztosabban hajtják végre akcióikat.

Ezen az éjszakán többnyire királyhű beduinokból álló katonai egységek körülvették a menekülttáborokat, és minden fegyveres férfira és a PFSZ embere inek tartott személyre tüzet nyitottak. Az első órákban több száz emberrel végeztek, és nagyon sok sebesült könyörgött segítségért, de a jordániai lakosság nem engedett orvost a közelükbe. Egyidejűleg a hadsereg megtámadta a Fatah kiképzőtáborait is, és vagy megölték, vagy megsebesítették a táborokban tartózkodókat. Megsemmisítették a fegyverraktárakat, és felgyújtották az irodákat, valamint a parancsnoki épületeket. A városokban és a falvakban országszerte felkutatták a Fatah embereit, falhoz állították, és mindenfajta eljárás nélkül, kivégezték őket. Mindössze tíz-húsz férfi menekült meg. Ők átkeltek a Jordán folyón, és az izraeli katonáknak könyörögtek, hogy adjanak menedéket számukra.

Szíria Arafat megmentésére sietett, s fenyegetésként háromszáz tankot indított útnak Jordánia felé. Husszein király megijedt, és az Egyesült Államokhoz fordult segítségért. Az amerikai kormány felkérte Izraelt, küldjön egy harckocsi-egységet a szíriaiak ellen. Egy tankoszlop el is indult a határ felé, a Golán-fennsík irányába. A szírek visszavonultak, és másnap már egyetlen tank sem közeledett Jordániához.

A legtöbb bejrútihoz hasonlóan, Libanon szépségkirálynője, Georgina Rizek is nyomon követhette a televízióban az Ammánban történteket. A képernyőn megjelentek a Fatah emberei és a jordániai katonák közt folyó súlyos harcok képei. A bemondó sok halottról beszélt, akik a menekülttáborokban lelték halálukat, és arról is, hogyan próbáltak taxival elmenekülni a Fatah ve zetői Ammánból. Ezek a hírek nemigen érdekelték Georginát. Senkit sem ismert a palesztin szervezet emberei közül, és nehezen értette meg, miért tört ki a csatározás.

Ugyanebben az órában Ali Haszan Szalama, a felesége és a fia egy autóban zötykölődött különféle kerülőutakat választva, nehogy jordániai katonákba ütközzenek. Az asszony a második fiukkal volt állapotos, és egész úton rettegett.

A többi Fatah-vezető gépkocsija is ezen az úton haladt. A menekülők leginkább éjszaka, kisebb konvojokban igyekeztek a szíriai határ felé, hogy a határon átlépve eljussanak Bejrútba. Ali a

családjával a város nyugati részén bérelt házat, nem messze Arafattól és Abu Ijadtól, akik valamivel korábban érkeztek a libanoni fővárosba. Az újabb hírek arról szóltak, a jordániai hadsereg tovább üldözi a palesztinokat, s beszámoltak a Fatah több magas rangú parancsnokának a haláláról.

– Nem késlekedünk a bosszúval – fakadt ki dühösen Arafat.

Ő nevezte el a sok véráldozattal járó eseményt „Fekete Szeptembernek" – erről kapta a Fatah által létrehozott, a legkegyetlenebb akciókat végrehajtó terrorszervezet a nevét.

Ali Szalama az új szervezet operatív tisztje lett.

12

A harmincéves Patrícia Roxburgh titkárnőként dolgozott egy nagy ügyvédi iroda végrendeletekkel foglalkozó részlegénél Montrealban. Szeretett operába járni és kirándulni.

Meg se fordult a fejében, hogy amíg ő nyugodt, gondtalan mindennapjait éli, valaki egyszer a bőrébe bújik, felveszi a nevét, a személyazonosságát, és még jellegzetes, kanadai akcentussal is beszél.

Az igazi Patricia belvárosi kis lakását két sziámi macskájával osztotta meg. Amikor kitavaszodott, zsidó élettársával elutazott a Niagara-vízeséshez. Egy kávéházban ültek, szemben a hatalmas vízeséssel, amikor a férfi arra kérte, adja kölcsön neki az útlevelét.

– Miért? – kérdezte meglepődve.

– A barátaimnak kanadai útlevélre van szükségük– hangzott a válasz.

Patricia magyarázatot követelt, de nem kapott bővebb felvilágosítást.

– Csak annyit mondhatok, nagyon fontos okból Izraelnek van szüksége az útleveledre.

A lány tudta, szerelme él-hal Izraelért.

– És mennyi időre?– kérdezte.

– Legfeljebb egy-két évre.

Bonyolult és kényes feladat létrehozni egy Moszad-hírszerző fedőtörténetét. Először az ún. személyiségépítők vizsgálják meg,

vajon az álca illik-e a személyhez, az új útle vélben szereplő személyleírás stimmel-e. A hírszerzőnek beszélnie kell a célország nyelvét.

A tapasztalt Jichak nem tartotta bonyolultnak Sylvia új személyazonosságának a megteremtését. Az ügy neheze amúgy is a lányra hárult: neki kell bizonyos idő alatt nagy türelemmel és elszántsággal hozzászoknia az új környezethez. Az átváltozás nem járt különös veszéllyel. A férfi szerint ehhez csupán néhány hónapra lesz szükség.

Első lépésként a Moszad szakértőinek a kanadai útlevélben szereplő fényképet kellett kicserélniük Sylviáéra. Az adatok megegyeztek, kivéve az életkort, ugyanis a kanadai lány három évvel idősebb volt. Ez nem okozott különösebb gondot, a technikusok hozzáértő kézzel retusálták a fényképen Sylvia arcát kissé korosabbra. Az új hírszerző elégedette n vette át az útlevelet, de amikor a fényképét megpillantotta, felfortyant:

– Miért öregítettetek meg ennyire?

– Ha valaki hazudik, menjen jó messzire – idézte Jichak a jól ismert mondást, utalva arra, hogy Sylviát minél távolabbra kell küldeni, ahol aligha ismerhetik fel, nehogy kárba vesszen a fedőtörténet felépítésére fordított erőfeszítés. Hosszas tárgyalások után, az operatív egység úgy döntött, Sylvia elindulhat Vancouverbe, Kanada nyugati térségébe. Mivel Kanadában a közigazgatási egységek önállóak, a helyszín mellett az szólt, hogy a montrealiak aligha jöhetnek rá, még valaki él Patricia Roxburgh néven a távoli Vancouverben.

Ettől kezdve Sylviának valódi fotóriporterként kellett viselkednie. Nem esett nehezére. Éles szeme volt, könnyen ismerkedett, és jó l bánt a fényképe zőgéppel. Az operatív egység szempontjából rejlett némi kockázat a fedőtörténetben – eddig egyik hírszerzőjük sem adta ki magát újságírónak. Ez a foglalkozás ugyanis könnyen gyanút kelthet az arab lakosság körében, akik kiváltképpen figyelnek a közelükbe férkőzni próbáló idegenre. Viszont egy fotóriporter bárhová könnyen bejuthat, fontos adatokat tud gyűjteni, és minden nehézség nélkül távozhat bárhonnan. Sylvia ráadásul jól értett új szakmájához, s az sem kelthet feltűnést, hogy fényképező gépét mindig a keze ügyében tartja. A lánynak nem okozhat nehézséget a fotóriporteri szerep.

Jichak megmutatta az üzleteket, ahol a legkorszerűbb fotófelszereléshez juthat hozzá. Ezeket Sylvia a saját pénzéből vásárolta meg, jóllehet csak szerény fizetésse l és alacsony költségszámlával rendelkezett. Az utóbbival ráadásul időnként el kellett számolnia.

Sylvia egyedül maradt Vancouverben, és felkészült a hosszan tartó beilleszkedési időszakra. A tengeröbölhöz vezető kis utca egyik bérházának hatodik emeletén bérelt bútorozott lakást. Új otthona ablakaiból remek kilátás nyílt a luxusjachtokra és az Alaszkába tartó hatalmas kirándulóhajókra. Szinte állandóan esett az eső, de a hőmérséklet sohasem süllyedt nulla fok alá, és csak nagyon ritkán havazott. Vancouver gyönyörűséges, barátságos város, amely nyugodt és békés életet biztosított lakosságának. Csodálatos – thaiföldi, kínai, vietnami, sőt japán – éttermek és nemzetközi hírű halvendéglők sora várt vendégekre.

Sylvia beilleszkedett a jellegzetes kanadai életfor mába. Gondosan ügyelt arra, hogy pontosan fizesse a lakbért, ne tartozzon a helyi boltokban. Szomszédjaival szívélyes viszonyt alakított ki: mesélt nekik hivatásáról, lefényképezte a házban lakó gyerekeket, s a képekkel megajándékozta a szülőket. Éle tvitele nem keltett feltűnést, viszont hagyott maga után megfelelő nyomokat. Rendszeresen összejárt a ház lakóival, s némi idő után állandó vendég lett a születésnapi ünnepségeken és más családi eseményeken. Mindig vitt magával valamilyen kis ajándékot. Csak évek múltán jött rá, hogy ugyanabban a há zban lakott, ahol valamivel korábban egy másik kém, az orosz Oleg Vlagyimi-rovics Pankovszkij – ő volt az, aki titkos katonai adatokat szolgáltatott a szovjet hadsereg rakétáiról, és a világ különböző részein találkozott az angol és az amerikai hírszerzés embereivel. Amikor a KGB leleplezte, bíróság elé került, és hazaárulás vádjával kivégezték.

Sylvia türelmesen töltötte mindennapjait. Kétnaponta vette meg a közeli boltban a szükséges élelmiszereket, összebarátkozott az eladókkal, és keresztül-kasul bejárta a várost. Szinte minden utca nevét megjegyezte, felfedezte a fontosabb csomópontokat, tudta, hol vannak a nagyobb bevásárlóközpontok és a leghíresebb üzletek. Megtanulta a helyi dialektust is. Vett egy Rocky Mountain kerékpárt – ez a hazai gyártmányú bicikli volt az egyik legnépszerűbb márka Kanadában –, és a hétvégeken két keréken túrázott a városon kívül. A hét néhány napján reggel madarakat etetett kenyérmorzsával a Stanley-parkban, s hol vízfestékkel, hol

pedig olajja l tájképeket festett. Időnként beszámolt Jichaknak, milyen haladást ért el. Vasárnap délutánonként angol teát ivott a Hotel Vancouverben. Télen a Kitsilano partjánál a vízbe merészkedő bátor fürdőzőket kapta lencsevégre – az egyik fotót megvette és publikálta a helyi ú jság, a Vancouver Sun. A fénykép alatt megjelent Patricia Roxburgh neve, tanúsítva, hogy a kép készítője profi fotós. A kapott százötven dolláron k omolyzenei lemezeket, festéket és egy festőállványt vásárolt magának.

A Vancouverben töltött idő alatt Sylvia óvakodott attól, hogy izraeliekkel vagy dél-afrikaiakkal találkozzon. Izraeli újságot sem olvasott. A választott hazájában történtekről a helyi újságokból értesült. Jichakkal ekkor már csak távolból tartotta a kapcsolatot.

13

A Miamiban megrendezésre kerülő világszépeverseny, a Miss Universe szervezői megdöbbenve olvasták Georgina Rizek elutasító válaszát. A verseny történetében még nem fordult elő, hogy bárki ne élt volna a meghívással. A választ nem tudták mire vélni. Mivel arab résztvev őkre is számítottak, nem mondtak le könnyen a libanoni szépségről. Küldöttséget menesztettek hozzá, és amikor így sem tudták rábírni álláspontja megváltoztatására, maga a versenybizottság utazott Bejrutba. Felkeresték a lányt, s befolyásos személyek révén hirdetéseket adtak fel a helyi újságokban, hogy minél meggyőzőbb hatást váltsanak ki. Georgina még mindig ódzkodott, az újságok nyomásának is ellenállt, mert nem volt ínyére az effajta unszolás. Végül mégis beadta a derekát egy feltétellel: indul a versenyen, ha a szülei is elkísérhetik.

A miami újsághírek megelőzték Georgina érkezését. A Rizek családot fotósok hada várta nagy ovációval a repülőtéren, de fogadásukra az Amerikában, illetve Kanadában élő rokonok is megjelentek – ki Portlandból, ki Quebeckből érkezett. A bejrúti televízió saját stábot utaztatott a városba, hogy egyenes adásban közvetítse a szépségverseny eseményeit.

1971 tavaszán egy hatalmas csarnokban rendezték meg a szépségversenyt, amelyen Miss Izrael, Eti Urger is részt vett. A színpadra egy királyi palota ragyogó díszletét építették fel. A résztvevők hosszú, fehér ruhában léptek a színpadra, és végigvonultak a termet átszelő kifutón. A televíziós kamerák

jóvoltából világszerte több millió néző lehetett a verseny szemtanúja.

Azt suttogták, hogy a vetélkedőt a brazil vagy a holland lány nyeri. Mindenki úgy vélte, csakis a csodálatosan szép és híres divatmodellek egyike kaphatja meg a koronát. Ezért váltott ki meglepetést a bírák döntése: Georgina Rizekre esett a választásuk. Esemény volt ez a javából, hiszen a világszépségverseny történetében először lett közel-keleti lány a királynő.

Georgina szinte alvajáróként lépkedett, hogy átvegye a királynői jogart. Remegő hangon suttogta:

– Köszönöm.

Ismét újságírók gyűrűjébe került, mikrofonokat dugtak az orra alá, a fotósok pedig a szülei társaságában is megörökítették.

Az elkövetkező hetekben Georgina – a korábbi szépségkirálynőkhöz hasonlóan – bejárta a világot: megjelent New York-i és londoni fogadásokon, párizsi és tajvani bálokon, kormányfőkkel és miniszterekkel találkozott D él-Afrikában, valamint a Perzsa-öbölben. Szinte mindenhol nekiszegezték a kérdést: támogatja-e a palesztinok harcát. Mosolyogva hárította el a témát:

– Rólam kérdezzenek! – kérte az újságírókat, akik megpróbálták az interjút politikai síkra terelni. – Olyasmit kérdezzenek, amit más szépségkirálynőtől is kérdeznének!

Hat hét múlva tért vissza Libanonba, ahol hatalmas tapssal fogadták a kikötőben. Az úton, a hidakon virágesővel köszöntötték, és a plakátokról koronás arcképe nézett vele farkasszemet. Otthonába n virágcsokrok garmadája fogadta.

A tizenkilenc éves Georgina Rizek egyetlen éjszaka alatt lett az ország legnépszerűbb csillaga. A lányok utánozták a frizuráját, és órákig vártak autogramra a háza kapujánál. A suf-hegyi síparadicsom névhasználati jogot vett tőle, szerződtették filmszerepekre és a libanoni turizmus minisztériumának reklámfilmjeihez. Háziasszonya lett a Casino du Libannak, ahol fontos üzletemberek és gazdag arab turisták szórták a pénzt. A nővérével közösen egy drága butikot nyitott, amely annyira népszerű lett, hogy a nők szinte minden bálra és fogadásra itt vásárolták a ruháikat.

Georgina időnként más és más kísérővel jelent meg Bejrút drága éttermeiben és éjszakai mulatóiban – kaptak is a témán a pletykalapok. Megtanulta, hogyan kell élni az állandó

reflektorfényben. Azt tervezgette, hogy az egész országra kiterjedő butikhálózatot hoz létre. Rengeteg házassági ajánlatot kapott, de nem foglalkozott velük. Még nagyon sok mindent ki akart próbálni, mielőtt egyetlen férfihoz kötné a sorsát. Álmában sem jutott eszébe, hogy hamarosan összetalálkozik azzal az emberrel, aki megváltoztatja egész eddigi életét.

14

1971. november 28-án, Kairóban, a Sheraton Hotel második emeleti különtermében pincérek sürögtek-forogtak az ünnepi vacsoráról szétszéledő férfiak körül – ők az Arab Liga kebelén belül működő Védelmi Tanács tagjai voltak, és biztonsági kérdéseket szoktak megtárgyalni.

A szálloda hatalmas ablakai a Nílusra néztek. A lassan hömpölygő folyón apró fénypontokként vitorlás halászcsónakok imbolyogtak. Az éttermet – kívül-belül – fegyveres őrök védték.

Az ötvenéves Waspi el-Tal, Jordánia miniszterelnöke – ő vezette országa küldöttségét –, az étkezést befejezve, néhány szót váltott asztalszomszédjával, aztán visszaindult a tárgyalóterembe, ahol dönteniük kellett az Izrael elleni fellépésről.

A kormányfő, Husszein király közeli jó barátja, az ország azon vezetői közé tartozott, akik a Fatahhal való leszámolásra biztatták az uralkodót. Személyesen vett részt a kihallgatásokon, ahol megkínozták a Fatah letartóztatott vezetőit. Arafat fogcsikorgatva hallgatta a híreket, amelyek szerint a miniszterelnök személyes közbelépésére a Fatah több harcosát kivégezték. Kiadta a parancsot, végezzenek a politikussal. A feladat végrehajtását a Fekete Szeptemberre bízta.

El-Tal az elegáns előtéren keresztül, a biztonságiak gyűrűjében haladt a tárgyalóterem irányába. Útközben ismerősökkel rázott kezet. Kíváncsi turisták bámulták meg. A felesége közölte vele, hogy néhány más képviselő feleségével együtt szervezett városnézésre indulnak. Amikor elbúcsúztak, a későbbi viszontlátásig sok sikert kívánt a férjének a tárgyaláshoz.

A biztonságiak tekintetükkel folyamatosan pásztázták az előteret, de semmi gyanúsat nem észleltek. Mint kiderült, nem elég éberen. A sarokban ülő, az Al-Ahram olvasásába mélyedt barna bőrű fiatalember felpattant, odarohant El-Talhoz, s azt

kiáltotta: áruló! Előrántotta pisztolyát, és mielőtt az őrök megakadályozhatták volna, ötször belelőtt a miniszterelnökbe. A férfi azonnal összerogyott. A huszonhárom éves, öltönyös merénylő a padlóra vetette magát, s nyalni kezdte a kiömlő vért.

– Ez meg az én ebédem – üvöltötte. – Soha jobbat még nem ettem.

Waspi El-Tal rövid időn belül meghalt. Az egyiptomi titkosszolgálat letartóztatta a terroristát, és a szolgálat egyik épületének a pincéjébe hurcolták.

Vallatói nem bántak vele kesztyűs kézzel: ömlött a vére, üvöltött a fájdalomtól, úgy érezte, halálán van. Az Egyiptomból menekülni próbáló, ám elfogott társai nevét akarták kiszedni belőle. Mindhármukat a Fekete Szeptember tagjaként azonosították – ekkor lett első ízben vezető hír a szervezet tevékenysége az újságokban.

Husszein királyt mélyen lesújtotta miniszterelnöke halála – a véres esemény felidézte benne annak a napnak az emlékét, amikor a nagyapja, I. Abdullah ellen merényletet követtek el. 1951. július 20-án – tizenhat éves volt akkor – elkísérte nagyapját imádkozni a jeruzsálemi Al-Aksza-mecsetbe. A szent helyen elrejtőzött palesztin merénylő a jeruzsálemi főmufti megbízásából lőtt rá a királyra és az unokájára. Abdullah azonnal meghalt, Husszein viszont életben maradt, mert a golyót felfogta a nyakában lógó aranymedál. Az emlékkép rádöbbentette, hogy bármikor lehet ő is egy palesztin merénylő célpontja.

A Moszad tel-avivi parancsnokságán, a Wasfi el-Tal elleni merényletet követően, felhozatták az irattárból a Fekete Szeptemberről gyűjtött adatokat tartalmazó dossziét. Nagyon vékonyka volt. Mindössze ennyi derült ki belőle : a terrorszervezetet azért hozták létre, hogy bosszút álljon a Fatah embereinek jordániai le mészárlásáért, s a hírszerzésük főnöke Salah Khalaf (vagyis Abu Ijad). Nem lehetett tudni, mekkora a létszáma, és kik foglalnak el felelős posztokat. Arról ugyanis még a Fatahon belül is csak néhány embernek volt tudomása, hogy az El-Tal elleni merényletet a szervezet „agya”, Abu Ijad jobbkeze, Ali Szalama tervelte ki.

A kevés információ ellenére, az izraeli titkosszolgálat úgy vélte, a terrorszervezet Izrael számára is veszélyt jelenthet. Ezért a libanoni és jordániai hírszerzőiket utasították, sürgősen gyűjtsenek össze minden információt a terrorszervezet

parancsnokságáról, székhelyéről, kiképzőközpontjairól, fegyverraktárairól, továbbá tervezett akcióiról. A megbízottak Bejrútban és Ammánban nagyon gyorsan munkához láttak, és minden fontos információt összeszedtek. A lehallgatások során gyűltek az adatok, de egyelőre csak annyi derült ki, hogy a felső vezetés részben abból az Egyiptomban kiképzett csoportból áll, amelynek Ali Szalama volt a rangidős tagja. A Moszad vezetői figyelmesen tanulmányozták a férfi és társai pályafutását összefoglaló jelentéseket. Végül, arra a nyilvánvaló következtetése jutottak, hogy Ali Szalama személyében kemény ellenségre találtak.

15

Jichak és Sylvia a kellemes tavaszi estén egy félreeső kis vancouveri étteremben találkozott a kikötő közelében, távol az elegáns, zsúfolt éttermektől. Ra jtuk kívül csak két pár vacsorázott, akik egyáltalán nem törődtek velük. Angolul társalogtak.

– Meglepetésem van a számodra: felsőbb osztályba léphetsz – mosolygott az összekötő a lányra a pompás haltál felett.

Sylvia napra pontosan hat hónapja tartózkodott Kanadában. Izgatottan pillantott a férfira.

– Folytasd! – sürgette.

– Csak nyugalom! – intette Jichak. – Eddig az új személyazonosságodhoz kellett hozzászoknod: elfogadtatni magad a környezeteddel, élni a mindenna pokat, megkedveltetni magad a szomszédokkal. A következő lépés már nehezebb lesz. Többet fogsz utazni, de ez változatosságot is jelent.

Önállóan kell cselekedned, és bizonyítani, nemcsak önmagadnak, hanem nekünk is, hogy Patricia Roxburgh készen áll az els ő valódi küldetésére.

Aztán elmondta, az operatív egység döntése szerint Sylvia ezentúl Párizsban, egy nemzetközi fotóügynökségnél fog dolgozni. Elsősorban azért, mert egy rangos cég biztonságosabbá teszi a fedőtörténetet, ráadásul olyan munkahely, amely nem kelt feltűnést.

– Melyik ügynökség? – kérdezte a lány. Amióta „fotóriporter” , már hallott néhányról.

– Egyelőre fogalmam sincs – ismerte be Jichak. – Csak annyit tudok, hogy Párizsban lesz. A francia fővárosban a helyed.

Még azt is hozzátette, ha valaki egy effajta fotóügynökségnél dolgozik, az szakmai elismerést is jelent. A lánynál jóval tapasztaltabb francia fotósok sokasága dörömböl bebocsátásért, de bejutni csak a legjobbaknak sikerül, elsősorban azoknak, akiknek a képeit a legjelentősebb újságok kö zlik.

Végül elmondta, másnap Londonba repül, hogy találkozzon egy angol üzletemberrel, aki kiváló kapcsolatai révén már eddig is sokszor segített a Moszadnak. Az ő közreműködésével próbálják meg bejuttatni a lányt valamelyik párizsi ügynökségre. Megígérte, hamarosan visszatér, és beszámol a találkozás eredményéről.

Miután elbúcsúztak, Sylvia érezte, az izgalomtól aligha hunyja le a szemét éjjel. Végre eljött a várva várt pillanat. Álnéven Párizsba utazik, és hírszerzőként megkapja első feladatát.

Hosszan kószált lakása környékén, olykor körülnézett, nem követik-e – az óvatosság már a vérévé vált.

Jichak az angol üzletemberrel a Trafalgar téren lévő elegáns klubban találkozott. Elmondta, jövetele célja az, hogy munkát találjon közeli rokonának, egy fotóriporterlánynak Párizsban. Az üzletember nem kérdezősködött, viszont nem volt kapcsolata ilyen fotóügynökséggel. Azt azonban megígérte, utánanéz a dolognak. Már másnap telefonált.

– Elintéztem, hogy Párizsban találkozhass valakivel, akinek vannak megfe lelő kapcsolatai.

– Hogy hívják?

– Michel de Karsonnak. Filmproducer. Ismerős a neve?

– Nem.

– Kedves zsidó ember, és szereti Izraelt.

Michel de Karson valóban barátságosnak és segítőkésznek bizonyult. Egyik barátja, Louis Dalmas egy nemzetközi fotóügynökség igazgatója és tulajdonosa Párizsban. Megkérdezte, hogy hívják a protezsáltat.

– Patricia Roxburghnak.

– És valóban tehetséges? – kérdezte a francia.

– Nem egyszerűen tehetséges, zseniális.

A Dalmas fotóügynökség nagy irodája az Orly repülőtér közelében volt. A tulajdonos – maga is tehetséges fényképész – sikeres üzletember hírében állt: a cége által kínált képeket a világ jelentős újságai vették meg.

De Karson közbenjárására Dalmas találkozni akart Sylviával, hogy személyesen is megismerhesse. A lány nyomban megvette a repülőjegyet, és magával vitte legjobbnak tartott fotóit – egyetlenegy sem volt közöttük, amely valódi kilétére utalt volna, és természetesen nem szerepelt köztük Dél-Afrikában vagy Izraelben készült.

1971 decemberében érkezett meg Párizsba. Elbűvölte a régi házak sokasága, a pékségekből kiáradó friss croissant és bagett illata, a megannyi elegáns nő, a város utcáit hajnalonként tisztára mosó víz csobogása, a macskaköveket és az aszfaltot tisztogató seprűk karcos hangja, a Diadalív árnyékában a palacsinta és a sült gesztenye szaga, a Szajnán átívelő csodálatos kőhíd és a hajók nyomán fodrozódó víz.

Párizs olyan közlekedési csomópontnak számított Európában, ahonnan bármely ország vagy város könnyen elérhető. Az is mellette szólt, hogy Franciaország érzé kelhetően rokonszenvezett Izraellel.

Sylvia boldog volt: eljutott Párizsba.

Louis Dalmas fenntartással fogadta a lányt. Tapasztalatai óvatossá tették: barát vagy ismerős protezsáltja szakmai szempontból aligha értékelhető. Fra ncia akcentusú angolsággal arra kérte a lányt, mutassa meg a fotóit. Szemügyre vette a több tucat tájképet és portrét, valamint sporteseményekről, tüntetésekről és sztrájkokról készült fényképet.

– Nem rossz – ítélkezett Dalmas.

Megkérdezte, hol tanulta Sylvia a szakmát. A lány, miután nem akarta felfedni valódi hátterét, kénytelen volt hazudni:

– Vancouverben.

– Mikor tud belépni?

– Szükségem van néhány napra, hogy lakást keressek. Aztán bármikor.

Dalmas két hetet adott neki.

Maga mögött hagyva az irodát, az operatív egység beleegyezésével lakásközvetítő útján bérelte ki az egyszobás lakást egy csendes kis utcácskában, a város szívében, a televízió székházának irodaépülete mellett. Felhívta Jichakot, aki örült, hogy sikerült lakást bérelnie, és megadta neki egy nyilvános telefonfülke számát.

– Ide minden nap délután 14. 10 és 14. 20 között telefonálhatsz – mondta. – Aki felveszi a telefont, ő lesz az összekötőd vagy tartótiszted – nevezd úgy, ahogy tetszik. Majd meglepődsz!

Amikor Sylvia a megbeszélt időpontban telefonált, ismerős hang válaszolt. Nem hitt a fülének.

– Te vagy az? – kérdezte izgatottan.

– Én bizony.

Az összekötő nem volt más, mint Avraham Gmar, a lány első izraeli kiképzője. Most sem hívhatta a valódi nevén, így Odednek szólította.

Valójában nem tudta a férfi magántelefonszámát, soha nem látogathatta meg a lakásán, és a családtagjait sem ismerte. Avraham – a főnökével egyeztetve – irányította Sylvia párizsi tevékenységét, ő kapta meg a jelentéseit, s ő gondoskodott mindarról, amire a lánynak szüksége volt.

A hírszerző élete valójában a tartótiszt kezében van, aki percnyi pontossággal tudja, mikor hol tartózkodik az embere, sürgős esetben miként léphet kapcsolatba vele. Kávéházakban vagy éttermekben találkoznak két jó barátként, de beszélgetésük kizárólag a munkára korlátozódik. Kettőjük között gyakran egyfajta függőségi viszony alakul ki. A tartótiszt hozza a döntést – utasítása egyértelműen parancs – , a hírszerző pedig végrehajtja, ami alól felmentést kizárólag betegség adhat.

Jóllehet kapcsolatuknak vannak korlátjai, de mindketten megtanulnak alkalmazkodni a körülményekhez. Ha az összekötőt más feladattal bízzák meg, és egy kollégája veszi át a helyét, némi időre van szükség, hogy az új ember és a hírszerző összecsiszolódjon: meg kell szokniuk a másfajta munkamódszert, hangvételt és hozzáállást. Az ilyen időszak nem feltétlenül zökkenőmentes.

Két hét múlva Sylvia felhí vta leendő főnökét a fotóügynökségen.

– Készen állok a munkára – mondta.

– Remek. Lenne egy nagyon érdekes munka a maga számára. Minél előbb jöjjön be az irodába.

Sylvia a metrót választotta. Már megszokásból ellenőrizte, nem követik-e, sőt a biztonság kedvéért néhányszor át is szállt.

– Tudja, hol van Francia Szomáliföld? – kérdezte Dalmas, amikor a lány belépett az irodájába.

– Kelet-Afrikában.

– Pompás! Merthogy odautazik.

– Miért?

– Nagy ott a feszültség, és még polgárháború is kitörhet.

– Mikor kell indulnom?

– Minél előbb.

Sylvia kapcsolatba lépett Avrahammal, s mindenről beszámolt. A tartótiszt továbbította a kapott ajánlatot az operatív egység parancsnokának. Engedé lyezték az utazást, de hosszú listát készítettek a veszélyekről, amelyektől óvakodnia kell.

A félmillió lakosú kelet-afrikai ország (ma: Dzsibuti) magas hegyeivel, a sivatagokkal és vadvilágával maga az édenkert lehetett volna, ha valaki képes elviselni a forró éghajlatot. A fővárosig (neve azonos a mai országnévvel) húzódó Dorra-öböl vakító kék vizében tökéletes a fürdőzés, ráadásul egyik partszakasza a könnyűbúvárok eszményi paradicsoma – békés, emberre veszélytelen cápák társaságában lehet ott a tenger alatti világ szépségét élvezni.

Sylvia pont olyan időszakban érkezett az országba, amikor az ott élők mintha kitörölték volna az emlékezetükből saját történelmüket. A lakosság egyharmada az Etiópiából az i. e. 3. század táján idetelepült afar törzshöz tartozott. A jóval később érkező, iszlám hívő szomáli isszák tették ki a népesség nagyobb részét. A fővárost a franciák építették fel, gyorsan terjedt a francia nyelv és kultúra, és végül az ország Francia Szomáliföld néven francia gyarmat lett. Az idők során több népszavazást tartottak, ahol a többség a francia uralomra szavazott. Az eredménnyel elégedetlenek, főként az isszák, zavargásokat szerveztek azzal a céllal, hogy független iszlám államot hozzanak létre. De a franciáknak különleges érdeke fűződött a status quo

fenntartásához. Az ország stratégiailag fontos térségben terült el a Vörös - tenger kapujában, a tengerszorosnál. Riasztották a francia hadsereget, hogy törje le a lázadást, és terelje vissza az életet a megszokott mederbe. Az ügy nagy visszhangot váltott ki Franciaországban, és az újságok első oldalon foglalkoztak a felkeléssel.

A fővárosban kijárási tilalom volt érvényben, amikor Sylvia az Air Franc e járatán Párizsból megérkezett a kis repülőtérre. Az utasok francia katonák kíséretével jutottak be a városba. Az utat szörnyű bűzt árasztó, oszló tetemek szegélyezték mindkét oldalon.

Sylvia a főváros szívében, a Miramar Szállodában szállt meg, s a portás figyelmeztetése ellenére az utcára indult két fényképezőgéppel is felvértezve. Lefotózta a francia katonákkal összeütköző tüntetőket – sikerült lencsevégre kapnia, ahogy lövik egymást. Meginterjúvolt két francia kereskedőt, akik felfegyverkezve elbástyázták magukat a házaikban. Nem törődött a körülötte elsüvítő golyókkal: a földre vetette magát, és újra meg újra exponált.

Egy másik nap a város szélén lévő francia katonai táborban készített képeket. Találkozott tisztekkel és katonákkal, velük tartott, amikor harcba indultak, majd jelen volt Szomáliák letartóztatásánál és kitoloncolásánál. A fényképeket katonai gép vitte Párizsba – így állapodott meg előzőleg a Dalmas ügynökséggel.

Az utolsó nap, lement a partra fürdeni – még az elhagyatott strandra is odahallatszottak a lövések. Búvárfelszerelést bérelt, és felfedezte a korallzátonyokat. Párizsba visszatérve saját képeit pillantotta meg az újságok címoldalain. Ő volt az egyetlen francia tudósító, aki megörökítette a lázadást. Louis Dalmas prémiummal jutalmazta.

17

Ali Szalama hamis útlevéllel járta be Európát. Érintette Münchent, Brüsszelt, Amszterdamot, Párizst és Madridot. Az arab, de elsősorban a líbiai nagykövetségek segítségével új sejtekkel gyarapította a Fekete Szeptember szervezetét. A kiszemelt új tagokat fegyverrel és lőszerrel is ellátta – ezeket titkos rejte khelyeken tárolták.

Szalama európai körútjának volt azonban egy másik célja is. Nagyszabású terrortámadás végrehajtására képes férfiakat keresett. Pontosabban szólva, nem csak férfiakat.

Ali mindenáron azt szerette volna elérni, hogy a Fekete Szeptember legyen az első számú terrorszervezet, ame lytől a kormányok, az emberek, de főleg az izraeliek rettegnek. Nagy dolgok végrehajtásáról álmodozott. Már nem érte be a kisebb robbantásokkal vagy merényletekkel, visszhangot és félelmet keltő sorozatos terrorcselekmények lebegtek a szeme előtt.

Minél jobban elmélyült a részletekben, úgy nőtt benne a lelkesedés. Ha ez sikerül, az egész világ figyelmét felkelti. Kulcsfontosságúnak tartotta a résztvevők felkészültségét, csakis a legjobbak jöhettek szóba.

A csoport vezetőjéül a hebroni Abu Szanianát, egy meg becsült, megszállott iszlámhívő család sarját választotta ki – ő volt annak az egységnek a parancsnoka, amely négy évvel korábban elrabolta, majd Algírba térítette az El Al-gépet. Nemcsak a géprabláshoz értett, de elsőrangú tárgyalónak bizonyult, amikor a túszokért cserébe Izraelben bebörtönzött terroristákat követelt. Ali a lehető legalkalmasabb személynek tartotta Abut.

Kiválasztott még egy drúzt is, Abed el-Aziz el-Atraszt, a Fekete Szeptember tagját. A férfi fiatal szerelme, Rima Tanosz, árvaként nevelkedett egy Beit Lechem-i kolostorban. Később Libanonba költözött, ahol magányosan élt, nem volt semmiféle jövedelme, és többször vált erőszakos cselekmények áldozatává. A lány szintén csatlakozott a csoporthoz, sőt beajánlotta barátnőjét, Terez Halszát. Jóllehet Terez is keresztény volt, és korábban az akkói nővérképzőbe járt, mohamedán szeretőjével Libanonba szökött, mivel a családja nem járult hozzá a házasságukhoz. Elkötelezett híve volt az arabok harcának, és amikor Abed felkérte a csoporthoz való csatlakozásra, habozás nélkül igent mondott.

Mind a négyen hamis útlevéllel repültek el Brüsszelbe – ott aligha kellett tartaniuk szigorú biztonsági vizsgálattól. A repülőtéren szétváltak, s taxival, külön-külön jutottak el a vasúti pályaudvarra, ahol a csomagme gőrzőben várt rájuk a pisztolyuk és az a pokolgép, amelyet diplomáciai futár juttatott el Belgium líbiai nagykövetségre. A nők parókát viseltek.

1972. május 8-án visszatértek a brüsszeli légikikötőbe, hogy a Sabena légitársaság gépével az izraeli Ben Gurion repülőtérre utazzanak. A biztonsági ellenőrzés során nem fedezték fel a náluk

lévő fegyvereket. A repülőgépen kilencvenkilenc utas tartózkodott. Amikor a személyzet végzett az ebéd feltálalásával, az egyik terrorista felugrott, pisztollyal a kezében betö rt a pilótafü lkébe, és sakkban tartotta a pilótát. Követelte, özöljék az izraeli kormánnyal, hogy a csoport szabadon engedi az utasokat és a személyzetet Izraelben bebörtönzött társaikért cserébe. A követelések közé tartozott az is, hogy a gép eltérítői s zabadon juthassanak el Libanonba. A gép leszállt a Ben Gurion repülőtéren. Miközben a tárgyalás folyt, egy túszmentésre kiképzett különleges egység szerelőruhában feljutott a repülőgépre, megölte a két férfit, a két nőt elfogták, a túszokat pedig kiszabadították.

A kihallgatás azonnal elkezdődött. A nyomozók azt akarták megtudni, ki adta a megbízást a géprablásra. Terezt és Rimát külön-külön hallgatták ki, akik csak azt hajtogatták, hogy a Fekete Szeptember küldte őket.

– Neveket akarunk hallani – követelték a kihallgatók. A két nő megnevezte El-Atraszt és Ali Szalamát.

– Mit tudnak Szalamáról? – kérdezték őket.

– Szinte semmit. Csak egyszer találkoztunk vele, amikor elmagyarázta, mi lesz a dolgunk.

– Hol lakik?

– Fogalmunk sincs.

Ugyanezt hajtogatták, újra és újra, az egyre keményebb és hosszabb ideig tartó kihallgatások során.

Az izraeli titkosszolgálat a Sabena-gép elrablásának hírét megdöbbenéssel fogadta. Igazgatója, Cvi Zamir nyomban értekezletet hívott össze – a megjele nők közül senki sem gondolta, hogy ilyesmi megtörténhet. Szinte feledésbe merült a Fatah Jeruzsálemben elkövetett terrortámadása, s miután Ariéi Sáron tábornok, az izraeli hadsereg déli parancsnoka stabilizálta a helyzetet a gázai övezetben, a terrortámadások lényegében megszűntek. A terrorszervezetek mintha szünetet tartottak volna, ám a nyugalom – mint mindig – csak átmenetinek bizonyult, akár csak a Sáron győzelme után kialakult biztonságérzet is.

A Moszad mindaddig a Fekete Szeptember tevékenységét illetően csak tapogatózott. A szervezethez köthetően felmerült ugyan izraeli repülőgépek eltérítésének vagy izraeliek elleni merényletek lehetősége, de csekély esélyt adtak rá. Ezért ért

mindenkit váratlanul a Sabena-gép elrablása és a Ben Gurion repülőtéren történtek.

Az izraeli titkosszolgálat elsősorban Ali Szalama személyére koncentrált, akiről eddig kevés információ állt a rendelkezésére. A férfi a Fekete Szeptember megalakulása óta teljes illegalitásba vonult. Eladta Mustangját, nem tartott saját gépkocsit, távol maradt a nyilvános szóra kozóhelyektől, magát és házát fegyveres örökkel vette körül. Csak Abu Ijad tudta, hol tartózkodik éppen, mivel foglalkozik, és mit tervez.

A Moszad adatgyűjtői, a hadsereg hírszerzése és a Külügyminisztérium parancsot kapott, hogy a lehető legtöbb informác iót szerezzék meg arról az emberről, aki ízig-vérig terrorista: ravasz, intelligens, angolul és németül folyékonyan beszél, nem riad vissza az erőszaktól, képes meghalni az eszméért, és szükség esetén hidegvérrel gyilkol. Magányos farkas, nincsenek barátai, a felesége nincs semmibe beavatva, az éjszakát csak kivételesen tölti otthonában. A titkosszolgálat nem tudott arról, hogy Ali Szalama líbiai és algériai nagykövetségekkel szövetkezik, amelyek fegyverekkel, pokolgépekkel és fontos információkkal segítik az általa szervezett terrorakciókat. Nem ismerte európai lakóhelyeit, mint ahogy a mindennapi szokásait sem. Csak szórványos adatok utaltak a keletnémet titkosszolgálathoz fűződő kapcsolatára. A beszervezett kelet- és nyugat-európai palesztin diákokról sem volt információ.

De mindennél fontosabb, hogy amíg Ali gyenge pontjára próbáltak rájönni, a Moszadnak fogalma sem volt a készülő, a Sabena-gép elrablásánál sokkal nagyobb szabású tervéről, amelyet Abu Ijad örömmel hagyott jóvá.

1972. május 30-án este 10 órakor ilyen előzmények után szállt le a Párizsból érkező Air France-járat a Ben Gurion repülőtéren. A gép útközben megállt Rómában, ahol három fiatalember – a Vörös Hadsereg nevű japán terrorszervezet tagja – szállt fel. Hamis útlevéllel utaztak, és senki sem vizsgálta át a bőröndjeiket.

A Ben Gurion repülőtéren hidegvérrel levették csomagjaikat a szállítósza lagról, s az utascsarnokban előkapták belőlük a töltött gépfegyvereket és a kézigránátokat. Tüzet nyitottak az utasokra, gránátokat dobtak közéjük, megölve huszonhét utast, többségükben portugál zarándokokat, akik a szent helyeket akarták felkeresni. Az izraeli áldozatok között volt a nemzetközi

szaktekintélynek örvendő Aharon Kacir kémiaprofesszor, aki tevékenyen vett részt a hadsereg tudományos részlegének létrehozásában. Egyetlen terrorista maradt életben, Kozo Okamoto. A zavaros fejű fiatalember kétségbe ejtette kihallgatóját: meg akarta győzni csoportja ideológiájáról, miszerint az ember a halála után csillaggá válik.

Az izraeli titkosszolgálat megfeszített munkával, különféle hírszerzési eszközöket igénybe véve, kiderítette, hogy a japán terrorcsoportot a Fekete Szeptember irányította. Az újabb hasonló akciók megakadályozása érdekében leszámolni készültek a szervezet vezetőjével.

Fogoly a menekülttáborban

1

Bejrutot aligha véletlenül tartják a közel-keleti Svájcnak. Meghatározónak és maradandónak bizonyultak a korábbi francia kulturális hatások. A városban sok vagyonos ember élt, számos nagy arab bank működött, és nappal élénk kereskedelem zajlott. A turisták elegáns éjszakai szórakozóhelyeken mulathattak. A szép lányok – megfelelő ellenérték fejében – minden vágyukat kielégítették. A híres Aranypartot üdülni vágyók hada lepte el, a hatalmas kirándulóhajók csak úgy ontották a városba vagy a környékére igyekvő turistacsoportokat. Este kinyitottak az éttermek és a bárok, a táncparkettek pedig gyorsan megteltek a fülsüketítő zene kedvelőivel. Környékükön állandósultak a közlekedési dugók, az utcákon részegek dülöngéltek. De a nagyvárosi csillogás, az édes életet habzsoló életmód felszíne mögött egészen másfajta tevékenység is zajlott. Hamis útlevelekkel tapasztalt terroristák érkeztek titokban a menekülttáborokba, hogy palesztin vendéglátóikkal együtt kovácsoljanak terveket, miként okozzanak kárt az izraelieknek, hogyan rendítsék meg a biztonságérzetü ket. A táborokban különféle nemzetiségűek fordultak meg, többek között a német Baader-Meinhof-csoport tagjai, a japán Vörös Hadsereg kiképzői és robbantási szakértői, továbbá az olasz Vörös Brigádok vezetői. A kor egyik leghírhedtebb terroristája, Carlos is járt errefelé, hogy megossza tapasztalatait a többiekkel.

A bejrúti Szif a-din al-Ctaib utcában lévő vendéglőben, ahol Georgina Rizek néhány barátjával ülte körül az asztalt, vidám hangulat uralkodott. A pincérek megállás nélkül sürögtek-forogtak a lány körül, és az étterem tulajdonosa maga szolgált fel. A társaság nevetgélt, falatozott, és két fogás között a nagy táncparkettre perdült, csatlakozva a többi párhoz.

Az ajtón belépő Ali Szalamát észre sem vették, aki két barátja társaságában az előre foglalt helyre telepedett le. A férfi a szomszéd asztalnál ülő csinos nőket vette szemügyre. Georgina

egészen lázba jött, amikor megpillantotta Alit, aki viszont azonnal felismerte a szépségkirálynőt, hiszen arcképével már többször találkozott az újságokban. Georgina volt a legszebb az étteremben, és amikor a táncparkettről visszatért az asztalához, Ali azonnal felkérte. A lány végigmérte a jóvágású, izmos testalkatú, fekete inges ismeretlent, aki a korábban már oly sokszor bevált csábító mosollyal bűvölte. Kinyújtott kezét Georgina elfogadta, és táncolni indultak. Minden szem rájuk szegeződött: a gyö nyörű pár kecsesen mozgott. Ali átkarolta párja formás derekát, a lány keze pedig a férfi vállára simult.

– Alinak hívnak – mutatkozott be a táncpartner –, Ali Haszan Szalamának.

– Ismerősen hangzik – szólalt meg Georgina.

– Talán az apám miatt – jegyezte meg a férfi. Majd büszkén, némi túlzással hozzátette: – Apámat Haszan Szalamának hívták, és az 1948-as háborúban ő volt a palesztinok vezére.

Georginának valami rémlett az iskolában tanultakból.

– És mivel foglalkozol? – kérdezte.

– A Fatahban közvetlenül Arafat mellett dolgozom.

A lány egy pillanatra libabőrös lett, hiszen mindeddig senkit sem ismert a Fatahból, sőt egyetlen barátja sem volt kapcsolatban szélsőséges arabokka l. A szervezetről mindössze annyit tudott, ami az újságokból megtudható volt – bőven elegendő azonban ahhoz, hogy megrettenjen.

– Öltél már embert? – tette fel a kérdést.

– Csak rossz embereket.

– Nőket és gyerekeket is?

Ali zavartan válaszolt.

– Ha nem volt más lehetőség.

– Mindig van választási lehetőség – hangjából neheztelés érződött.

– Nézd – magyarázkodott a férfi bocsánatkérően –, a zsidók kezdték, ők öltek először nőket és gyerekeket. Egész arab falvakat pusztítottak el 1948-ban. Az embereket kizavarták a házaikból, és soha nem engedtek visszatérni őket. Így történt a szülőfalumban, Kulában is: elfoglalták, letarolták, és mindenkit elzavartak. Háborúban állunk, Georgina, és a háborúban ártatlanok is elpusztulnak.

Georgina visszásnak érezte a hallotta kat a békés étteremben – a témához nem illett sem a hely, sem az idő.

– Elnézést kérek, hogy ilyen témát hoztam fel – szólalt meg – , azt ajánlom, beszéljünk másról.

– Miről beszéljünk?

– Rólad.

– Mit akarsz tudni?

– A lényeget.

– Kérdezz!

– Nőtlen vagy?

– Nem, nős vagyok.

Georgina szeme tágra nyílt.

– A feleséged is itt van?

– Nincs.

– Miért?

Ali ismét kellemetlenül érezte magát.

– Kettőnk kapcsolata nem mondható jónak – mormogta Ali a bajsza alatt.

– Értem.

Véget ért a zene. Ali visszakísérte Georginát az asztalához.

– Találkozhatnánk máskor is? – kérdezte a férfi. Georgina rá se nézett, amikor megszólalt:

– Aligha.

Ali csalódottan tért vissza barátaihoz. Még sohasem utasították vissza.

Szinte semmit sem kellett tennie, s a nők eddig kivétel nélkül a lába e lé borultak. Georgina azonban más volt. Az elutasítás arra ösztökélte a férfit, hogy tovább próbálkozzon. Pincért hívott, és a markába nyomott néhány bankjegyet. A pincér eltűnt, majd visszatérve egy palack jó márkájú pezsgőt tett le Georgina asztalára.

– Ezt az úr küldi – mutatott a szomszéd asztalnál ülő Alira.

Georgina köszönetrt bólintott. A pincér kihúzta a palackból a dugót, aztán teletöltötte Georgina poharát. A lány arra kérte, hogy a többieknek is töltsön. Kisvártatva a társaság felállt, és távozott. Georgina egyetlen pillantásra sem méltatta Alit.

2

A Dalmas fotóügynökség és a francia Külügyminisztérium el volt ragadtatva Sylvia/Patricia Dzsibutiban készült fényképeitől. Felajánlották neki, re ndezzen kiállítást belőlük Párizsban. Sylvia tájékoztatta Avrahamot az ajánlatról, és megkérdezte tőle, mitévő legyen. Az operatív parancsnokság is fogla lkozott a kérdéssel, engedélyezzék-e, hogy Sylvia a nyilvánosság elé álljon, hiszen könnyen összefuthat régi ismerőssel, és akkor lelepleződik új személyazonossága. De az óvatosságot háttérbe szorította a célszerűség: egy ilyen kiállítás még hihetőbbé teszi a lány fedőtörténetét, s elismert nemzetközi fotóriporterként könnyedén bejuthat arab országokba.

A fotók az elegáns Ritz Szálloda egyik nagytermének a falára kerültek. Az esti megnyitót az aranyozott díszek közül lelógó kristálycsillárok több száz égője tette fényessé. Aki csak számított Párizsban – többek között újságírók és a nagykövetségek képviselői – elegáns öltözékben jelent meg az eseményen, s a zsúfolásig megtöltött teremben mindenki találkozni akart az addig ismeretlen fotóssal. A meghívón ez a cím szerepelt: „Élő tanúságtétel Dzsibutiból, Patricia Roxburgh fényképei”. A francia Kulturális Minisztérium képviselője megnyitóbeszédében melegen méltatta a kiállítást és magát a fényképészt is. Nagy tapsot kapott.

A fekete-fehér és színes fényképeket pompás, egyedi fakeretekben állították ki. Szerepeltek köztük már az újságokban korábban megjelentek, de olyanok is helyet kaptak a falakon, amelyek most kerültek első ízben a nyilvánosság elé. A fotók egy része a Dzsibutiban kitört felkelést mutatta be: utakon heverő holttestek, síró gyermekek anyjuk karjában és egy kétségbeesett francia kereskedő házáról készített képek voltak láthatók. E megrázó dokumentumok mellett helyet kaptak azonban emberi portrék és „zsánerképek” is: Sylvia lefényképezett büszke tartású afrikait hagyományos viseletben, családi összejöveteleket, ahol szegényes ételeket tálaltak fel a falusi kunyhókban, rongyos ruhában alamizsnáért könyörgő gyerekeket és özvegyeket, valamint halászokat, amint kiemelik zsákmányukat az öböl vizéből.

Sylvia a vendégek között sétált fel s alá. Mindenki az élményeiről faggatta. Hosszú fekete ruhájában, ékszer és smink nélkül is feltűnő jelenség volt, nemcsak a magassága tette kivételessé,

hanem elsősorban elbűvölő egyénisége. Sokan nyújtottak át neki névjegyet, és kérték el az övét.

A jordán nagykövetség egyik ismert diplomatája is odalépett a lányhoz, bemutatkozott, és elmondta, milyen mély benyomást tettek rá az itt látott fényképek. Sylvia azonnal élt az alkalommal, és elmondta, élete nagy álma, hogy portrékat készítsen egyszerű arab emberekről.

– Az arab világ egzotikuma mindig is vonzott – jelentette ki.

– Járt már Jordániában? – kérdezte a diplomata.

– Még soha.

– Hajlandó lenne eljönni hozzánk?

– A legnagyobb örömmel.

A diplomata idősebb volt Sylviánál – fekete hajában ezüstcsík húzódott. A lány úgy érezte, a férfi különleges tehetséget lát benne. Figyelmesen hallgatta a diplomata történeteit népéről és a hazájában uralkodó politika rendszerről.

Amikor a közönség kezdett ritkulni, a férfi vacsorázni hívta. Sylvia nem látta, miért kellene az ajánlatot visszautasítania. A Ritz-ben, Párizs egyik legdrágább éttermében ültek asztalhoz.

Vacsora közben a férfi a szár mazása és a munkája felől érdeklődött. Sylvia elmondta, hogy Kanadában született, Vancouverben lakott, és a helyi újságokban jelentek meg a fényképei, mielőtt Párizsba érkezett.

– Megérdeklődöm, meghívhatom-e Jordániába a Kommunikációs Minisztérium vendégeként – ígérte meg a diplomata.

Feljegyezte Sylvia telefonszámát, és amikor befejezték a vacsorát, felajánlotta, hogy hazaviszi a diplomáciai gépkocsival. Ezt azonban a lány udvariasan elhárította.

– A közelben lakom – füllentette, mert nem akarta megadni a címét.

– Akkor legalább azt ígérje meg, hogy legközelebb is meghívhatom – kérlelte a férfi.

– Miért is ne?

Sylvia beszámolt Avrahamnak a diplomatával folytatott beszélgetéséről, aki azt mondta, a jordániai utazást

engedélyeztetnie kell a parancsnoksággal.

Louis Dalmas egészen lázba jött a lehetőségtől.

– Még egyetlen fotósunk sem járt Jordániában – mondta izgatottan – , ha eljut, próbálja meg lencsevégre kapni a menekülteket, a katonákat meg a lakosokat, szóval mindent, ami csak érdekes lehet. Biztos vagyok benne, hogy az egész világ kapkodni fog a fényképei után.

A diplomata pár nap múlva jelentkezett telefonon, és közölte, a minisztériumtól kedvező választ kapott, Sylvia tehát ellátogathat Jordániába.

– Az én házam, a te házad – mondta arabul Sylviának, majd a szólást nyomban lefordította angolra. – Az ebédnél megbeszéljük a részleteket.

Ezúttal egy híres halvendéglőbe hívta meg a lányt, aki a helyiségbe lépve rögtön észrevette az egyik ablak melletti asztalnál rá váró férfit. Melegen kezet ráztak.

– Nagyon örülök, hogy eljött – üdvözölte a diplomata.

– Én is – szólalt meg Sylvia. Ráadásul így is érezte.

A jordániai utazás fellelkesítette, és egyben kíváncsivá tette. Az operatív egység azonnal engedélyt adott, hiszen egy arab ország befolyásos alkalmazottjával létrejövő kapcsolat jól jön még a leendő hírszerzőnek.

Sylviának minden oka megvolt az elégedettségre. Nehéz utat járt be eddig: meg-teremtette új személyazonosságát Vancouverben, beilleszkedett a párizsi fotóügynökség munkájába, sőt elismert fotóriporter lett. Tehát jól halad. Ám nem volt kétsége afelől, hogy ha a jövőben is minden így sikerül, a dolga egyre nehezebb lesz.

A diplomatától megtudta, két héten belül útnak indulhat. Ő maga pedig abban a szerencsében részesült – folytatta a férfi, hogy kísérője lehet a kőrútján.

– Biztosíthatom, felejthetetlen élményekben lesz része – biztatta csillogó szemmel.

Néhány héttel korábban a lányt Avraham már ellátta a szükséges utasításokkal, s azt is tisztázták, miként tudnak egymással kapcsolatot tartani. Jóllehet ez az utazás nem az operatív egység ötlete volt, mégis hasznot húzhatnak belőle. Sylvia nem azok közé a hírszerzők közé tartozott, akiket csak egy-egy

feladattal bíznak meg, például egy célpont állandó megfigyelésével. Képességei alapján többre hivatott. Most azonban nem vártak tőle semmilyen speciális tevékenységet, csak utazgasson nyugodtan.

A jordániai repülőtéren a lányt a diplomata várta, és átkísérte az útlevél-ellenőrzésen. Nemzeti zászlóval megkülönböztetett gépkocsi várt rájuk, amelynek a sofőrje nyitotta ki az autó ajtaját, hogy beszállhassanak, és elindultak Ammánba, ahol az elegáns Regent Szállodában foglaltak szobát Sylvia számára. A „hét dombon fekvő város" volt a királyság és a hatalom központja. Óvárosa Kelet-Jeruzsálemre emlékeztetett, a modern városrész kőházai, kertjei és nyüzsgő utcái szintén Jeruzsálemet jutatták a lány eszében. A Párizsban megismert diplomata valóban Sylvia állandó kísérője lett. A városközpontban főleg a történelmi emlékeket nézték meg, ellátogattak a városra néző Omia-palotába, felkeresték a római amfiteátrumot és a Herkules-szentélyt. Egy drága étteremben megkóstolták a helyi ételkülönlegességet, a birkahúsból, rizsből meg joghurtból készített menszafot. A jellegzetes beduin ruhát viselő pincérek kiemelt vendégként bántak velük, elhalmozták őket a konyha specialitásaival, és édes likőrrel, tamrinivel kínálták őket.

A következő három napban Sylvia a kísérőjével széltében-hosszában bejárta az országot, a déli Akabától az északi Dzsarasig, megcsodálhatta a természeti szépségeket és Petra ókori maradványait. Útközben mindenkit lefényképezett, aki csak az útjába akadt: perecárusokat Akaba tengerpartján – innen vágyódva pillantott Elat irányába, a turistákat szállító kocsisokat Petrában, kirándulást ajánlgató sivatagi túravezetőket, parasztokat, iskolai egyenruhát viselő diákokat, helyi méltóságokat és családjukat. Bármit fényképezhetett, kivéve katonai objektumokat.

3

Alit nem hagyta nyugodni a Georgina Rizekkel való röpke találkozás emléke.

Szüntelenül maga előtt lá tta a lányt, folyton ő járt az eszében, és képtelen volt a munkájára összpontosítani. Nő még sohasem keltett benne ilyen mély és erős érzelmeket.

Ki tudja, hányszor idézte fel a tánc közben folytatott beszélgetésüket. Nem volt ép eszénél – gondolta – , amikor olyasmiről beszélt a lánynak, amiről egyáltalán nem kellett volna. Legalább is nem a kapcsolatuk kezdetén, pont akkor, amikor megismerkedtek. Georgina nyilván megrettent tőle, amikor elmondta, hogy a Fatah tagja. Megijedt a szervezettől, amelyhez vér ta padt. Maga előtt látta a lány arcára kiülő rémületet. Mindezek ellenére, úgy viselkedett, mint a legértékesebb gyémántot fáradhatatlanul kutató bányász, meg-esküdött, bármi áron megszerzi ezt a drága kincset: a lány az övé lesz.

Már a találkozásukat követő nap felhívta telefonon, és találkozót kért tőle. A lány elutasította.

– Miért? – akarta Ali tudni az okot.

– Mert olyan dolgaid vannak, amelyek zavarnak.

– Az zavar, hogy a Fatah tagja vagyok?

– Az is.

– Az zavar, hogy nős vagyok?

– Az is.

– Nos, legalább két jó ok, hogy találkozzunk, és megbeszéljük.

– Nos, legalább két jó ok, hogy ne találkozzunk.

De Alinak esze ágában sem volt megfutamodni. Még aznap küldött neki egy hatalmas virágcsokrot, és a kísérőkártyára a következőt írta: „A férfitól, akit nem szoktak elutasítani a nők”.

A következő napokban újabb és újabb csokrokat küldött. A csatolt hosszabb-rövidebb levelekben kiöntötte a szívét, sorokat idézett Dzsubran Halil Dzsubran libanoni költőtől – például: „a szerelem nem maga a vágyódás, hanem a beteljesülés”. Hetek múlva tíz darab vázát küldött, hogy legyen miben elhelyezni az általa küldött rengeteg virágot.

Kiderítette, hova jár Georgina szórakozni, hogy ő is odamenjen. Két vagy három alkalommal sikerült vele táncolnia, de beszélgetésre nem tudta rávenni, s ahogy a zene elhallgatott, a lány azonnal otthagyta. Néhányszor felkereste a kaszinóban, s próbált szóba elegyedni vele, de mindhiába. Csak egyetlen remény éltette: Georgina egyetlenegyszer sem mondta, hogy hagyja békén, csupán nem reagált az udvarlására.

Ha külföldre utazott, előtte megbízta a helyi virágboltot, hogy naponta küldjenek egy-egy újabb csokrot a meghódítandó hölgynek. Visszatérve, ismerősökkel üzente meg, mennyire rabul ejtette a szívét.

Megismerkedésük óta nagyjából hat hónap telt el, amikor a lány végre-valahára hajlandó volt vele vacsorázni. Ali fodrászhoz ment, sötét öltönyt vett fel. Amint meglátta az étterembe belépő lányt, aki királynői léptekkel közeledett felé, arcára kiült az izgalom. Georgina egyenesen a szemébe nézett és megszólalt:

– Mindig eléred, amit szeretnél, ugye?

– Mindig elérem, ami fontos a számomra. A lány elmosolyodott.

– Informálódtam rólad – mondta. – Akik jól ismernek, azok szerint nagyon makacs, okos és gyors felfogású ember vagy. Sőt még azt is mondják, hogy az égvilágon semmitől sem félsz.

– Csak azoktól, akik még nálam is okosabbak.

– És vannak ilyenek? – kérdezte Georgina, miközben csodálkozva felhúzta a szemöldökét.

– Sajnos, túl sokan.

A háttérben Um Kultum dalai szóltak. Ali rendelt egy üveg bort, felemelte a poharát, és a további barátságukra koccintottak.

– Egészségedre – mondta Georgina. – Azt kívánom, hosszú és boldog életed legyen.

– Köszönöm.

– Azt beszélik, gyakran vagy életveszélyben.

– Előfordul.

– És nem találhatnál biztonságosabb munkát?

– Még nem kerestem ilyet. Hiszek abban, amit csinálok.

– Az egyáltalán nem érdekel, hogy a feleségedet özveggyé teszed és a két fiad árván marad?

– De, nagyon is. Csakhogy olyan különleges utat választottam, amelyen már nem változtathatok. Azért dolgozom, hogy emlékezzenek az apámra, és ne felejtsék el a népemet.

– Értem… – mondta Georgina, és szomorúság felhőzte a szemét.

Ali örült, hogy a lány szóba hozta a rá leselkedő veszélyeket. Tehát érdeklődik iránta.

Franciás ízekkel fűszerezett libanoni specialitásokat fogyasztottak. A vacsora után Ali autóval vitte haza Georginát, aki

útközben észrevette, hogy egy nyitott tetejű dzsip követi őket. Három fegyveres ült benne.

– Követnek minket – figyelmeztette Alit.

– Ne aggódj, az én embereim. Rám vigyáznak.

Amikor megállt Georgina szülei hatalmas villája előtt, megkérdezte, találkozhatnak-e ismét. Most már nem utasították el. Szerette volna átölelni és megcsókolni a lányt, de nem merte.

– Nagyon szép este volt, köszönöm – mondta Georgina, és beszaladt a hatalmas vaskapun.

4

Sylviának már vérévé vált az óvatosság. Megtanították arra, hogy a jó hírszerzőnek mindig résen kell lennie. Tehát min-den útját gondosan megtervezte, számításba vett minden lehetőséget, felkészült arra, mit tegyen, ha gyanúja valósággá válik. Jordániában, mielőtt fényképezni indult a szállodából, megtette a szükséges intézkedéseket, hogy kiderüljön, távollétében kutatott-e bárki a holmija között. Például a hajkeféjéből kivett hajszálakat tett a bőröndjére, s visszatérve első dolgaként megnézte, a helyükön vannak-e.

A jordániai látogatás vége előtt két nappal, Sylvia arra kérte kísérőjét, látogassanak meg egy menekülttábort, hogy képeket készíthessen az ott zajló életről. A diplomata elkísérte az Al-Vahadat táborba. Sylvia fekete ruhában, kendővel a fején sétált a férfival a szűk utcákon – nyitott szennyvíz-csatorna folyt a szélükön. Benézett az átabotában épített agyagviskókba, a diplomata segítségével szót váltott az ott lakókkal, és közben fényképezte a gyerekeket és a felnőtteket. Mindenki szívesen állt a fényképezőgépe elé.

Látogatása nagy csődületet vonzott. A tábor lakói kíváncsian bámulták, a gyerekek pénzt koldultak tőle. Ám a tömegből hirtelen két fegyveres lépett elő. Géppisztolyukat ráfogták a lányra és kísérőjére. Tudni akarták, mi dolguk ott. A diplomata elmagyarázta, hogy a Kommunikációs Minisztérium megbízásából kíséri a Párizsból érkezett fotóriportert. Ez nem győzte meg a két férfit. Rájuk irányozva a fegyvereket, bekísérték őket egy közeli kőházba, ahol mindkettőjüket a földre kényszerítették, és a papírjaikat követelték. A férfi előhúzta a tárcájából az

igazolványát, a lány pedig elővette az útlevelét és az újságíró-igazolványát.

– Ezt nem ússzák meg – fenyegetőzött a diplomata.

– Pofa be! – kiáltott rá az egyik fegyveres.

Kerestek valakit, aki valamennyire beszélt angolul, és kérdésekkel árasztották el Sylviát.

– Mit fényképezett?

– A tábor lakóit.

– Fegyvereseket is?

– Nem.

– Miért jött ide?

– Mert fényképsorozatot készítek a fotóügynökségemnek.

– Járt már Izraelben?

– Nem – válaszolta hidegvérrel. Az útlevelében egyetlenegy izraeli pecsét sem volt.

– Vannak barátai Izraelben?

– Nincsenek.

– Férjnél van?

– Nem.

– Barátja van?

– Az sincs.

– Csak a fényképezésből él?

– Igen.

Megkérdezték a címét, hol járt Jordániában, és megfenyegették, ha hazudik, azonnal végeznek vele. Sylvia egyenesen a szemükbe nézett, és minden kérdésükre válaszolt. Kiképzése során, a kemény kihallgatásokon felkészítették a valódi helyzetre: tudott magabiztosan válaszolni a fegyveresek kérdéseire, nem veszítette el a fejét, és szigorúan ragaszkodott a fedőtörténetéhez. Később elkobozták a filmjeit, amelyeket az egyik férfi magával vitt, amikor kiment a helyiségből.

Sylviát és a kísérőjét továbbra is fogva tartották.

– Bocsásson meg – szabadkozott a diplomata –, ennek nem kellett volna megtörténnie.

A fegyveres férfi rájuk kiabált, hogy maradjanak csöndben, és fegyverével hadonászott. Egyre melegebb lett, de még egy pohár

vizet sem kaptak a foglyok.

A férfi nem csak a filmekkel, hanem az előhívott képekkel tért vissza, s mindet Sylvia kezébe nyomta.

– Most már elhisszük, hogy nem izraeli ügynök – jelentette ki.

Mindegyik képen csak a tábor lakóit lehetett látni, egyetlen kép sem ábrázolt fegyvereseket.

– Elnézést kérünk a kényelmetlenségért – kért bocsánatot egyik őrzőjük. – Meg kell értenie az óvatosságunkat. A jordániai kormány üldöz bennünket, az izraelieknek pedig sikerült mindenhová beférkőzniük az embereink közé.

Sylvia és a diplomata visszatért a szállodába. A lány, a szobájába lépve, azonnal a bőröndjéhez lépett: a hajszálak a helyükön voltak.

Megbizonyosodhatott, senki sem gyanakodott rá, és nem kutatták át a szobáját.

5

A válogatott férfiakból és nőkből álló hírszerző csapat vagy ellenséges területen gyűjt információt, vagy pedig a másutt élő arabokra összpontosít. Az operatív egység élharcosait különféle, nagy bátorságot követelő akciókra képezik ki. Ők egészítik ki az egyéb forrásokból – például a légierőtől vagy más hírszerző szervezetektől – érkező híreket. Ők szereznek információt terrorszerve zetekről, parancsnokságaikról, kiképzőtáboraikról és a robbantási szakértőkről. Megfigyelnek különleges helyeket, s bármilyen váratlan eshetőségre megfelelően kell reagálniuk.

A hírszerző bármikor lelepleződhet. Nem arab országban letartóztatják, és börtönbe kerül, esetleg kiutasítják az országból. Az Izraellel ellenséges országban viszont nem egyszer halálbüntetés vár rá. Minden akció veszélyeket rejt magában, de a hírszerző a kiképzése során – és sok esetben később is – meggyőzi magát, hogy ő nem kerülhet bajba. – Velem ez nem történhet meg – ismételgeti mantraként, s ez egyben segíti is a munkája során.

Sylvia és tartótisztje egy titkos lakásban szokott találkozni, ha valami oknál fogva kerülni akarták a vendéglőket vagy az éttermeket. Ilyen célra használt lakást többnyire olyan házban béreltek, ahol nem volt se házmester, se portás.

Rajtuk kívül közvetett veszélyt jelentettek a szállodai recepciósok, a sofőrök, a minden lében kanál szomszédok, akik véletlenül vagy szándékosan informálhatják a helyi biztonsági szolgálatot, s veszélybe sodorhatnak egy akciót.

A titkos lakás ajtaján a megbeszélt jel – két gyors kopogás, szünet, és újra két gyors koppantás – hallatszott. Sylvia kinyitotta az ajtót, és beengedte Avrahamot, aki nem sokkal korábban kódolt szavakkal hívta a lányt a megbeszélésre. Már várt rá, jóllehet nem tudta felettese jövetelének az okát, hiszen a telefonban erről szó sem esett.

Avraham végigdőlt a puha szófán a kis lakás nappalijában. Sylvia kávéval kínálta, de a férfi kezével intett, hogy nem kér. Valaki kopogott az ajtón. Moti volt az, akit nemrégen neveztek ki az európai egységek törzsparancsnokának, és a mai találkozón ő is részt akart venni.

– Utazás előtt állsz – szólalt meg Avraham mély hangján. Sylvia nem szólt egy szót se, várta a folytatást.

– Nagyon nehéz fe ladatod lesz: likvidálnod kell valakit.

Ez bizony már nem vizsgafeladat. Ez valódi akció – bonyolult és veszélyes.

Bárhogy nézzük is, ilyesmit csak tapasztalt hírszerzőre bíznak. Bár Sylvia még aligha rendelkezett elég tapasztalattal, felkészültnek érezte magát a megbízás teljesítésére.

– Hol tartózkodik ez az ember? – kérdezte.

Avraham megmondta az ellenséges arab ország nevét.

Sylvia nem szívesen emlékezett a „balul végződött” kísérletre, amikor az izraeli titkosszolgálat 1954-ben megpróbált felrobbantani egyiptomi célpontokat. Felkészült ügyvédek hada védte az Izraelben kiképzett zsidó fiatalokat, de az egyiptomi bíráknak nem volt se idejük, se kedvük jogi érvelésüket végighallgatni. Eleve eldöntötték a szigorú ítéletet: két vádlottat, dr. Moshe Marzukot és Smuel Ezert halálra ítélték, a többieket pedig hosszú börtönbüntetéssel sújtották.

Valamivel később az egyiptomiak kémkedés vádjával letartóztatták az izraeli Max Bantot, aki aztán felakasztotta magát a zárkájában.

– Ez is balul üthet ki? – kérdezte halkan Sylvia.

– Remélem, hogy nem – válaszolta Avraham rezzenéstelen arccal. A balul végződött kísérlet annak idején az egész izraeli

hírszerzést megrázta. Avraham jobbnak látta, ha nem esik róla több szó.

Az ellenséges országban működő hírszerzők Izrael kinyújtott karjai – ők az ország stratégiai vagyonának a részei.

Némely akciót egyedül ha jtanak végre, másokat az izraeli hadsereg különleges alakulataival vállvetve. Így például, az „Ifjúság Tavasza" akcióban a Moszad operatív egysége és a hadsereg speciális alakulatai működtek együtt Bejrútban, amikor a Fatah több vezérével végeztek.

Az ellenséges országba kü ldött hírszerzőt minden alkalommal felkészítik a várható gondokra. Kérdés persze, egyedülálló személyt vagy családost válasszanak a soron következő akcióra, az utóbbi esetében a család is veszélybe kerülhet. Az effajta kérdés feltevése a döntési mechanizmus alapvető része.

Avraham megmondta a likvidálandó terrorista nevét. Intelligens és igen jómódú férfiról volt szó, aki jó kapcsolatokat ápol a helyi rendőrséggel, a hadseregben pedig nagyon sok híve szolgál. Bőségesen állt rendelkezésére fegyver az Izrael elleni látványos robbantásokhoz és az öngyilkos merényletekhez. Az országban, ahol élt, a titkosrendőrség mindenütt jelen volt. A repülőtéren és a kikötőkben árgus szemekkel figyelték az utasokat.

Számukra minden külföldi eleve gyanús. De köztudottan nem létezik olyan védelmi rendszer, amelyen ne lehetne rést találni. És a Moszad megtalálta ezt a hézagot.

– Nagyon sok időt fordítottunk az akció megtervezésére – avatta be a lányt Avraham. Minden lehetőséget megvizsgáltunk, és arra a következte ztetésre jutottunk, hogy a tengeri kikötő felől lehet legkönnyebben bejutni az országba. Társad is lesz. Régi és tapasztalt hírszerző. Nászúton lévő házaspárt alakítotok majd. Saját autóval hajtotok fel a kompra – a használt gépkocsit a célotoknak megfelelően átalakították: a pokolgépet úgy rejtettük el, hogy szinte lehetetlen felfedezni. Ezzel a járművel kell átjutnotok a kikötői ellenőrzésen. Információ ink szerint a biztonsági vizsgálat meglehetősen laza.

Ezután közösen megtervezték a fedőtörténetet. Avraham utasításokat adott arra az esetre is, ha a gépkocsi elromlana.

– Ne hagyjátok a szervizben még nagyobb javítás esetén sem. Nagyon siettek, és az autóra feltétlenül szükségetek van. Ajánljatok

fel még több pénzt, ha szükséges, hogy mielőbb elvégezzék a javítást.

Azt is elmondta, mindketten kapnak egy-egy olyan térképet, amelyen minden szokásos kiránduló-útvonal szerepel.

– Ügyeljetek arra, hogy a helybeliekhez hasonlóan vezessetek – hangzott az újabb figyelmeztetés. – Megérkezésetek után néhány nappal le kell parkolnotok a kocsit egy bizonyos ház mellett. Itt lakik az emberünk. Másnap lesz a nemzeti ünnepük. Délelőtt 11-kor indul a nagy ünnepségre. Amikor kilép a házból, felrobbantjátok az autót a távirányítóval, és azonnal eltűntök az országból.

– És mi lesz, ha elfognak?

– Mindent megteszünk, hogy kimentsünk benneteket.

Még aznap Avraham bemutatta Sylviának a társát, vagyis a „házastársát". Nagyjából egykorúak voltak. A lány csak annyit tudott a férfiról, hogy több nyelven beszél, így angolul is, s két évig jogtudományt tanult a Sorbonne-on.

Bemagolták a fedőtörténetet, további részletes utasításokat kaptak az akció végrehajtásával kapcsolatban, és arra vonatkozóan, miként tudnak kapcsolatba lépni a felettesükkel. Már megvolt a szükséges vízum is.

Átvették az autót, néhány próbautat tettek, meghajtották a megengedett sebesség felső határáig, és közben próbáltak nem gondolni arra, hogy végzetes bomba rejtőzik valahol a belsejében. A helyzet Sylviát egy filmre emlékeztette. Elmesélte társának, hogy a Félelem bére című francia filmben a főszereplő Yves Montand teherautó-sofőrként nitroglicerint szállít úttalan utakon.

– Tudod, mi a különbség köztünk és a film között? – kérdezte a lány az autót vezető társától.

– Na, mi?

– Az csak egy film volt, mi viszont élő valóság vagyunk.

Nagy precizitással készültek az útra, felhúzták az ujjukra a karikagyűrűt, magukhoz vették a fényképezőgépeket, továbbá a gépkocsi forgalmi engedélyét. Koptatott farmerbe bújtak. Végül megkapták az utolsó utasításokat és a távirányítót, amelyet egy titkos rekeszben rejtettek el az autóban.

Amikor kiértek a kikötőbe, kiderült, egy apróságra senki sem gondolt: nem foglaltak helyet a komphajóra, amely addigra már zsúfolásig megtelt, még egy gombostűt sem lehetett volna elejteni rajta. A következő napokra is már minden helyet lefoglaltak. Sylvia társa azonban nem adta fel, támadt egy ötlete. A fedélzetmesterhez fordult, több száz dollárt nyomott a kezébe, és néhány perc múlva mégis feljutottak a kompra.

Megérkezésükkor valóban nem ütköztek semmilyen nehézsé gbe. A kikötői tisztviselők már hozzászoktak a kocsival érkező turistákhoz – autóval könnyebben lehetett eljutni a messze földön híres látnivalókhoz. Azonban mindkettőjük iratait és személyes holmiját alaposan átvizsgálták, és mivel nem találtak semmi gyanúsat, jó utat kívántak a párnak, lepecsételték az útleveleket, és engedélyezték, hogy gépkocsijukkal belépjenek az országba.

A két hírszerző egy szerény szállodában vett ki szobát, és nászutasokként viselkedtek. A terv szerint a szobájukban kellett maradniuk, amíg Párizsból meg nem érkezik a telefonhívás, miszerint nincs változás, az akció végrehajtható. De a telefon nem akart megszólalni. Mindkettőjüket zavarta a nagy csönd. Tudták, feltűnés nélkül nem maradhatnak a végtelenségig a szobájukban – még gyanút kelthetnek. Elfogadható foglalatosságot kellett találniuk. A rögtönzés Sylvia erőssége volt. Effajta problémára egyetlen kiképzője sem készítette fel, így saját magának kellett kitalálnia valamit.

Végül az egyik szá llodai alkalmazottat megkérte, hogy mive l a férje és ő festők, és lenyűgözte a szobájuk ablakából eléjük táruló látvány, vegyen nekik két festőállványt, vásznakat és festékeket. Kérését csak órák múltán tudták teljesíteni: egy helyi művésztől irreálisan magas áron szerezték be a kért kellékeket.

Sylvia és a „férje” felállította a két festőállványt. Lefestették az ablakból jól látható mecsetet, az utcát és a szemközti házakat. A szoba hamarosan megtelt képekkel, amelyeket büszkén mutogattak a szobalányoknak.

Néhányan közülük azt kérték, hogy őket is fessék le. Megígérték nekik, hamarosan arra is sort kerítenek.

A várt telefonhívás kedden érkezett meg. Rövid és egyértelmű volt: a programot a terv szerint kell végrehajtani. A festőállványok árván maradtak. Ettől kezdve csak az akcióra koncentráltak. Elhagyták a szállodát, körbejárták a helyszínt, megvizsgálták az odavezető utat és a menekülő útvonalat.

Amikor Sylvia társa megállt egy kioszknál, hogy cigarettát vegyen, odament hozzá egy asszony – arca fekete kendővel takarva, és angolul megkérdezte, me nnyi az idő. A hírszerző tudta, mohamedán nő nem állhat szóba idegen férfival. Megmondta a pontos időt, majd odasúgta Sylviának, hogy valószínűleg követik őket. Elvált a „feleségétől" , befordult egy mellékutcába, a fekete kendős követte. Belé pett egy boltba, a nő utána. Amikor kilépett a boltból, az asszony ismét megszólította.

– Segíthetek valamiben? – kérdezte.

– Nem – válaszolta egyedül is boldogulok.

Meggyorsította a lépteit, s a tanult technikával egy idő múlva sikerült leráznia az arab asszonyt. A szállodába visszatérve, rossz érzését leplezve, Sylviát küldte, hogy folytassa a felderítést. A lány nemsokára visszatért.

– Nem hiszem, hogy követtek volna – mondta, de társát nem tudta megnyugtatni. A férfi váltig hitte, hogy valami módon gyanút keltettek.

Csak jóval később derült ki, feleslegesen aggódtak. A nő minden bizonnyal prostituált volt. Ugyanis sokan kendőt öltve pórbálnak üzletet kötni a turistákkal.

Másnap reggel Sylvia és társa még utoljára elindult, hogy szemrevételezze a helyszínt, ahol a gépkocsinak fel kell robbannia. Végigsétáltak az embere ktől nyüzsgő utcán – senki se követte őket. Kiértek a térre, s a terrorista házával szemközt fürkészték a terepet. Sylvia hirtelen elsápadt.

– Te is látod, amit én? – kérdezte társát.

– Igen – válaszolta a férfi –, akadt egy kis problémánk.

Az ünnep miatt a ház közelében több tucat ételt és italt árusító bódét állítottak fel, és már több száz ember gyülekezett a téren. E ttek, ittak, a nemzeti zászlót és az ország vezetőinek portréit lengették, hatalmas közlekedési dugót okozva.

– Nagyon sokan meghalnának a robbanásban – suttogta Sylvia.

– Igazad van. Értesíteni kell a parancsnokságot.

Felhívták Párizst. A telefon túlsó végén szó nélkül hallgatták őket végig, majd ezt hallották:

– Várjatok a hívásomra. Néhány órán belül jelentkezem.

A párizsi kapcsolat továbbította az információt az operatív egység parancsnokságának. Ott a korábbi adatok alapján úgy tudták, hogy a téren alig lesz ember, legfeljebb néhányan sérülhetnek meg a robbanásban.

Még aznap megérkezett a hívás Párizsból. Csak ennyi volt az üzenet:

– Anya megbetegedett. Azonnal gyertek haza.

Ez csak egyetlen dolgot jelenthetett: az akciót lefújták.

Előfordult már, hogy a Moszad nem várt esemény miatt az utolsó pillana tban változtatott a terven: leállította vagy későbbre halasztotta az akciót. Ilye nkor újra értékelte a körülményeket, és újabb tényeket vett számításba. Ezúttal is ez történt.

Sylvia és társa felhajtott az autóval a kompra, és elindultak visszafelé. A tenger közepén a korláthoz léptek, egymásra mosolyogtak, lehúzták a gyűrűt az ujjukról, és bedobták a tengerbe.

– Ez volt a második eset – szólalt meg a férfi hogy az utolsó percben lefú jták az akciót.

– Ugyanilyen okból?

– Pontosan. Minél kevesebb legyen az ártatlan áldozat.

Az operatív egység szabályai szerint a hírszerző még egy másik hírszerzőnek sem beszélhet korábbi megbízásairól. Sylvia társa most mégis megtette. Elmesélte, első önálló feladataként Zijad Mokszaj athéni kereskedőt kellett követnie – a férfi a Fatah egyik vezetője volt, és akkoriban Görögországban élt. Azt feltételezték, mazsolaszállítmányba rejtve nagy mennyiségű, a haifai kikötő felrobbantására szánt plasztikbombát juttat Izraelbe. A Moszad még időben jutott az információhoz. Emberei a terrorista háza mellett álltak lesben, és a házból kilépő férfival több lövéssel végeztek.

De a történet itt nem fejeződött be. Nem sokkal később kiderült, hogy a haifai merényletet az athéni Fatah-sejt vezetője ötlötte ki. A parancs így szólt : vele is végezni kell. A feladat végrehajtói a férfi távollétében a lakása nappalijában lévő asztal alá rejtettek a pokolgépet. Egyikük távolról figyelte a lakást, de magát az asztalt is jól látta. A célszemélyre várt, hogy amikor hazaér, belép a nappaliba, távirányítóval hozza működésbe a plasztikot. A feladat mindeddig egyszerűnek tűnt. De váratlanul bonyodalom támadt. A

férfi a szeretőjével érkezett haza, és pont az asztalon kezdtek enyelegni. Mivel ártatlan ember nem eshetett áldozatul, az akciót elhalasztották, s a Fatah athéni emberével később végeztek: az autójában robbantották fel.

Amikor a két hírszerző kiszállt a kompból, az autót átadták a kikötőben rájuk váró embernek, ők pedig vonatra szálltak, más-más fülkébe, s visszatértek Párizsba. Avrahammal egy kisvendéglőben találkoztak a Montpamasse-on, és jelentést tettek.

Sylvia meghatódva nézett Avrahamra.

– Soha nem felejtem el – szólalt meg – , hogy ártatlan emberek életét akartátok megkímélni. Ez annyira emberséges.

6

A nyugat-bejrúti nagy ház kapuján egy asszony lépett be. Arcát a szeméig fekete kendő takarta, nem mintha mélyen vallásos lett volna – nem akarta, hogy felismerjék.

Fegyveres őr állította meg, s kérte, igazolja magát. De az asszonynál nem volt semmilyen igazolvány.

– A vezér vár rám – közölte –, a nevem Zinev. Egy nappal korábban telefonon kérte a Fatah vezetőjét, hogy fogadja.

Az őr felszólt telefonon.

– Engedd be – mondta Arafat.

A fegyveres megértően mosolygott: keresték már fel nők Arafatot a lakásán. A negyvenkét éves vezérnek régóta viszonya volt a titkárnőjével, de voltak mások is: ki besurrant hozzá, ki pedig – mint most is – nyíltan kereste fel. Ugyanakkor hosszú ideig tartotta magát a pletyka, miszerint e kapcsolatokkal Arafat csak leplezni akarta, hogy valójában homoszexuális.

Ali Szalama felesége bekopogott az ajtón. Maga a vezér fogadta. Zinev le vette a kendőt. Mély szomorúság hagyott nyomot az arcán.

– Köszönöm, hogy fogadott – mondta halkan –, remélem, nem zavarom.

– Örülök, hogy látom – mosolygott rá Arafat – , nagyra tartom a családját. El-Husszeini a palesztin ügy bátor harcosa volt.

Az asszony bólintott, jóllehet most egyáltalán nem érdekelte, mit gondol Arafat a családjáról. Egészen más foglalkoztatta.

– Azért kértem, hogy fogadjon, mert csak maga segíthet rajtam – szólalt meg.

Arafat várakozásteljes pillantást vetett az asszonyra. Eddig csak az esküvőjén látta a nőt – Ali soha nem beszélt sem vele, sem mással a feleségéről, aki még soha nem jelent meg olyan eseményeken, ahol a vezér részt vett. Meg is lepte a telefonhívás és a sürgősen kért találkozó.

Arafat intett, hogy foglaljon helyet a kanapén, ő maga az asszonnyal szemben, egy karosszékbe ült le.

– Sokáig vívódtam, mielőtt magához fordultam – kezdte mondandóját – , abban bíztam, hogy majd csak megoldódik valahogy a problémám. De nem ez történt, és ezért vagyok most itt.

– Milyen problémáról van szó?

– Aliról. Ő a probléma.

– Beszéljen! Minden szavára figyelek.

– Amikor hozzámentem – folytatta az asszony úgy éreztem, helyesen cselekszem. A két család támogatta a házasságot, amely közvetítő útján jött létre. Ilyen körülmények között nem beszélhetünk szerelemről. Én azonban fülig szerelmes lettem a férjembe. Elvarázsolt a férfiassága, jó volt látni, hogy mindig annyi barát veszi körül, akik nagyra tartották. Örültem, amikor fontosabb feladatokat kapott. De már a kezdetektől fogva voltak jelek, hogy nem lesz könnyű életem mellette. Ő egészen más, mint amilyen én vagyok: szereti a szórakozást, a nőket, imád táncolni és éjszakai mulatókba járni. Abban bíztam, hogy a házasság alatt majd lenyugszik. De nem ez történt.

Gyakran eltűnik otthonról, sokszor csak reggel tér vissza, néha napokig távol van. Csendben szenvedtem, mert szerettem őt. Reméltem, minden megváltozik, ha gyerekünk lesz. De amikor Haszan megszületett, Alit egyáltalán nem érdekelte se a fia, se én. Haszan és Oszama valójában apa nélkül nő fel, nem úgy, mint más gyerekek. Fiaim csak annyit tudnak, hogy az apjuk nagy ember, híres hős, és folyton azt kérdezik tőlem, mikor lesz velük a papa. De Alit kizárólag az érdekli, ami a házon kívül történik, nem, ami a családon belül. Talán van egy másik nője, vagy talán több is.

– Sajnálattal hallom mindezt – szólalt meg Arafat. Persze egyáltalán nem volt újdonság a számára, amit az asszony mondott: sok mindent tudott Ali életviteléről.

– Rengeteget beszéltünk a kapcsolatunkról, sokat veszekedtünk – tette még hozzá Zinev. – Kértem tőle, legyen többet otthon, szenteljen több időt a fiainak. Megígérte, de soha nem tartotta be.

Arafat egy pohár vizet nyújtott át az asszonynak, aki kortyonként itta meg, majd folytatta:

– A munkája az élete, egyre több és több dolga van, néha hetekre is eltűnik otthonról.

– És én miben segíthetek? – vetett rá megértő pillantást Arafat.

– Tudom, nem illő a kérésem, de higgye el, hogy nem maradt más választásom. Azt szeretném… ha lehetséges…, hogy kötött munkaidőben dolgozzon, mert akkor több időt tölthetne a családjával. Talán a rá nehezedő nyomás is csökkenne. Akkor a házasságunkat is rendbe hozhatnánk. Arafat elgondolkodott.

– Értem, miért fordult hozzám. Egyáltalán nem haragszom magára – mondta végül –, de tudomásul kell vennie, hogy Ali nem egy egyszerű Fatah-tag. Ő az egyik vezető. Olyan feladatok hárulnak rá, amelyekkel a sarkából fordíthatja ki a Közel-Keletet. Ez szent feladat, Zinev. Aki ilyen munkát végez, azt segíteni kell. Nyugodt környezetet kell teremteni a számára.

– Vannak még más vezetők is a Fatahban – jegyezte meg az asszony többségük családos, ők megtalálják a középutat.

Arafat felállt, és járkálni kezdett a szobában. Nehezen tudta az érzéseit megfogalmazni.

– Nézze – fordult végül az asszonyhoz ingerülten egyikünknek sincs joga megzavarni Alit a munkájában. Azt ajánlom, legyen türelemmel. Eljön a nap, ha már elértü k a célunkat, hogy végre-valahára valamennyien megpihenhetünk, s a családunknak élhetünk.

Zinev Szalama rosszabb hangulatban hagyta el Arafat szobáját, mint ahogy érkezett. Jasszer Arafat volt az utolsó reménye, neki viszont sokkal fontosabb volt a Fatah, mint ő vagy a családja. Érezte, Alit előbb vagy utóbb végleg elveszíti.

Sylvia időnként, a két akció közötti csendes napokban, amikor az elvégzett munka öröme és az átélt veszélyek izgalma elcsitult, egyre magányosabbnak érezte magát. Biológiai órája ketyegett. Rá kellett döbbennie, múlnak az évek, s egyáltalán nincs magánélete. Még mindig szép, vonzó, csinos és jól ápolt nő volt. Társ nélkül. S ez fájt.

A magányosan töltött időszakokban a gondolatait elterelő, különféle elfoglaltságokat keresett. Még több munkát kért a fotóügynökségtől, rengeteget olvasott, festegetett a Sza jna-parton, moziba járt, és rendszeresen küldött üdvözlőlapokat a családtagok születésnapjára. Időnként a lakásához közeli vendéglőkben vacsorázott egyedül. Mindig egyedül.

Úgy gondolta, harmincegyedik születésnapját is a szokásos módon tölti. De a sors közbeszólt. Reggel a fotóügynökségtől felhívták, készítsen fényképeket egy új szajnai hajó első útjáról. Könnyű feladat, még csak szakmai kihívást sem jelent, viszont hajókázhat a Szajnán ezen a szép tavaszi napon, új embereket ismerhet meg, jó alkalom, hogy így ünnepelje meg a születésnapját – vonta le Sylvia a következtetést.

A fehér hajó ragyogott a napsütésben. Kényelmes székek sorakoztak a fedélzeten és a fedélközben a csillogó üvegablakoknál. A fehér, aranysujtásos egyenruhába öltözött személyzet mosolyogva, mély meghajlással fogadta a vendégeket az alkalomhoz illő pezsgővel. A lány fe l-alá sétált a vendégek között, kortyolgatott az italából, bekapott egy-egy kaviáros szendvicset, és fényképezett. Egy magas, mosolygós, elegáns férfi, szemmel láthatóan profi gépével ugyanezt tette. Bemutatkozott. Hans Rochnak hívták, és a Magnus ügynökség fotósa volt, akit ugyanolyan céllal küldtek a hajóra, mint Sylviát. Fiatalabb volt nála, folyékonyan beszélt angolul, de német akcentussal. Sylviának hízelgett, amikor a férfi megdicsérte, milyen jó nézőpontot választott. Feltűnt neki, hogy a kolléga egy tapodtat sem mozdul mellőle – vajon az ő nyomában jár? Gyanúja csak fokozódott, amikor Roch nemcsak a hajó közönségét, hanem őt is lefényképezte. Lehet, hogy a fényképezőgépe éppen úgy álca, mint a sajátja?

A hajó felszedte a horgonyt, s elindult a folyó közepe felé. Hans meghívta a lányt, ebédeljenek együtt a hajón – Sylvia a kérést nem utasíthatta el. Amikor már messze maguk mögött hagyták a város t, a férfi elmesélte, hogy Németországban született, katolikus családban, de később a szüleivel Görögországban élt. Előbb

Athénban dolgozott fotóriporterként, jelenleg pedig – mint már említette – Párizsban van a munkahelye. A lány annyit mesélt magáról, a mennyit a fedőtörténete megengedett. Nem számítva összekötőjét és „házastársát” az utolsó pillanatban lefújt akcióban, Hans volt az egyetlen férfi, akivel hosszú idő óta beszélgethetett.

Vajon ő melyik ország ügynöke? – tette fel a kérdést magában újra és újra.

Vajon ö is egy kitalált fedőtörténetet ad elő? Meglehet, éppen egy olyan ellenséges szervezethez tartozik, amelynek legutóbbi akcióját végrehajtó tagjai után nyomoz a Moszad. Mi van, ha őt követte a hajóig fotóriporternek adva ki magát? És ha nem? Szüntelenül fürkészte Hans arcát, árulkodó mozdulatokat keresett a testbeszédében vagy a szemmozgásában, szóval kereste a gyanús jeleket. De nem látott ilyeneket. A férfi udvariasan és barátságosan viselkedett – ahogy az ilyesmi az első találkozáskor illendő.

A hajókirándulás befejeztével, mielőtt elváltak volna előhívatni és kinagyíttatni a képeket, Hans meghívta kolléganőjét egy italra a lakóhelyéhez közeli bárba. A lány habozott. Valójában örömmel egyezett volna bele, de ott motoszkált a fejében, hogy mindez csak csapda. Rosszabbnál rosszabb lehetőségek kergették egymást a fejében. Mi van, ha a férfi egy sötét helyre csalja, megöli, és nyom nélkül eltünteti a testét? Az operatív egységnél mindig arra figyelmeztették, ez még a legóvatosabb hírszerzővel is megtörténhet.

– Nem érek rá ma este – hazudta Sylvia. – Add meg a telefonszámodat, majd jelentkezem.

– Akkor is találkozhatunk, ha végeztél – erősködött a férfi. – Nem szoktam korán lefeküdni.

Sylvia megígérte ugyan, de pontosan tudta: ilyen kockázatot nem vállal. Találkozót kért Avrahamtól, és most ott ültek egymással szemben egy kávéházban. Elmesélte, miként ismerkedett meg Hansszal.

– Próbálj visszaemlékezni, tett-e bármi gyanúsat!

– Nem hiszem.

– Megkérdezte, hol laksz?

– Nem.

– Követett, miután elváltatok?

– Nem.

– Milyen benyomást tett rád?

– Hogy egy nagyon remek pasas.

– Szeretnél vele kapcsolatba kerülni?

– Azt hiszem, hogy igen.

– Rendben van – mondta Avraham. – Várj, amíg kiderítjük, ki is ő valójában!

Avrahamnak bizonyára inkább az lett volna az ínyére, ha Sylviának egyá ltalán nincs romantikus kapcsolata, amíg a különleges egységnek dolgozik. Az effajta kötődés – jól tudta – megzavarhatja a munkát, váratlan bonyodalmat okozhat. Persze semmiképpen sem tudja megakadályozni, hogy a lány intim kapcsolatot teremtsen egy férfival. A hírszerzőknek csupán bejelentési kötelezettségük volt, a munkaszerződésük nem tiltotta a szerelmi viszonyt. Sylvia egészséges nő, természetes, hogy érzelmei és a vágyai vannak. Előbb vagy utóbb számítani lehetett arra, hogy találkozik egy olyan férfival, aki rabul ejti a szívét.

De Hans, mint minden más külső tényező, kockázat. Avraham jelentette az esetet a parancsnokságnak, amely a német hírszerzéshez fordult, hogy informálják le a férfit – kérésük okát nem közölték. A partnercég a tőle megszokott alapossággal teljesített a kérést. Lehallgatták a férfi telefonját, és egyetlen gyanús beszélgetésre akadtak. Hans egy ismeretlen göröggel tárgyalt nagyanyja betegségéről.

– Üzenem neki, mindent megteszek, hogy megszerezzem a gyógyszert – mondta –, biztos sikerülni fog.

Ez mintha kódolt szöveg lett volna.

8

A német hírszerzés Hans Rochhal kapcsolatban gyors és szakszerű munkát végzett. Információkat gyűjtöttek a családjáról, az ismerőseiről. Az Interpol megvizsgálta, van-e bűnügyi múltja, hogyan értékelik a munkáját, szakmai tudását és személyiségét a munkahelyén, a fotóügynökségen. Végül arra a következtetésre jutottak, hogy a férfi nem áll kapcsolatban ellenséges szervezettel. Alighanem igazat mondott, Sylviának tehát nem kell gyanakodnia

rá. A Moszad minden további nélkül elfogadta a németek véleményét.

– A fiúd tiszta – közölte Avraham a lánnyal, aki elpirult a hír hallatán, és a szíve is hevesebben kezdett dobogni. Valójában ezt a választ várta, vagyis azt, hogy a férfi minden gyanú felett áll.

Azonnal telefonált Hansnak. A férfi hangjából érződött, mennyire örül a hívásnak.

– Sajnálom, hogy csak most jelentkezem – szabadkozott Sylvia –, ki se látszottam a munkából.

– Semmi baj – hangzott a megnyugtatás. – Én meg közben gyógyszer után rohangáltam, hogy elküldhessem Athénba a beteg nagymamámnak.

– És sikerü lt?

– Igen, de rengeteg utánjárásba került. Már el is küldtem. Tegnap kaptam a hírt, hogy a mama szedi a gyógyszert, és jobban van.

– Örülök neki.

Megegyeztek, hogy egy kisvendéglőben találkoznak az Opera mögött. Hans jól ismerte a tulajdonost. Sylvia, miközben készülődött az estére, hosszú ideig váltogatott a ruhái között – évek óta nem nézett ki ilyen jól.

– Csodálatos vagy – bókolt Hans, amikor megpillantotta. A lány felettébb élvezte a többi vendég tekintetében megcsillanó érdeklődést is.

Helyet foglaltak az asztaluknál. Sylvia végül sem tudta eldönteni, a finom ételek miatt érezte varázslatosnak az estét, vagy azért, mert ő jól érezte magát a saját bőrében.

Hans lebilincselő férfi volt, széles látókörű és kellemes társalgópartner: színesen mesélt utazásairól és egyedüli hobbijáról, a hegymászásról. Érdeklődött, hogyan él Sylvia, merre lakik, hol tanult fényképezni. A lány kényelmetlenül érezte magát a titkolózás kényszere miatt. Feszélyezte, ho gy hazudnia kell a férfinak, aki annyira tetszett neki.

– Továbbra is a fotózni akarsz? – kérdezte Hans.

– Úgy gondolom, igen.

– Én viszont nem – hangzott a meglepő kijelentés.

– Miért?

– Már nem érdekel. Úgy érzem, áruba bocsátom a tehetségem. Újabb kép egy politikusról a nemzetközi konferencián, újabb kép az újabb hajó felavatásáról, újabb kép a Párizsban lehullott első hóról. Elegem van.

– Ez azt jelenti, hogy otthagyod a Magnumot?

– Már megtörtént. A héten felmondtam.

– És mihez akarsz kezdeni?

– Van némi megtakarított pénzem. Egy ideig elég lesz. Aztán keresek valami más munkát.

– Milyen területen?

– Még nem igazán tudom. Olyasmit keresek, ami érdekel. Már képtelen vagyok egyhangú munkára.

– Sok sikert, Hans.

– Jövőre meg akarom mászni a Mount Everestet – mondta halkan. – Örülnék, ha velem tartanál.

– Ha még akkor is barátok leszünk – mosolyodott el Sylvia.

Óhatatlanul összehasonlította magában Hanst Avryval, egykori jegyesével. Hans teljesen más volt. Olyan izgalmat érzett mellette, mint egy fiatal lány , akit megérint a szerelem. Avry csak jó barát volt, s egy ideig talán abban a hitben ringatta magát, hogy szerelmes belé. Most viszont világos lett a számára, az igazi szerelem akkor érte utol, amikor megpillantotta Hanst. Belenézett a kék szemébe, s ugyanezt az érzést látta meg benne.

– Már nagyon régen nem találkoztam olyan férfival, mint amilyen te vagy – mondta Hansnak.

Sylvia nem ódzkodott, amikor Hans meghívta magához. Bort ittak, és viharosan szeretkeztek. A férfi elaludt, de Sylvia mindenáron ébren akart maradni, nehogy álmában elárulja magát. Amikor a hajnali fények megvilágították a szobát, hirtelen eszébe jutott, Avraham nem tudja, hol van.

Első ízben szegte meg az egyik alapvető szabályt, miszerint a tartózkodási helyét mindig be kell jelentenie , hogy szükség esetén utolérhessék. Elbúcsúzott a férfitól mondván, azonnal munkába kell indulnia. A szomszédos kávéház nyilvános telefonjáról felhívta Avra hamot. Szerencséjére, éjszaka nem keresték.

– Hol voltál? – kérdezte Avraham.

– Hansnál.

– A hangodból ítélve, szerelmes vagy – állapította meg a férfi.

– Igazad van. Tényleg szerelmes vagyok.

9

Az izraeli hírszerzés biztató és reménykeltő friss jelentéseket kapott Ali Szalamáról. Különböző források erősítették meg, hogy a férfi az utóbbi időben gyakran fordult meg Nyugat-Németországban. Több német városban jöttek létre a Fekete Szeptemberhez köthető kisebb csoportok, amelyek készen álltak bármilyen bevetésre. A beérkezett információk szerint Ali titokban találkozott a tagokkal, felbukkant, majd úgy tűnt el, hogy a Moszad-ügynökök képtelenek voltak a nyomára jutni.

De ennyi adat kevés volt ahhoz, hogy likvidálni tudják az első számú célpontot. Viszont elegendőnek bizonyult a kutatás folytatására:

Németországra koncentráltak. Gyorsan kiderült, ez nem is olyan egyszerű. Ali Szalama hamis útleveleket használt, és többször változtatta a külsejét : megnövesztette a szakállát, máskor parókát viselt és sötét napszemüveget. Többnyire libanoni kereskedőnek adta ki magát. Nem szállt buszra vagy villamosra, autóval vitték egyik helyről a másikra. Sokszor hordott magánál töltött pisztolyt, és általában fegyveresek kísérték. Pontosan tudta, Moszad-ügynökök keresik, és mindent megtett, hogy ne találjanak rá.

Az izraeli hírszerzés – miután az eddigi költséges próbálkozások nem jártak sikerrel – új módszereket, gondolkodásmódot és ötleteket várt, hogy végre eredményre jussanak. Minden irányban tovább növelte az erőfeszítéseket. Követték a gyanús személyeket, akik vélhetően kapcsolatban álltak a Fekete Szeptemberrel. Megpróbáltak pontosabb információkat gyűjteni Ali Szalama mozgásáról. Figyelmük középpontjába Frankfurt került – a város az európai kereskedelem egyik gócpontja. Látszólag ártalmatlan, ám bonyolult csapdát állítottak – s ezúttal a szerencse majdnem melléjük szegődött.

Szamir el-Ajni az arab országokkal üzletelő jordániai üzletember egy csinos, ötszobás lakásba költözött Frankfurt szívében. A negyvenéves, jóképű, mindig vidám, nőtlen férfival kellemesen lehetett társalogni, ezért rengeteg ismerős kereste fel a lakásán. Főleg arabok. Vidám mulatozással töltötték az időt. Palesztin

fiataloknak – nagy részük a Fatah tagja volt – megengedte, hogy nála éjszakázzanak. Hamar elterjedt a hír, miszerint otthona nyitva áll bárki előtt. Újabb ifjak jöttek-mentek, egy-két éjszakát ott is töltöttek, szívesen látott vendégek voltak a terített asztalnál. A házigazda nagylelkűen adományozott a palesztin menekültek javára, élelmiszercso-magokat küldött libanoni és jordániai menekülttáborokba, de egyébként nem politizált.

De Szamir üzleti tevékenysége csak jól kitervelt álca volt – ezzel leplezte féltve őrzött titkát. Valójában Moshe Leviként született, s az operatív egység hírszerzői közé tartozott. A Moszad számítása szerint a lakásán előbb vagy utóbb majdcsak megjelennek olyan terroristák is, akiket Ali Szalama irányít, vagy legalább olyan személyek, akik tudnak valamit Szalama hollétéről. Volt rá esély, hogy a lakásban megfordulók közül valaki elszólja magát, és értékes információval szolgál. Minél szélesebb körű lett a hajsza, az ope ratív egység annál inkább bízott abban, hogy éppen itt talál a helyes irányba vezető nyomra.

Szamir el-Ajni minden módon próbálta növelni vendégei komfortérzetét. Az egyik falat az Al-Aksza-mecset képe, valamint egy drágakövekkel kirakott hamsza[18] díszítette. A betérőket kardamomos[19] kávé, rengeteg étel és a közeli pékségből hozatott friss pita várta a konyhában. De bárki maga készíthette el a kedvére való fogást. A házigazda soha nem panaszkodott a mosatlan edényekkel teli konyhára, a színükig megtelt szemetesvödörre és hamutartókra. Mindenkinek mindenben a rendelkezésére állt, ha kellett még pénzzel is kisegítette az éppen rászorulót.

A lakásban nem csak a törzsközönség, de még a baráti körükhöz tartozók is szállást találtak – a vendéglátótól nem kellett engedélyt kérniük. A beszélgetések során Szamir rengeteg információhoz jutott, de egyetlenegy sem mutatott Ali Szalama felé.

Egy fedett hírszerzőnek együtt kell élnie azzal, hogy bármelyik pillanatban lelepleződhet. Elég egy nyelvbotlás vagy apró figyelmetlenség, s kárba veszett minden befektetett energia. Tudta ezt Moshe Levi is, de miután a frankfurti arab közösség oszlopos tagja lett, magabiztosan hitte: vele semmi baj nem történhet. Tévedett.

Egy nap a Fekete Szeptember számára önkénteseket toborzó fiatale mberek egyike magával hozta a lakásba az édesanyját is, aki Németországban élő fiát jött meglátogatni. A zsidó származású

asszony, amikor férjhez ment és átkö ltözött Kelet-Jeruzsálembe, áttért az iszlám hitre. A csadorba öltözött nő néhány napot töltött Szamirnál: ételt készített a fia barátainak, akik ebben a la kásban találkozgattak, és közösen múlatták az időt. Bonyolult kerülő úton a Moszad tudomására jutott a fiú és az édesanyja közti alábbi beszélgetés.

– Gyanús nekem a házigazdád – mondta az asszony.

– Ugyan már, mama – válaszolta a fiú.

– Szerintem zsidó. A fia jót kacagott.

– Kizárt – tiltakozott. – Régóta ismerem már, Jordániában született, még az akcentusa is jordániai. A Fatah lelkes híve, és gyűlöli Izraelt.

– Mindenesetre – makacskodott a nő zsidó nézése van. Én már messziről megérzem a zsidó szagot. Ne felejtsd el, én is zsidónak születtem.

Közben többen csatlakoztak hozzájuk. Egyesek viccnek tartották a mama megjegyzését, mások viszont komolyan vették.

– Majd kiderítjük az igazságot, ha Szamir hazaér – ígérte meg a fiú az anyjának.

A mondatok önmagukért beszéltek. Levit a tartótisztje azonnal magához rendelte.

– Lelepleztek – közölte tömören. – Azonnal indulunk.

Levi megdöbbent. Nehezen fogta fel, miként jöhettek rá a titkára. Hihetetlen sebességgel száguldottak a repülőtérre, ahol felszállt az Izraelbe tartó első gépre, és soha többé nem tért vissza Németországba.

10

A Fekete Szeptember parancsnokságán minden egyes tagról – tevékenykedjen akár Európában, akár valamely arab országban, akár Ázsiában – tikos dossziét vezettek, amely nemcsak a személyes adatokat, hanem magánéletére vonatkozó információkat is tartalmazott. Az Európában élők többségének volt rendes polgári foglalkozása, ezért bizonyult a felderítésük felettébb nehéznek az izraeli titkosszolgálat számára.

Ali Szalama időnként tanulmányozta ezeket a dossziékat, hogy egy-egy feladatra a legmegfelelőbb embert válassza ki. Így fedezte

fel magának Mohamed Maklahot. A huszonhét éves fiatalember Haifán született, az 1948-as háború idején hároméves volt. Amikor felcseperedett, Németországba ment tanulni, és befejezve a tanulmányait, ott is telepedett le. Polgári foglalkozása mellett titkos tevékenységet is végzett: sikeres építészként jó nevű irodát működtetett Münchenben – a neve jól csengett, időnként az újságokban is lehetett olvasni róla, ugyanakkor a Fatah, s egyúttal a Fekete Szeptember tagja volt.

1972. július 18-a verőfényes délutánján, majdnem két hónappal az izraeli Ben Gurion repülőtér elleni véres támadás után, Ali és Maklah egy titkos lakásban találkozott a város környéki kis üdülőközpontban. Két fegyveres testőr őrizte bejáratot, s Maklahot csak alapos motozást követően engedték be.

Ali Szalama számára különösen fontos volt ez a találkozó. Ugyanis a Fekete Szeptember történetének eddigi legnagyobb szabású akciójának az előkészületeit tette meg. Ha a terve sikerül, az nemcsak a szervezetnek, hanem neki személyesen is óriási elismerést jelentene.

– Olvastam az újságban – fogott hozzá a mondandójához – , hogy közöd van a München melletti olimpiai falu építéséhez.

– Pontosan.

– Gondolom, hozzáférsz az olimpiai falu terveihez is.

– Így van.

– Szükségünk van rád, Maklah – jelentette ki Ali. Először arra kérte vendégét, beszélgetésük maradjon titokban. Majd közölte vele, őt szánják annak a különlegesen kiképzett csoportnak az élére, amely túszul ejti az izraeli sportolókat, és szabadon bocsátásukért cserébe Izraelben bebörtönzött terroristák elengedését követelik.

Maklahra hárult, hogy jelölje meg az utat, amelyen az akció résztvevői bejuthatnak az olimpiai faluba, és adjon információt az izraeli sportolók szálláshelyének az elhelyezkedéséről. Ha eljön az idő, ő vezeti majd a behatolókat, és biztosítja a visszavonulási útvonalat.

– Megtiszteltetés számomra, hogy rám gondoltál – mondta Alinak izgatottan.

Miután Ali visszatért Libanonba, összeszedett nagyjából ötven válogatott fiatalt a Fatah-tagok közül, és a fővárostól távol, az

ország északi térségében, a Nahar al-Barad melletti kiképzőtáborba küldte őket. Nemzetközi terrorszervezetek, valamint a keletnémet titkosszolgálat specialistái tanították a kiszemelteket a különböző fegyverfajták és a pokolgépek használatára, a közelharcra, a túszszedésre, továbbá az ellenséggel való tárgyalásra. A fiatalok nem tudták, mi a speciális kiképzés célja, de sejtették, rendkívüli feladat vár rájuk, mivel maga Ali Szalama nap mind nap megjelent a táborban, mert saját szemével akart meggyőződni a felkészítésükről.

Egy hónap múltán a többséget szélnek eresztették, csak a legjobb nyolc maradt fent a szűrőn. Ali minde gyikükkel külön-külön elbeszélgetett, és megígérte nekik, nemsokára megismerik a végrehajtandó akció minden részletét.

Azt is ő tervelte ki, miként lehet a szükséges fegyvereket kicsempészni Bejrútból. Ezzel a feladattal Fatah-tagokat – egy férfit és egy nőt – bízott meg, akik bőröndjeik aljába rejtették a gépfegyvereket és a lőszereket. Biztosak lehettek abban, hogy gond nélkül jutnak át a német vámvizsgálaton, mivel a kölni repülőtér egyik magas beosztású vámtisztjét a Fatah hatalmas összeggel vesztegette meg.

1972. augusztus 23-án a pár felszállt a Lufthansa Bejrútból Kölnbe tartó gépére. Az elegáns, drága öltönyt viselő, kölni illatú férfiból áradt a magabiztosság. A csinos, jó alakú nő mintha divatlapból lépett volna ki. Négy bőrönddel érkeztek. A lefizetett vámtiszt csak egy bőröndöt akart megvizsgáltatni, azt viszont az utasok választhatták ki. A kinyitott poggyászban női fehérneműű garmadája virított. A gépfegyvereket, a kézigránátokat és a lőszereket rejtő bőröndökkel nem foglalkoztak.

A férfi és a nő bérelt autóval jutott el a müncheni pályaudvarra, ahol a poggyászaikat a csomagmegőrzőben helyezték el. Az épületből kijövet a kulcsokat átadták Ali emberének, aki már várt rájuk.

Az akció időpontja vészesen közeledett. Ali Szalama Bejrútban hívta össze a nyolc kiválasztott terroristát, átadta a Rómába, illetve Belgrádba szóló repülőjegyeket. Külön-külön utaztak, hamis útlevelekkel, és különböző európai egyetemek diákigazolványaival. Rómából és Belgrádból mindnyájan Münchenbe tartottak. Maklah és az egyik gerillacsoportból kiválasztott segítője egy bérelt lakásban találkozott a nyolc terroristával, akik részletes eligazítást kaptak tőle. Még az esetleges kockázatokról is beszélt.

– A sportolókra vigyázó biztonságiak felfedezhetnek benneteket – figyelmeztette őket. – Megtörténhet, hogy az izraeliek tüzet nyitnak rátok. Legyetek óvatosak!

Ali is megérkezett Münchenbe hamis iratokkal, és egy jól védett bérelt lakáson osztozott magas rangú társával, aki nem volt más, mint Mohammed Odeh, más néven Abu Daud – ő szintén részt vett az akció tervezésében. Voltaképpen ők ketten irányították a terrorista csapatot egészen a merénylet kezdetéig.

1972. szeptember 6-án, hajnali 4-30-kor, a nyolc férfi, miután magához vette a fegyvereket és a lőszereket, átmászott az olimpiai falu kerítésén, betört az izraeli sportolók apartman házába. Két versenyzőt helyben megöltek, a többi kilencet túszként tartották fogva.

Ali Szalama és Abu Daud a falu közelében, a kerítésen túlról kísérték figyelemmel az eseményeket. A lövések hallatán tudták, hogy minden a terv szerint működik, s ők most már eltűnhetnek. Beszálltak a közelben várakozó gépkocsijukba, és azonnal a repülőtérre hajtottak. Előre megváltott jegyükkel feljutottak az Alitalia római járatára, s egy óra múlva már útban voltak az olasz főváros felé. Onnan Ali Bejrútba repült tovább, Abu Daud viszont előbb Belgrádba, aztán Varsóba. Több évig bujkált a lengyel fővárosban, s végül Szíriában hunyt el.

Amint az olimpiai faluban elhangzottak az első lövések, azonnal riadózta tták a bajor biztonsági erőket, amelyek a helyszínre érkezve szembesültek a történtekkel. Úgy értékelték a helyzetet, a túszok életébe kerülhet, ha megtámadják a terroristákat. Amíg a megoldáson törték a fejüket, megkezdődött a tárgyalás az emberrablókkal. A Moszad akk ori igazgatója, Cvi Zamir, nyomban Münchenbe érkezett. Ő is részt akart venni a terroristákkal folytatott tárgyalásokon – katonai tapasztalatokkal bőven rendelkezett (többek között egy ideig ő volt a Déli Parancsnokság vezetője), de a hírszerzésben nem volt gya korlata. Kérését a németek egyértelműen elutasították, mondván, nem szorulnak külföldi segítségre. Zamir kénytelen volt megfigyelőként követni az eseményeket.

A tárgyalások során a németek felajánlották, hogy a terroristák rendelkezésére bocsátanak egy közeli katonai támaszponton várakozó Lufthansa-gépet, amellyel – túszaikkal együtt – egy meg

nem nevezett arab országba repülhetnek. Ezt valójában csapdának szánták, hogy menet közben kiszabadíthassák a sportolókat.

A terroristák kapva kaptak az ajánlaton. Amikor leszálltak az őket szállító helikopterekről, német mesterlövészek tüzet nyitottak rájuk. Az elvakult túszejtők – látva, hogy semmi esélyük sincs, kézigránátot dobtak a még mindig a helikopterben ülő izraeli sportolók közé, és tüzet is nyitottak rájuk – mind az életüket vesztették. A rendőrséggel kialakult tűzpárbajban öt terrorista meghalt, a három életben maradottat elfogták.

Ali Szalamát a Fekete Szeptember bejrúti parancsnokságán nagy sürgés-forgás fogadta. Az embereitől megtudta, tűzpárbaj tört ki a terroristák és a német egységek között. Ali elégedetten mosolygott. Nem érdekelte a túszok halála, s az sem, hogy nem tudták kiszabadítani az Izraelben bebörtönzött harcostársa ikat. Számára sokkal fontosabb volt az esemény sajtóvisszhangja, illetve az, hogy a történtek a világ közvéleményének figyelmét a palesztinok harcára irányítják. Bejött a számítása.

Késő éjszaka, amikor a menekülttáborokban még javában folyt az izraeli sportolók meggyilkolásának az ünneplése, Arafat gyűlést tartott, ahol mindenki füle hallatára magasztalta Alit. Az egybegyűltek azt kiáltozták, hogy ők mind a Fekete Szeptember tagjai. Arafat magához ölelte Alit, s jó hangosan adta hírül a jelenlévőknek:

– Az én fiam vagy, az igazi fiam.

Ali később a győzelem mámorában üldögélt az irodájában, és szüntelenül egy dolgon járt az esze: addig kell ütni a vasat, amíg meleg. Csak úgy zsongtak a fejében az újabb merényletek ötletei.

11

Sylvia párizsi szobájában a televízió híradásaiból értesült a müncheni tragédiáról. Az egyik kép szörnyűbb volt, mint a másik. Az izraeli sportolók apartman házának az erkélyéről eltakart arcú terroristák egyezkednek a tusztárgyalóval. A katonai repülőtéren a merénylők kiszállnak a helikopterből, de fegyverükkel sakkban tartják a még benn ülő sportolókat. A repülőtéren megbújt mesterlövészek tüzet nyitnak a terroristákra. Mintha az egyik repülőgép égne. A repü lőteret megvilágító lámpák egy részét

találat éri, a sötétségben csak a tor-kolattüzek látszanak. Aztán a többi néma csend. A képernyőn a bemondó arca tűnik fel – a kapcsolat Németországgal megszakadt, nem tudni, mikor tudják helyreállítani.

Ez egyszerűen hihetetlen – gondolta Sylvia. Tény, hogy az utóbbi időben mind Izraelben, mind világszerte megszaporodtak a terrorista merényletek. De ezúttal minden eddiginél merészebb akciót hajtottak végre: világraszóló esemény színhelyén csaptak le, izraeli sportolókat raboltak el, és tartottak fogva. A lány azt kérdezte magában, hol voltak az izraeli és a német biztonsági erők, hogy a terroristák behatolhattak az olimpiai faluba. Persze azt sem tudhatta, vajón izraeliek is részt vettek-e a repülőtéri támadásban. Csak úgy sorjáztak benne a kérdések, de a televízióból nem kapott választ.

Másnap reggel korán kelt, hogy mielőbb megvegye az angol lapokat.

Elborzadva olvasta az izraeli sportolók legyilkolásáról szóló híreket, amelyek szerint a bajor rendőrség okolható a történtekért. Az ukrajnai események jutottak az eszébe, ahol nácik hajtottak végre népirtást, ártatlan embereket gyilkoltak meg, csak mert zsidók voltak.

A Herald Tribune szalagcímben hozta: a terrorakciót a Fekete Szeptember hajtotta végre, élén Ali Haszan Szalamával. Az újság részletesen beszámolt a szervezet eddigi akcióiról, és Ali Szalama életrajzát is leközölte. A cikk elszánt, tapasztalt, merész és éles eszű terroristaként jellemezte, aki egyáltalán nem fél a haláltól.

Más cikkeket is elolvasott, és egyre jobban mardosta a keserűség. Látta maga előtt a gyászba borult, bánat sújtotta Izraelt. Elképzelte a Moszad parancsnokságán feszült légkörben zajló rendkívüli értekezletet, ahol a teljes készültségről kell dönteniük.

Parancsoló szükségét érezte, hogy beszélhessen valakivel, kiönthesse a szívét, s visszatalálhasson önmagához. Szerelméhez, Hanshoz nem fordulhatott, hiszen nem fedheti fel előtte az Izraelhez fűződő kapcsolatát.

Más barátja viszont nem volt Párizsban. Tartótisztje, akin kívül egyetlen Moszad-ügynököt sem ismert a városban, a hazaköltözésével volt foglalva, mivel hamarosan lejár párizsi szolgálati ideje. Az új kolléga – David fedőnéven ismerte meg – viszont már itt tartózkodott, jóllehet még nem kellett munkába

lépnie. Zaklatottságát csak fokozta, hogy minden problémájával teljesen magára maradt. Felhívta Davidot, és találkozót kért tőle.

Amikor összefutottak, a férfi felfigyelt a lány kivörösödött szemére. Azt is tudta, miért sírt. Ő is nehezen dolgozta fel a szörnyű tragédiát.

Sylvia megmutatta a Herald Tribune cikkét Ali Szalamáról, majd így szólt:

– Feltételezem, ő most a célpontunk.

– Egyetértek – hangzott a válasz. Igaz, még semmilyen utasítást sem kapott ezzel kapcsolatban.

– Remélem, ha ebben az ügyben bármilyen akciót hajtunk végre, engem is bevonnak – tette még hozzá.

– Nagyon jól tudod Sylvia, ez nem tőlem függ. Ha egyáltalán lesz ilyen terv, előfordulhat, hogy nem itt, hanem egy arab országban hajtják végre.

– Már jártam arab országokban. Ettől egyáltalán nem ijedek meg.

David valamiféle további érven töprengett, amit a lány is elfogadna.

– Bízom benne, hogy gondolnak majd rád – mondta végül.

– Ennyivel nem érem be, David. Neked jó kapcsolataid vannak a főnökökkel. Továbbítsd a kérésemet!

Az elődjétől kapott jelentés alapján, a férfi tudta, hogy Sylvia nyughatatlan szelleme ellenére nagyon fegyelmezett, és még soha semmit sem kért.

– Nyilván meglepődtél, hogy az egyik embered követelőzik – olvasott a lány David gondolataiban. – Apám szinte minden rokonát megölték a holokauszt idején. A németek nem pusztíthattak volna el annyi zsidót, ha az áldozatok védekeznek. Jó, ha tudod, azért is mentem Izraelbe és léptem be a Moszadba, nehogy megismétlődhessen a holokauszt. Szalama zsidók haláláért felelős. Nem nyughatom, amíg el nem kapjuk. És én ebben részt akarok venni.

– Nagyon bátor vagy – szólalt meg végül David mindent megteszek, hogy megismerjék a szándékodat.

A pszichológus, aki korábban szakvéleményt adott Sylviáról, többek között így jellemezte: „Szemmel láthatóan vágyódik igazi

akciók végrehajtására. … Tudja magáról, hogy különleges, sokszínű és erős jellemű.”

12

Izrael kormánya tudta, a tizenegy sportoló müncheni kivégzésére mindenki kemé ny válaszlépést vár tőle. Úgy döntött, beveti a légierőt. Izraeli gépek bombázták a terroristák libanoni és szíriai táborait, s a támadások során nagyon sok kiképzés alatt álló férfi halt vagy sebesült meg. De ez önmagában nyilvánvalóan nem fogja vissza a terrorszervezeteket. Időközben Bejrútból olyan hírek jutottak el a Moszadhoz, hogy a Fekete Szeptember parancsnokságát kiürítették, izraeliek támadásától tartva. A terrorista vezérek többsége ille galitásba vonult. Maga Arafat megerősített védelmet kapott.

Semmilyen reális esély nem látszott arra, hogy egy azonnali rajtaütéssel kiiktathassák az arab terrorszervezetek legfőbb irányítóit. E tekintetben Izrael zsákutcába jutott. Világossá vált, csak olyan erőteljes csapással mutathatnak fel eredményt, amelyet az ellenség sohasem felejthet el. A válaszlépést nem halogathatták, jólle het ezzel aligha érhetik el a végső célt. A légierő ismét Libanont támadta, de ezúttal már településeket és raktárakat is bombáztak, nagyon sok sebesültet és halottat hagyva maga után. Az eseményről nagyon kevés újságcikk jelent meg, ám Izraelben kemény hangú bírálatok hangzottak el. Az volt az általános vélemény, hogy ezek a támadások sem érték el a kívánt eredményt.

A győzelmi mámorban ünneplő és minden korábbinál magabiztosabb Ali Haszan Szalama az izraeli választ úgy értékelte, hogy a zsidók elvesztették a fejüket. Eljött az idő – érezte a zsigereiben –, hogy most kell még több ütést mérni Izraelre, mert akkor még jobban megerősítheti népe elszántságát. Az izraeli bombázások után irodájába visszatérve felülvizsgálta korábbi terveit, és ugyanakkor újabbakat is kiötlött. Készenlétbe helyezte európai híveit, és sorozatos merényletek elkövetésével bízta meg őket.

Néhány nappal később a Fekete Szeptember egyik csoportja eltérített egy német repülőgépet. Azt követelték, a németek bocsássák szabadon a müncheni mészárlás után életben maradt

három társukat, különben az összes utast kivégzik. Engedtek a követelésüknek. A börtönből kiszabadult foglyok Libanonba távozhattak, ahol ünnepélyes külsőségek közepette fogadták őket.

Az emberek egymás taposták, csakhogy megérinthessék a három terroristát, akiket Allah küldötteinek tartottak.

A Fekete Szeptembert az újabb siker újabb célpontok kiválasztására sarkallta. Ami Shori, a londoni izraeli nagykövetség mezőgazdasági attaséja a megszokott rend szerint bontotta fel a címére érkezett a borítékokat. Az egyik, amelynek feladójaként egy akadémiai intézmény szerepelt, a kezében robbant fel, és a férfi azonnal meghalt. Zodek Ofir, a Moszad brüsszeli megbízottja a város szívében levő kávéházban várt arab informátorára, hogy pénzért cserébe adatokat kapjon az Európában működő terrorszervezetekről. Nem tudhatta, hogy akit várt, az a Fekete Szeptember embere, ráadásul kettős ügynök. Szörnyű meglepetés érte: amint az arab közelebb lépett, előkapta a pisztolyát, bele lőtt Ofirba. A súlyos sebesültet az egyik helyi kórházba szállították, ahol hónapokig küzdöttek az életéért. Végül talpra állt, és ismét munkába állhatott.

A Fekete Szeptember akciói az Izraelben és másu tt élő zsidók biztonságát egyaránt veszélyeztették. Óvintézkedéseket léptettek életbe a repülőgép-eltérítések kivédésére, valamint a zsidó intézmények elleni robbantások megakadályozására. Különösen magas fokozatú rendszabályokkal védték a zsidó iskolákat és templomokat. Izraelben és más országokban élő zsidó körökben egyaránt úgy vélekedtek, csak egy igazi ellencsapás fékezheti meg a terrorakciókat.

Ilyen körülmények között hívta össze a miniszterelnök asszony, Golda Meir az izraeli kormányt – arcát mély fájdalom barázdálta.

– A helyzet tűrhetetlen – jelentette ki, és jelentős döntésre szánta el magát: a terror elleni küzdelem kiszélesítése érdekében, a hírszerzők létszámának növelésével mind több akciót kell végrehajtani. Megígérte a Moszad igazgatójának, megkap minden szükséges anyagi eszközt a cél eléréséhez, s kifejezte a reményét, hogy a hírszerzők életét feleslegesen nem kockáztatják.

A titkosszolgálat azonnal nekilátott a terv elkészítéséhez. Célpontként azokat a személyeket jelölte meg, akiknek valamiféle közük volt a müncheni merénylethez, függetlenül attól, hogy éppen hol tartózkodtak. Az operatív egységtől azt kérték, tagjai

álljanak készenlétben, és ha parancsot kapnak, legye nek bevethetők bármelyik pillanatban.

13

Ali Szalama számára nem volt kétséges, szervezete ettől kezdve Izrael célkeresztjében áll.

– Ez igazi háború lesz – jelentette ki emberei füle hallatára, de félelemnek nyomát sem lehetett felfedezni rajta.

– Mi fogunk győzni, előbb meggyengítjük, aztán eltapossuk őket.

Bejrút nyugati lakónegyedének legjobban védett épületében Ali összehívta a Fekete Szeptember vezetőit. Tudta, nem várhatják ölbe tett kézzel az izraeli támadást. De azzal is tisztában volt, hogy egyre kevesebb akciót hajthatnak végre, mert a repülőtársaságok komoly rendszabályokat léptettek életbe a gépeltérítések miatt, s egyre szigorúbb ellenőrzéssel kell számolni a repülőtereken. Légi úton aligha lehet csoportokat bejuttatni izraeli területre, hogy a müncheni vérengzéshez hasonló, nagy vihart kavaró merényleteket hajtsanak végre. Mégis biztos volt abban, hogy nem késlekedhet. A Fekete Szeptember tevékenységét nagyra becsüli az arab világ, ám a dicsőség könnyen elenyészhet, sőt megtörténhet, hogy más szervezet arat majd babérokat, ha ő meghátrál a Moszaddal folytatott harcban.

Hosszú órákon át tárgyaltak a legkülönfélébb akciók megvalósíthatóságáról. Az egyik javaslat szerint a csoportokat hajókon juttatják el a libanoni tengerpartról az izraeli partokig. Motoros vitorlázógép is felmerült szállítóeszközként. Azt a lehetőséget is mérlegelték, hogy valamelyik izraeli nagykövettel végeznek. A legmerészebb ötlettel azonban Ali állt elő:

– Megmutatjuk nekik, a megszigorított ellenőrzések ellenére képesek vagyunk felrobbantani egy El Al-repülőgépet. Ez volt az eddigi legmerészebb terv, és felettébb kockázatosnak tűnt. Az El Al-kirendeltségeket a világ minden repülőterén megerősítették a Shabak[20] embereivel. Az izraeli állampolgárok védelmére – akár otthon, akár külföldön – hivatott szervezet vezetője olyan szoros védőháló létrehozását rendelte el, amelyen bármely utas csak az izraeliek alapos biztonsági vizsgálatán átesve juthat át.

– Egy El Al-gép felrobbantása lehetetlen – állította az egyik jelenlévő. Ali felkacagott:

– A lehetetlen szó nem szerepel a szótárunkban.

Utasítást adott, hogy haladéktalanul szerezzék be az Európából Izraelbe irányuló El Al-j áratoknak a következő háromhavi menetrendjét, valamint a repülőgépek típusát.

– Felrobbantjuk a gépet – jelentette ki magabiztosan. – Már bebizonyítottuk, a legmerészebb tervet is képesek vagyunk végrehajtani.

Zseniális ötletétől eltelve – tanárnak álcázva magát – Rómába repült, ahol titokban találkozott egyik leghűségesebb és legodaadóbb hívével, Adal Vail Zojtarral, a Fekete Szeptember olaszországi megbízottjával. Ali nagyra tartotta az éles eszű férfit – a jó nevű, művelt család sarja tizennégy évvel ezelőtt vándorolt ki a szüleivel Schemből Rómába. Apja történelmi tárgyú könyveket írt, és francia filozófusok munkáit fordította arabra. A harmincnyolc éves Adal is hasonló módon kereste kenyerét: ő cikkeket és könyveket tett át arab nyelvre. A római líbiai nagykövetségen alkalmazták tolmácsként csekély fizetség ellenében. Ezenkívül, kü lönböző elméleti témákban tartott előadásokat. Zene- és művészetkedvelő hírében állt. A szerény, nőtlen férfi remetének is beillett volna. Meggyőződéses vegetáriánusként élt, s megrögzött fösvényként kuporgatta kis pénzecskéjét.

Ali elmagyarázta Adalnak a tervét, és hat óra múlva már repült is vissza Bejrútba. Amikor a gépe landolt, nagy sóhaj szakadt ki be lőle: mégis csak biztonságosabb hazai földön.

Adal Zojtar nagyon komolyan vette a kapott feladatot. Ismerősei közül Rómában tanuló két arab diákot vont be, akik bármire hajlandók voltak a Fekete Szeptember érdekében. Meglepő feladattal bízta meg őket: kere ssenek két csacska európai lányt, és hódítsák meg a szívüket. Szabad kezet adott nekik a lányok kiválasztásában. A fiúk rögvest munkához láttak. Olyan mértékben kellett elnyerniük a lányok bizalmát, hogy azok felüljenek az El A l járatára – mit se tudva a poggyászukban magukkal vitt pokolgépről, amely számos izraeli utas életét oltja majd ki.

Rómában tombolt a nyár. A közeli Sperlonga parton süttették magukat feketére az ott üdülő idősebb és fiatalabb napimádók. A két arab fiú hosszú ideig sétált a parton, a míg rálelt a homokban

sütkérező két fiatal lányra. Egyik sem volt különösen szép, inkább afféle töltött galamboknak látszottak, és könnyű zsákmánynak ígérkeztek. A fiúk közelebb mentek hozzájuk, s felajánlották nekik a kezükben tartott hideg italokat. Az ifjú hölgyek kapva kaptak az üdítőn. Beszélgetés közben kiderült, hogy a két angol diáklány a szünidejét tölti Olaszországban. Az arab fiúk gazdag, rammallahi arab családok sarja iként és római egyetemi hallgatóként mutatkoztak be.

Este együtt tértek be egy zajos étterembe, a vasútállomás mellett. Végül a fiúk lakásában kötöttek ki. Forró románc alakult ki a párok között – legalábbis a lányok így érezték, mivel a hevesen udvarló fiúk elhalmozták őket ajándékokkal, virággal és szerelmes szavakkal. Sülve-főve együtt töltötték a nappalokat és az éjszakákat. Így aztán az ajánlatot is örömmel fogadták: utazzanak együtt Rammallahba, hogy bemutathassák őket a szülőknek. A fiúk négy jegyet vettek a Rómából az izraeli Ben Gurion repülőtérre induló El Al-járatra. Még azt is eltervezték, hogy együtt járják végig Izraelt. De két nappal az indulás előtt, a két arab fiú közölte, előre nem látható okok miatt még néhány napig Rómában kell maradniuk. Arra kérték a lányokat, repüljenek el nélkülük, költözzenek be a fiúk által lefoglalt tel-avivi szállodai szobába, sétálgassanak a városban, s várják meg őket. A lányok nem ellenkeztek, sőt készségesen magukkal vitték azt a magnetofont is, amelyet az egyik fiú a Rammallahban élő testvérének szánt.

– Majd érte megy a szállodába – mondták a lányoknak, akikben fel sem merült, hogy a magnetofonban pokolgép rejtőzik, amelynek az időzítőjét Adal Zojtar úgy állította be, hogy a repülési magasság elérésekor robbanjon fel.

A bőrönd, benne a magnetofonnal, simán átment a római repülőtér a biztonsági ellenőrzésén, és a többi poggyásszal együtt bekerült a repülőgép csomagterébe. Ebédidőben a stewardess meleg étellel kínálta az utasokat. Az egymás mellett ülő két angol lány lelkesen méltatta a két lovag erényeit.

Ali Szalama és Adal Zojtar mindent kitervelt, egy dolgot kivéve. Nem tudták, hogy okulva a korábbi terrorakciókból, Izraelben a repülőgépek csomagterét páncéllemezekkel erősítették meg, és ezzel egyben erős védőfalla l óvták az utasteret. A pokolgép a szándéknak megfelelően robbant fel, csakhogy nem okozott különösebb kárt. Az utasok hallottak ugyan valami furcsa durranást, de napirendre tértek felette. A pilóták viszont nyomban tudták, mi történt. Vörös fény villogott a műszerfalon, jelezve,

hogy robbanás történt a csomagtérben. A műszerek azt is mutatták, a gép nem sérült meg – az utasok sem kerültek veszélybe, s így zavartalanul, a szokásos módon érhette el az izraeli repülőteret.

Senki nem hagyhatta el a fedélzetet, amíg a biztonságiak be nem fejezték a csomagtér átvizsgálását. Miután megtalálták a szétroncsolódott magnetofont, valamint a pokolgép darabjait, a két angol lányt letartóztatták, és megindult a nyomozás. A lányok csak akkor értették meg, hogy egy fondorlatos terv áldozatai lettek.

Az olasz rendőrséget értesítették a vizsgálat eredményéről, miszerint a pokolgép a római repülőtéren került a csomagtérbe. Haladéktalanul hajtóvadászatot indítottak Rómában a Fatah emberei után. Letartóztatták többek között Adal Zojtart is, akinek a fivérét nemrég utasították ki Németországból azzal a váddal, hogy kapcsolatot tart fenn a Fekete Szeptemberrel. Zojtar kihallgatása hosszú ideig elhúzódott, de mivel semmilyen bizonyítékot sem találtak arra, hogy köze lett volna a robbantási kísérlethez, szabadon engedték. Az arab diákok, a lányok elcsábítói, akik révén a robbanószerkezet eljutott az El A l gépére, nyom nélkül felszívódtak.

Adal nem túl rózsás hangulatban tért vissza munkahelyére, a líbiai nagykö vetségre. Igaz, nem volt ellene bizonyíték, és attól sem tartott, hogy bárki benyújtaná a számlát. Amikor hazaért a Piazza Navarrára, a házmester rámosolygott – kezdett megnyugodni. Nem, távollétében senki sem kereste. Még postája sem érkezett. Bement a lakásába, befejezett egy cikket, aztán nyugovóra tért.

14

Sylvia a párizsi Olympia színház színfalai mögött várakozott. Yves Montand-ról kellett fotókat készítenie: az énekes sminkel az esti fellépéshez, beszélget a karmesterrel, autogramokat oszt az öltöző elé besurrant rajongó knak. Kedvére való munka volt. Szeretett híres emberek között forgolódni, s fotósként gyakran fordulhatott meg az elit világában. Egyébként szívesen teljesítette a fotóügynökségtől kapott megbízásokat. A kötetlen munkaidőt – nem csak ő, hanem az operatív egység parancsnoksága is –

kedvezőnek tartotta, mert jutott ideje operatív fela datok végzésére.

Amikor befejezte Yves Montand fotózását, taxival sietett a Dalmas fotóügynökség laborjába előhívni a filmet, hogy a kinagyított képek eljuthassanak a legnagyobb francia lapokhoz és a világ más újságszerkesztőségeibe. Jóval éjfél után ért haza.

Még a kávéja sem készült el, amikor megszólalt a telefon. David jelentkezett.

– Rossz hírem van. A testvéred balesetet szenvedett – hangzott a kódolt szöveg. – Súlyos az állapota. Ne mozdulj Párizsból, a következő órákban bármi történhet.

– Ennyire komoly a helyzet? – kérdezte Sylvia.

– Igen, Patricia. Talán már holnap utaznod kell, hogy meglátogathasd. Letette a kagylót, és érezte, mennyire felgyorsult a szívverése. A hívásnak az volt a valódi üzenete, hogy az operatív egység valamilyen fontos feladat tal akarja megbízni, ezért a közeljövőben ne vállaljon semmilyen munkát a fotó - ügynökségtől. David utolsó mondata pedig azt jelentette, a férfi hamarosan tudatja vele, mi a teendője. Csak egyetlen dologra tudott gondolni: az ügy kapcsolatban lehet a Fekete Szeptemberrel.

Ugyanolyan izgalom kerítette hatalmába, mint amikor a terrorista likvidálására küldték az arab országba. Most sem tudta lehunyni a szemét egész éjszaka. Az új feladat egyszerre tette kíváncsivá és izgatottá. Nem volt nehéz elképzelnie, hogy a célpont egy magas rangú terrorista lesz, de vajon kicsoda? És hol kell végrehajtani az akciót? Vajon megint ellenséges országba küldik? Vagy európaiba?

A Moszad operatív egysége mind ellenséges, mind baráti országokban hajtott már végre akciókat terroristák ellen. A pontos tervezéshez és alapos helyzetértékeléshez információkat gyűjtöttek, az adatokat elemezték, és végül le vonták a következtetést. Speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek jelö lték meg a támadás legoptimálisabb és legbiztosabb módját, valamint a helyszínre vezető és a visszavonulási útvonalakat. A kudarc lehetőségével is számoltak, ezért megszabták, mit kell tenni letartóztatás vagy diplomáciai bonyodalom esetén.

Sylvia Rafael küldetését is pontosan így készítették elő.

Másnap a kora reggeli találkozón Sylvia megkapta Davidtól a részletes eligazítást. Sürgősen csatlakozzon Rómában ahhoz a csoporthoz, amely Adal Zojtar felkutatását kapta feladatként. Ismertette a férfi eddigi életútját, beleértve a tanulmányait és a foglalkozását, majd átnyújtotta a fényképét. Sylvia hosszan tanulmányozta a fotót: Zojtar egy pa don ült és olvasott, amikor lencsevégre kapták.

A Párizsból induló vonat hálókocsijában a lány egyáltalán nem érezte fáradtnak magát. Az ablakon át a sötétségbe bámult. Szeretettel gondolt Hansra és legutóbbi találkozásukra. A férfi készítette a vacsorát, és finom bort ittak. Tartott attól, ha beszél a közeli római utazásról, Hans kérdéseire nem válaszolhatna. Így csak annyit mondott, hogy másnap nem ér rá. Mindössze ennyit. Ugyanakkor tudta, távolléte alatt nem léphet kapcsolatba a férfival. Vajon mit mondjon neki, ha számon kéri titokzatos eltűnését?

Mivel nem sikerült elaludnia, a vonat folyosóján sétált fel s alá. Az egyik fülkében alvó fiatal párt vett észre. A lány a fiú vállára hajtotta a fejét, ajkán alig észrevehető mosoly játszadozott. Ennek a lánynak nincs titka a világ előtt. Nem úgy, mint nekem, gondolta Sylvia.

Az asszonyt a római központi pályaudvar peronján várta az operatív egység megbízottja – ő már egy nappal korábba n megérkezett. Apró csillagos kék nyakkendőjéről ismerte fel. Sietősen kezet ráztak, és a férfi az Avistól bérelt autóval vitte el a szállodájába. Útközben egyeztették a fedőtörténeteiket, aztán a férfi átadott Sylviának egy szürke női táskát, amelybe fényképezőgép volt beépítve – segítségével titokban lehetett fotózni. A lány jól ismerte a módszert.

Biztonság kedvéért a szállodától távolabb állították le a kocsit. A Patricia Roxburgh néven foglalt szobában Sylvia letette útipoggyászát, majd visszatért az utcán várakozó társához. Beültek az autóba, és elindultak. Útközben a férfi rámutatott egy épületre.

– Ez a líbiai nagykövetség – mondta.

Ugyanezen a napon, Bejrútban, Ali Haszan Szalama üzenetet kapott Adal Zojtartól.

– Kihallgatott a rendőrség, de elengedtek – üzente Zojtar. – Készen állok a következő akcióra.

Alinak lett volna számos ötlete római embere számára, de nem tartott célszerűnek egy újabb megbízást. Attól tartott – jóllehet, bizonyíték hiányában kiengedték – az olasz rendőrség a nyomában van, és ami még veszélyesebb, alighanem a Moszad is beszállt az ügybe. A választávirata csak néhány szót tartalmazott:

– Apa új lakást keres.

Vagyis Zojtar azonnal tűnjön el a lakásából, keressen új lakóhelyet, és ne legyen szem előtt.

Sylvia fogta a táskát, vett néhány péksüteményt, és leült egy padra a parkban, ahonnan rálátott a nagykövetség bejáratára. Társa tőle nem messze telepedett le.

A lány – a körülötte üldögélőkhöz hasonlóan – morzsákat szórt a galamboknak, miközben az emberére várakozott. Délután végre megjelent : néhány könyvvel a kezében lépett ki az épületből. Sylvia felvételeket készített a táskájába rejtett fényképezőgéppel, majd a férfi nyomába eredt. Zojtar buszra szállt, némi időt a könyvkiadójában töltött, ennivalót vásárolt, s végül meglátogatta a szeretőjét. A nő lakásától nem messze a két hírszerző az autóban ült – szerelmespárnak tűntek. Időközben megérkezett Ali távirata, de mivel a postás nem találta otthon a címzettet, értesítést hagyott az ajtaján, és ment tovább.

Amikor később Zojtar távozott szeretőjétől, Sylvia és társa követte. A férfi busszal tartott hazafelé. A háza melletti megállónál szállt le, s komótos léptekkel közeledett a lakásához. 22. 30 volt a pontos idő. Az operatív egység két jól képzett lövésze a szomszédos épületnél figyelt az Avis-autóra. Amikor a lámpája felgyulladt, és a reflektora kétszer villant, indulhattak – ez volt a jelzés az akció végrehajtására.

Adal Zojtar kivette a zsebéből lakáskulcsát, megnyomta a lift gombját, de már nem volt módja beszállni. A két harcos a hangtompítós 0.22-es Berettákkal célba vette, tizenkét lövéssel végzett vele, majd eltűntek a helyszínről.

Elsőként Zojtaron állt bosszút Izrael a müncheni mészárlás miatt. De már a többiek is az izraeli titkosszolgálat célkeresztjében voltak.

15

Az operatív egység bármely harcosának tudnia kellett rezzenéstelenül hazudni, ragaszkodni a fedőtörténetéhez és a felvett személyazonosságához. Ugyanakkor feltétlen igazmondással tartozott a parancsnokának.

Sylvia számára ez olykor megoldhatatlan feladatnak tűnt. Az eszével felfogta, hogy a hazudozás élete része lett – kiképzői alaposan megtanították, miként kell hidegvérűen eltitkolni az igazságot. Ugyanakkor kétségek gyötörték: van-e joga becsapni azt, akit szeretett, aki a legközelebb állt hozzá. Ezt – akárcsak társai – erkölcsi dilemmának érezte. Kinek hazudjon, és kinek mondjon igazat? Hazudhatunk-e annak, akit szeretünk? Beérhetjük-e féligazságokkal? A szíve azt diktálta, hogy mondjon el mindent, az eszével pedig tudta, nem teheti.

Rómából visszatérve, azonnal Hans lakására ment, és bekopogott. Napok óta nem találkoztak. A férfi azonnal azt a kérdést tette fel, amelytől Sylvia tartott.

– Hol voltál?

– Dolgoztam – válaszolta halkan, s ez nem volt hazugság.

– És nem tudtál felhívni?

– Nem voltam telefonközeibe n – hangzott a gyors válasz, s ez sem állt távol az igazságtól.

Hans az arcát fürkészte. Sylvia úgy érezte, mintha kihallgatnák.

– Nagyon titokzatos vagy, Patricia. Szinte semmit sem tudok rólad.

– Pedig nincsenek olyan nagy titkaim.

Ez bizony hazugság volt a javából. Valódi személyazonosságát, valódi élettörténetét titokként kellett őriznie.

Hans meghívta vacsorázni. Beszélgetés közben Sylvia megkérdezte tőle:

– Mit csináltál, amíg nem voltam veled?

– Vívódtam, sétáltam, és borozgattam.

– Kerestél munkát?

– Próbáltam, de nem találtam.

A lány egész este rosszul érezte magát, mert tudta, másnap sem vallhatja be szerelmének az igazságot.

Amikor visszatértek Hans lakásába, végre kimondta:

– Sajnálom, Hans. Nemsokára ismét el kell utaznom munkaügyben, és néhány napig akkor is távol leszek tőled.

Hans meglepődött.

– És hová akarsz megint eltűnni?

– Dalmas adott munkát.

– És hová kell menned?

– Ez titok.

A férfi zavartan felnevetett.

– Nem is tudtam, hogy a cégednek titkos ügyletei is vannak.

– Megkértek, senkinek se beszéljek róla.

– Furcsa… Nem igazán értem a dolgot.

– Ne törődj vele, Hans. Nem érdemes több szót fecsérelni rá.

Sylvia kellemetlenül érezte magát a férfi társaságában, akinek hazudni volt kénytelen. Elköszönt tőle, és barangolni indult. Kellemes nyáré jszaka volt Párizsban: turisták sokasága fényképezett a Diadalívnél, a Champs-Elysées-n zsúfolásig megteltek a kávéházak teraszai. Vidám arcokat látott maga körül, elragadtatott kiáltásokat hallott a városban először járó emberektől. Ő viszont elszorult szívvel sétált, nyugtalanító gondolatok gyötörték. Hans járt a fejében.

Ha szerelme hamarosan nem talál munkát, akkor máshol, tőle távol próbál majd szerencsét. A fizikai messzeség és a saját helyzete – ki tudja, hányszor kap még olyan megbízást, hogy azonna l indulnia kell? – megrendítheti a kapcsolatukat, sőt talán véget is vethet neki. Igaz, felmondhatna az operatív egységnél, hogy Hans mellett maradhasson. Ez a lehetőség most merült fel benne először, ugyanakkor tudta, erről most szó sem lehet. Az izraeli hírszerzés valamiért Európára koncentrál, s ebben neki fontos részt kell vállalnia. Képességei alkalmassá tették, már kellő tapasztalattal rendelkezett, főnökei pedig nagyra értékelték a munkáját. Tőlük kapta legszebb éveit, ők segítettek abban, hogy megva lósíthassa önmagát, a vágyait és az álmait is. Nem lenne tisztességes cserbenhagyni őket. És egyáltalán, mihez kezdhetne, ha felmondana. Bármit választana, eltörpülne ahhoz képest, amit jelenleg Moszad-hírszerzőként vállal. Bármit csinálna, kevésbé elégíte né ki az ambícióit. De talán a felmondásnak is lenne pozitív hozadéka. Vagy mégsem? Együtt élhetne Hansszal, és gyerekeik

születethetnének. Szeretné, ha Hans lenne a gyerekei apja. És most képes lesz erről lemondani?

Elgondolkozva üldögélt a kovácsoltvas padon a vastag törzsű fa alatt, amelynek az ágai hosszú hajfürtökként lógtak alá. Hazaérve, a késői óra elle nére megragadta a telefont, és felhívta összekötőjét.

– Találkoznunk kell – mondta.

Másnap reggelre beszélték meg a találkát.

– Mi történt? – kérdezte ijedten David.

Sylvia elmondta, miről beszélgettek Hansszal tegnap este.

– Mit érzel iránta? – kérdezte David. – Komoly, ami köztetek van?

– Nagyon komoly. Szeretjük egymást. Nem akarom elveszíteni, de a Moszadot sem. Nagyon fontos számomra ez a kapcsolat, de a munkámat is szeretem. Nem tehetem meg, hogy tovább hazudjak neki. Mi a véleményed, nem vonhatnánk be őt is az operatív egység munkájába?

– Fogalmam sincs, mit mondjak – mondta David megdöbbenve. – Beszélek a parancsnokokkal.

A parancsnokságon elképedve fogadták Sylvia ötletét: effajta problémába még soha nem ütköztek. Ráadásul, okulva a „balul végződött" kísérletből, amelyet zsidó fiatalok hajtottak végre Egyiptomban 1954-ben, határozatot hoztak, hogy az egységnél elsősorban zsidók szolgálhatnak, a cs aládtagokat és házastársakat pedig eleve kizárták. Ugyanakkor Sylvia munkáját megbecsülték, és jelenleg nagyobb szükség volt rá, mint valaha, mivel fokozni akarták az arab terroristavezetők elleni hajtóvadászatot. Az eredmények önmagukért beszéltek, és folyt a további, még jelentősebb akcióik előkészítése. Számításba vették, ha Hans rájön szerelme hazudozásaira, szakíthat a lánnyal, ami viszont annyira rosszul érintené Sylviát, hogy válságba jutna, s lehetetlen kiszámítani, miként tenné túl magát a lelki krízisen – ha egyáltalán képes lenne erre. Nem volt könnyű a döntés.

Hans Roch beszervezésének az ötletét fontolóra vették. A férfit – a tudta nélkül – korábban alapos biztonsági vizs gálatnak vetették alá, s a múltját tisztának találták. A titkosszolgálat, s elsősorban az operatív egység vezetői végül arra az elhatározásra jutottak, hogy érdemes még szorosabbá tenni Sylvia és Hans kapcsolatát. Ha

ugyanis a férfi szembesül az igazsággal, a lány folytathatná a munkáját, ugyanakkor nagy lelki tehertől szabadulna meg.

16

Amikor David közölte Sylviával az elvi hozzájárulást az igazság felfedéséhez, a lánynak kikerekedett a szeme. Néhány percig megszólalni sem tudott, mivel nem akart hinni a fülének.

– El se tudod képzelni, mennyire boldog vagyok – mondta végül. – Tisztában vagyok vele, hogy ez nem volt könnyű döntés, hiszen pontosan tudom, milyen veszélyeket rejt magában. Ezért végtelenül hálás vagyok, és nagyra értékelem, amit tettetek. Sohasem fogom elfelejteni.

– Meg akartuk mutatni, mennyire fontos vagy a számunkra. Sylvia majdnem elsírta magát.

– Ez volt a legszebb gesztus, amit életemben kaptam – suttogta.

David felkészítette a lányt, miként közölje Hansszal az igazságot.

– Ne említsd a Moszadot. Csak annyit mondj neki, kapcsolatban állsz egy céggel, amely információkat gyűjt különböző témákban. A társaságnak köze van Izraelhez, és európai képviselőket keres. Hansnak is kínálnának munkát.

Ha átesik a sorozatos alkalmassági vizsgálatokon, sikeresen túljut a vizsgákon, akkor közöljük vele, hogy nálunk dolgozhat. És akkor tudhatja meg, hogy te is az izraeli titkosszolgálat tagja vagy. De számolj azzal – könnyen előfordulhat –, nem egy helyen dolgoztok majd.

– Nem baj.

Sylvia még aznap beszélt Hansszal, és elmondta, milyen munkát ajánlottak a számára. A férfi érdeklődéssel hallgatta, és további részleteket szeretett volna megtudni a cég tulajdonosairól és a munka jellegéről. Sylvia azt válaszolta, ezekre a kérdésekre nem tud válaszolni. Bízott benne, ez volt az utolsó kényszerű hazugság.

Hans találkozott az egység képviselőivel Párizsban, akik izraeli látogatásra hívták meg. Elmagyarázták neki, hogy bizalmas munkakörről van szó, és ezért álnéven kell utaznia. Kapott izraeli útlevelet egy kitalált névvel. A párizsi Orly repülőtéren az izraeli

biztonsági emberek parancsot kaptak, hogy ellenőrzés nélkül engedjék felszállni az Izraelbe tartó gépre.

Az izraeli repülőtéren egy ismeretlen férfi várta, és elvitte a Bloch utcai kis lakásba. Este, a közös vacsora után körbeautóztak Tel-Avivban és Jaffában. Hans magába szívta a látványt. Különösen az emberek érdekelték, s megpróbálta megérteni, miért ejti rabul oly sok ember szívét ez az ország.

Másnap kezdődtek a beszélgetések egy kis irodában, a város szívében. A szobában két férfi tartózkodott az operatív egységtől, mellettük egy pszichológus foglalt helyet. Kezet ráztak Hansszal, és közölték vele, az interjúk több napig tartanak, s csak az eredmény birtokában tárgyalhatnak majd az alkalmazása feltételeiről. A vizsgálódás ideje alatt Hanst körbevitték Jeruzsálemben, és ellátogattak a Golán-fennsíkra.

Három napon keresztül tartott a szinte véget nem érő interjúk sora, amelyek segítségével eldönthető, alkalmas-e Hans a későbbi munkára. Angolul érdeklődtek a gyerekkoráról, a szüleivel való kapcsolatáról. Kérték, oldjon meg bonyolult feladatokat. Számos kérdéssel próbálták kitapogatni, mennyire magabiztos, hogyan viselkedik nagy nyomás alatt, milyen benyomást tud kelteni, miként állja meg a helyét ismeretlen emberek között. Ugyanakkor Sylviához fűződő kapcsolatáról is többször faggatták.

A beszélgetések közben Hans egy alkalommal mosolyogva jegyezte meg:

– Amióta munkát keresek, már több állásinterjún vettem részt, de még sohasem kínoztak meg ennyire. Nem gondolják, hogy ez túlzás?

– Mi így dolgozunk – hangzott a válasz. – Éppen ezért mé g egyszer sem tévedtünk, ha valaki mellett döntöttünk.

A vizsgálódás befejeztével a csoport összegezte az eredményt, s többségük Hans mellett érvelt. Végül azt a döntést hozták, hogy a férfi az operatív egység tagja lehet, s kiképzés után egy arab ország ikötőjében helyezik el új személyazonossággal – így nem kelthet gyanút, és módja lesz elvégezni a rábízott feladatokat.

Visszaküldték Párizsba, ahol több kiképzési feladatot hajtott végre. Ezután közölték vele, hogy alkalmasnak találták, és felveszik az eg ységbe. Hans csak ekkor értette meg, valójában mely

szervezet ajánlott neki munkát. Végül azt is megtudhatta, hogy Sylvia szintén ennek a szervezetnek a tagja.

Elmosolyodott.

– Gyanús voltál nekem – mondta de nem volt semmilyen bizonyítékom.

A Moszad úgy döntött, hogy Hanst egy ellenséges országba küldik egy európai export-import cég alkalmazottjaként – fedőfoglalkozása lehetővé teszi a számára, hogy adatokat gyűjtsön katonai mozdulatokról, biztonsági eszközökről és terrorszervezetek akcióiról.

Amikor újra találkozott Sylviával Párizsban, elújságolta, hogy megkapta az állást. A lány persze nem tudhatta, hová helyezték szerelmét, még azt sem, milyen távol kerülnek egymástól. Az ideális egy európai megbízatás lett volna, de Sylvia számára világos volt, a Mosza d érdekei felülírják személyes vágyaikat. És ez volt a kisebbik rossz. Szinte minden áldott nap találkoztak, mintha közös emlékeket gyűjtögettek volna. Kéz a kézben sétáltak a városban, éttermekben étkeztek, kiállításokra jártak, és apró ajándékokkal lepték meg egymást.

17

A szabályok szerint a hírszerző magánélete nem befolyásolhatja a munkáját. A valóság azonban soha nem fekete-fehér: időnként hirtelen kell váltania, s nyomasztó különbség lehet normális élete és a küldetés időszakában a megszokottól alapvetően eltérő életforma között. Csak a valóban erősek képesek megbirkózni ilyen ellentmondásos helyzettel. Nem könnyű a házastársra vagy a családra figyelni, amikor a hírszerzőnek teljes erejével valahol másutt, a küldetésére kell összpontosítania. A félele m, hogy meg' halhat, elfoghatják vagy elrabolhatják, súlyos, fenyegető árnyékként kíséri a hozzátartozók életét, akiknek ráadásul többnyire fogalmuk sincs arról, hogy a szívüknek kedves hol tartózkodik, és éppen mit csinál. Számos házasság éppen azért bomlik fel, mert a házastárs ezt a terhet nem képes elviselni.

Sylvia és Hans utolsó találkozását az érzelmek uralták. A férfi egy csokor virággal jelent meg szerelménél, és az egész éjszakát együtt töltötték. Nehéz volt a reggel, halogatni próbálták az elválást. Sylvia reggelit készített, Hans pedig így hálálta meg:

– Ha mindez véget ér, és újra együtt lehetünk, én készítem a reggelit.

A lány elkísérte a férfit a metrómegállóig, és hosszan csókolóztak a peronhoz vezető lépcsőn.

Sylvia először abban reménykedett, hogy valamilyen módon kapcsolatban maradhatnak, de másnapra kijózanodott: nem telefonálhatnak, és nem írhatnak egymásnak. Hónapok teltek el, s közben egyikük sem tudott semmit a másikról.

Sylvia végtelenül csalódott volt. Egyedül érezte magát, mintha légüres térbe került volna, amely ellen semmit sem tehetett. Rájött, zsákutcába jutott, és nemigen látott kiutat. Voltak napok, amikor szörnyen vágyódott a férfi után, máskor viszont eszébe sem jutott szerelmese. Ahogy telt-múlt az idő, bekövetkezett, ami egyébként ilyen körülmények között várható volt. Hanst az kötötte le, hogy hozzászokjon az új környezethez, s eredményesen tudjon dolgozni. Az asszony fokozatosan elhidegült tőle, belevetette magát a munkába, az időnként kapott megbízásokba. Tisztában volt azzal, hogy esetleg hosszú ideig nem találkozhatnak, és kétséges, megmarad-e valami a régi érzelmekből.

A Moszadot nem hibáztathatta. Hiszen munkát adtak a szerelmének, mégpedig olyat, ami neki is kedvére való volt. Felettesei meg voltak róla győződve, hogy mindkettőjükkel jót tettek, ráadásul még inkább lekötelezték a lányt. De Hans emléke gyorsan halványulni kezdett az emlékezetében. Mind kevesebbet gondolt rá.

Egy nap a tartótisztje arról számolt be, hogy Hans új feladatot kap, valószínűleg áthelyezik egy másik távoli országba. Sylvia nyugodtan fogadta a hírt, és csak olyan részletek után érdeklődött, amelyekről tudhatott.

– Hová tűnt a nagy szerelem? – kérdezte David mosolyogva.

– Úgy látszik, elillant.

– És sajnálod?

– Azt sajnálom, hogy talán elpasszoltam a családalapítás lehetőségét.

– Ne is törődj vele. Biztos vagyok benne, rátalálsz a nagy őre.

– Elfelejted, majdnem negyvenéves vagyok. Sokkal nagyobb az esélyem arra, hogy szerető férj nélkül fejezzem be az életemet.

Alaposan tévedett.

18

– Emlékszel erre az emberre? – kérdezte David, és Sylvia elé tett egy nagyjából ötvenéves férfit ábrázoló fényképet.

Az arc ismerősnek tűnt, de nem tudta felidézni, hol látta a férfit.

– Ott volt a Ritz Szállóban a kiállításodon – frissítette fel David az asszony emlékezetét.

Most már beugrott. A Mahmud Hamsaritól kapott névjegyet annak idején átadta az operatív csoportnak, az arab kiállítás látogatóktól kapott többi névjeggyel együtt.

– Mi van vele? – kérdezte Sylvia.

– Ő a Fekete Szeptember egyik legjelentékenyebb személyisége Európában. Hivatalosan történelmet tanít, de egyúttal a Fatah párizsi megbízottja. Valójában állandó kapcsolatot tart fenn Ali Szalamával, ő szervezi a fegyverek és a lőszerek átadását a Fekete Szeptember európai tagjainak, ő irányítja a robbantásos merényleteket. Kiderült, közreműködött 1970 februárjában a Zürichből Tel-Avivba tartó Swissair-gép felrobbantásában – ez az akció negyvenhét utas és a személyzet életébe került.

Valószínűleg benne volt a keze abban a merényletkísérletben is, amikor Ben Gurion miniszterelnök életét 1969 májusában, koppenhágai látogatása során megpróbálták kioltani. És ezen felül, azt is tudjuk, a párizsi lakásán hatalmas fegyverkészletet halmozott fel.

– Van egy sejtésem: ő a következő, akivel le kell számolnunk.

– Pontosan.

– És mi lesz az én feladatom?

– Abban bízunk, Hamsari emlékszik még rád. Ha nem, akkor emlékeztesd arra, hogy újságíró vagy. Kérj tőle interjút! Mindössze azt szeretnénk, ha a lakásán kívül találkoznátok, és legalább két óra hosszat lefoglalnád.

– Nős?

– Igen. A felesége francia, Marié Claude-nak hívják, és van egy lányuk. Az asszony minden reggel munkába megy, a lánya pedig

iskolába, így a délelőtti órákban üres a lakás, és ez éppen kapóra jön a számunkra.

– Ha megkérdezné, melyik újságnak dolgozom, mit mondjak neki?

– Mondd azt, hogy a Dalmas ügynökségnek dolgozol, amely újságcikkek terjesztésével is foglalkozik, és az általad készített riportot sok újságnak adja el jó pénzért.

David átadta Sylviának a Jeune Afrique című hetilap egy évvel korábbi pé ldányát, amelyben az újság főszerkesztője, Basir Ben Jahmed készített interjút Hamsarival. Sylvia már tudott annyira franciául, hogy megértse a cikket. A riportalany az Izraelben élő palesztinok jogairól beszélt, bírálta az izraeli kormánynak az arabokkal kapcsolatos intézkedéseit, kifejtette azt az álláspontját, miszerint, ha az arab világ egységesen összefogna a zsidó állam ellen, már régen létrejöhetett volna az önálló Palesztina. Tagadta, hogy bármilyen kapcsolata lenne terrorszervezetekkel.

– Rendben van. Mikor kell találkoznom vele? – kérdezte Sylvia.

– Még ma hívd fel. Holnapra vagy holnaputánra beszélj meg egy délelőtti időpontot, aztán szólj nekem, miben állapodtatok meg.

– Minden világos.

Mély férfihang szólalt meg a telefonban, és Sylvia bemutatkozott. Hamsari emlékezett rá.

– Most mivel foglalkozik? – kérdezte. – Újabb kiállításra készül?

– Természetesen.

– És mi lesz a témája?

– Leginkább portrék. Jordániában jártam, ahol sokféle érdekes embert örökítettem meg.

– Örülnék, ha meghívna a megnyitóra.

– Nem felejtkezem el magáról.

Sylvia a férfi egészsége és munkája felől érdeklődött.

– Jól vagyok – válaszolta rengeteget adok elő, írok…

Eljött az ajánlattétel ideje.

– Szívesen készítenék magával egy interjút.

– Miről?

– A tudományos munkájáról és a politikai álláspontjáról.

– Már adtam interjút a jeune Afrique-nak.

Sylvia felkészült erre a válaszra.

– Már egy év telt el azóta, uram – mondta Sylvia – , közben sokat változott a világ, beleértve az arab országokat is. Az ön véleménye sokaknak fontos.

– Úgy gondolja?

– Feltétlenül.

Másnapra beszélték meg a találkozót, 1972. december 8-ra. A megjelölt kávéház a Rue Elisa 175-ben volt, annak a háznak a földszintjén, ahol Ham-sari lakott.

– Holnap tíz órakor találkozom vele – közölte Sylvia Daviddal.

– Rendben – hangzott a válasz.

Hamsari pontosan érkezett. Amikor belépett a kávéházba, óvatosan körülnézett. A korai órán csak néhány ember lézengett a helyiségben, és szemmel láthatóan egyik sem keltette fel a gyanúját. Még az az idős férfi sem, aki a Le Monde olvasásába mélyedt. Pedig ő az operatív egység embere volt, és Sylvia biztonságára vigyázott.

Az arab egyenesen odament az asztalhoz, ahol Sylvia várt rá, és francia közvetlenséggel jobbról-balról megpuszilta az asszonyt.

– Csodálatosan néz ki – bókolt lovagiasan. – Hogy csinálja?

Mindketten kávét rendeltek, és nekifogtak az interjúnak. Sylvia a vélemé nyét kérte az arab világban történt fejleményekről, a terrorszervezeteknek az arab államokra és a világ más térségeire gyakorolt hatásáról, a munkájáról és a családjáról. Hamsari rutinosan fogalmazott, rövid és pontos mondatokban. Elítélte azokat az arab vezetőket, akik nem támogatják a palesztinokat, amikor olyan nagy bajban vannak, és kiemelten fontosnak tartotta a menekültek kérdését. Kijelentette, addig folytatódik a harc Izrael ellen, amíg a palesztinok el nem érik a céljaikat.

A legtöbb dolog, amit mondott, előre várható volt, de Sylvia tovább érdeklődött. Húznia kellett az időt. Egyfolytában kérdésekkel bombázta a férfit, hogy – amint kérték tőle – legalább két óra hosszat lefoglalja. Interjúalanya összes válaszát pedánsan feljegyezte a jegyzetfüzetébe, lefényképezte a férfit, és megígérte, minden olyan újságból küld egy példányt, amelyben megjelenik a vele készített beszélgetés. Amikor elváltak, már 12.15 volt.

– Próbálja szó szerint megírni, amit mondtam – hangzott az utolsó kérés. Sylvia gyors léptekkel távolodott a kávéháztól a kis utcácskában. A szürke égbolt alatt a járókelők ügyet sem vetettek rá. Elégedetten gondolt arra, hogy sikerült távol tartania a mit sem sejtő férfit a lakásától. Bár tudta, mi vár Hamsarira, ez egyáltalán nem zavarta: bűnöző volt, és megbocsáthatatlan dolgokat vitt véghez. Megérdemelte a büntetést.

Amikor megbizonyosodott, hogy senki sem követi, leállított egy taxit, és a Dalmas ügynökségre vitette magát. Mohamed Hamsari felment a lakásába.

Amikor felemelte a telefonkagylót, működésbe lépett a gyújtószerkezet, és felrobbant a kávéházi tartózkodása alatt elhelyezett pokolgép. A terrorista súlyosan megsérült, és nemsokára meghalt a kórházban.

19

Sylvia idegeit a nehéz és veszélyes munka kikezdte. Szüntelenül arra kellett figyelnie, betartja-e a szükséges elővigyázatossági rendszabályokat, és az állandó egyedüllét egyre jobban megviselte. Erezte, csökken a tűrőképessége, és mind kevesebb kielégülést talál a munkájában. Szinte minden éjjel rémá lmokból ébredt, s nagyon gyakran fájt a hasa.

– Nem tudom, mi van velem – öntötte ki a szívét Davidnak. A férfi elmosolyodott.

– Egyszerűen pihenésre van szükséged.

Akciókkal teli, kimerítő időszak után a hírszerzőket gyakran szabadságra küldték, hogy ismét feltöltődjenek energiával. David arra gondolt, az asszony túl sokat és keményen dolgozott, s egy kellemesen, feszültség nélkül eltöltött szabadság alatt visszanyerheti az erejét. Javasolta a parancsnokságnak Sylvia szabadságolását. A főnökség egyetértett, és megadta az engedélyt. Az asszony azt kérte, hogy Hans is vele egy időben kaphasson pihenő időt, hátha közelebb kerülhetnek egymáshoz. De a férfi ekkortájt egy bonyolult ügy kellős közepén tartott, és a szolgálati helyét egyszerűen nem hagyhatta el.

Sylvia izraeli útlevelével előbb Brüsszelbe utazott vonaton, jó néhány órát töltött a városban, s miután megbizonyosodott, hogy

senki sem követi, felszállt a hazatartó gépre. Izrael meglepte. Mióta kü lföldön dolgozott, új lakónegyedek nőttek ki a földből, szép parkokat hoztak létre, és rengeteg autóút épült.

Tel-Avivban rendelkezésére állt egy kis bútorozott lakás, amely a tengerparti sétányra nézett. Szeretett kiülni az erkélyre, s bámulta a sötétkék tengert meg a halászok apró csónakjait. Nap mind nap, kora reggel lement a partra, és sokáig fürdött a tengerben.

Sokat utazott az országban. Hosszú leveleket írt családtagjainak Dél-Afrikába, amelyekben elmesélte, hogy a munkáltatójának köszönhetően sokat tartózkodik külföldön. Találkozott az örökbe fogadó szüleivel a Gan Smuel-i ki-bucban, olaj- és vízfestményeket készített a tengerparton. Sikerült minden zavaró körülményt kizárni az életéből.

Szabadsága alatt parancsnokait is meglátogatta, akik tájékoztatták a terrorista vezérek, de főleg az Ali Haszan Szalama ellen folytatott haj tóvadászatról, valamint az újabb munkamódszerekről. Örömmel fogadta a kiváló munká ját méltató dicsérő szavakat. Maga a titkosszolgálat igazgatója is kezet rázott vele, és sok sikert kívánt a további munkájához.

Az operatív egység vezetői az első pillanattól kezdve kényeztették, és mindent megtettek, hogy kellemesen teljen a szabadsága. Kirándulni és éttermekbe vitték. Egyikük meghívta a filharmonikusok hangversenyére. Más alkalommal elkísérte egy tel-avivi kiállításra. Amikor a régebbi barátokkal találkozott, azt mesélte, egy nagy kereskedelmi cégnél dolgozik Európában, jól keres, és azt mérlegeli, a szerződése lejártával visszatér Izraelbe. Egyetlen izraeli ismerősében sem merült fel a gondolat, hogy az igazság egészen máshol keresendő.

Sylvia találkozott Avraham Gmarral is, aki már korábban visszatért Párizsból, és most fontos munkakört töltött be az operatív egységnél. Most tárult fel előtte egykori kiképzőjének és egyben első párizsi tartótisztjének valódi kiléte. Meglátogatta az otthonában, és megismerkedett a feleségével, Dinával. Avraham beszámolt arról, hogy jelenleg jogot tanul a tel-avivi egyetemen, ugyanakkor fontos munkakört tölt be a titkosszolgálatnál.

– Szívesen tanulnék pszichológiát – mondta Sylvia – , de a közeljövőben aligha lesz rá időm.

Szabadsága végén elbúcsúzott a barátaitól. Tele volt energiával és tetterővel, már hiányzott a munkája, vágyódott a feszültség és a veszély érzése után.

Visszarepült Brüsszelbe, ahonnan vonattal tért vissza Párizsba. A Gare du Nord-on David várt rá.

– Történt valami? – kérdezte.

– Nincs egy pillanatnyi üresjárat se.

– Sok a munka?

– Rengeteg.

– Van valami a számomra is?

– El sem tudod képzelni, mennyi munka vár rád.

20

Az izraeli titkosszolgálat és a Fekete Szeptember között kemény versengés folyt, és hosszan elhúzódott. 1972 utolsó hónapjában a Moszad kerekedett felül. Jóllehet Ali Szalamát még nem sikerük kiiktatnia, de a terrorszervezet vezetőinek nagy része már nem volt az élők s orában. Az eltelt hónapokban, mióta az izraeli titkos ügynökök harcba indultak a Fekete Szeptember ellen, a Moszad még egyetlen embert sem vesztett. A másik oldalon viszont majdnem tucatnyi volt a halálos áldozat.

Jasszer Arafat mély depresszióba esett. Magához rendelte Ali Szalamát, és követelte tőle, hogy fokozza tevékenységét, hajtson végre a müncheni mészárláshoz hasonló nagyszabású terrorakciókat, és annyi Moszad-ügynökkel végezzenek, amennyivel csak tudnak. Bár a vezér nem vonta felelősségre, tudta, mi húzódik meg a sürgetés mögött – Arafat arcáról eltűnt a mindent megbocsátani tudó apa arckifejezése. A Fatah parancsnokaként eredményeket követek tőle.

– Bízhatsz bennem – próbák védekezni Ali –, tudok még számodra meglepetéssel szolgálni.

Ali borús hangulatban tért vissza az irodájába. Az izraeli titkosszolgálat elorozta tőle a kezdeményezést, és súlyos csapást mért az embereire.

Tisztában volt vele, mindent latba kell vetnie, hogy keresztülhúzza a Moszad számítását, csakis így kerülhet vissza

Arafat kegyeltjei közé, és nyerheti el ismét a bizalmát. Az egyik helyettese viharzott be a szobájába.

– Végeztek El-Hirrel! – kiabálta.

Alinak a döbbenettől nyitva maradt a szája. Már csak ez hiányzott – gondolta. Husszein el-Hir, a szervezet ciprusi képviselője, jó kapcsolatokat tartott fenn a keletnémet titkosszolgálattal. A terroristák Nicosián keresztül szoktak eljutni a keletnémet kiképzőtáborokba, és a keletnémetek a ciprusi fővároson át juttatták el a fegyver- és robbanószer-utánpótlást a Fekete Szeptembernek. Ali az egyik legfontosabb Fatah vezetőnek tartotta el-Hirt.

– Hogyan ölték meg? – kérdezte Ali.

– A szovjet nagykövetségen dolgozó egyik barátjával vacsorázott, majd visszatért a szállodába. Éjjel egykor lefeküdt aludni, aztán néhány perccel később erős robbanás rázta meg a szobáját. Minden darabokra tört, és elvtársunk azelőtt meghalt, hogy hívták volna a mentőket.

Ali kezére hajtotta a fejét – hosszú ideig nem szólalt meg. Nyilvánvaló volt, ki tört el-Hir életére. Abban bízott, mielőtt ismét lecsap a Moszad, lesz még elég ideje arra, hogy ő sújtson le az ellenségre. De elkésett vele.

Bazil el-Kobijaszi professzor lett a következő áldozat a sorban. Irakban született, és jogot adott elő a bejrúti egyetemen. Régi robbantási szakértő volt.

1956-ban szöknie kellett Irakból, mivel rendszerellenes tevékenységbe keveredett. Évekkel később ő tervelte ki, hogy merényletet kövessenek el az Egyesült Államokba látogatásra érkező Golda Meir ellen. Ő maga irányította az USA-ban élő iraki férfit, aki a tényleges elkövető volt: robbanószerrel megrakott autót állított az izraeli miniszterelnök gépe mellé, amelyet azonban az amerikai biztonsági erők időben felfedeztek, és elvontattak. Az FBI hajszát indított a merénylet résztvevői ellen, de nem jutottak el-Kobijaszi nyomára.

A férfi később Párizsba költözött egy kis szállodába a Place Madeleine közelében. Reggelente a közeli kávéházban itta meg szokásos kávéját, órákat töltött a Sorbonne könyvtárában, és éjszakánként találkozott a Fekete Szeptember embereivel, akik Európa különféle térségeiből érkeztek hozzá.

Egy ilyen megbeszélés után tartott hazafelé. A szálloda bejáratánál két férfi állta el az útját, kilenc golyót eresztettek bele, és nyomtalanul eltűntek a helyszínről. Ali másnap értesült a szomorú hírről Bejrútban. Azonnal összehívta a szervezet parancsnokait, de mielőtt összegyűltek, újabb veszteség híre érkezett: robbanás végzett el-Hir helyettesével Nicosiában – a pokolgép akkor végzett vele, amikor lefeküdni készült.

Ali Haszan Szalama tudta, ha most nem cselekszik, nem-sokáig maradhat a Fekete Szeptember parancsnoka, hiszen Arafat hosszan tartó háborút és bosszút hirdetett. Tisztában volt azzal, hogy a lehető leggyorsabban kell törlesztenie. Olyan harcosnak érezte magát, akinek a lábai felmondták a szolgálatot, az ellenség csapásai megvakították, de mégsem adja meg magát.

Az előtte álló kihívás még makacsabbá tette. Bár kiütötték, feltápászkodik vert helyzetéből, hogy győzni tudjon.

21

Az izraeli sportolók müncheni lemészárlása és a huszonhárom utasnak a Ben Gurion repülőtéren történt meggyilkolása óta, Golda Meir többször is tanácskozott Cvi Zamirral, a Moszad igazgatójával, Móse Dajan hadügyminiszterrel és annak helyettesével, Jigal Alonnal. A miniszterelnököt aggasztotta, hogy újabb nagyszabású terrorakciókat fognak elkövetni Izrael és más zsidó célpontok ellen szerte a világon. Leginkább a Fekete Szeptembertől tartott. Ez a szervezet már bizonyította, milyen érzékeny károkat képes okozni, és amíg Szalama áll az élén, a vérontás nem ér véget.

Az 1973 februárjának az e lején a miniszterelnök szobájában megtartott tanácskozáson, mintha az aggodalom jogosságát igazolná, a titkosszolgálat vezetője egy új keletű titkos jelentést nyújtott át. Golda Meir az olvasás közben egyre jobban elsápadt. A jelentés összefoglalta a Moszad európai ügynökei által szerzett információkat, amelyek szerint Ali Haszan Szalama minden eddiginél vakmerőbb terrorakcióra készül: a Fekete Szeptember egyik csoportja elrabol egy El Al-gépet Párizsban vagy Bécsben, telerakja robbanóanyaggal, kényszeríti a pilótákat, hogy Tel-Avivba repüljenek, és a gépet a város-központ felett robbantja majd fel. A csoport Franciaországban és Ausztriában tanuló arab diákokból verbuválódna.

– Meg lehet ezt valósítani? – tudakolta a hadügyminiszter.

– Egykor talán meg lehetett volna, de ma már szinte kizárt – válaszolta Cvi Zamir.

– Miért?

– Mert korábban nem voltunk kellőképpen felkészülve. De mostanra komoly óvintézkedéseket vezettünk be. Megerősítettük a járatok és a repülőgépek védelmét.

– De azért előfordulhat, hogy a terroristák mégis sikerrel járnak?

– Ez a lehetőség mindig fennáll.

Golda Meirnek még egy jó oka volt az aggódásra. A Fekete Szeptembernek végül is sikerült megölnie a Moszad egyik európai megbízottját megtorlásul saját emberveszteségeiért. Baruch Cohen Spanyolországban dolgozott Móse Cohen Jasai álnéven. Egy palesztin csoport révén jutott értesülésekhez a környezetében működő arab terrorszervezetek akcióiról. Amikor Szalama erről értesült, beépített a csoportba egy kettős ügynököt, aki félrevezető információkkal látta el Cohent. A Moszad-ügynökök ellen tervezett merényletek listáján a madridi hírszerző került az első helyre.

Egy esős téli napon, kora reggel, Cohen egy madridi kávéházban éppen a kettős ügynökkel beszélgetett. Nem is sejtette, hogy csapdát állítottak neki. Amikor elhagyta a kávéházat, tizenegy óra tájban, odalépett hozzá két férfi, három golyót eresztett a mellkasába hangtompítós pisztollyal, beugrott egy hamis rendszámú autóba, és eltűnt, mielőtt a rendőrség és a mentő a helyszínre érkezett. Baruch Cohen még azelőtt meghalt, hogy orvosi segítséget kaphatott volna.

– Uraim – mondta a miniszterelnök határozott hangon –, ez így nem mehet tovább. Véget kell vetni Ali Szalama őrjöngésének.

– Meglátásunk szerint – szólalt meg a Moszad vezetője –, sokkal közelebb jutottunk hozzá, mint valaha. A legtöbb kulcsemberével végeztünk Európában. A párizsi és a római sejtekben nagy káosz uralkodik, és Szalama minden terve ellenére nem voltak képesek újabb csoportokat létrehozni az elmúlt évben…

– És ebből mi következik? – szakította félbe Golda Meir türelmetlenül.

– Az, hogy Ali Szalama nagy valószínűséggel Európában fog megjelenni, hogy megerősítse az ottani szervezeteket. Nagyon

figyelünk rá, és felkészü lünk erre az eshetőségre.

Elmondta a miniszterelnöknek, hogy Szalamát a titkosszolgálatnál a Vörös hercegként emlegetik, mivel annyi vér tapad a kezéhez.

– Nagyon is illik rá ez a gúnynév.

22

Sylvia a beszélgetéseik során szinte semmit nem tudott meg összekötőjéről, legfeljebb annyit, hogy jól beszél franciául. Nem tudta, vajon David Izraelben született-e, és hány éve szolgál a titkosszolgálatnál. Nem ismerte a lakcímét, fogalma sem volt róla, nős-e, és vannak-e gyerekei. Személyes adatot nem kérdezhetett tőle, mert tudta, úgysem kapna választ.

A hírszerző és az összekötője közti viszony a kölcsönös bizalomra, a személyes kapcsolatra, egymás megértésére és egyetértésre épül. Az együttműködés különösen akkor bonyolult, ha az irányító mindent tud a hírszerzőről, az utóbbi viszont – biztonsági okokból – szinte semmit sem tud a másik életéről.

Sylvia az operatív egység Európában működő tagjai közül egyetlen kollégája való di kilétét sem ismerte. Még azokét sem, akikkel együtt dolgozott. Ilyenkor sem tudta a társ igazi nevét, minthogy a társ sem az övét.

Néhány esetben látta azokat, akik a lövéseket leadták, de mivel erre legtöbbször a sötétség leple alatt került sor, nem tudta volna őket azonosítani.

Ezek az egységek igen magas szakmai színvonalon végezték a feladatukat – a gépkocsikkal, például profi autóversenyzőkként száguldoztak. Tudomása szerint közülük még senkit sem fogtak el annak az országnak a belbiztonsági szervei, ahol akciójukat végrehajtották. Sylvia büszke volt saját szerepére, mert az ő segítségével jutottak el a megfelelő időpontban az akció helyszínére a kijelölt célszemélyhez. Ha a likvidálandó ellenség váratlanul erősítést kapna vagy ellenállna, neki is menekülőre kellene fognia és részt vennie a nyomok eltüntetésében. Tudott fegyverrel bánni, s képes lett volna autóval még kacskaringós utcákon át is biztonságos helyre jutni.

Az eleinte szinte elképzelhetetlennek tartott kettős élet idővel természete ssé vált. Egyre jobban beszélt franciául, olvasott, festett, látogatta a múzeumokat, olyan kis mozikba járt, amelyekben művészfilmeket játszottak. A szo mszédok megszokták, hogy reggelente – akár egy igazi francia – leszalad friss bagettért a ház földszintjén lévő boltba. Ha elment otthonról mindig a vállán lógott profi fényképezőgépe. Rendszeresen levelezett szüleivel egy párizsi postafiók útján. A földszinti lakásban élő házfelügyelő szinte mindent tudott a lakókról – ő tartotta rendben a házat, és osztotta szét a postát. Tudta, hogy a szép nő a harmadik emeletről soha nem visz fel magához férfiakat, és időnként kis bőrönddel indul el, s néhány napig távol marad. Amikor egyszer megkérdezte Sylviát, hová utazik olyan sokat, hajadon lakója csak egy szóval válaszolt : fényképezni.

Sylvia kerülte, hogy izraeliekkel vagy dél-afrikaiakkal találkozzék, nehogy bárki felismerje. Esténként legtöbbször otthon maradt, maga főzött, s kedvelt borát iszogatta. Egy vicclap szerkesztője, aki egyébként a Dalmas-nak dolgozott, lehozta az újságjában Sylvia karikatúráit. A fürdőszobájában kialakított egy kis fotólabort, hogy odahaza is előhívhassa a képeit. Sok fényképalbumot vásárolt, amelyekkel tele volt a könyvespolca. A bolhapiacon vett egy virágos vászonfüggönyt, s felakasztotta az ablakára, hogy a szemben lévő házból ne láthassanak be a lakásába. Azokon a napokon, amikor nem dolgozott, felállította a festőállványát a Szajna part ján, és az elé táruló látványt festette.

Szerény fizetést kapott, de számlák ellenében visszafizették a költségeit. A pénzét elsősorban a mindennapi szükségleteire és a Szajna parti könyvárusoknál olcsón kínált művészeti albumokra költötte. Nem vett magának drága ruhákat a divatházakban, nem járt kozmetikushoz és konditerembe se. Állóképességét hosszú sétákkal tartotta fent.

Nem félt attól, hogy keresik. Kiváló fedőtörténete biztonságot nyújtott, mégis minden alkalommal, amikor elment otthonról, meggyőződött arról, hogy senki sem követi. Ezt az alapvető biztonsági szabályt az operatív egység tagjainak be kellett tartaniuk.

1973 tele már a végéhez közeledett, és lassan beköszöntött a tavasz. A párizsi körutakat szegélyező kopár faágakon megjelentek az első zöld rügyecskék. Az emberek többsége otthon hagyta a nagykabátját, és a szerelmespárok ismét a folyóparti padokon csókolóztak.

Sylvia időnként Hans után vágyódott. Szerette volna vele együtt látni a tavasz beköszöntét, egymásba karolva sétálni vele Párizs utcáin. De minden alkalommal erőt vett magán: a férfi egyre távolabb került tőle, és érezte, nélküle kell folytatnia az életét.

A húsvét a semmittevés és a szórakozás napja volt. Sylviát az egyik kollégája a fotóügynökségnél meghívta, jóllehet egyébként nem szokott szoros kapcsolatba kerülni a munkatársakkal. Az ünnepre tekintettel nem kellett fotóznia. David felől napok óta nem hallott, biztos volt benne, hogy nincs számára munka. Apró konyhájában felhörpintette a kávéját, és a Louvre-ba készült. A telefon akkor csörrent meg, amikor éppen indulni akart. Tartótisztje kereste.

– Sürgősen találkoznunk kell – mondta.

Azonnal indult a megbeszélt helyre, arra gondolva, ismét részt vehet egy keresett terrorista felkutatásában. Bízott benne, hogy érdekes munka lesz.

David mosolyogva fogadta.

– Találd ki, hová akarunk küldeni!

– Napozni a Riviérára – viccelődött.

Első ízben látott olyasmit, hogy David szeme csillog – általában szigorúan szokott ránézni, amikor feladattal bízta meg.

– Elég, ne csigázz jobban!

– Szalama – mondta David szinte suttogva.

– Tényleg? Komolyan beszélsz?

– Teljesen komolyan.

Végre-valahára, gondolta Sylvia, eljött a várva várt pillanat.

– Látod – mondta a férfi –, komolyan vesszük a kéréseidet.

– Csodálatos!

– Nemsokára el kell utaznod.

– Hová?

– Bejrútba – majd hozzátette – , még nincs jogom minden részletet elmondani magáról az akcióról, de úgy tűnik, ez a mostani nagyszabású művelet lesz. Fotóriporterként utazol Bejrútba. Még ma foglalj le egy szobát a Szandasz nevű tengerparti szállodában! Ahogy bejelentkeztél, bérelj egy autót, amelyben rajtad kívül öt-hat személy fér el! Este tízkor menj le a tengerparti sétányra! Valaki James Morganként fog bemutatkozni Londonból. Kedves lesz hozzád. Ő közülünk való. Másnap együtt mentek városnézésre. A többiekkel együtt az lesz a dolgotok, hogy folyamatosan szemmel tartsátok és kövessétek a terrorszervezetek vezetőit: Jasszer Arafatot, Ali Szalamát és George Habast. A következő napokban azért gyűlnek össze Bejrútban, hogy további Izrael elleni akciókról tárgyaljanak. Egy részük a Vardan utcában lévő házban lakik, Szalamával együtt. A további utasításokat Morgantól kapod meg. Azt is vedd számításba, hogy Bejrút kétarcú város, az egyik jól látható, a másik viszont rejtve marad a kíváncsi pillantások elől. A hivatalos libanoni kormány mellett Bejrútban működik – nem hivatalosan, de a hatalom tudtával – a palesztin kormány, amelynek igen nagy befolyása és hatalma van. Fontos számunkra, hogy részletes adatokhoz jussunk ezeknek a terrorszervezeteknek az embereiről.

David arra utasította, kérjen vízumot Libanonba, és vegye meg a Bejrútba szóló repülőjegyet. Mindkettőt hamar végrehajtotta. Két nap múlva, délután fél négykor száll majd fel az Air France-gépre, hogy Patricia Roxburgh kanadai állampolgár négy óra alatt, leszállás nélkül jusson el Bejrútba.

Semmilyen akadálya sem volt annak, hogy Sylvia részt vegyen a libanoni műveletben. Szabadságot kért a Dalmas ügynökségtől, és csomagolni kezdett. Az utazás napján, délután fél kettőkor fogta kis bőröndjét, lement az utcára, beszállt a járda mellett várakozó taxiba. Hirtelen szörnyű fájdalmat érzett a hasában. Próbálta túltenni magát a fájdalmon, és utasította a sofőrt, vigye a repülőtérre. De útközben rosszul lett, és elvesztette az eszméletét. A sofőr azonnal kórházba vitte, ahol vakbélgyulladást állapítottak meg.

– Azonnal megműtjük – közölte vele az orvos.

Sylvia könyörgött, halasszák el a műtétet, mert hamarosan indul a gépe. Az orvos megértő pillantást vetett rá:

– Nem hiszem, asszonyom, hogy képes lenne repülni, sem ma, sem pedig holnap. Ha nem műtjük meg azonnal, egyre súlyosabb

lesz az állapota.

A kórház egyik alkalmazottja felvette az egészségbiztosítási adatokat. Sylvia kért egy telefont, és Davidot hívta. Közölte vele, mi történt.

A tartótiszt odaküldött egy orvost: egy független szakvéleményt is hallani akart. Aztán meglátogatta Sylviát a kórházban, és sajnálattal hallotta, hogy az orvosok egyöntetű véleménye szerint elkerülhetetlen a műtét, s a beteg még egy hétig kórházi ápolásra szorul.

– Mielőbb gyógyulj meg! – köszönt el David.

Sylvia elfordult, belefúrta a fejét a párnába, s még akkor is sírt, amikor betolták a műtőbe.

Férfi női ruhában

1

Az operatív egység egy másik harcosát azonnal riaszt ották, hogy lépjen Sylvia helyére, miután ő kórházban került. A hírszerző 1973. április 4-én érkezett Bejrútba. Ugyanezen a napon még további öt ember csatlakozott a bejrúti csoporthoz. Különböző gépekkel, eltérő helyekről érkeztek Európából. Gépkocsit béreltek a repülőtéren, majd három tengerparti szállodában foglalták el a szobáikat, amelyeket európai utazási ügynökségeknél rendeltek meg. Letették a poggyászukat, aztán elindultak feltérképezni az utcákat, amelyeken meg lehet közelíteni a part menti lakóházakat, és magát a partot. A Sylviát helyettesítő hírszerző kis idő múlva csatlakozott hozzájuk.

Még öt nap volt hátra az akció kijelölt időpontjáig. A hat hírszerző tovább folytatta Bejrút felderítését, és figyelemmel kísérték, mi történik két lakóházban – az egyik a Madasz Kiri, a másik a Vardan utcában volt. Az elsőbe a Népi Front Palesztina Felszabadításáért nevű szervezet vezetői költöztek be, a másodikba pedig a Fekete Szeptember irányítói. A hírszerzők titkos adóvevőkön adtak részletes jelentést az épületekről és az őrökről.

Az izraeli haditengerészet különleges egysége gondosan tanulmányozta a célba vett két bejrúti épület minden apró részletét. Olyan házakat kerestek, ame lyek leginkább hasonlítanak a terrorista vezetők lakóhelyeire. Észak-Tel-Avivban találtak megfelelőeket, amelyeket az egység a következő napokban megszállt gyakorlás céljából. A csodálkozó lakóknak elmagyarázták, ez csupán egy szokásos, épületek közt végrehajtandó hadgyakorlat része.

Április 9-én, az izraeli haditengerészet néhány hajója kihajózott a haifai bázisról a bejrúti partok felé. A hajók körülbelül negyven különlegesen kiképzett haditengerészt és ejtőernyőst szállítottak fegyverekkel és robbanóanya gokkal együtt.

Mindnyájan civil ruhába öltöztek, néhányan parókát viseltek. Egyikük – Ehud Barak, a későbbi vezérkari főnök, majd

miniszterelnök – női ruhába bújt.

Valamivel éjfél után a hajók a bejrúti partszakasztól bizonyos távolságra horgonyt vetettek. A harcosok motoros gumicsónakokkal értek partot. A parttal párhuzamos úton várt rájuk lekapcsolt lámpákkal több gépkocsi – ezeket a hírszerzők bérelték és helyezték el a part kijelölt szakaszán.

A tenger felől érkező katonák beszálltak az autókba, és elindultak a város irányába. A terroristák lakóhelyei közelében állították le a gépkocsikat, és a harcosok leugrottak róluk. Az egység kétfelé vált. Az egyik csoport a Népi Front vezetőinek a Kiri utcai lakóhelye, a másik pedig a Vardan utca felé futott. Az akcióban résztvevőknek még Izraelben megmutatták a terrorszervezetek főnökeinek a fényképét, akiknek a támadásra kijelölt épületekben kellett tartó zkodniuk. A Vardan utcai ház felé igyekvőknek a hajóra szállásuk előtt adtak át négy fényképet: a Fekete Szeptember parancsnokait láthattuk rajtuk, köztük a leginkább keresett személyt, Ali Haszan Szalamát. Az akció a Fiatalok tavasza nevet kapta.

Az egysé gek gyorsan és célratörően haladtak a sötétség leple alatt. Az útvonalat az operatív egység hírszerzői tervezték meg, miután pontosan feltérképezték a területet. Mint más hasonló esetben, a titkosszolgálat harcosai nagy segítséget nyújtottak az akció sikeres végrehajtásához.

Amikor az egyik egység megközelítette a Népi Front épületét, a kapuban álló két őr meglátta a feléjük közeledő csoportot. Meglepődve figyelték a közeledő polgári ruhás embereket, de az eszükbe sem jutott, hogy fegyver és robbanóanyag lehet náluk. Mielőtt felfoghatták volna, mi történik, egész közelről több rövid sorozatlövés érte őket, és azonnal meghaltak.

Ezzel egy időben az ejtőernyősök is behatoltak a másik épületbe. A katonák szobáról szobára járva kezdték lelőni az alvó terroristákat. Volt köztük néhány, aki a fegyveréhez tudott kapni, és viszonozta a lövéseket. Két ejtőernyős meghalt, néhányan megsérültek, a többiek azonban folytatták a harcot. A támadás következtében két terrorista csoport vezetőivel végeztek, köztük a Fekete Szeptember három magas rangú parancsnokával. Csak egy menekült meg közülük a haláltól – az, akit a legjobban szerettek volna elkapni. Ali Haszan Szalama ugyanis a támadás közelében, egy másik házban aludt – álmát a testőrei őrizték. A lövöldözés

hallatán arra gondolt, hogy a Fatahon belül két szemben álló csoport között tört ki háborúság.

Miután a terroristákkal végeztek, a katonák megsemmisítették a Fatahnak azokat a műhelyeit is, ahol fegyvereket, rakétákat és tengeri aknákat gyártottak. Összeszedték a sebesültjeiket, visszaszálltak a gépkocsikra, és a partra hajtottak. A tengerészek a gumicsónakkal átszállították a hajókra a harcosokat és a hírszerzőket. A bérelt autók a parton maradtak.

A hadihajók teljes sebességgel indultak vissza az izraeli partok felé.

2

A Sylvia által olvasott kémtörténetekben – az írók szerint – a nők a legjobbnak a csábítás terén bizonyultak. Á gyukba csalogattak miniszterelnököket, hadseregparancsnokokat, minisztereket és más fontos hivatalnokokat. Elcsavarták a fejüket, és a legfontosabb államtitkokat préselték ki belőlük. Az asszony mosolygott, ha a kezében tartott könyv főszereplője olyan férfi volt, aki a vonzerejét latba vetve fontos közszereplők hozzátartozóit akarta elcsábítani. Saját tapasztalatából tudta, a valóság sokkal egys zerűbb és szürkébb, a kémek pedig sohasem olyan szépek és vonzók, mint a könyvek lapjain. És meglepődött, amikor David, nem sokkal felépülése után, elétette egy jóvágású, magas és széles vállú férfi fényképét – ő volt Sylvia következő célpontja.

– Ki ez? – kérdezte, és úgy bámulta a férfit, mintha egy szívtipró filmcsillag lett volna.

– Azt hiszem, még sohasem hallottál róla. Mohamed Bodijának hívják.

– Francia? Arab?

– Algériai.

– Fekete Szeptember?

– Igen.

– És még mit tudunk róla?

– A nők megőrülnek érte , és ő pontosan tudja, hogyan szervezze be őket.

David elmondta, hogy 1971 áprilisában kiderült, a Fekete Szeptember nagy robbantást akar végrehajtani Izraelben, húsvét idején. Arról volt szó, hogy néhány férfi és nő – mind francia állampolgárok – külön repülőjáratokkal érkeznek Izraelbe, és egy olyan újfajta robbanóanyagot visznek magukkal, ame lyet a repülőtéri átvilágítás során nem lehet felfedezni. Ezeket az információ kat az illetékes szervek megkapták, és ennek eredményeképpen megszigorították a biztonsági ellenőrzést a repülőtereken. Ezért akadhatott fenn a vizsgálaton a két fiatal párizsi lány csomagja, akik azt állították, turistaként érkeztek Izraelbe. Bőröndjeikben, és főleg a cipőikben fehér port találtak, amelyekről a laborban kimutatták, hogy rob banóanyag. A nyomozás során a letartóztatottak megtörtek, és vallomást tettek.

Nadja és Madelaine Baradli, egy gazdag marokkói kereskedő lányai, Párizsban éltek. Azt állították, egy férfi, akivel mindkettőjüknek viszonya volt, küldte őket saját költségén Izraelbe kirándulni, és nagy valószínűséggel ő rejtette el a robbanóanyagot a bőröndjeikbe és a cipőikbe. Azt is bevallották, kapcsolatba kellett volna lépniük más francia turistákkal, akik előttük érkeztek az országba. Így jutottak el a biztonsági szervek az idősebb francia párhoz, akik Tel-Aviv belvárosának egyik szállodájában laktak. A szállodai szobájukban tartott házkutatás során találtak egy készüléket, amellyel működésbe lehetett volna hozni a robbanóanyagot. Másnap letartóztatták Evelyn Bargit is – a fiatal lány szintén Párizsból érkezett azzal a feladattal, hogy összeszerelje a bombát, amelyet peszah[21] estéjén, a tel-avivi tengerpart egyik szállodájának nagytermében akartak felrobbantani. A kapcsolat a Bardali lányok, Evelyn Bargi és az idősebb francia pár nőtagja között Bodija volt, aki mindnyájukkal viszonyt folytatott.

– Ez az az ember – mutatott David a fényképre.

– Micsoda ragyogó teljesítmény – ámuldozott Sylvia.

– Még néhány adalék Bodijáról – folytatta David. –Az algériai FLN[22] aktivistája volt, akit Párizsba küldtek, hogy robbantásokat hajtson végre.

Elfogták, és három évre börtönbe csukták. Szabadulása után visszatért Algériába, de nem találta a helyét, ezért Franciaországba telepedett át. Párizsban kineve zték egy kisebb színház igazgatójának, ahol Evelyn Bargi volt a pénztáros. Háromszor

nősült, aztán háromszor elvált. Szoros kapcsolatot ápolt a palesztin terrorszervezetekkel, az orosz titkosszolgálattal, aztán csatlakozott a Fekete Szeptemberhez. Igen hatékonyan működik, ő hangolja össze a Fekete Szeptember titkos európai sejtjeit, fegyvercsempészéssel is foglalkozik, valamint részt vesz nagyszabású terrorakciók tervezésében, amelyek célpontja Izrael vagy a világ más térségeiben élő bármely zsidó közösség.

– És mit várs tőlem? – kérdezte Sylvia.

– Tudjuk, hol lakik Bodija. Azt is tudjuk, hogy Hamsari likvidálása után, nagyon óvatos lett. Nem megy olyan helyekre, ahol sokan vannak, nem találkozik olyanokkal, akiket nem ismer. Csak egy gyenge pontja van: a szép nőknek nem tud ellenállni. Ha azokat a nőket követed, akikkel kapcsolata van, jó eséllyel rátalálunk. Azt is ki kell derítened, kinél, hol és mikor szokta meghúzni magát, mikor tartózkodik odahaza, milyen gépkocsit használ, és hol szokott étkezni.

Aztán David azt is közölte, hogy nem egyedü l fog dolgozni, csatlakozik hozzá egy fiatal hírszerző lány is.

– Nagyon tehetséges, de tapasztalatlan – mondta a férfi –, egyszerű feladatokkal bízd meg, és jelentsd nekem, milyen benyomásod alakult ki róla.

David összeismertette a huszonnyolc éves lánnya l, aki valóban tehetséges és tettre kész volt – a tel-avivi egyetem államtudományi karán szerzett diplomát.

Az összekötő átadott nekik egy listát hat párizsi nőről, akikkel Bodija szoros kapcsolatot tartott fenn. Csatolta hozzá a nők lakcímét és teleobjektívvel készített fényképeit.

A két hírszerző a következő napokat azzal töltötte, hogy információt gyűjtöttek Mohamed Bodija szeretőiről. Az egyik egyetemi előadó volt, a másik egy jogvédő szervezetnél a palesztin menekültek ügyével foglalkozott. A harmadik Algériából vándorolt ki, kettőnek üzlete volt, az utolsó pedig egy ügyvédi irodában titkárnőként dolgozott. Két hét telt el, amikor Bodija felment az algériai nő lakására.

A hírszerző páros Bodija házával szemben keresett magának figyelőállást. Ez jó alkalom volt arra, hogy közelebbről is megismerkedjenek. Sok közös vonásuk volt. Mindketten csinosak, bátrak és ambiciózusak voltak, mindketten kedvelték a művészeteket meg a klasszikus zenét, és büszkék voltak arra, hogy

a hazájukat szolgálhatják. Mindketten s okat tudtak a különböző terrorszerve zetekről, és főleg a Fekete Szeptemberről.

Egy reggel Bodija háza kapuján egy szőke, nagy mellű nő lépett ki. Az arca erősen ki volt festve, de biztos és sietős járásában valami furcsának tűnt. Sylvia alaposan szemügyre vette, és a meglepetéstől felkiáltott. A nő maga Mohamed Bodija volt – álruhában.

Sylvia és társa követni kezdték, egészen a Saint-Lazare pályaudvar kávéházáig. A férfi ott találkozott két arab kinézetű fiatalemberrel. Aztán gyalog indult el az Haussmann s ugárút irányába.

Még mielőtt beköszöntött volna az este, Bodija hazatért – még mindig nőnek volt öltözve. Másnap reggel a fején kék barettet viselt, a szemét nagy, sötétszínű napszemüveg takarta el. A St. Germain étterembe ment be, ahol gyönyörű nők társaságában reggelizett, s miután elbúcsúzott tőlük, vett néhány könyvet a szomszédos könyvesboltban, és gyalogosan tért haza.

A következő napokban Sylvia többször jelentette Davidnak, mire jutottak Bodija követése közben. Amikor a jelentésekből az derült ki, h ogy a legutóbbi éjszakákat otthon töltötte, és minden reggel hét órakor hagyja el a lakását, az operatív egység parancsnoka elrendelte, gyorsan tervezzék meg a leszámolást a terroristával. Amikor felkészültek, egy akciócsoportot küldtek Mohamed Bodija házához. A célszemély autója a háza előtt parkolt. A pokolgépet a kocsijába rejtették. Másnap, amikor a férfi beindította a motort, a robbantás darabokra tépte.

A temetésén nagyon sok szép nő tüntetett a jelenlétével.

3

Végre-valahára halvány fénysugár derengett a sötét alagútban: az izraeli titkosszolgálat régen várt információhoz jutott. Egy németországi hírforrás szerint, egy barát, akinek a kedvese valaha Szalama szeretője volt, azt hallotta a lánytói, hogy az annyira keresett terroristafőnök a közeljövőbe n az észak német Ulm városába érkezik. A forrás nem tudta, milyen céllal, de azt igen, hogy néhány napot a városban tölt.

Az operatív egység négy hírszerzőjét nyomban Ulmba küldték, akik figyelni kezdték az autóbusz-pályaudvart és a vasútállomást. Eltelt néhány nap, és a vasútállomáson, több száz utas között, észrevettek egy férfit, akinek a magassága és az arcvonásai nagyon hasonlítottak Szalamáéra. A hírszerző a nyomába eredt. A követett személy a város nyugati részén bement egy régi épületbe, felment egy második emeleti lakásba, és egész éjszaka ott maradt. A hírszerzők egymást váltva figyelték a házat. Eltelt az éjszaka, reggel lett, emberek jöttek ki, illetve mentek be a házba, de a férfi nem volt közöttük.

Dél körül az egyik hírszerző vásárolt egy még meleg, becsomagolt pizzát, és bekopogott a lakás ajtaján. A közeli pizzériából küldött futárként akarta kideríteni, hogy Szalama a lakásban tartózkodik-e. De kopogására senki sem nyitott ajtót. Egész nap és aztán még néhány napig nem mozdultak a megfigyelőpontjukról, de a férfi nem jelent meg. Nem volt mit tenni, le kellett vonni a következtetést, Alinak sikerült valamilyen módon egérutat nyernie.

Komoly csalódást éreztek. A Szalama utáni hajsza mind a városon belül, mind a város környékén folytatódott, de eredménytelenül. Ulm viszonylag kis város a Duna partján, és nagyon sok úton közelíthető meg akár autóval, akár vonattal. Ezért képtelenség volt minden szóba jöhető helyre megfigyelőket küldeni, ahonnan észrevehették volna, merre távozik a terroristafőnök.

Már egyértelművé vált, hogy Szalamának sikerült megszöknie a Moszad elől, amikor újabb reményt keltő nyomra bukkantak. A Fekete Szeptember környezetéből érkezett a hír, amely magyarázatul szolgált Szalama ulmi látogatására. Kiderült, Németországban próbált olyan terroristákat találni, akik hajlandóak merényletet elkövetni a svédországi izraeli nagykövet ellen – ez lenne a válaszlépés Mohamed Bodija megölésére.

Ezúttal minden erőfeszítésük Svédországra összpontosult. Megszigorították a svéd nagykövetség őrzését, készenlétbe helyezték a svéd biztonsági erőket, és az operatív egység emberei is Stockholmba érkeztek, hogy megpróbáljanak a merényletre készülő terroristák nyomára bukkanni. Abban bíztak, Ali Szalama is köztük lesz.

Időközben újabb híreket kaptak a férfi mozgásáról. Egy dolog biztosnak tűnt: elhagyta Németországot, és Skandinávia felé tart.

Az operatív egység parancsnokságán a legmagasabb szintre emelték a készültséget. Mindenki úgy érezte, most minden korábbinál nagyobb eséllyel férkőzhetnek közel a Fekete Szeptember vezetőjéhez, és végezni tudnak vele.

De vajon hol tartózkodik? És vajon megáll-e útközben egy másik skandináv országban is?

Egyik hír követte a másikat, és minden egyre bonyolultabbá vált. Aztán kiderült, a Fekete Szeptember kénytelen volt lemondani a stockholmi akcióról, mert a svéd biztonsági erők megerősítették a stockholmi izraeli nagykövet védelmét. Ugyanakkor olyan információ is érkezett, miszerint Szalama lemondott ugyan a svéd akcióról, de egy másik skandináv országban elkövetendő merényletet tervezett. Csakhogy még nem tudták ki a célpont és mi a helyszín.

A Moszad parancsnoksága – tekintettel az új fejleményekre – újra értékelte a helyzetet. Hírszerzőket küldtek különböző helyekre azzal a paranccsal, hogy mindenáron próbálják megtalálni Szalama embereit, de főként Szalamát, és megtudni, ki vagy mi valójában a célpont.

Az egyik hírszerzőcsoportot azért küldték Genfbe, hogy kövessék Szalama egyik barátját, és közben jó néhány meglepő információra bukkantak. A csoport ráállt Kamel Benamanra. A huszonnyolc éves, rejtélyes algériai férfival kapcsolatban, akinek a felesége svájci állampolgár volt, néhány érdekes dolgot fedeztek fel. Napközben egy gyárban dolgozik Genfiben – munkásruhában utazik busszal a munkahelyére és onnan hazafelé. Esténként elindul otthonról, távoli kocsmákban sörözik, és nőkkel ismerkedik. Később arra is rájöttek, ilyenkor szokott azokkal találkozni, akik kapcsolatban állnak a Fekete Szeptember európai sejtjeivel. Még érdekesebbnek tűnt, hogy időnként elegánsan kiöltözve arab diplomáciai küldöttek tiszteletére rendezett fogadásokra jár, ahol az éppen a városban tartózkodó arab személyiségekkel barátkozik. De sohasem ejtette ki a száján, hogy kapcsolatban állna a Fekete Szeptemberrel.

1973. július 14-én a Genfben dolgozó hírszerzők sürgős üzenetet küldtek a parancsnokságra: Kamel Benaman elhagyta a szaúdi ENSZ-küldöttség épületét, és diplomáciai gépkocsival a genfi

repülőtérre hajtott. Kisebb méretű utazótáska volt nála, nagyon gyorsan a skandináv SAS légitársaság pult jához tartott, és néhány perc elteltével már a Koppenhágába induló repülőgépen ült.

Az operatív egység nem tudta, milyen célból utazott el az algériai. Az egyik elképzelés szerint a Fekete Szeptember tagjaival való találkozóra sie tett, hogy valamilyen terrorcselekményt készítsenek elő. De felmerült egy másik lehetőség is: Ali Haszan Szalama Koppenhágában van, és odaérkezik szerve zete egyik vezetője, hogy megbeszélést tartsanak. Mindenesetre, követni kellett Benamant. A járat számát közölték a koppenhágai egységgel, amely a repülőtéren várt a férfira.

Mivel látszott arra esély, hogy Benaman elvezeti őket Szalamához, a Moszad még egy különleges egységet indított útnak. David sürgősen riasztotta Sylviát.

– Minden programodat mondd le! – utasította telefonon. – Repülőútra készülj fel!

Sylvia telefonon soha nem érdeklődött a részletek iránt. A szíve viszont megdobbant. Valami belül azt súgta, most nem szokványos küldetésben lesz része.

– Van még valami, amit tudnom kell? – kérdezte.

– Egyelőre nem.

David maga sem tudott többet a készülő akcióról.

4

Cvi Zamir igazgató az idő tájt mindennél fontosabbnak tartotta Ali Haszan Szalama likvidálását, ezért azzal bízta meg Mike Hararit, az operatív egység parancsnokát, hogy minél előbb erősítse meg a skandináviai akcióban r észt vevő csapatot, növelje a létszámát. Az ötvennégy éves, magas és erős testalkatú férfi sokéves hírszerzői tapasztalattal rendelkezett. Minden beosztottját jól ismerte, időnként személyesen találkoztak, mindent tudott a képességeikről, elért eredményeikről, előnyeikről és hátrányaikról. Néhány nap alatt összeállította a legjobb hírszerzők listáját. Közöttük volt Avraham Gmar, a dániai szü letésű Dan Arkal és Sylvia Rafael, aki már többször bizonyította rátermettségét és kitartását. Harari még egy női hírs zerzőt keresett, aki beszélt valamilyen skandináv nyelven. Többek között így esett a választása Marianne Galda-nikofra, aki Svédországban született, és még az

alapkiképzés elején tartott. Skandináv háttere most többet nyomott a latban, mint hírszerzői tapasztalata.

Időközben az események felgyorsultak. A Bejrútban működő arab Moszad-ügynökök egyikétől olyan információt kaptak, amely megerősítette, hogy közel járnak Ali Szalamához. A jelentése szerint a terrorista Norvégiába készül, hogy felkészítsen egy csoportot izraeli célpontok megtámadására.

A Moszad hírszerzőinek most két hírt kellett értékelniük: az egyik szerint az algériai Kamel Benaman, Szalama jó ismerőse, Dánia felé tart. A másik hír szerint Ali már Norvégiában tartózkodik. Szinte biztosra volt ve hető, hogy a két férfi találkozni fog egymással. De hol? Dániában vagy Norvégiában?

Nem Dániában. Kiderült, Benaman számára nem Dánia volt a célország. A Genfből induló SAS-járat a délutáni órákban szállt le a koppenhágai repülőtéren. De Benaman nem lépett ki a terminál ajtaján, hanem a tranzitutasokkal együtt egy másik SAS-járat pultjánál kötött ki. Az utaskísérő megvizsgálta a jegyét, és az induló gép felé irányította. Benaman követője felpillantott a pult mögötti táblára: Oslo a rendeltetési hely.

A hírszerző azonnal kapcsolatba lépett az összekötőjével, és közölte vele Benaman új úti célját. Az információ a szolgálati úton eljutott a Moszadhoz, ahol a hír nagy izgalmat váltott ki. Most már minden világos lett: Benaman és Ali Szalama Norvégiában találkozik. Biztosak voltak abban, hogy régóta erre az alkalomra vártak.

A Szalama likvidálására összeállított csapat már készenlétben állt, és tagjai Izraelből, illetve más európai országokból Oslóba tartó repülőgépekre szálltak.

Sylvia Párizsból indult, és a norvég fővárosban találkozott Da n Arbellal, akivel örömmel üdvözölték egymást. Három évvel korábban együtt indultak bevetésre, szerelmespárnak álcázva magukat. Kis bérelt vitorlással hajóztak egy ellenséges arab ország partjainál. Jó néhány órán keresztül zavartalanul hajókáztak, de aztán egy határőrhajó feltartotta őket, mielőtt elérték volna a céljukat. Kitépték a fényképezőgépeikből a filmeket, és hosszú ideig faggatták őket. Mindketten ragaszkodtak a fedőtörténetükhöz, egyfolytában ismételgették, és határozottan állították, hogy szeretik egymást, és azért választották éppen ezt az arab országot, mert úgy vélték, onnan különlegesen szép

élményekkel térhetnek vissza. A nyomozóknak nem sikerült rájönniük jövetelük valódi okára, és végül mindkettőjüket elengedték, azzal a figyelmeztetéssel, hogy még egyszer ne kövessenek el határsértést.

Oslóban a csoport találkozott a vezetőjükkel, egy alacsony, negyven év körüli, izmos férfival – Sylvia még nem ismerte. Kiváló szakembernek tartották. Holokauszt-túlélő volt, aki megszenvedte a második világháború időszakát.

Elmesélte Sylviának, tizenkét évesen vitték el a többi zsidóval Rigából, hogy a városon kívül megöljék őket. Amikor a katonák egy pillanatra nem figyeltek, beugrott egy hatalmas búzatáblába, és az utána eresztett sorozat nem találta el.

A gabonatáblában bolyongott, ahol a nyomába eredő vadászkutyák rátaláltak. A németek szörnyű kegyetlenséggel ütötték-verték puskatussal, és egy kút kávájára állították több más zsidóval együtt. Elhangzott a tűzparancs, és a többiek élettelenül zuhantak a mélybe. Ő azért menekült meg, mert hanyatt vetette magát, mielőtt a golyók eltalálták volna. Halottnak tetette magát, és az éjszaka beálltával kijutott a kútból.

Egy olyan munkatáborban talált menedéket, amelyet azért hoztak létre, hogy gondozza a német légierő egyik repülőterét. Neki a leszállópályáról kellett eltakarítania a szemetet, nehogy valami veszélyeztesse a gépek landolását. Egy alkalommal látta, kigyulladt német repülőgép közeledik, majd becsapódik a betonba, és darabokra törik. Odarohant a roncsokhoz, és az eszméletlen pilótát pillanatok alatt kimentette, még mielőtt a gép felrobbant. A sebesültet, aki magas rangú tiszt és parancsnok volt, kórházba vitték. Felgyógyulva, a me gmentőjéért küldött, akit aztán személyes szolgálatára osztott be. Így élte túl a háborút, majd a háború után egy zsidó származású orosz tiszt segítségével eljutott Izraelbe, ahol részt vett a felszabadító háborúban. Aztán belépett a Sábákhoz, és onnan került át a titkosszolgálathoz. Sok akcióban vett részt, és az operatív egység tagjaként Európában tevékenykedett.

Oslóban elmagyarázta a csapatnak küldetésük részleteit. Mindegyiküknek átadott egy Ali Haszan Szalamát ábrázoló fényképet, és közölte velük:

– Ő miatta vagyunk itt. De lehetséges, hogy most nem úgy néz ki, mint ezen a fotón, mivel álcázza magát. Vegyetek számításba minden álcázási lehetőséget: parókát, szakállt, bajuszt, és bármi egyebet.

Sylvia jól megnézte a képet, és egyre izgatottabb lett. A Moszad által leginkább keresett ember most itt van valahol a közelükben, és úgy érezte, ezúttal sikerül elkapni.

Sylvia és Avraham Gmar hosszú idő óta először Oslóban találkozott, mindketten meglepődtek, amikor meglátták egymást, és örültek, hogy egy csapatban dolgozhatnak.

– Ugyanarra a helyre küldtek mindkettőnket – mondta Avrahamnak –, ez nagyon jó jel. Mert emlékezett rá, milyen jól tudtak együtt dolgozni a kiképzése időszakában.

A többiekkel együtt várták a parancsokat. Először arra figyelmeztették őket, hogy tilos a hitelkártyájukat használni, s mindegyiküknek a lelkére kötötték, csak készpénzzel fizethetnek, nehogy nyomot hagyjanak maguk után.

A csoportban csak két nő kapott helyet: Sylvia és Marianne. A szőke, dundi lány kissé zavarban volt. Nagyon izgalmasnak tartotta a küldetést, de a maga szempontjából túlzottan nagy falatnak érezte. Sylvia igyekezett megismerni társát. Marianne elmondta, először vesz részt akcióban, és attól fél, nem lesz képes az elvárásoknak megfelelni.

Sylvia tanácstalannak érezte magát. Mindeddig biztos volt abban, hogy a felettesei pontosan tudják, mit csinálnak. Egy ennyire különleges és bonyolult műveletre csak nagy tapasztalattal rendelkező hírszerzőket küldhetnek – gondolta, és most hirtelen kételkedni kezdett.

– Biztos van valami, amiben jó vagy – biztatta Mariannát.

– Beszélek svédül.

– De most Norvégiában vagyunk. Norvégül is tudsz?

– Egy keveset.

Sylvia arra gondolt, új társa veszélybe sodorhatja az akciót. Ezt aligha szeretné a lány, de azok se örülnének, akik ideküldték.

– Bízom benne, hogy nem lesz semmi baj, neked is sikerülni fog – mondta végül nehéz szívvel.

Más, sokkal nyugodtabb körülmények között, talán kérhetné a parancsnokoktól, hogy újra mérlegeljék a lány részvételét. De most

minden annyira élesben megy, a csapatot már összeállították, rögzítették a célt , és ebben a szakaszban bármilyen változás csak hátráltatná a terv végrehajtását.

Nem engedhette meg magának, hogy kételyek gyötörjék, de mégsem tudta kiűzni a fejéből a Marianne-problé mát. A nagy tapasztalattal és kellő reagáló képességgel bíró tagok talá lnak majd megoldást. A mindnyájukra nehezedő súly – gondolta, talán nem befolyásol senkit negatívan.

De a következő órák és napok újabb nyugtalanító gondolatokat ébresztettek Sylviában, akinek kezdett a hite meginogni a parancsnokaiban. Érdeklődött, mit kell tenniük, ha valamilyen váratlan esemény megzavarná a terv végrehajtását. Kiderült, senkivel sem közölték, mit kell tennie baj esetén. És nem csak ez volt a gond. Sylvia legjobb tudomása szerint nem készült semmilyen visszavonulási terv. Avrahamtól is kérdezte, tud-e valamit ilyesfajta tervről. Régi barátja megvonta a vállát.

– Amennyire én tudom, erre egyáltalán nem gondoltak – mondta.

– Miért nem? – csodálkozott Sylvia.

– Mert úgy látszik, senki sem hiszi, hogy valami váratlan dolog jöhet közbe, és vissza kéne vonulnunk.

Avrahamon látszott, ő is nyugtalan.

Sylviában baljós előérzet támadt. Eddigi küldetései során megszokta, hogy minden részletet előre tisztáztak, beleértve a visszavonulási tervet is, amelyet legalább olyan alaposan terveztek meg, mint magát az akciót.

Három izraeli hírszerző parancsot kapott, azonnal kutassák fel Benamant, abban bízva, hogy ő majd elvezeti őket Szalamához. Közülük senki sem tudta, hol szállhatott meg a férfi. Szálloda jöhetett szóba, s Oslóban nem volt olyan sok hotel. Marianne és Dan Arbel, akik valamennyire tudtak norvégül, fogták a helyi telefonkönyvet, és kiírták az összes oslói szálloda telefonszámát, majd felosztották egymás között a munkát: telefonon az iránt érdeklődtek, ott lakik-e Benaman. De bármelyiket hívták, mind az elegánsak, mind az olcsóbbak negatív választ adtak. Végül, többórányi telefonálgatás után, eljutottak az oslói egyetem diákszállóihoz, amelyek a nyári szünetben szállodaként működtek. Az egyik végre igenlő választ adott.

Kora reggel Dan Arbel már a diákszálló bejáratát figyelte. Több óra elteltével meglátta Benamant, amint éppen kilép, vesz magának egy szendvicset és egy üveg italt az egyik kis kioszkban az utca sarkán, aztán visszatér a szállására. A figyelő nem mozdult. Türelmesen várakozott, készen arra, ha kell, utánaered az algériainak, bárhová induljon is. De teltek az órák, és a férfi nem jött ki az épületből. Arbel kezdett gyanakodni, hogy valami nem stimmel, és úgy döntött, utánanéz a dolognak. Határozott léptekkel bement a szállóba, és a pult mögött álló fiatal diáklányhoz fordult, aki felpillantott az éppen olvasott könyvből. Arbel Benaman barátjának mondta magát, és érdeklődött a szobaszáma iránt.

– 114-es, az első emeleten – válaszolta a lány.

A férfi óvatosan felment az első emeletre, és odasétált a szobához. Meglepetésére az ajtó tárva nyitva állt, és a szobában senki sem tartózkodott.

A hírszerző előtt világossá vált, hogy az embere elszökött, nyilván valamelyik hátsó ajtón. Belépett a szobába, hátha valami nyomra bukkan. A helyiségben a keskeny ágyon, a ruhásszekrényen, az asztalon kívül csak egy kézmosó kagyló volt. A szekrény üresen tátongott, bőröndöt nem lehetett látni, az ágyon viszont egy nyitott norvég vasúti menetrend hevert. Az oldal a Lillehammerbe induló vonatoknál volt nyitva: a 11.55-ös időpont ceruzával bekarikázva.

Arbel nem igen hitte, hogy Benaman megtévesztő jelzéssel akarta volna félrevezetni az izraeli hírszerzőket. Valószínűbbnek tartotta, embere sietett a lillehammeri vonathoz, és elfelejtette magával vinni vagy eltüntetni a menetrendet. 10. 40 volt.

Futva hagyta el az épületet, taxit fogott, és a pályaudvarra vitette magát. Az út nagyjából húsz percig tartott. Alig egy órája maradt a vonat indulásáig.

Kiment a hetedik peronra, végigrohant a vonatfülkéken, de sehol se m találta a keresett személyt. Leszállt, és várta Benaman megérkezését. Kevesen igyekeztek a vonat felé: néhány idős ember, egy fiatal pár és egy kisgyermekes anya. A hordár néhány bőröndöt és útitáskát cipelt.

Hosszúnak tetsző várakozás után Arbel észrevette az állomás bejáratánál Benamant, aki állandóan körülnézett, nem követi-e valaki. A nyomába eredt. Az algériai nem vette észre – jóllehet Arbelnak már korábban feltűnt, mennyire ügyel a biztonsági

szabályok betartására –, befordult egy szűk utcába, ahol a kis kávéházban a pult mellett kávét ivott. Rápillantott az órájára, elhagyta a kávéházat, hosszan körülnézett, és visszasietett a pályaudvarra. Jegyet váltott a pénztárban, megkereste a hetedik peront, és beszállt az egyik kocsiba. A pályaudvar elektronikus kijelzőjén megjelent a város neve: Lillehammer. A vonat néhány perc múlva elindult. Benaman nem szállt le. Dan Arbel azonnal telefonált az egység parancsnokának, és közölte vele az új fejleményt. Néhány percen belül az információ eljutott az izraeli parancsnokságra is. Mike Harari, aki maga is Norvégiába indult, most már biztos volt abban, hogy a megfigyelt személy a kis üdülővárosba utazott, hogy ott találkozzon titokban Ali Szalamával. Azonnal utasítást adott, újabb egység induljon Lillehammerbe.

Oslo repülőterén a frissen érkezett hírszerző csoport hat gépkocsit bérelt. Velük egy időben Arbel szintén Liliehammerbe sietett, ahol tágas lakást bérelt a hamarosan megérkező újabb csapattagoknak – mindegyik szobában ketten vagy hárman lakhatnak. Egy másik lakást is bérelt az egység parancsnokainak, valamint a Moszad-főnököknek, Cvi Zamirnak és Mike Hararinak, akik szintén oda tartottak, hogy a helyszínen irányíthassák az akciót.

Az újabb egység megérkezett. A hírszerzők részletes utasítást kaptak, miként vonják még szorosabbra a gyűrűt a legfőbb célpont körül, találják meg a szálláshelyét, hogy mielőbb és problémamentesen végezhessenek vele.

Ebben a fázisban, beleértve Sylviát és Avraham Gmart is, a legtöbb résztvevőben az az érzés támadt, az akció szervezése nem a megszokott módon történik: nem egyeztették a fedőtörténeteket, senki sem ismételtette el velük a feladatot, mielőtt útnak indultak volna. Jóllehet a hírszerzők egy része már ismerte egymást, de voltak, akik most látták először a többieket, s ez önmagában sok baj forrása lehet. Néhányan nem tudták, gond esetén a többiek miként tudják folytatni a feladatot, és elfogásuk esetén mennyire lennének képesek kitartani a fedőtörténetük mellett a lebukás veszélye nélkül.

Lillehammer egy völgyben húzódott meg, és lakói a délutáni sziesztájukat töltötték, amikor a hírszerzők megérkeztek, hogy elfoglalják szálláshelyüket. A kis üdülővárosban alighanem egyhangúan teltek a vasárnapok: a főutcán – egy pizzéria és egy kávéház kivételével – minden bolt zárva tartott. Nyáron nem zajlott itt az élet, ilyenkor a húszezer lakosú városkát kevés turista kereste fel. Csak néhány szálloda és panzió tartott nyitva, mert kevesen vállalkoztak arra, hogy az Oslótól 186 kilométernyire fekvő, festői szépségű, északi helységbe utazzon megnézni a régi faházakat vagy meglátogatni a helyi múzeumot. A téli hónapokban viszont a lillehammeri turistaközpontok nem panaszkodhattak. Minden évben mintegy hatszázezer turista fordult meg a városkában, a környező hegyek a sízezonban a kezdő, a haladó és a versenyző fokon síelőket egyaránt vonzották. Ilyenkor egy csapásra véget ér a szendergés: a szállodák zsúfolásig megtelnek, a vendéglőkben minden asztal foglalt, a kávé házak késő éjjelig tartanak nyitva. Nyáron viszont szinte kihalt a város.

1973. július 16-án az izraeli titkosszolgálat minden bevethető hírszerzője itt gyülekezett. Néhány helybéli kíváncsian nézegette a főutcán megjelenő nagy bérelt autókat. Az érkezők annyira biztosak voltak a sikerben, hogy semmibe vették az alapvető óvatossági rendszabályokat. Eszük ágába sem jutott elrejte ni az érdeklődő tekintetek elől a kapcsolattartásra szolgáló adóvevőiket. Még a főutcán is nyíltan használták, és Sylvia úgy gondolta, mindezt nem jó szemmel nézik az itteniek, s valójában veszélyt jelent. Ha Ali Haszan Szalama emberei közül bárki felfigyel erre, nyilván azonnal gyanú támad benne, és az általuk annyira keresett terrorista ismét kicsúszhat a kezükből.

A csapat parancsnoka, aki Mike Hararival és Cvi Zamirral közös lakásban tartózkodott, utasítást adott az embereinek, hogy keressék Kamel Benamant a szállodákban, az éttermekben és a helyi kávéházakban. Az alapos és folyamatos kutatás eredményre vezetett, mert észrevették, ahogy Benaman pizzát eszik egy kis pizzériában, a város szívében. Követni kezdték, és rájöttek, hogy a Regina Szállodában lakik, a főutca egyik kis mellékutcájában. A hotelbe, ahol egyébként alig volt vendég, Benaman álnéven jelentkezett be.

Néhány perccel később mindezt már Cvi Zamir is tudta. A kapott információk jobb kedvre derítették a Moszad igazgatóját: biztos volt benne, a csapda lassan bezárul Szalama körül.

A hírszerzők egy része elfoglalta figyelőhelyét a Regina Szálló környékén – sétálgattak a nyilvános parkban, apró dolgokat vásároltak a környező üzletekben, vagy a főutca egyik fájának az árnyékába húzódva, egy padra telepedve újságot olvastak. Mindnyájan megkapták Benaman személyleírását – feltűnő ismertetőjegyként furcsa szakálla szerepelt, és türelmetlenül várták megjelenését.

A férfi csak másnap reggel került elő. A szálloda éttermében megreggelizett, aztán kiment a főbejáraton az utcára. Nagyon elővigyázatos volt. Sokáig sétált, megállt egy kis tó mellett, és miután alaposan körülnézett, csónakba szállt. Követői folyamatosan váltották egymást, kellő távolságra lemaradva, nehogy az algériai gyanút fogjon. Benaman átevezett a tó túlpartjára, ahol megállt egy kávéház előtt, és kitartóan bámulta a hegyeket. Aztán sietősen belépett az ajtón, majd helyet foglalt egy sarokasztalnál, távol az ablaktól. Amikor a pincérnő odalépett hozzá, rendelt valamit.

Moti Kfir, a különleges operatív egység kiképzőintézményének a parancsnoka, e könyv társszerzője

Avraham Gmar, Sylvia kiképzőtisztje

Sylvia álruhában a jordániai menekülttáborban (az első sorban)

A különleges operatív egység kiképzőintézményének a parancsnoksága
TeLAvivban, az Albani utcában

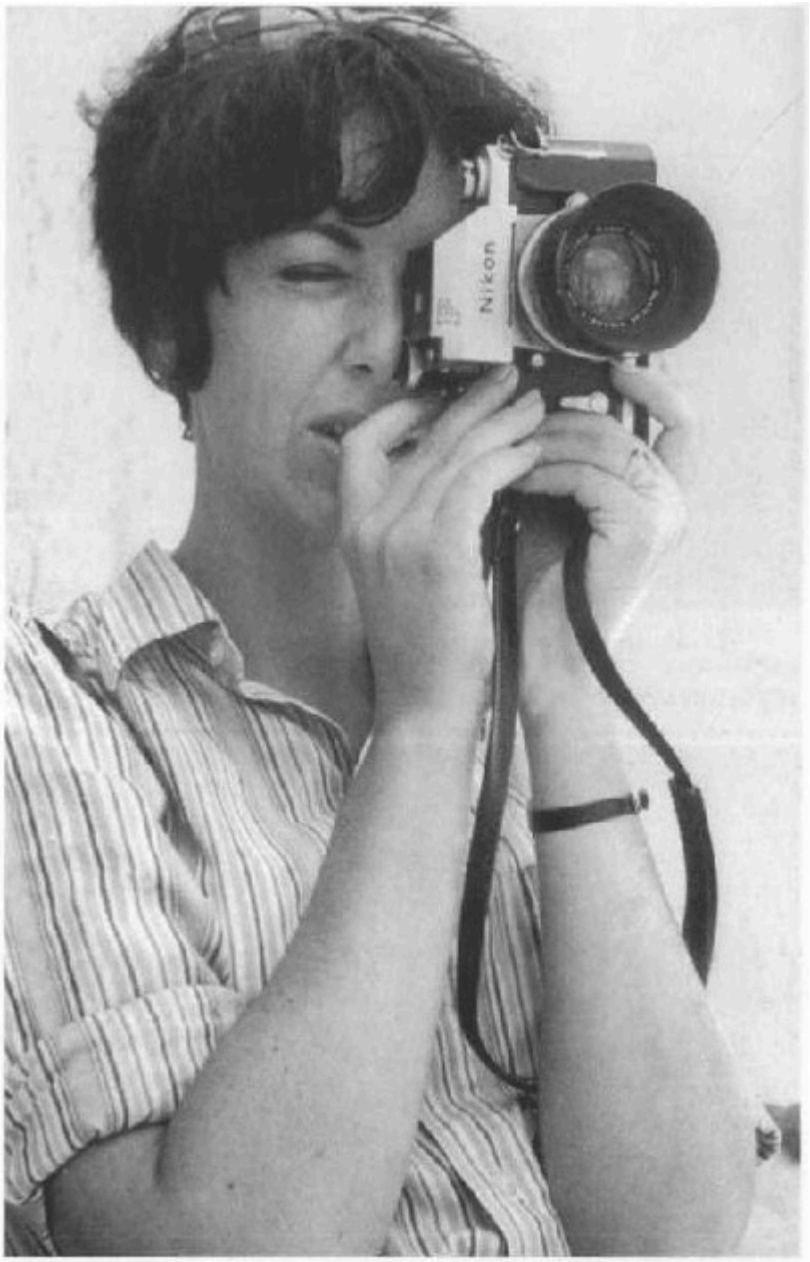

Sylvia mint Patricia Roxburgh, „kanadai fotóriporter"

Georgina Rizek,
Ali Haszan Szalamah második felesége

Ali Haszan Szalamah,
a legkeresettebb terrorista

Haszan Szalamah, Ali apja

Az oslói női börtön, ahol Sylvia raboskodott

Efraim Kishon író meglátogatta Sylviát a norvég börtönben

Ali Haszan bejrúti temetésén Jasszer Arafat és Ali Haszan legidősebb fia

Az utolsó fénykép: Sylvia és férje, Annæs Schjødt a hajón, néhány hónappal az asszony halála előtt

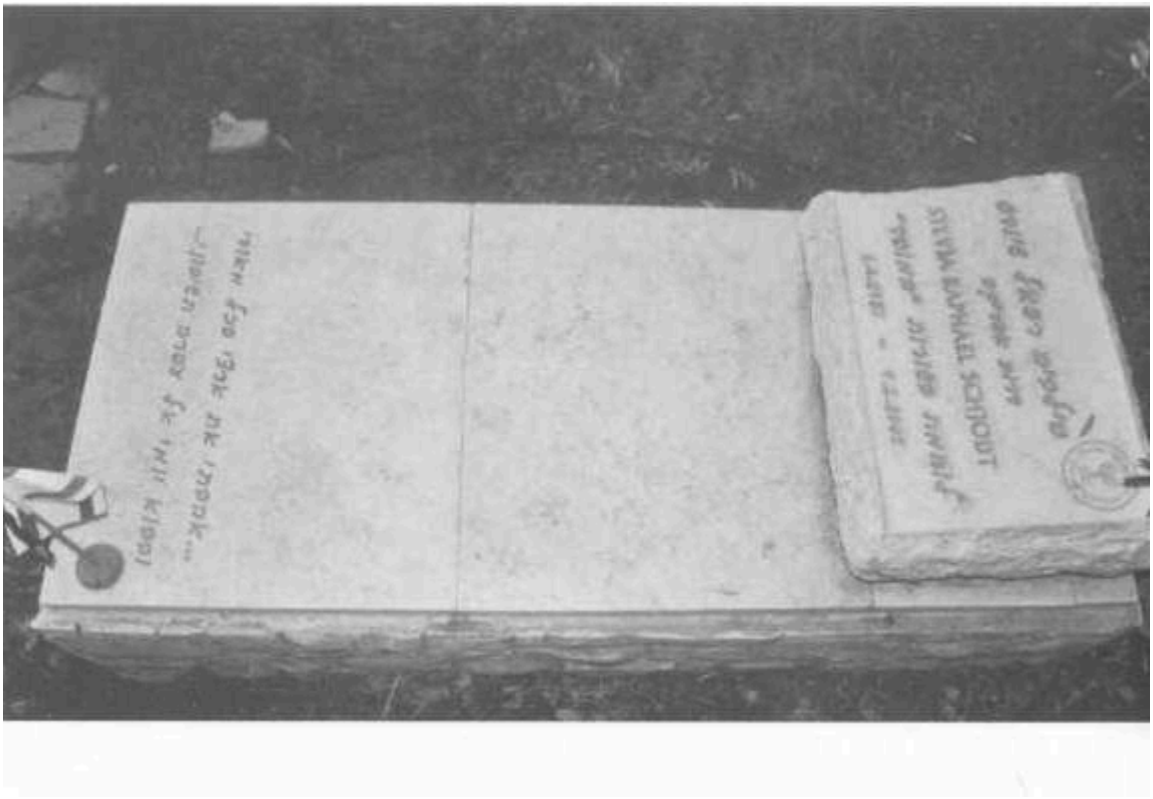

Sylvia sírja a Ramat Hakoves-i kibuc temetőjében

Hamarosan két férfi érkezett, és leültek mellé – egyikük fekete hajú, bajuszos, magas és vékony testa lkatú volt.

A Szalamáról készült fénykép, amelyből minden hírszerző kapott egy példányt, nem volt elég éles: a borotvált arcú férfi vonásait nem lehetett jól kivenni. Ezzel azonban a követő nem törődött, biztosra vette, a később érkezők közül a bajuszos maga a terrorista.

– Semmi kétség, ez ő – suttogta rádióadójába. Meg volt győződve arról, hogy a bajusz csak álca.

A három férfi beszélgetésbe merült. A Szalamát azonosító hírszerző a közeli nyilvános telefonról felhívta az akció vezetőjét.

– Biztos vagy benne, hogy ő az? – hangzott a kérdés.

– Száz százalékig.

A csoport parancsnoka izgatottan közölte a hírt Mike Hararival, aki tájékoztatta Cvi Zamirt. Az akció döntő szakaszához közeledett. Nem kellett engedélyt kérniük a miniszterelnöktől a terrorista likvidálására, ugyanis azt már előre megkapták. Mike Harari Cvi Zamirra pillantott, majd közölte az egység vezetőjével, hogy az akciót július 21-én hajtják végre.

Ettől kezdve már senki sem törődött Benamannal, kizárólag az Ali Szala - mának tartott személyre összpontosítottak. A férfi félórával később kijött a kávéházból, otthagyva két társát. Felült a falnak támasztott kerékpárjára, és elbiciklizett egy házig, a mely olcsó lakhelynek tűnt. A követő csoport figyelőállást keresett magának.

A férfi csak másnap, korán reggel hagyta el a házat. Kerékpárral jutott el a városi uszodához, ahol úszónadrágot vett fel, aztán beugrott a medencébe. A közelében nagyjából egy tucat felnőtt és gyerek, valamint két idősebb ember tartózkodott. Ezek egyikével kezdett beszélgetni a gyanúsított, miután befejezte az úszást.

Marianne Galdanikof gyorsan bérelt egy fürdőruhát, és ő is a vízbe ugrott.

Amennyire lehetett, közel került az uszoda közepén beszélgető két férfihoz, hallotta, hogy franciául beszélnek, de egy szót sem értett. Amikor kijött az uszodából, közölte kint várakozó társaival, hogy szerinte a követett férfi nem Szalama.

Sylvia lelki szemei előtt piros lámpa gyulladt fel, figyelmeztetésül, hogy alighanem rossz úton járnak. Dan Arbelhez fordult, mondván: tudomása szerint a terrorista nem beszél franciául.

– Ezenkívül – tette hozzá aggódva – a fénykép nagyon elmosódott, s ezt hivatásos fotósként mondom. Ennek alapján nehéz azonosítani bárkit is. Véleményem szerint, jó lenne újból ellenőrizni, kit is követünk valójában. Nagyon is lehetséges, hogy nem ő a mi emberünk.

Arbelben is kétségek merültek fel, de sem Sylvia, sem az ő fenntartásait nem vették komolyan. Az akció vezetői elvetették a felvetésüket. Biztosak voltak abban, hogy sikerült rátalálniuk Ali Szalamára.

De ez Sylviát nem nyugtatta meg. Ha ez a férfi valóban a sok éven át keresett Szalama, akinek annyiszor sikerült eltűnnie előlük, aligha kerékpározna gondtalanul, egyedül, fényes nappal a kisváros utcáin, mintha semmitől sem tartana. Arra is felfigyelt, hogy nem tesz semmilyen óvintézkedést: nyugodtan bemegy egy lakóházba, és ott tölti az egész éjszakát. Ez sehogy se fért a fejébe.

– Nem így viselkedik egy terrorszervezet magas rangú parancsnoka, aki nagyon jól tudja, hogy a Moszad keresi – mondta.

De senki nem hallgatott rá. Társai többsége úgy gondolta, téved. Az akció vezetői magabiztosan hitték, a megfelelő ember nyomában járnak.

A csoport főnöke megérkezett. Sylvia neki is elmondta kétségeit. A parancsnok azt válaszolta, ő is furcsának tart néhány dolgot, és megnyugtatta Sylviát, alaposan utánanéz a részleteknek. Csakhogy erre már nem maradt ideje.

Amikor körülvették az épületet, amelyben a likvidálandó ember tartózkodott, az akció parancsnoka a sötétben megbotlott egy csatornafedélben, és szörnyű fájdalom hasított a jobb lábába. Egyik beosztottjára támaszkodva visszabicegett a lakásába. A fájdalom percről percre erősödött, de nem akart helybéli orvoshoz fordulni, attó l tartott, rájönnek, ki is ő valójában. Attól is félt, hogy a városka kis kórházába vitetik. Így tovább szenvedett, a fájdalomcsillapítók viszont nem hatottak. Végül – miután nem volt más választása – mégis orvost hívtak, aki a vizsgálat eredményeként ínszakadást állapított meg, s közölte:

– Azonnal kórházi kezelésre van szüksége.

A parancsnok megértette, munkája itt véget ért. Egy norvég kórház számára túl veszélyesnek tűnt. Tanácskozott a parancsnoksággal, és nekik is az volt az álláspontjuk, hogy azonnal térjen vissza vonattal Oslóba, szálljon fel egy olyan járatra, amellyel a leggyorsabban juthat vissza Izraelbe. Az első gép Rómába indult – onnan már könnyen hazaért. Mike Harari vette át tőle a lillehammeri csoport vezetését.

A volt parancsnok a Ben Gurion repülőtérről taxival egyenesen a Tel Hasomer Kórházba vitette magát.

– Az utolsó pillanatban érkezett – mondták neki az orvosok.

Az ortopédiai osztály patyolatfehér ágyában fekve pokolian rossz hangulat kerítette hatalmába. A túlélési képesség volt az egyik jellemző erénye. Valódi életveszéllyel járó akciókban vett részt. Karcolás nélkül szabadult a nácik karmából, most pedig egy vacak ínszakadás kényszerítette ágyba. Képtelen volt megemészteni, hogy egy olyan akciót, amely a legfontosabb lehetett volna az életében, amelyről egysége minden harcosa álmodott, most nélküle hajtják végre.

6

Lillehammerben időközben szorult a hurok az izraeli hírszerzők célpontjának a nyaka körül, továbbra is gondtalanul viselkedett, mintha előtte állna az egész élet. Július 21-én a kora esti órákban futó nyári zápor öntözte a városkát. A néhány járókelő – esernyővel a feje fölött – meggyorsította léptét. A követett férfi betért a helyi moziba egy sárga esőkabátot viselő szőke nővel. A teremben nem sok néző fogalt helyet, ezek egyike viszont izraeli hírszerző volt a pár közelében. Magukkal hozott édességet majszoltak, és érdeklődéssel nézték a filmet – amerikai pilótáról szólt, aki részt vett a második világháborúban.

Sylvia a megfigyelő csoport tagjaként a mozin kívül várakozott a férfira. Még mindig nyugtalanító gondolatok gyötörték. Képtelen volt megérteni az Ali Szalamának tartott ember viselkedését: egyetlen alkalommal sem fordult hátra, hogy megnézze, követik-e, nyugodtan lépkedett a mozi felé, átkarolva a társaságában lévő nőt. Akár a moziban, akár az utcán könnyen végezhetnek vele.

Lehetetlen, hogy Ali Szalama ilyesmivel ne számolna. Valami furcsa dolog zajlik itt – gondolta Sylvia.

22. 16-kor, mihelyt véget ért a film, kinyíltak a moziajtók, és a gyér létszámú közönség kiszállingózott az utcára. A sötétbarna bőrű, bajuszos férfi is kijött a párjával, és a szomszédos buszmegálló felé tartott. Két vagy három percig kellett várniuk a buszra, amelyre mindketten felszálltak. Két kocsi követte az autóbuszt.

A negyedik megállóban a pár leszállt. Az utca csöndes volt. Az ablakok mögött televíziók fényei villóztak, az autóbusz megállóval szemközti parkban leparkolt autóban helybéli fiatalok ölelkeztek.

A férfi és a nő elindult az úttesten az utca másik oldalára, amikor egy szürke Volvo eléjük vágott. A kocsiból az operatív egység hírszerzői szálltak ki – a nagyjából harminc év körüli két férfi, miután a hadsereg különleges egységétől leszerelt, a titkosszolgálathoz igazolt át. Izrael biztonsága szempontjából több kiemelten fontos akcióban vettek már részt. Nem ez volt az első eset, hogy keresett terroristával kellett végezniük. Minden feladatot sikerrel tejesítettek, indokoltnak tartották, hidegvérrel és küldetésük igazáról meggyőződve cselekedtek.

Mindketten előkapták hangtompítós Berettájukat. A férfi remegve nézett szembe a pisztolycsövekkel.

– Kérem – könyörgött norvégül – , könyörgöm, ne tegyék ezt velem!

Hangját elnyomta a lövések zaja. Tizennégy golyót lőttek ki rá, ügyelve arra, hogy a nőt ne érje találat. A férfi az úttestre rogyott: ömlött belőle a vér. A Volvo nagy sebességgel hagyta el a helyszínt. A nő sikoltozása felébresztette az utca lakóit, akik ijedten néztek ki az ablakokból. Valaki telefonált a rendőrségre. Ekkor 22. 47 volt.

A helyszínre érkező rendőrök körös-körül rémült embereket láttak. Egy helybéli fiú és lány állt az áldozat mellett. Elmondták, a szomszédos parkban szórakoztak, s onnan látták a merényletet. A fiúnak sikerült feljegyeznie a helyszínről elhajtó gépkocsi rendszámát.

Mike Harari szeme felcsillant az örömtől, amikor értesítették a keresett személy likvidálásáról. Már látta maga előtt az izraeli és a világ nagy újságjainak hatalmas szalagcímeit, amelyek hírül adják a nagy győzelmet : sikerült végezni az arab terroristák egyik

vezéralakjával. És mindez anna k a csodálatos akciónak az eredménye, amelyet az ő emberei hajtottak végre.

– Kiváló munkát végeztetek. – sietett megdicsérni az akció résztvevőit, és parancsot adott, hogy a lehető leggyorsabban tűnjenek el a városból.

A lillehammeri rendőrség az egész állományát azonnal riasztotta. A kisvárosban nagyon régóta nem fordult elő gyilkosság, így az eset nagy vihart kavart. Elszántan láttak neki, hogy mielőbb kézre kerítsék a bűnösöket. A rendőrfőnök azt mondta az újságíróknak, egyelőre úgy tűnik, a gyilkosság hátterében a kábítószer-kereskedelem állhat. Az áldozatnak azonban nem volt priusza. De mivel Marokkóból származó, arab emberről volt – jóllehet idetelepedve helybéli lányt vett feleségül, hamar gyökeret vert a városban, és volt munkája – könnyen megbélyegezték, hogy kábítószerhez lehetett köze.

Az újságírók szerették volna tudni, kiről is van szó.

– A neve Ahmed Bouchiki – hangzott a válasz.

– Hol lakik?

– Itt, Lillehammerben.

– És mivel foglalkozott?

– Ahogy tudjuk, pincér volt.

7

A lillehammeri rendőrség gyorsan dolgozott. Közölték az országos rádió ban a gyilkosság helyszínéről elhajtó autó rendszámát. Ezzel párhuzamosan elkezdtek nyomozni, hogy kié lehet a szóban forgó gépkocsi.

A merényletet követő nap, a reggeli órákban, ahogy kinyitott az oslói repülőtéren a gépkocsi-kölcsönző, Marianne Galdanikof elsőként érkezett : visszahozta az autóját, s a számlát akarta kifizetni. Nem messze az iroda ajtajától Dan Arbel ült egy Volvóban, s mielőbb szeretett volna megszabadulni a gépkocsitól. Mardosta a félelem, mert ezt használták a merénylet végrehajtói. Remélte, hogy senki sem írta fel a rendszámát.

Mögötte még egy autó várakozott, a kormányánál egy fiatal norvég állampolgár ült, aki szintén visszaadni készült bérelt járművét. A rádióban éppen bemondták a gyilkosság helyszínéről

elmenekült gépkocsi típusát és rendszá mát. Ámulva fedezte fel, hogy a körözött személyautó előtte áll. Szólt a közelben álló rendőrnek, aki azonnal odament Dan Arbelhoz, és az iratait kérte. Dan átadta dán útlevelét.

– Mit keres itt? – kérdezte a rendőr.

– Kirándulok.

– Egyedül?

Ahelyett, hogy igennel válaszolt volna, Arbel óriási hibát követett el.

– Nem, a barátnőmmel együtt.

– És ő hol van? – kérdezte a rendőr.

– Pont most adja vissza az autóját.

A rendőr nem habozott, és erősítést kért. Pár percen belül Mariannát és Dant letartóztatták.

Ez idő tájt a merényletet elkövető két fiatalember egy másik bérelt autóban Oslo felé tartott. Először azt az utasítást kapták, hogy tűnjenek el Svédországban, amelynek a határállomásain éjjel-nappal át lehet kelni, s a norvég rendszámú gépkocsikat megállás nélkül átengedik. De ki tudja miért, Harari megváltoztatta a parancsot, és arra utasította őket, hogy Oslóban adják le a járművet.

Az egyértelmű parancs ellenére, miszerint a merényletnél használt fegyverektől szabaduljanak meg, a pisztolyokat az autóban rejtették el. Oslo felé közeledve egyre nagyobb lett a forgalom. Hirtelen villogó rendőrautókat pillantottak meg nem túl messze, és az úton közlekedők sora feltorlódott az utat elzáró rendőrkordon előtt.

Az izraeli hírszerzők megijedtek, és nem értették, mi történt. Azonban sejtették, hogy miattuk zárták le az utat. Kiugrottak a kocsiból, az út menti árokba hajították a pisztolyokat. Gyorsan megállapodtak az igazoltató rendőrök érdeklődésére turistáknak mondják majd magukat, azt remélve, hogy nincs róluk pontos személyleírás.

Amikor sorra kerültek, rendőrök odaléptek hozzájuk, megnézték az útleve leket, és átkutatták a gépkocsit. Az autóban ülők egyike megkérdezte, mi történt. A rendőr azt válaszolta, hogy a szomszéd

városban szállásolják el a német kancellárt, Willy Brandtot, ezért foganatosítanak különleges biztonsági ellenőrzést.

– Utazzanak jól! – mondta végül, és útjukra engedte őket.

Dan Arbelt és Marianne Galdanikofot bevitték a rendőrségre, és kihallgatták őket. Tagadták, hogy bármi közük lenne a gyilkossághoz, de nem tudtak magyarázatot adni arra, hogyan került Arbel kocsija arra a helyre, ahol lelőtték Bouchikit. A rendőrök meg voltak győződve róla, a letartóztatottak az alvilághoz tartoznak, s Lillehammerben egy elszámolási vitának vetettek véget.

Nagy nyomás alá helyezték Mariannát.

– Nincs közöm az alvilághoz – hangoztatta a lány, majd bevallotta, hogy izraeli és a titkosszolgálat tagja.

Dan Arbelt egy sötét, szűk zárkába dugták. Minden pillanatba n szenvedett a bezártságtól, állandóan úgy érezte, megfullad. A norvég vizsgálótiszt később elmondta, kellő nyomást tudtak a letartóztatottra gyakorolni, mert megtörték az ellenállását. Megígérte a fogolynak, ha elmondja az igazat, átviteti egy rendes cellába. Dan Arbel mindent bevallott. Még annak a lakásnak a címét is elárulta, ahol az akcióban részt vevő többi hírszerző tartózkodott. A ruhája átvizsgálásakor találtak egy cetlit Jigal Ejalnak, Izrael oslói nagykövetsége attaséjának a telefonszámával.

– Mi ez? – kérdezték a nyomozók.

– Vészhelyzet esetére egy telefonszám – válaszolta.

Időközben hét izraeli hírszerzőnek a bérelt gépkocsikon sikerült eltűnnie Lillehammerből. Azokat, akik még a lakásban tartózkodtak, Sylvia sürgette, minél hamarabb induljanak, mert minden további késlekedés sorsdöntő lehet. Végül a csapat a bérelt autója felé tartott.

– Minél messzebb akarok innen kerülni – jelentette ki Sylvia.

Meglepődtek az őket fogadó látványon: az épületet rendőrök vették körbe, akik rájuk szegezett fegyverrel vártak.

– Fel a kezekkel! – kiáltották angolul.

Még aznap mindnyájukat letartóztatták, és megbilincselve szállították a rendőrségre. Mike Harari és Cvi Zamir elhagyták a

lakásukat, felszálltak egy Oslóba tartó vonatra, és onnan a maradék hét hírszerző vel együtt, visszatértek Izraelbe.

A norvég rendőrök Jigal Ejal lakásában még két izraeli hírszerzőt találtak, akiket azonnal letartóztattak. Másnap az attasét, mint nemkívánatos személyt, családjával együtt kiutasítottak Norvégiából.

Szerelmi történet

1

Az operatív egység letartóztatott tagjait rabszállító kocsikka l, egymástól elkü lönítve, átvitték az oslói rendőrségre, amely átvette a további vizsgálat lefolytatását, miután kiderült, hogy a lillehammeri gyilkosságnak semmi köze sincs az alvilághoz. Amint nyilvánvaló lett, hogy a Moszad emberei ölték meg a marokkói pincért, és emiatt megromolhat Norvégia és Izrael viszonya, a vizsgálatot a legmagasabb szinten folytatták. A norvég rendőrség a legjobb és legtapasztaltabb embereit vonta be, és hírzárlatot rendelt el az ügyben. Az újságírók és a fotóriporterek megpróbáltak közelebb férkőzni Sylviához a rendőrség kapujában, mikrofonokat nyomtak az arcába, de a rendőrök mindenkit elzavartak, aki a kapuban várakozott.

Sylviát bevitték egy kihallgató szobába, ahol három rendőrtiszt várta. Szűkszavúságuk és a pillantásuk arról győzte meg Sylviát, hogy már kezükben van Marianne és Dan részletes tanúvallomása.

– Ha hajlandó beszélni, gondoskodunk büntetése enyhítéséről – ígérgették. Azt is felfedték előtte, hogy a társai nem a megfelelő embert ölték meg. Ha ez igaz – gondolta Sylvia – , az egyáltalán nem lep meg. Még emlékezett arra, milyen kételyek kerítették a hatalmukba az akció előtt.

– Mindeddig azt hittük – mondta az egyik rendőrtiszt – , hogy a Moszad képtelen hibázni. Nos, tévedtünk.

Közölték vele, ismerik a valódi nevét, ő nem Patricia Roxburgh, ahogy az a kanadai útlevélben szerepel.

– Maga nem kanadai, a valódi neve Sylvia Rafael – vágták az arcába –, maga a Moszadnak dolgozik.

Sylvia keményen pillantott a rendőrökre, és továbbra is hallgatott.

Kérdések záporoztak felé, de nem szólalt meg, és egyetlen kérdésre sem volt hajlandó válaszolni. Sem fenyegetés, sem ígérgetés nem fogja rábírni, hogy elmondja mindazt, amit tud.

A rendőrök egy ablaktalan magánzárkába tették át. A sarokban fertőtlenítő szagától bűzlő kübli állt. Most aztán volt ideje önvizsgálatra. Nehezen emésztette meg, hogy a küldetés kudarcba fulladt, és az is, hogy ennyire felelőtlenül irányították a csoportot. Amit eddig érzett a Moszad iránt, pillanatok alatt darabjaira hullott. Ismét azok a kérdések jártak a fejében, amelyek az akcióra készülve gyötörték. Mennyire izgatta a tapasztalan Marianne beosztása a csoportba. Milyen dilettáns módon azonosították az Ali Haszan Szalamának vélt embert. Mennyi felesleges időt vesztegettek el lillehammeri lakásukban, ahe lyett hogy azonnal eltűntek volna a városból. Azt kérdezte magától, miként történhetett meg, hogy az operatív egység gyakorlott hírszerzői ennyi hibával tervezték meg és hajtották végre az akciót.

Sylvia úgy képzelte, Izrael minden erőfeszítést megtesz kiszabadításuk érdekében. De azt kellett tapasztalnia, senki sem látogatja meg: nem jelentkezett a nagykövetség, nem jelentek meg védőügyvédek. Fogalma sem lehetett arról, hogy letartóztatásuk óta a Moszad, az izraeli Külügyminisztérium és az ügyvédek számtalanszor kértek engedélyt a kapcsolatfelvételre. De a norvég kormány minden kérést elutasított.

A börtönbeli élet kezdett rémálommá válni. A szűk és sötét cellában az asszony képtelen volt kinyújtózkodni a rövid priccsen. Az odalökött ételtől éhes maradt, kávé gyanánt hideg és híg löttyöt kapott. Nem jutott újságokhoz és könyvekhez, nem hallgathatott rádiót, és biztonsági okokból nem mehetett ki az udvarra sétálni. Sajgott az egész teste, a szeme képtelen volt hozzászokni a sötétséghez, a teljes csönd kezdett az idegeire menni.

Ha a jövőjére gondolt, abban reménykedett, hogy Izrael minél előbb megpróbál véget vetni ennek az ügynek, diplomáciai nyomást gyakorol a norvég kormányra, és követeli a letartóztatottak szabadon bocsátását. De mindennél jobban zavarták az operatív egység munkájával kapcsolatos kétségei. A titkos akciókat, a veszélyes küldetéseket abban a biztos tudatban lehetett vállalni, hogy azok sikerében a felettese is hisz, és maga pedig feltétlenül megbízik a szolgálat minden tagjában. Nem azért csatlakozott a Moszadhoz, mert kalandokat keresett vagy személyes gondját akarta megoldani. Döntését az motivá lta, hogy azonosult a zsidó néppel, és hittel hitte, helyesen cselekszik. Bizalommal volt azok iránt, akik a halál torkába küldték. Az operatív egységet egy olyan sikeres, hazafias és felkészült

csapatnak tartotta, amely kizárta az akciókat fenyegető véletlen eseményeket. És most hirtelen, akár egy szappanbuborék, minden szétpukkadt, és nem volt biztos abban, hogy ilyen körülmények között képes lesz folytatni a szolgálatot olyan emberek irányításával, akikben már nem bízik.

Sokat gondolt a szüleire. Tudta, a letartóztatásáról szóló hírek fájdalmat okoztak nekik, és nagyon aggódnak miatta. Nagyon szerették gyermekkorában, nem gördítettek akadályt elé, hogy a saját útját járja, jóllehet nem így képzelték el a jövőjét, leveleikből mindig melegség áradt.

Széttéphetetlen szoros kötelék volt közöttük. Ha megmagyarázhatná nekik, mit miért tett, talán kissé enyhíteni tudná a fájdalmukat.

2

A Lillehammerben történtek idején Ali Szalama, régiségkereskedőnek á lcázva magát, egy dániai titkos lakásban tartózkodott. Semmit sem tudott a norvég kisvárosban lezajlott eseményekről. Izraeli diplomaták elleni merén yletek tervezése kötötte le. De nagyon gyorsan kiderült, Dánia veszélyes hely a számára. Az emberei arról számoltak be, hogy követik őket, és lehallgatják a telefonjukat. Azt javasolták Alinak, tűnjenek el az országból. Bár a férfinak az ötlet egyáltalán nem volt ínyére, kénytelen-kelletlen elfogadta a javaslatot, és Olaszországba repült. A szervezet európai vezetőit titkos találkozóra hívta Rómába, hogy megismertesse velük újabb terveit. A résztvevők egyetértettek, az idő nem alkalmas terrorakciók végrehajtására. A biztonsági szervek világszerte általában figyelnek az idegen arabokra, s főleg valamely terrorszervezet tagjának tartott személyre. Ali végül úgy döntött, hazatér Libanonba, és kivárja, amíg megnyugszanak a kedélyek.

A testőrei kikísérték a repülőtérre. Másnap, amikor a gépe leszállt a libanoni fővárosban, a lillehammeri gyilkosságot taglaló újsághírek fogadták.

Néhány cikkben arról olvas-hatott, hogy az izraeli titkosszolgálat húzódik meg az ügy hátterében, mert Szalamával akartak végezni, de összetévesztették valakivel, és helyette mást öltek meg.

Ali Szalama úgy érezte, kiváló alkalom adódott arra, hogy lerombolja a Moszadról eddig alkotott képet, és kigúnyolja a szervezetet. Elmondta Arafatnak, mi történt Lilie hammerben, és engedélyt kért arra, hogy interjút adjon arab újságíróknak. Elmondta nekik, Ahmed Bouchiki halála azt bizonyítja, a Moszad már nem az a félelmetes szervezet, amilyen valaha volt.

– Tisztában vagyok vele, hogy velem akartak végezni – ismerte el –, s nem igazán értettem, miért mentek Lillehammerbe. Soha az életben nem jártam Norvégiában.

A libanoni rádiónak adott interjú során még dicsekedett is:

– Ha az izraeliek azt hiszik, hogy valaha is képesek lesznek elkapni, nagyon tévednek. Ahogy mostanáig, úgy a jövőben sem fog nekik sikerülni.

Amíg az izraeli titkosszolgálat a sebeit nyalogatta, Ali remek formába le ndült. Széles mosollyal vigyorgott a fotó-riporterek kameráiba, és még valamit tett : megkérte Georgina kezét, és gondoskodott arról, hogy a hír az összes újságban megjelenjen. Korábbi feleségét lelkiismeret-furdalás nélkül hagyta el.

A csodaszép bejrúti lány már régóta várta ezt a pillanatot. Boldogan mosolyogva azonnal igent mondott, az apja pedig üzent Alinak, hogy beszélni kíván vele. Arra kérte, legyen az üzlettársa, hagyjon fel a terrorcselekményekkel, alapítson családot, leljen örömöt a gyerekeiben és a családi békében. Ali azonban elutasította leendő apósa ajánlatát.

– Kötelezettségeim vannak Palesztinával szemben – mondta de a háború nem tart örökké. Ha véget ér, örömmel veszek részt a családi vállalkozásban.

Georgina apja nem volt megelégedve Ali válaszával, de a lánya kérése megtette a magáét, hozzájárult a házassághoz.

A pompás bejrúti Al-Busztan Szállodában még sohasem láttak ennyi testőrt és biztonsági embert. Átkutatták az egész épületet, tele volt velük az előcsarnok, körbejárták a konyhát, és minden vendéget átvizsgáltak, aki megjelent a világra szóló partin. A biztonságiak bevonták a 17-es egységet is, a Fatah legelitebb alakulatát, amelynek minden tagja a ruhája alatt töltött fegyvert hordott.

Újságírók és fotósok, rádió- és televízióriporterek hadát hívta meg Ali az esküvői ünnepségre: adjanak hírt a Moszad legkeresettebb célpontjának nyilvános szerepléséről, na meg arról, hogy él és virul, és az élet minden pillanatát élvezi. Egyébként azt suttogták, a menyasszony apja elképesztő összeggel fedezte a világra szóló esemény költségeit.

Az ifjú házaspár egymást átölelve, mosolyogva fényképeztette magát, felvágta az esküvői tortát, csókot váltott Arafattal, a Fatah többi vezetőjével, a libanoni kormány megjelent tagjaival, továbbá azokkal az üzletemberekkel és filmcsillagokkal, akiket a menyasszony apja hívott meg az esküvőre. A vendégek megtekintették a hastáncosok produkcióját, bókoltak a fehér ruhába öltözött menyasszonynak, aki a kezében sárga orchideacsokrot tartott – még sohasem volt ennyire szép.

Aki számított Libanonban, megjelent Georgina és Ali esküvőjén. Csak hárman maradtak távol: Ali korábbi felesége, Zinev, és két fia, Haszan és Oszama.

3

Mirjam és Ferdinand Rafael több alkalommal feltették maguknak a kérdést, vajon mivel foglalkozik a lányuk. Az Izraelben töltött első éveiben rendszeresen leveleztek egymással. Érdeklődéssel olvastak kibucbeli és tel-avivi életéről, tanári munkájáról, és az izraeli élményeiről. Miután csatlakozott a titkosszolgálathoz, egyre kevesebb dolgot oszthatott meg a szüleivel. Később közö lte velük, Párizsba küldték dolgozni egy nagy kereskedelmi céghez, de nem írta meg a címét, csak egy titkos, párizsi postafiókszámot adott meg. Amikor a telefonszáma iránt érdeklődtek, azt válaszolta, nagyon sokat van távol az otthonától a munkája miatt, és ezért szinte lehetetlen utolérni telefonon.

Mirjam és Ferdinand nem tudta mire vélni a magyarázatot, s azt sem értették, Sylvia miért zárkózik el előlük. Az évek során megszokták, hogy leveleiket a megadott postafiókszámra küldjék lányuknak, aki rendszeresen beszá molt nekik a város nevezetességeiről és szépségéről, az olvasott könyvekről és a látott színházi előadásokról. De a munkájáról egy szót se m ejtett. Amikor a szülők érdeklődtek, van-e komoly partnere, Sylvia azt válaszolta:

– Nagyon keményen dolgozom, még lélegzetvételnyi időm sincs.

Egy ízben elutazott Dél-Afrikába meglátogatni a szüleit, de a munkája szinte szóba sem került.

Az eltelt évek alatt Ferdinand Rafael egészségi állapota fokozatosan megrendült, és több alkalommal ágyba kényszerült. Súlyos szívbetegsége miatt időnként kórházi ápolásra szorult. Nem egészen egy héttel azt követően, hogy Sylviát letartóztatták Norvégiában, az apa szívrohamot kapott, és bevitték az intenzív osztályra. De a műtét már nem segíthetett rajta, napjai meg voltak számlálva. Betegágyában a lányának írt utolsó levelében így fogalmazott:

Drága Kislányom!

A kórházból írok . Sajnos a szívbetegségem komolyra fordult. Szomorúság tölt el, mert talán már soha többé nem találkozhatunk . Ha a sors így hozná, úgy emlékezz az apádra, mint aki mindig nagyon szeretett. Arra kérlek, törődj anyáddal, és azt kívánom, találj magadnak férjet, legyenek gyermekeid, akik követhetnek az utadon. Kérlek, mesélj nekik rólam.

Vigyázz magadra,
Szerető Apád

Ferdinand Rafael állapota rosszabbodott, és az orvosok nem sok jóval biztatták a családot. Anyja szerette volna, ha Sylvia ott lenne a betegágy mellett, de nem tudta, hol a lánya. Kapcsolat ba lépett a pretoriai izraeli nagykövetséggel, és arra kérte őket, kutassák fel gyermekét, aki valószínűleg egy izraeli cégnek dolgozik Párizsban. A nagykövetség a Külügyminisztériummal karöltve rálelt a keresett személy nyomaira a Moszadban, de azt kérték tőlük, ezt ne közöljék a családdal.

Sylviát teljesen váratlanul érte a letartóztatása, és az oslói vizsgálat kezdeti szakában tagadta, hogy Izraelnek dolgozna. A Moszad sem kívánta fellebbenteni a fátylat az asszony valódi kilétéről, mert vezetői úgy gondolták, ennek egyelőre titokban kell maradnia.

Ferdinand Rafaelt akkor temették el, amikor Sylvia a börtönben ült, és semmit sem tudott apja haláláról. Az izraeli nagykövetség

képviselője csak a bírósági tárgyalás kezdetén közölte vele apja halálhírét. Fogva tartói megengedték, hogy telefonon beszéljen a z anyjával, akinek elmondta, milyen mélyen érintette apja halála, és azt is közölte édesanyjával, hogy le van tartóztatva. Végig, az egész telefonbeszélgetés alatt potyogtak a könnyei.

– Apa nagyon szeretett volna látni a halála előtt – mondta az anyja mély szomorúsággal a hangjában. – Mióta elutaztál Izraelbe, csak egyszer láthatott, amikor rövid időre hazajöttél. Nem volt olyan nap, hogy ne emlegetett volna. Mindketten abban bíztunk, újra meglátogatsz minket.

– Nem tudtam – zokogott Sylvia.

– Nagyon hiányzol.

– Te is, anya.

– Van valamire szükséged?

– Nem, köszönöm.

– Írjál, amennyit csak tudsz.

– Igen, mama.

4

Oslótól négyórányira északra, egy kis útelágazás után, ahonnan néhány félreeső falut is meg lehetett közelíteni, a földút sűrű erdő felé vezetett. Az első fáknál leszúrt fatáblán fekete betűkkel a Schjødt név szerepelt, és alatta pirossal: magánút.

Egy diplomáciai gépkocsi haladt el a tábla mellett, és behajtott az erdőbe. Az autóban, a sofőr mögött Meir Rozen, az izraeli Külügyminisztérium jogtanácsosa ült (a közelmúltban az Egyesült Államokban, illetve Franciaországban szolgált nagykövetként), aki azért érkezett Oslóba, hogy a letartóztatott hírszerzők ügyében intézkedjen. Az eljárásnak ebben a szakaszában már mindnyájan bevallották, hogy izraeliek.

Rozen meglehetősen aggódott. Az összes arra irányuló kérését, hogy találkozhasson a letartóztatottakkal, és az otthonról származó leveleket és újságokat átadhassa nekik, a norvég hatóságok elutasították. Az izraeli miniszterelnök, a Külügyminisztérium magas rangú jeruzsálemi beosztottai, és a Moszad vezetői mégis azt remélték, végül sikerrel jár. Tudta, nem térhet vissza Izrae lbe üres kézzel.

Rozen megpróbálta elérni oslói irodájában Annæs Schjødtot, az egyik legnagyobb norvég ügyvédi iroda tulajdonosát, hogy rábírja, vállalja el az izraeli hírszerzők ügyét. A férfi azonban szabadságát töltötte magányos erdei házá ban. A jogtanácsos nagy erőfeszítések árán megszerezte az ügyvéd telefonszámát.

– Nagyon sürgős? – kérdezte az ügyvéd.

– Nagyon.

Schjødt arra kérte Rozent, az erdei házában keresse fel.

A sofőr behajtott a sűrű, félhomályba borult erdőbe. Bekapcsolta a tompított világítást, és lassan haladt előre. Korhadt és égett fák nehéz szaga érz ődött.

Időnként ijedt szarvasok és kisebb állatok keresztezték az útjukat. Vadak neszezése hallatszott a távolból. Hirtelen hűvös lett. Egy idő után a napot sem lehetett látni.

Amikor kiértek erdőből, lélegzetelállító táj tárult eléjük. Magas hegycsúcsok ostromolták az eget, a tájat vízesések és kristálytiszta kék tavak tarkították. A csodálatos vidék kellős közepén mesébe illő faház állt – körülötte megművelt föld terült el, ahol főleg salátát és káposztát termesztettek. A hegyek irányában, a ház teraszán ősz hajú, hatvan év körüli férfi ült, és pipázott. Meglá tva a leparkoló autót, felállt, és az érkezők elé indult. Meir Rozen kiszállt, s a két férfi kezet rázott.

– Nyilván megéhezett – szólalt meg a házigazda –, örömömre szolgálna, ha velem tart.

Asztal mellé telepedtek, ahová a vendéglátó sajtot, túrót, felvágottat, zöldséget, szeletelt kenyeret és sárga falusi vajat tett. A sofőrt is az asztalhoz invitálta.

– Minden hónapban egy hétre ide szököm – mondta –, legyen nyár vagy tél, meleg vagy hideg. Semmivel sem cserélném fel ezt a csendet, a magányt, s azt, hogy friss levegőt szívhatok.

Annæs Schjødt nagyon jól menő irodájában több tucat ügyvédet foglalkoztatott, s az ügyfelei az üzleti és politikai élet szereplői közül kerültek ki. Rendkívül jól keresett, nagy vagyonnal is rendelkezett, s kiváló kapcsolatai voltak a kormánnyal. A szintén jogász végzettségű édesapja képviselte annak idején a vádat Vidkun Quisling perében – az országot a második világháborúban elfoglaló nácikkal kollaboráló politikust kivégeztek.

Az ügyvéd a fe leségével és három gyermekével elegáns oslói lakásában lakott. Fényes partikat szokott adni, ahová a helyi újságírók is hivatalosak voltak – a sajtó felettébb kedvelte és tisztelte ezért. Norvégia elismert közéleti szereplőjének számított, mert mindenki tudott arról, milyen tetteket hajtott végre a második világháború idején. Amikor a nácik több ezer norvégot deportáltak a biztos halálba, habozás nélkül Angliába szökött, beállt a királyi légierőhöz, és naponta indult bombázógépével bevetésre, hogy ellensége s célpontokat semmisítsen meg.

Az étkezés végeztével Rozen és Schjødt átment a „dolgozószobába". A nagyobb helyiségben a falak mentén könyvektől rogyadozó polcok álltak, középen pedig hatalmas íróasztal terpeszkedett.

– Sejtem, milyen ügyben keresett fel – szólalt meg az ügyvéd. Olvasta az újságokban a titkosszolgálat hírszerzőinek a letartóztatásáról szóló híreket.

– Nagyon hálás lennék, ha elvállalná a védelem irányítását az ügyükben – kérte az izraeli megbízott. Feltételezte, a norvégok bírósági tárgyalás nélkül nem fogják szabadon bocsátani a foglyokat. Schjødt volt a legjobb szakember, akit a védelem élére találhatott.

Az ügyvéd minden részletet szeretett volna megtudni a letartóztatottakról.

– A munkadíjam elég magas –, mondta végül.

– Izrael állam kifizeti a tiszteletdíját – sietett Rozen megnyugtatni az ügyvédet. A Moszad már előre közölte vele, minden költséget vállal, csak a munkatársai minél előbb jussanak haza.

Ott az erdőszéli házban egyikük sem tudhatta, hogyan alakul majd a bírósági tárgyalás. És túl mindezen: az a lehetőség végképp nem merült fel bennük, hogy nemcsak a tárgyaláson, hanem a norvég ügyvéd életében is váratlan fordulat következik be.

5

A napok egyhangúan teltek. Hosszúnak és nehéznek tűntek. Sylvia nem volt képes alkalmazkodni a fogva tartás körülményeihez, a sötéthez, a zárka méretéhez, az ételhez és az egyedülléthez. A kihallgatása megrekedt, mivel nem működött együtt a nyomozókkal. Csak a börtönőrrel találkozott, aki óraműpontossággal hozta az ételét. Néhányszor megpróbált vele szóba elegyedni, de a nő szinte semmit nem értett angolul. Az emberi kapcsolat, legyen az bármilyen is, úgy hiányzott Sylviának, mint az éltető levegő, de őrzőjével nem sokra ment.

Mostani helyzete látszólag nem sokban különbözött attól, mint amikor a kiképzés során tartották fogva. Akkortájt sokszor került hasonló helyzetbe, hogy kénytelen legyen hozzászokni nehéz körülményekhez, elviselni az egyedüllétet, de ez sohasem tartott túl sokáig. Igazi börtönben még nem volt, és fogalma sem lehetett, mikor ér véget a rabsága. Még sohasem érezte magát ennyire magányosnak. Nem is olyan rég, még az az akció okozott neki lázas izgalmat, amely minden addiginál fontosabbnak ígérkezett. Ám az akkori izgatottságot levertség váltotta fel, és félt attól, hogy valószínűleg őt is gyilkossággal vádolják meg.

Letartóztatásakor a karóráját elvették tőle, így nem tudta, mennyi az idő. Elvesztette az időérzékét, fogalma sem volt arról, a hétnek melyik napja van, és mennyi ideje tartják fogva. Csak annyit tudott, hogy nap mind nap, azonos időpontban két börtönőrnő elviszi a fürdőbe, és megvárja, míg befejezi a zuhanyozást. Csak ekkor láthatott fényt. A zuhanyozás után nyomban visszavitték a sötét cellába, és rázárták az ajtót.

Egy nap, mintha csoda történt volna, felgyulladt a villany a zárkájában. Közele dő lépteket, kulcszörgést és zárnyikorgást hallott. Kinyílt az ajtó. Börtönőre érkezett.

– Látogatója van – mondta. – Jöjjön velem!

Hosszú folyosókon jutottak el egy ablaktalan kis helyiségig, amelyben egy asztal és két szék volt az összes bútorzat. Az egyik széken ismeretlen férfi ült – drága öltönyt viselt, könnyű parfüm és egy egészen más élet illata lengte körül.

Sylvia jöttére a férfi felállt, és kezet rázott vele. Magas ember volt, és hibátlan angolsággal beszélt.

– Én vagyok a védőügyvédje – kezdte a bemutatkozást. – Annæs Schjødtnak hívnak. Izrael állam kért fel a védelemre.

– Harminc percük van – közölte a börtönőr, majd magukra hagyta őket.

– Nos – mosolyodott el idegesen Sylvia –, úgy gondolja, tárgyalás lesz?

– Sajnos, igen – válaszolta az ügyvéd. – Norvégiában a törvények szerint kell eljárni. Tárgyalás nélkül nem engedhetnek szabadon olyanokat, akiket gyilkossággal vádolnak.

– És mik az esélyeink a tárgyaláson?

– A törvény betűi szerint vádolhatják önöket gyilkossággal vagy gyilkossághoz való segítségnyújtással, ami igen sokéves börtönbüntetést jelent. Mindent megteszek annak érdekében, hogy a bíróság csak jelképes büntetést szabjon ki.

– Hogy lehet ezt elérni?

– Nem egyedül látom el a védelmüket. Több, jól képzett ügyvédcsoport dolgozik majd az irányításommal. Külön csapat foglalkozik egy-egy letartó ztatott ügyével. Izraelből idevárjuk Ervin Samron ügyvédet, a korábbi főügyészt. Ő is segíteni fog nekünk. A védelmet arra alapozzuk, hogy Izrael háborút folytat a terrorszervezetek ellen. Maguk azért jöttek ide, hogy megbüntessék a gyilkosokat, és tettükkel visszatartsák a többi terroristát.

– Azt ajánlja, tegyek tanúvallomást?

– Igen. A hatóságok már amúgy is mindent tudnak.

Az ügyvéd részletesen kikérdezte Sylviát az életéről, a családjáról, a Norvégiában töltött napjairól. Csendes és kellemes hangját az asszony élvezettel hallgatta.

– Meséljen valamit arról, ami a világban történik – kérte –, amióta letartó ztattak, nem olvashatok újságot.

Schjødt elmondta, az újságokban még most is állandó téma a lillehammeri eset. Izrael mindent megtesz hírszerzőinek a szabadon bocsátása érdekében, ugyanakkor valószínűleg tárgyalni kezd Bouchiki, a véletlenül megölt áldozat családjának fizetendő kártérítés összegéről. És emellett igyekszik elérn i, hogy a bíróság ne hozzon súlyos ítéletet.

Az ügyvéd összeszedte az iratait, és betette a táskájába.

– Örülök, hogy megismerkedtünk – mondta búcsúzóul –, maga egészen rendkívüli asszony.

Sylvia sajnálta, hogy az ügyvéd a rabruhában, smink nélkül látta.

– Nem ez a legjobb formám – mosolyodott el.

– Csodálatosan néz ki – bókolt a férfi, és kiment a szobából.

Néhány óra múlva megjelent két börtönőr a cellában, és átkísérték egy ablakos, nagyobb zárkába. Tudta, ezt az ügyvédnek köszönheti. Ettől kezdve étkezhetett a közös étkezdében, naponta sétálhatott az udvaron, és beszélgethetett más foglyokkal. Egyikük megkérdezte tőle, miért tartják fogva.

– Utcalány vagyok – bolondozott Sylvia. Egy másik rabtárs végignézett rajta.

– És kik a klienseid?

– Leginkább arabok – mosolygott a különleges egység hírszerzője.

6

Sylvia az új zárkában nyugodtabbnak érezte magát. Jóllehet továbbra is egyedül volt, a magány kevésbé nyomasztotta, mint korábban. Az ügyvéd segítségével lassan kikecmergett a válságból, és a férfi azt a benyomást keltette, van kire támaszkodnia. Időszakos látogatásai sokkal jobb érzéssel töltötték el, mintha egy másik udvarias, ám három lépés távolságot tartó jogtudós látta volna el a védelmét. Annæs képes volt a megfelelő szavakat használni, és azoknak kellő hangsúlyt adni. Kihúzta Sylviát a depresszióból, olyan volt, mint egy jó sebész, aki megszabadítja betegét a veszélyes daganattól. Minden látogatása után Sylvia hosszan érezte keze melegét és kölnije illatát. Azon kapta magát, újra és újra rá gondol, be lekapaszkodik bizalmat gerjesztő hangjába és az ígéreteibe – a férfi kijelentette, mindent megtesz a tárgyaláson, hogy a segítségére legyen. Lehet, hogy beleszerettem? – kérdezte önmagától.

Tisztában volt azzal, hogy a férfi jóval idősebb, felesége és gyer ekei vannak, s úgy vélte, beszélgetéseik alkalmával nem férfiként, hanem barátként viselkedik. De ez nem akadályozta meg, hogy egyre hevesebb érzések kerítsék a hatalmukba. Sokat vívódott azon, vajon van-e esélye ennek a szerelemnek, vajon a férfi táplál-e bármilyen érzést iránta a szíve mélyén. Akkor találkoztak, amikor a fogolynak a legnagyobb szüksége volt rá, meghallgatta, és a támogatásáról biztosította. Sylviának szüksége volt valamilyen melegségre, érzelemre és támaszra – az ügyvéd pedig pontosan azt nyújtotta neki, amire szüksége volt.

Nem telt el nap, hogy ne gondolt volna Annæsre. Éjszakánként nyitott szemmel bámult a sötétbe, és kapcsolatuk esélyeit latolgatta. Abban reménykedett, egyre többször találkoznak a tárgyalásra való felkészülés során. Aztán nap mind nap együtt lesznek a tárgyalóteremben, és a férfi a börtönben is meg fogja látogatni. Újra és újra visszaidézte első találkozásukat, amikor sütkérezett a férfi figyelmében, és oly nagy hatást tett rá a hangja. Mit gondolhat rólam? – kérdezte magától nem egyszer. Milyen benyomást tettem rá? Vajon csak egy ideges és depressziós nő vagyok a szemében? Vajon más tulajdonságaimat is képes volt felfedezni?

Annæs szintén sokat gondolt Sylviára. Ki-bejárt a börtönbe, és tudta, az asszony olyan mély érzéseket váltott ki belőle, amire egyáltalán nem számított. Még az első találkozásuk előtt sokat olvasott róla az újságokban, és a legtöbb újságíró túlzott, amikor lefestette azokat az akciókat, amelyekben Sylvia részt vett. Dicsérték, milyen bátran lépett fe l a fegyveres terroristák ellen Európa-szerte. Elénk színekkel ecsetelték, milyen mély gyűlöletet érez a terroristák vezetői és főleg Ali Haszan Szalama iránt. Az olvasottak alapján egy nagydarab, férfias testalkatú, mély hangú és rezzenetlen arcú nőt képzelt maga elé. Ezzel szemben egy szép és sugárzó asszonnyal találkozott, aki okos, kellemes a hangja, és mély benyomást tett rá.

Ő is emlékezett az első találkozásuk minden részletére. Maga elé tudta idézni az alakját, s meghatotta, ahogy védence végre emberi hangra vágyott. Beismerte magának, a nő nagyon megtetszett neki, talán túlságosan, de hogy közelebbi kapcsolatba kerüljenek szóba sem jöhetett, hiszen az asszony vádlott volt, ő pedig a védője. Egyetlen ügyvéd sem végezheti tisztességesen a munkáját, ha túllépi a védő és ügyfele között elfogadott viszony kereteit. Ha mégis megtörténik, a pletykák miatt kapcsolatok mennek tönkre, családok bomlanak fel, ráadásul a norvég ügyvédi kamara etikai bizottsága is vizsgálódni kezdene.

Annæs úgy vélte, ilyen körülmények között nem alakulhat ki közöttük semmilyen kapcsolat. Sylvia a bírósági tárgyalás végéig előzetes letartóztatásban marad, aztán pedig, ki tudja mennyi időre, börtönbe kerül. Ha rendszeresen látogatja is, a zárt körülmények között csak a munkájára kel l koncentrálnia.

Ezeket a gondolatokat próbálta meg elhessegetni, amikor belépett az épületbe, ahol az ügyvédi irodája kapott helyet. Akárhogy nézi is a dolgot, próbálta győzködni magát, ez csak egy ügy a sok közül, amiben el kell járnia. Végül majd mindketten eltűnnek egymás életéből. Felesége és gyerekei vannak, társadalmi pozíciója, és olyan munkája, amellyel elégedett. Nem volt szüksége felesleges bonyodalmakra az életében.

7

Ahogy Sylvia fogva tartásának a körülményei javultak, azt is megengedték, hogy találkozhasson az Izrael oslói nagykövetségének képviselőjével, Eliezer Felmorral, a nagykövet helyettesével – őt bízták meg a letartóztatottak támogatásával. A férfi mindegyiket felkereste, és biztosította őket arról, hogy mindent megtesznek az érdekükben, a legjobb szakemberek látják el a védelmüket a tárgyalás során, és feljegyezte, mire van szükségük: piperecikkekre, fehérneműre, könyvekre és újságokra. Sikerült elérnie azt is, hogy a börtönhatóság ne korlátozza a küldött vagy fogadott levelek számát.

A helyettes nagykövet Sylviánál hagyott néhány angol nyelvű újságot. Az egyikben, az első oldalon a következőket írták: „a lillehammeri ügyben letartóztatott személyekre súlyos büntetés vár”. Ugyanebben a cikkben még az is szerepelt, hogy „az ügyben eljáró vádhatóság szerint a vádlottakra, a norvég törvények alapján nem kevesebb, mint tíz év börtönbüntetés vár”.

Sylvia úgy érezte, megnyílik a föld alatta. A merénylet óta nehéz időszakon ment keresztül, de eddig minden látogatója azzal kecsegtette, hogy a bíróság, ha sor kerül rá, nem a törvény szigorát alkalmazza vele szemben. De most egyszeriben megértette, elfordulhat, hogy igenis szigorúak lesznek vele szemben, mint egy súlyos büntetést érdemlő bűnözővel. Nemsokára negyvenéves lesz, hajadon, gyermeke nincs. Tíz év börtön után – na, mondjuk csak hét év, ha jó magaviseleté miatt előbb szabadul – esélye sem lesz megházasodni, és családot alapítani. A gondolat mély depresszióba kergette. Bebújt az ágyába, és potyogtak a könnyei. A börtön vastag falai elnyelték jajveszékelését. Most mindennél nagyobb szüksége lett volna valakire, aki megérti, egy barátra vagy egy barátnőre, akinek kiönthetné a szívét, aki lelket önthetne belé.

A börtönben egyáltalán nem volt kapcsolata más foglyokkal, s már a kihallgatók sem faggatták.

A kedélyállapota gyorsan romlott. A korábbi években semmi – nehézség vagy veszély – nem törte meg, de az elszánt harcost védő kemény páncél lassanként darabokra tört: a test és a lélek védtelenné vált. A lillehammeri kudarc, a letartóztatás, a várható büntetés gondolata nála erősebb embereket is megtört volna.

Hívta a börtönőrt, és kért tőle egy nyugtatót. A nő azt válaszolta, beszélnie kell a felettesével, és egy idő múlva visszatért.

– Csak orvos adhat ilyen tablettát magának – mondta. –Szóljak neki?

Nem, nem akarta, hogy egy idegen tanúja legyen az összeomlásának. Tehetetlenül forgolódott az ágyán, időnként sírógörcsöt kapott, és a kezét tördelte. Úgy érezte, az ereje lassan elhagyja.

Az ablakon át fény áradt be a cellába, pedig már késő este volt. Skandináviában a nyári hónapokban éjszakába nyúlóan süt a nap. Az ott élők lakásaiban az ablakokat sötétítő függönnyel fedik el, hogy amikor lefekszenek, a világosság ne zavarja az alvókat. Sylvia zárkájának ablakán is volt ilyen függöny, de valamelyest áthatolt rajta a fény, és a vergődő lélek nem tudott elnyugodni.

Hirtelen azt érezte, beszélnie kell az ügyvédjével. Ő volt az egyetlen, aki megértően és barátságosan viselkedett vele, és azt mondta, bármi miatt kapcsolatba léphet vele, ha úgy érzi, szüksége lenne valamire. Sylviának őrá volt szüksége, megnyugtató hangjára, minden buzdító szavára. Ez nem megoldhatatlan – mondta magának, még ha ezzel átlépi is a jó ízlés határát, viszont az ügyvéd elutasíthatja e késői órán.

– Éjszaka van – mondta a börtönőr.

– Tudom.

– Nem várhat a dolog holnapig?

– Nem.

A nő eltűnt, és amikor visszatért, közölte Sylviával, engedélyezték a kérelmét.

– Hogyan érhetem el Schjø dt urat? – kérdezte félve Sylvia.

– Nem tudom – hangzott a válasz a tiszt már beszélt vele. Nem telt bele egy óra, és Annæs Schjødt megérkezett. Aggódó arccal fogadta Sylviát a látogatóhelyiségben.

– Miért sírt? – kérdezte, megpillantva a kivörösödött szemeket. A férfi jelenléte – frissnek, ápoltnak, nyugodtnak, elegánsnak és magabiztosnak látszott – megnyugtatta Sylviát, aki elmondta, a tehetetlenség miatt.

– Ez minden? – kérdezte az ügyvéd mosolyogva. Egy szóval sem tett szemrehányást amiatt, hogy e késői órán hívatták látszólag ok nélkül.

– Beszélnem kellett valakivel – vallotta meg az asszony –, úgy éreztem, elvesztem a józan eszem.

Egymással szemben ültek. A férfi biztatóan, megértő tekintettel nézett Sylvia szemébe, majd váratlanul felállt, odament hozzá, és melegen átölelte.

– Tartson ki – suttogta –, remélem, nem lesz félnivalója a bíróságon.

A fogvatartott hálás volt az ölelésért, a megnyugtató érintésért, a reményteljes ígéretért. Odahajtotta a fejét az ügyvédhez, mint egy csecsemő, aki védelmet keres az ölelésben.

– Köszönöm – suttogta.

8

A tel-avivi Ben Cion sugárúti, tágas lakásában Jehudit Niszihau, a Moszad személyzeti főnöke becsomagolt egy kis bőröndbe, taxit hívott, és a repülőtérre vitette magát. Néhány órával korábban arra kérték, átmenetileg hagyjon fel a munkájával, és sürgősen utazzon Oslóba. Útlevele Jehudit Friedman névre szólt – az édesanyja lánykori családnevére. Az izraeli foglyok meglátogatása, segítése volt a dolga, valamint közvetítenie kellett a titkosszolgálat és a norvég Külügyminisztérium képviselője között. A minisztérium megbízottja korábban érkezett a repülőtérre. Úgy képze lte, maga Mata Hari, a gyönyörűséges és titokzatos német kémnő modern alteregója jelenik meg. Tévedett. Az érkező vendég fiatalnak egyáltalán nem volt mondható, a molett, szemüveges, puritánul öltözött nő inkább egy jiddise maméra hasonlított.

Jehudit sokat hallott a tizennégy évvel fiatalabb Sylviáról, de még sohasem találkoztak. Ő maga Belgiumban született vallásos zsidó családban. A bátyja a Hagana számára szerzett fegyvereket, majd valamivel később francia tisztnek adva ki magát, zsidókat

csempészett ki Marokkóból, és juttatott el Palesztinába. Jehudit követte testvére példáját, álnéven hollandnak adta ki magát, akinek utazási irodája van Casablancában. Izraelben belépett a Moszadba, s többek között tagja volt az Adolf Eichmannt Argentínában csapdába ejtő csoportnak. Ő felelt a lakásért, amelyben Eichmannt bő egy hétig fogva tartották, mielőtt el tudták szállítani Izraelbe.

1962-ben szintén a titkosszolgálattól kapta a megbízást, hogy találja meg Joszele Schumachert – a gyermek a szüleivel a Szovjetunióbó l érkezett Izraelbe, akik szűkös anyagi helyzetük miatt nem tudták eltartani a kisfiút, aki ezért a nagyapjához került. Amikor a szülőknek már jobban ment, vissza akarták kapni a fiukat. A mélyen vallásos nagyapa, aki a Mea Sarimban[23] lakott, ezt visszautasította, mert szerinte a szülők titokban vissza akarnak térni a Szovjetunióba, és majd megakadályozzák, hogy a gyerek gyakorolhassa a vallását. Joszele eltűnt, és a nagyapa nem volt hajlandó megmondani, hol van a kisfiú. Ben Gurion utasítására a Moszad munkához látott. A gyanú szerint a gyereket Antwerpenbe vitték egy szigorúan vallásos közösségbe. A belgiumi születésű és flamandul jól beszélő Jehudit küldték utána, aki ortodox zsidó nőnek adta ki magát, s hozzá illő férjet keresett a csoportban. A közösség befogadta, így megtudhatta, bár a kisfiú itt élt egy ideig, időközben továbbküldték az Egyesült Államokba. Rövid idő elteltével a Moszad rátalált Joszelére egy brooklyni vallási közösségben, és visszavitték a szüleihez.

9

– Meglepetés várja – mosolygott a börtönőr Sylviára, és kinyitotta a zárka ajtaját.

A látogatószoba felé tartva, az asszony megpróbálta kitalálni, ki várhatja. Először az ügyvédjére gondolt, aztán a nagykövetség vagy a Moszad képvise lőire, de ennyire egyikőjüktől sem lepődött volna meg. Erősebb hatásnak ke llett érnie, hogy tágra nyíljon a szeme, és keze-lába remegni kezdjen.

Ez a helyiség egy átlagos lakószobára hasonlított, mintha nem is a börtön része lenne. Az ülősarkok, a falon a képek enyhítették a

látogató és a fogoly helyzete közötti különbséget. Az egyik sarokban egy asszony és egy férfi ült, akikre Sylvia egyáltalán nem számított: az édesanyja és az egyik fiútestvére. Megtették a hosszú utat Dél-Afrikából, hogy meglátogassák, de erről előre nem értesítették.

Sylvia belezuhant anyja karjaiba, és potyogtak a könnyek a szeméből.

– Hogy lehet ez!... Ilyen hirtelen!... Mikor érkeztetek? – keresgélte a szavakat.

– Tegnap értünk ide – válaszolta az anyja, és közben zsebkendővel itatta fel a könnyeit rengeteget olvastunk rólad az újságban, és betéve tudjuk leveleid minden sorát. Fogalmunk sem volt, engedélyezik-e a látogatást, de úgy éreztük, el kell jöjjünk. A közelben szereztünk szállodát, és legnagyobb örömünkre, azonnal megengedték, hogy találkozhassunk.

– Boldog vagyok, hogy láthatlak bennete ket.

Az édesanyja mesélt Sylviának apja utolsó napjairól.

– Gondoltam, hogy ez fog történni – suttogta Sylvia.

Egy ideig mindhárman hallgattak, az apára gondoltak, akinek nem adatott meg még egyszer látni a lányát halála előtt.

– Azért imádkozom, hogy erős maradjál – dünnyögte az anyja.

– Úgy látszik, erősebb vagyok, mint azt valaha is gondoltam.

– Mindig erős lány voltál. Te mindig tudtad, mit akarsz.

– Sajnálom, hogy ennyi gondot és fájdalmat okoztam neked, apának és a testvéreimnek – mondta Sylvia. – Nagyon fáj, amiért nem lehettem ott apa utolsó perceiben.

– Sokkot kaptam, amikor a letartóztatásodról olvastam – mesélte az anya. – Tudtam, nem könnyű az életed, de mindig nagyon büszke voltam rád. Az összes barátunk telefonált, hogy kifejezzék együttérzésüket, de azt mondtam nekik, boldoggá tettél... Végre-valahára megtudtam, hol bujkáltál az évek során, mivel foglalkoztál és milyen okból. Most már tudom, megvalósult az álmod, és a számodra annyira fontos cél érdekében kockáztattad az életedet. Még emlékszem rá, hogyan érlelődött benned az elhatározás. Emlékszem Alex utolsó szavaira, amikor arra kért, tegyél meg mindent annak érdekében, hogy ne öljenek több zsidót.

– Mindent megtettem, amit tudtam – mondta Sylvia. – Keményen dolgoztam, lemondtam a nyugodt életről, a gyerekekről, az otthonról, és pont akkor, amikor úgy éreztem, elértem legfőbb célomat, kudarcot vallottam.

Az anya nyugtató szavakkal dédelgette, szeretettel simogatta Sylviát, és átadta a magával hozott ajándékot: az Afrikában biltongnak nevezett csemegét, szárított őzhúsdarabokat – ez az ételspecialitás valójában Dél-Afrika egyik nemzeti szimbóluma. A biltong készülhet marha-, birka-vagy akár elefánthúsból, de a legkedveltebbek a szarvas- vagy őzhúsrudacskák.

Sylvia sóvárogva nyitotta ki a csomagot, és megkóstolta a finom hazait. A hús íze a gyermekkorát és a szülői házat idézte fel benne.

– Aki dolgozik, az hibázhat is – tért vissza az anya a beszélgetésük fonalához. – Végül is az a fontos, amit elértél, nem több és nem kevesebb. Ha majd kimászol a bajból, megérted, hogy mindent figyelembe véve, elérted, amit akartál.

– Köszönöm, hogy mellettem állsz, anya.

– Hogy mennek itt a dolgaid? – kérdezte a testvére.

– Nem könnyű, de vannak jó emberek, akik segítenek. Járt nálam a Moszad különleges megbízottja, a helyettes nagykövet. Sokat tesznek értem.

– Az újságok azt írják, tárgyalás lesz – szólalt meg a mama.

– Úgy néz ki.

– Szükséged van egy jó ügyvédre?

– Már találtam. A legjobbat, akit csak lehet.

– Megfelelően támogat?

– Igen. Teljesen mellettem áll. Kiváló szakember, Norvégiában a legjobbak közé tartozik. És emellett embernek is nagyszerű.

– Ez úgy hangzott, mintha lenne köztetek valami – mosolyodott el a mama.

– Ugyan, anya. Bőven elég, hogy van, s szükség esetén a rendelkezésemre áll.

– A tárgyalástól nem tartasz?

– Már nem.

– Remélem, nem lesz súlyos az ítélet.

– Én is. Nyilván átvisznek egy női börtönbe. Azt hallottam, ott sokkal jobbak a körülmények.

Sylvia a testvérei felől érdeklődött: mivel foglalkoznak és hogyan élnek.

– Van valamire szükséged? – kérdezte az anyja.

– Szeretetre, anya, semmi másra.

A rokonok sokáig maradhattak, jóval tovább a szokásos időtartamnál. Ezúttal az őrök nem szólítottak fel a látogatás befejezésére – mintha sejtették volna, mennyire fontos mindhármójuknak az együtt töltött idő.

– Úgy tervezzük, egy ideig itt maradunk – mondta végül az édesanya. – Még sokszor meglátogatunk.

– Ez csodálatos – örvendezett Sylvia – , sokat fog segíteni.

Amikor eltávoztak, kitört belőle a sírás. Sok mindent sajnált: mennyi fájdalmat okozott a szüleinek, nem látogatta meg őket gyakrabban, nem támogatta őket kellőképpen. Az anyjára gondolt – megözvegyülve él egy távoli országban, és fájt érte a szíve.

10

Oslo békés, nyugodt város, ahol az újságszerkesztőknek egyfolytában azon kell törniük a fejüket, hogyan kanyarítsanak cikket érdektelen eseményekről.

A címoldalt elfoglalta a belpolitika – az átlagos norvég olvasó lanyha érdeklődéssel futotta át a sorokat. Egy bűntény persze más, csakhogy ilyesmi ritkán fordul elő Oslóban. Így hát a lillehammeri gyilkosság nagy port vert fel, s minden újság nagy érdeklődéssel kísérte nyomon az izraeli hírszerzők letartó ztatását – a téma napokig első oldalas hír volt. Az újságírók újabb és újabb információkat hajszoltak. Mindenkivel interjút készítettek, aki érintett lehetett: az áldozat özvegyével, a munkaadójával, az Izraelből Norvégiába visszatért zsidókkal – az utóbbiakat arról faggatták, mit tudnak a Moszad titkos akció iról. Megszólaltattak rendőröket, ügyészeket és bűnügyi szakembereket. A legolvasottabb újság, az *Aftenposten* riportereket küldött Olaszországba és Franciaországba, próbálják meg rekonstruálni a Moszad-akciókat, amelyek során a Fekete Szeptember vezetőivel és helyi segítőivel végeztek. A megyei főügyész exkluzív interjút adott, amelyben kifejtette , a tárgyaláson szándékában áll a másutt elkövetett merényletekkel is foglalkozni, mivel némelyikü kben részt vettek az Oslóban fogvatartottak.

1974 januárja az év leghidegebb hónapja volt. A hőmérséklet nulla fok alá süllyedt, hó borította az utcákat, és a folyók a fővárosban befagytak, vagy jégtáblák úsztak rajtuk. A zord idő ellenére az oslói és a vidéki újságírók, továbbá a televíziós stábok megszállták a Mérnökszakszervezet épületét – itt tartották ugyanis a lillehammeri ügy bírósági tárgyalását. Az ablaktalan, ormótlan épületbe egyetlen bejáraton lehetett bejutni. A választás azért esett erre a helyszínre, mert a megyei bíróság, ahol egyébként a büntetőperek zajlottak, az illetékes hatóságok szerint nem volt elég biztonságos. Ott terrortámadás érhetné a vádlottakat, mert az épületnek sok ablaka és bejárata van, s attól tartottak, nem tudnának megakadályozni egy terrorista merényletet. A szakszervezeti székház azonban bevehetetlen erőd.

Az újságírók már kora reggel a belvárosi épület bejáratánál álltak lesben.

Szőrmés, fülvédős sapkákkal és vastag gyapjúsálakkal védekeztek a hideg ellen. A vádlottak tíz órakor érkeztek – fegyveres rendőrökkel zsúfolt két dzsip vezette fel a hét elsötétített ablakú rendőrautóból álló konvojt. Amikor az autók megálltak, a bennük ülők kiszálltak, és szoros rendőri kísérettel, gyors léptekkel bementek az épületbe. Az újságíróknak nem volt módjuk kérdéseket feltenni, a fotóriporterek többsége viszont tudott egy-két képet készíteni.

A szürke és dísztelen előcsarnokban állítottak fel egy bírói pulpitust, s asztalok mellett foglalhattak helyet a vád és a védelem képviselői. A vádlottak egy fülkébe kerültek. Az újságírók és a hallgatóság számára széksorokat he lyeztek el. Mivel fotóriportereket nem engedtek be, szerkesztőségi rajzolók készíthették el az ügy szereplőinek a portréit.

Sylvia társaival együtt a vádlottak padján ült. Ügyvédjét kereste a szemével, akit négy másik ügyvéd társaságában pillantott meg. Annæs Schjødt tekintetét csak egy röpke ideig kapta el – a férfi, aki most ügyvédi talárját viselte, nem akarta, bárki észrevegye: valójában egyetlen személy a fontos számára. Nem engedhette meg, hogy az érzelmei elárulják.

A tárgyalás norvég nyelven folyt, a vádlottak héberül vagy angolul tettek vallomást. A bíróság Giro Pjuhansent kérte fel héber tolmácsnak – a harmincéves, vékony testalkatú, fürge asszony éveket töltött Haifán, amikor az édesapja evangélikus papként

teljesített szolgálatot a városban. Egyébként az apa hozott létre egy egész hálózatot a világ különböző városaiban – köztük Haifán, Asdodon és Jeruzsálemben – ahol norvég matrózok és világjárók találtak szívélyes fogadtatásra.

Sylvia a bírák kérdéseire kristálytiszta hangon, határozottan válaszolt. A bíróság ámuldozott, amikor azokról a családtagjairól beszélt, akiket a németek pusztítottak el Ukrajnában a második világháborúban. Gyerekeket, nőket és férfiakat öltek meg hidegvérrel csak azért, mert zsidók voltak. Bámulták a csinos asszonyt, aki a meghallgatása során arról beszélt, Izraelben nincs olyan hét, hogy ne ölnének meg ártatlan zsidókat, akiknek csak annyi a bűnük, hogy izraeliek és zsidók. Hangsúlyozta, a gyilkosok titokban, gátlástalanul követik el aljas tetteiket. Szélsőséges terrorszervezetek tagjai, akik élvezik az arab országok védelmét. Ők ölték meg az 1972-es müncheni olimpiai játékokra érkező tizenegy izraeli sportolót. Izrael népe békét akar – mondta, gyűlöli a háborút, ugyanolyan békességben szeretnének élni, mint mindenki más a földön. Csakhogy az ország lakosai terrorszervezetek célpontjai, a merényletekkel az ország egész lakosságát fenyegetik, és így nem lehet nyugodtan élni.

– Amikor egyre nehezebbé vált a helyzet – mondta Sylvia –, amikor mindennapossá váltak a terrortámadások, néhány barátommal együtt eldöntöttük, nem tűrjük tovább. Üldözni kezdtük azokat, akik felelősek az ellenünk elkövetett gaztettekért. Lillehammerbe jöttünk a legfőbb gyilkos, Ali Haszan Szala-ma nyomát követve. Vele akartunk végezni, és természetesen nem egy ártatlan ember életét kioltani. Nagy hibát követtünk el, amikor más vált vétlen áldozattá. Akik most itt állnak a bíróság előtt, nem bűnözök.

Mindössze annyi a bűnük, hogy megpróbálták megvédeni a családjukat, a hazájukat egy bonyolult időszakban.

Bár Annæs Schjødt mindenáron leplezni akarta a Sylvia iránti érzelmeit, a beszéd elhangzása alatt megbabonázva nézte az asszonyt, akiről egyébként a bírák és a közönség sem volt képes levenni a szemét. Amikor elhallgatott, taps tört ki a teremben. A bíróság elnöke azonban csendre intette a tapsolókat – jóllehet később, egy magánbeszélgetés során kijelentette:

– Bárcsak Norvégiában is több olyan ember lenne, mint Sylvia Rafael.

A védelem igyekezett kihagyni az ügyből az izraeli titkosszolgálatot, a bíróság az ítéletében mégis kimondta, hogy a Moszadnak köze volt a lille - hammeri gyilkossághoz, mert a vádlottak a szolgálat tagjaiként követték el a cselekményt. A tárgyalás után nyomban kihirdették az ítéletet: egy vádlottat felmentettek, Marianne Galdanikofot két és fél évi szabadságvesztéssel sújtották, mert akaratlanul is elősegítette a gyilkosságot, Dan Arbel öt évet kapott mint bűnsegéd, Avraham Gmarra és Sylvia Rafaelre pedig öt és fél évi börtönbüntetést szabtak ki.

Sylvia enyhébb ítéletet várt. A reménye, hogy a bíróság számításba veszi a vádlottak motivációját, egy csapásra elillant.

Két rendőr kísérte a rabszállító kocsihoz. Annæs Schjødt utána sietett. Arra kérte a rendőröket, hadd foghasson kezet az asszonnyal.

– Gyorsan el fog telni – mondta fellebbezést nyújtok be a Legfelsőbb Bírósághoz.

Sylvia az ügyvédre pillantott.

– Ugye meglátogat a börtönben? – kérdezte reménykedve.

– Hát persze – válaszolta a férfi – , nem hagyom magára.

11

A lillehammeri kudarc alaposan megnyirbálta a Moszad és az operatív egység hírnevét, amelynek vezetői és tagjai kétségbeesetten olvasták az újságo kban a kisvárosból érkező híreket és az oslói bíróság ítéletét. A bírálatok kereszttüzébe kerültek. A titkosszolgálat, amely soha nem adott ki közleményt az akció iról, ezúttal is mélyen hallgatott.

Cvi Zamir és Mike Harari, az akció tervezői, egyszerűen nem v oltak hajlandóak beszélni az ügyről, de a hozzájuk közelállók szerint mindkettőjüket rendkívüli mértékben viselte meg a kudarc. Az utóbbival kapcsolatban a norvég sajtó azt vetette fel, neki is börtönben lenne a helye az ártatlan ember meggyilkolása miatt. Kizártnak tartotta, hogy Izrael kiadná, de nyilvánvalóan soha többet nem teheti be a lábát Norvégiába.

Az általános rossz hangulatot csak fokozta Ali Haszan Szalama pökhendi csúfolódása. Bejrútban tartózkodott rajongói körében,

testőrei védőgyűrűjében, és pompásan érezte magát. Itt volt a jó alkalom, hogy gúnyt űzzön elle nségéből, és félelem nélkül újra és újra megtehette.

Feltételezte, e kudarc után a Moszad felhagy az üldözésével. Csakhogy nem vette számításba, időközben Jichak Rabin váltotta fel Golda Meirt a miniszterelnöki székben. Az új kormányfő, korábban a vezérkar főnöke, új munkakörében is elszánt harcos maradt. Magához hívatta a titkosszolgálat új igazgatóját, Jichak Hofit, és a következőket mondta neki:

– Nem távozunk a csatatérről, amíg nem ér véget a háború. Ne hagyjátok békén Szalamát! Ne engedjétek eltűnni!

Hofi egyetértően bólintott. Korábban sok fontos beosztásban szolgált a hadseregnél, s ő is úgy gondolkodott, mint Rabin.

A Fekete Szeptember elleni háború újult erővel folytatódott. Titokban egymás után végeztek Ali Szalama további fontos embereivel, akiknek a halála nagy csapást mért a terrorszervezetre. Morálja meggyengült, akcióik száma egyre csökkent. Ali sem tudta megakadályozni a belső súrlódásokat és a kü lönböző csoportok közti vitákat. Ezzel együtt, a saját helyzete szilárd maradt. Arafat két fontos pozíciót is rábízott, s mindkettő tovább növelte presztízsét: ő lett a Fatah hírszerző csoportjának a vezetője és egyúttal a 17-es egység parancsnoka – az utóbbi alakulat feladatkörébe tartozott többek között Arafat és a vezetőtársak személyes biztonságának a felügyelete. A Fatah vezére ahhoz is ragaszkodott, hogy Ali elkísérje az arab világ magas rangú politikusaival folyó tárgyalásokra, és bár hivatalosan nem hirdette ki, nyilvánvalóan Ali Szala-mában látta örökösét.

Miután Ali egyáltalán nem utazott külföldre, és főleg Bejrútban tartózkodott, a Moszad számára egyértelművé vált, hogy Libanonban kell végezni vele.

Életének minden apró mozzanatát feltérképezték. Ismerték a barátai nevét, a munkahelye címét, tudták, hova költözött be a Georginával kötött házassága után, valamint azt is, hol él az első feleség, Zinev, és mely éttermeket keresi fel a leggyakrabban. Ali a szabadidejében – köztudottan – rendszeresen járt testedzésre. Az operatív egységben valaki felvetette: célpontjuk bizonyára valamelyik bejrúti konditeremben végzi a fizikai erőnlétét fenntartó gyakorlatokat. Az ötletet felkarolták, s találtak is a lakókörzetében több szóba jöhető helyet. Ezek mindegyikébe

beiratkozott egy-egy Moszad-ügynök, s nap mind nap eljártak súlyt emelni, izzadtak a futószalagokon és a kerékpárokon, úsztak a fedett uszodákban, de egyiküknek sem sikerült a férfi nyomára bukkannia.

Már hét hónapja folyt a kutatás ily módon is, amikor az egyik ügynök betért az International Szálloda edzőterméhez tartozó szaunába, ahol felismerte azt az embert, akit az egész Moszad üldözött: ott hevert egy fapriccsen anyaszült meztelenül, és a szaunamester nedves vesszőköteggel csapdosta testét.

Az operatív egység azonnal munkához látott. Kiderítették, Ali mely időpontokban keresi fel a konditermet, pokolgépet juttattak Bejrútba, robbantási szakértő térképezte fel a helyszínt – ő jelölte meg, hova tegyék a robbanószerkezetet, s a távolságot, ahonnan működésbe lehet hozni.

A terv szerint a pokolgépnek akkor kellett felrobbannia, amikor Ali belép a szaunába. De az akciót végül lefújták: túl sok ártatlan ember élete kerülne veszélybe, s jobbnak látták, ha leállnak.

12

A ratbadspansali női börtön egyórányi távolságra volt az oslói belvárostól, egy főként munkások és középosztálybeli tisztviselők által lakott peremkerü letben. Az egykor iskolának helyet adó, kerítéssel körülvett háromemeletes épületbe hatalmas vaskapun lehetett bejutni. Nem volt őrtorony, és őrjárat sem vigyázta a kerítést. A kapuban egyetlen őr üldögélt, s ha éppen nem tartózkodott ott, csengővel lehetett jelezni, hogy valaki engedje be az érkezőt.

Nem akárki kerülhetett ebbe a börtönbe. Sylviát egy egész csapat pszichológus vizsgálta meg, amelynek azt kellett eldöntenie , hol töltse le a büntetését. Minden nő, akit Oslóban szabadságvesztésre ítéltek, ide szeretett volna kerü lni.

Sylviát egy tágas szobába vezették, amelynek az ablakai nagy ligetre nyíltak. A helyiséghez zuhanyozó is tartozott. A szoba közepén álló asztalon nemrég sütött süteménnyel teli tál várta – a börtön vezetőségének ajándéka az új fogolynak.

Első látogatói között volt Jehudit Niszihau, a Moszad személyzetise, s Sylvia szobájában beszélgettek.

– Tehetek érted valamit? – kérdezte Jehudit.

– Igen – vágta rá Sylvia. – Azt szeretném, ha minél gyorsabban végeznétek Ali Szalamával. Nekem már nem lesz módom rá, de ti megtehetitek.

Jehudit megígérte, mihelyt visszatér Izraelbe, továbbítja a kérést az operatív egység parancsnokainak.

A börtön kellemes meglepetést okozott Sylviának. Abban ugyan reménykedett, hogy egy női börtönben jobb feltételek közé kerül, de ennyire szembeötlő különbségre aligha számított. Háromszobás lakást kapott, amelyet csak az ablakokra szerelt rácsok különböztettek meg egy bármilyen más otthontól. Az intézetben az elítéltekkel barátságosan és figyelmesen bántak.

Az igazgatónő, Karin P itersen, inkább háziasszonyként viselkedett, sem mint szigorú börtönőrként. Személyesen törődött minden egyes elítélttel, nehéz helyzetekben me llettük állt, ha kellett, figyelmesen végighallgatta őket – ő testesítette meg az igazi szociális munkást.

A foglyok beköltöztek a tágas, tiszta és rendben tartott szobákba, és élvezték a nagy ablakokon át beömlő napfényt. Jóllehet büntetésüket töltötték, mégis zavartalanul otthonosan érezzék magukat. Saját ruháikat hordhatták, választhattak a sokféle tanfolyam közül – nyelvek, művészet, történelem, gyermeknevelés, pszichológia és még több más közül. Sylvia a pszichológiát választotta. Nurit Golan, az oslói egyetemen norvég irodalmat tanuló ösztöndíjas izraeli diák, Eliezer Felmor kérésére kétszer egy héten tanította Sylviát és Mariannét héberül. Óradíját természetesen az izraeli állam fizette. A nagykövetség képviselője persze azt is tudta, hogy a két nőnek a héberóráknál sokkal fontosabb volt, hogy a diáklánnyal folytatott kellemes beszélgetések oldották a mindennapok egyhangúságát. Külön-külön órákat kaptak, mert a két hírszerzőnek a börtönben sem sikerült barátságot kötnie. Egy alkalommal pszichológus, a holokauszt-túlélő Leó Ejtinger professzor látogatta meg őket.

Néhány hónapi jó magatartásuk jutalmául a két nő a börtön egyik szociális munkásának felügyelete mellett beutazhatott a városba némileg kikapcsolódni, de egyúttal egy fogorvost is felkerestek. Avraham Gmar kísérő nélkül látogathatott el az oslói egyetem könyvtárába – olyan könyveket forgatott, amelyek gyarapíthatták államjogi ismereteit, hiszen éppen ezt a szakot

végezte a tel-avivi egyetemen. Amikor a városi kórházba került a lábfején végzendő műtét miatt, már senki sem őrizte.

Sylvia korlátlan mennyiségben írhatott és kaphatott leveleket – ezeket senki sem cenzúrázta. Bármikor fogadhatott látogatókat. Felkereste a híres író Efraim Kishon, aki abból az alkalomból érkezett Oslóba, hogy a norvég televízióban bemutatták az egyik írásából készült filmet. Feleségével együtt látogatott el a börtönbe, s a találkozást Sylvia hosszú ideig szép emlékként őrizte.

Az asszonynak azt is engedélyezték, hogy gitárleckéket vegyen, és csodálatosan haladt. Rövid idő elteltével már ő kísérte a börtönben összeállt népdalkórust, sőt izraeli dalokra is megtanította a kórus tagjait. Engedélyt kapott, hogy akár az esti órákban fogadhasson vendégeket. Annæs Schjødt szinte mindennap meglátogatta. Sylvia a tiszteletére kisminkelte magát, s a legszebb ruháit vette fel. Ha az időjárás engedte, kiültek a szépen ápolt kertben egy padra, s ott beszélgettek. Télen a nagy fogadóhelyiségben a kályha mellé telepedtek le. A férfi minden alkalommal kedvenc csokoládéjával kedveskedett neki. Ha megengedté k, hogy néhány órára kimenjenek a városba, Schjødt elegáns étterembe vagy felkapott kávéházba vitte el.

Sylvia nemcsak azért élvezte az együtt töltött idő minden pillanatát, mert a férfi figyelmes volt, és odaadóan udvarolt. Lenyűgözte az intelligenciája é s tájékozottsága a világ dolgaiban – bármiről lehetett vele beszélgetni. Egyre inkább úgy érezte, végre rátalált a férfira, akit mindig is keresett.

Egyikük sem beszélt Annæs feleségéről és gyerekeiről. Sylvia tiszteletben tartotta a férfi családját, és ne m akarta minden áron elválasztani tőlük. A barátsága és a szerelme fontosabbnak bizonyult, semhogy elhamarkodott lépést tegyen.

– Akár ma feleségül mennék hozzá – mondta egy alkalommal a börtön igazgatónőjének –, de nem kérte meg a kezem, én pedig nem erőltetem.

– Még meg fogja tenni – mosolyodott el az igazgatónő –, láttam a különös fényt a szemében, amikor találkozik magával.

Sylvia már hónapokat töltött a börtönben, amikor meglepő levelet kapott Hadas és Smuel Zamirtól, a Ramat Hakoves-i kibucból. Megírták, hogy öccse, David már közel egy éve

önkéntesként dolgozik náluk. Tőle hallottak Sylvia elképesztő életútjáról. A közgyűlés úgy döntött, örökbe fogadja Sylviát.

Hadas, aki sérült gyerekeket tanított, vállalkozott a kapcsolattartásra. Eljuttatta hozzá a kibuctagok leveleit, az óvodások rajzait, fényképeket küldött a savuoti[24] ünnepségekről, a széder estéről, és arról, hogyan énekelnek együtt.

– Nagyon boldogok leszünk, ha meglátogatsz bennünket kiszabadulásod után – írta neki Hadasz. – Biztosítottunk számodra egy házat, és mindennel ellátunk, amire csak szükséged lehet. Ha köztünk leszel, itt tartózkodásod mindenki számára igen nagy megtiszteltetés lesz.

A gesztus mélyen meghatotta Sylviát. Levelezni kezdett Hadasszal és Smuellal. A kibucból nagy kartondobozokban küldött narancsokat szétosztotta az elítéltek között. Amikor meghámozott egyet, elmosolyodott, mert eszébe jutott, miként tanította meg a kiképzője a narancshámozásnak arra a módjára, amely nem árulhatja el, hogy izraeli.

A kibucból kapott leveleket és gyerekrajzokat szép albumokba rendezte. A kibuclakók soha nem tettek fel kérdéseket a titkosszolgálatnál végzett munká jával kapcsolatban. Pontosan tudták, erről nem beszélhet.

13

Sylvia a postájában rengeteg rajongó írást talált, de ezenkívül tömegével érkeztek levelek, amelyekben segítséget ajánlottak Izraelben élők, a világ legkülönfélébb térségeiben otthonra lelt zsidók, gyerekek és családok, akiknek a hozzátartozói a terror áldozatai lettek. Kapott édességeket, süteményt és ruhákat, valamint legalább fél tucat férfitól érkezett szerelmeslevél.

Egyetlen levelet sem hagyott válasz nélkül – mindig angol nyelven, kerekded betűket formáló kézírásával mondott köszönetet. Az édesanyjának, a bátyjának és a húgainak nagyon gyakran írt. Beszámolt a börtönéletr ől, napirendjé ről, fogolytársairól és a börtönszemélyzetről.

– Szeretném, ha megbocsátanátok nekem – írta az anyjának. – El tudom képzelni, mennyi fájdalmat okoztam. De kérlek, ne aggódjatok miattam. Nyilván tudjátok, amit tettem, azt

meggyőződésből tettem. Zsidóként és cionistaként ez volt a kötelességem. Magam vállaltam ezt a küldetést, s a következményeket is nekem kell viselnem. Nagyon jó körülmények között élek, és elképzelhető, hogy a kiszabott büntetés idejének letelte előtt szabadulhatok.

Később Avraham Gmarnak is írt. Mély barátság fűzte a férfihoz, akivel oly sok éven át dolgozott együtt. Nuritot, hébertanárát kérte meg, hogy személyesen juttassa el a levelet a férfiaknak fenntartott börtönbe.

Tanáromnak és mentoromnak, Avrahamnak!

Nyilván megérted, hogyan érzem magam a történtek után. Alighanem már nem vagyok képes több szenvedésre. A börtönkörülmények nagyon kellemesek, és remélem, nem visznek el innen. Szüntelenül a történteken töröm a fejem, és minél többet gondolkodom, annál inkább meg vagyok g yőződve arról, hogy meg lehetett volna akadályozni ezt a tragédiát. Lillehammer után valami összetört bennem. Az életöröm egy része mintha kiveszett volna belőlem, és nincs bennem késztetés, hogy tovább szolgáljam a korábban oly nagyra tartott embereket. Igazi hősöknek tartottam őket, és egyszeriben most másnak látom őket. Mennyire kár…

Miután Avraham elolvasta a levelet, azt üzente Nurittal, hogy ő is hasonló érzésekkel küzd.

Egy alkalommal Sylvia levelet kapott Tel-Avivból. Aláírás nélkül érkezett, de rájött, hogy a titkosszolgálat egyik vezetőjétől érkezett. A borítékban egy neki szóló verset talált:

Sivatag homokját szitálva
keres kincset a Moszad,
s találja meg harcosnak
a legkiválóbbakat.

Nők is közéjük tartoznak
és válogatott remek férfiak,
sok at és hosszan tanulnak,
így lesz belőlük hű katona.

Elszántak a sikerben,
hogy elérjék a célt,
mindig látnak esélyt,
az alagút végén a fényt.

És van közöttük egy hírszerző,
szép, értelmes és okos nő.
Egy kudarc miatt szenved ő,
melynek súlya egyre nő.

Úgy gondolja, hogy mindnyájan
oly tökéletesek vagyunk,
úgy gondolja, hogy mindnyájan
Isten küldöttei vagyunk.

Pedig világosan értenie kéne,
mennyire felkészült a népe,
földön, tengeren és égen,
s ő az egésznek egy része.

Mi sem az égből pottyantunk,
erényünkkel, hibáinkkal
nem vagyunk angyalok,
és mi is hibázhatunk.

14

A norvég Legfelsőbb Bíróság elutasította a védők fellebbezését, és helybenhagyta a korábban kiszabott büntetési tételeket, jóllehet korántsem az a szándék vezérelte a hatóságot, hogy az elítéltek mindenáron kitö ltsék a kiszabott időt. Kormányhivatalnokok, rendőrök és börtönőrök mind hasonló módon vélekedtek, ugyanakkor fontos volt számukra, hogy a közvélemény elsősorban a törvény végrehajtóinak, ne pedig a megkerülőinek tartsa őket. Büszkén vá llalták, hogy Izrael nyomása ellenére a vádlottakat bíróság elé állították, és el is ítélték őket. Győzött az igazság. De ettől kezdve már kevésbé számított, valójában mikor szabadulnak

a fogvatartottak. És így a lillehammeri elítéltek – az izraeli kéréseknek megfelelően – egymás után a letöltendő idő előtt kerültek szabadlábra. Elengedésüket egyetlenegy norvég újság sem kifogásolta, mivel nem bűnözőkről volt szó, hanem hírszerzőkről, akiknek meg lehetett érteni a motivációját, és az azt alátá masztó ideológiát.

Mivel Sylvia és Avraham Gmar kapta a legsúlyosabb büntetést, ők maradtak legtovább a börtönben. Bár nem tudhatták, hol szerepelnek a szabadulási listán, a szóbeszéd szerint hamarosan sor kerülhet rájuk. A várható döntés az újságírók érdeklődését is felkeltette, s egymással versengve próbáltak az időponttal kapcsolatban bármilyen hírmorzsát szerezni. Annæs Schjødt azzal örvendeztette meg Sylviát, hogy a határozat bármelyik nap megszülethet.

Jóllehet az élet a börtönben a lehető legkellemesebben telt, de mégis csak börtön volt, a fogvatartottaknak mégis korlátozták a szabadságát. Sylvia a rövid eltávozások alatt ruhát és kozmetikumokat vásárolt, sétált a városban, és amikor az ügyvéddel beültek kávéházakban vagy éttermekbe, mindig nagyon vigyázott az alakjára – a kávé mellé soha nem rendelt süteményt.

Sylvia epekedve várta szabadulásának pillanatát. Szívesen maradt volna Schjødttal Oslóban, de tudta, egyelőre erre semmi esélye. A szabadon engedett lillehammeri elítéltek nem maradhattak Norvégiában. Akik már eltávozhattak, a börtönt elhagyva egyenesen az oslói repülőtérre mentek, s az első géppel Izraelbe repültek. Miután találkoztak a családjukkal, a titkosszolgálatnál jelentkeztek, ahol a vallomásukat csatolták a lillehammeri eset vizsgálati anyagához.

A Sylvia és Annæs közti szerelem még mindig titok volt. Egyetlen újságíró sem szimatolta ki, sőt az ügyvéd barátai sem fogtak gyanút. De a feleség elhidegült a férjétől, s a korábbiaktól eltérően, már nem jelent meg párjával a hivatalos rendezvényeken. A házaspárhoz közel állók csak átmeneti válságot emlegettek.

Eliezer Felmor továbbra is teljes odaadással folytatta küldetését: ő volt az összekötő az elítéltek és Izrael között. Időnként meglátogatta Sylviát a börtönben, izraeli újságokkal és könyvekkel látta el, és tájékoztatta a kiszabadítása érdekében tett erőfeszítésekről. Húsvét előtt a börtönhatóságtól engedélyt kért, hogy Sylvia, Marianne Galdenikof, valamint Avraham Gmar

szabadságot kapjon az ünnepnapokra. Megígérte, saját házában látja vendégül az elítélteket, és maga fogja időre visszaszállítani őket a börtönbe. Az ünnep előtt három nappal mindhárom fogoly nyolc nap szabadságot kapott.

Az izraeli nagykövetség gépkocsijával utaztak Felmor házához, ahol három szoba állt a rendelkezésükre. A három vendégnek most volt először lehetősége megbeszélni a lillehammeri kudarcot. A történtek nagyon megviselték Avra - hamot. Szomorúan sorolta fel a sikertelenség okait. A Moszad és az operatív egység vezetőit a tervezés és a művelet végrehajtása során elkövetett hibákért tartotta felelősnek. Tisztában volt azzal, hogy mind a saját, mind a titkosszolgálat híre alaposan csorbát szenvedett. Úgy vélte, a bebörtönzöttek drága árat fizettek olyasmiért, amiért egyáltalán nem őket terhelte a felelősség. Sylvia mindenben egyetértett Avrahammal.

Peszah előestéjén néhány ismert zsidó személyiség érkezett a házba, Felmor barátai, a követség néhány dolgozója és Annæs Schjødt. A patyolatfehér terítővel letakart asztal az ünnepen szokásos ételektől roskadozott. Sosanna és Eliezer Felmor a hagyományok szerint tartotta meg a széderestét.[25] Az összes jelenlévőt felkérték, olvasson el egy részletet a Hagadából.[26] Sylviára a következő rész jutott: „Jövőre legyünk szabadok” – ezt szokta mondani édesapja, a Dél-Afrikában megtartott széderestéken. Az ügyvéd mellette ült, és ő is részt vett az egyiptomi tíz csapásról szóló énekben. Aztán elfogyasztották a hagyományos vacsorát, és ünnepi dalokat énekeltek. Sylvia gitárral kísérte az éne klőket.

Felmor kislánya, a kilencéves Emi, a vendégek között forgolódott, és váratlanul kirohant a konyhába, ahol az édesanyja kávét főzött, és a süteményt tette tálcára.

– Észrevetted? – kérdezte izgatottan az anyját.

– Mire gondolsz? – csodálkozott Sosana.

– Annæsre és Sylviára. Valami van közöttük.

– Mi, Emi?

– Hallottam, amikor Sylvia vikingemnek nevezte Annæst. Úgy néznek egymásra, mint a szerelmesek. Meg állandóan nevetnek. Nagyon boldognak látszanak. Ezek egymásba szerettek, anya…

15

Beköszöntött a tavasz. Meleg napsugarak törtek elő a felhők közül. A madarak dalolva tértek vissza a fák ágaira, és a hó kupacok olvadni kezdtek. Eliezer Felmor nagykövetségi szóbájában megszólalt a telefon. A norvég igazságügyi miniszter kért tőle azonnali találkozót különösebb indoklás nélkül.

A helyettes nagykövet türelmetlenül várta a látogató érkezését. Bizonyára különleges ok miatt kérte maga a miniszter a személyes találkozót. A vendég az irodába lépve azonnal becsukta maga mögött az ajtót.

– Amit most elmondok – szólalt meg az egyelőre szigorúan titkos.

Senkinek, még a követség munkatársainak se beszéljen róla.

– Rendben – mondta Felmor meglepődve.

– Nos – folytatta a miniszter ünnepélyes hangon –, ma megkaptuk a döntést Rafael és Gmar, az utolsó elítéltek szabadon engedéséről.

Felmor valójában számított az előbb vagy utóbb megérkező üzenetre, de maga sem gondolta volna, hogy ilyen izgalom fogja el a hír hallatán.

– Nem tekinthetünk el a szigorú titoktartástól – magyarázkodott a vendég gyanítjuk, netán terrorszervezetek törnek az életükre.

– Négy elítélt már kiszabadult – emlékeztette látogatóját a helyettes nagykövet –, és semmi sem történt.

– De ezúttal Rafaelről és Gmarról van szó. Őket a gyilkossághoz való segítségnyújtás miatt ítélték el, mert a bíróság szerint döntő részt vállaltak a lillehammeri merényletben. Szinte biztos, ha előbb kiszivárogna az elbocsátásuk híre, halottak lennének, mielőtt kiérnének a repülőtérre.

– Éppen ezért – hangsúlyozta és ismételte – senki sem tudhatja meg idő előtt a szabadulás időpontját, még a börtönhatóság sem. Majd részletesen kifejtette a tervet, amelyet a norvég biztonsági szervekkel közösen készített elő. Első lépésként azt javasolta Felmornak, forduljon a börtönigazgatóságokhoz, ahol Sylviát, illetve Avrahamot fogva tartják, és kérjen számukra két nap szabadságot, hogy a foglyok részt vehessenek a felesége

születésnapi ünnepségén, amelyet szokás szerint a saját házukban rendeznek.

– Minden bizonnyal teljesítik a kérését – tette hozzá végül. Felmor így járt el, és hamarosan megkapta az engedélyt.

Sylviának azt javasolta, hozza magával minden fontos holmiját, és az asszony már sejtette, hogy egyáltalán nem születésnapi partiról van szó. Érezte, az ünnepség csak ürügy: kihozzák a börtönből, és titokban visszajuttatják Izraelbe. A szíve megdobbant, keze reszketni kezdett az izgalomtól, amikor kevéske holmiját becsomagolta a bőröndjébe, fogta gitárját. Elbúcsúzott a börtön igazgatónőjétől és munkatársaitól, akik nem értették izgatottsága okát.

– De hát két nap múlva úgyis találkozunk – mondták Sylviának. Az asszony nem válaszolt, csak elmosolyodott.

– Tud valamit, amit mi nem? – kérdezte az igazgatónő.

– Az égvilágon semmit sem tudok – mondta az igazsághoz híven.

Beszállt Felmomak a kapunál várakozó kocsijába. Amikor elindultak, hátrafordult, és egy utolsó pillantást vetett a börtönre . Majdnem két évet töltött rács mögött, először az előzetesben, aztán ezen a helyen. A két év alatt kizárólag az Annæs iránti szerelem volt az egyetlen fénysugár az életében.

Útközben megálltak Avraham Gmarért, aki szintén sejtette, hogy a születésnapi parti csak fedőtörténet. Becsomagolta ruháit, és azt a rádiókészüléket, amit a börtönévek alatt vásárolt magának. Mindketten Felmort faggatták, vajon jól látják-e a helyzetet, de a férfi nem nyilatkozott.

Este Annæs Schjødt is megérkezett. Ő már tudta az igazságot. Sylviával bezárkózott egy szobába, és hosszú ideig beszélgettek. Az ügyvéd elmondta, bevallotta a feleségének a kapcsolatukat, és megindítja a válópert.

– Nem volt könnyű végighallgatni a reakcióját – sóhajtott a férfi.

Aztán most első ízben hozta szóba a közös jövőt, majd teljesen elérzéke nyülve kérte, mielőbb házasodjanak össze.

Hajnaltájt rendőrök kopogtak a bejárati ajtón. Magukkal vitték Sylviát, Avrahamot és Felmort a rendőrautókkal, amelyekben állig felfegyverkezett rendőrök is ültek. Oslo utcáin még egy lélek sem

járt, kihaltnak tűntek a bezárt ablakú házak és üzletek. A repülőtérre vezető úton szinte nem volt forgalom.

Biztonsági okokból először mindhárman Zürichbe repültek. A repülőgép ablakából Sylvia az egyre távolodó Oslóra szegezte a tekintetét, és arra gondolt, nemsokára visszatér, fehér ruhában megesküszik Annæsszel, és vele együtt ebben a városban éli le az életét. Ez lesz az ő kárpótlása a Lillehammer miatt elszenvedett sok-sok fájdalomért.

Földet érés után alig időztek Zürichben. Sylvia és Avraham az izraeli útlevéllel felszállt egy El Al-gépre, és elindultak Izraelbe.

Véget ért Patricia Roxburgh korszaka. Sylvia visszakapta eredeti személyazonosságát.

16

Az utolsó lillehammeri foglyok szabadulásának a híre csak azt követően került nyilvánosságra, hogy elhagyták Norvégiát. Akkor viszont a címoldala kra. A ludi repülőtéren csak a közeli családtagok és az operatív egység tagjai várták őket. Jael és Michal, Avraham Gmar fiai apjuk karjába repültek, mint ahogy a felesége, Dina is. Az apja letartóztatása után született Amit először félrehúzódott, félt a számára idegen embertől. De amikor az apja ölbe kapta és átölelte, meglepetésére a gyerek megszólalt:

– Nem tudtam, hogy a papámnak kék szeme van.

A repülőtérről a család délre utazott, hogy egy szállodában közösen pihenjék ki a külön töltött évek viszontagságait.

A Ramat Hakoves-i kibuc küldöttei Sylviát egyenesen Hadasz és Smuel Zamir házához vitték. Az esti nagy családi ünnepségen újságírók is jelen lehettek. Aztán Moti Kfir, a különleges egység kiképzőintézményének a parancsnoka hívta meg az asszonyt vacsorára a saját házába. Később pedig Jichak Sagav vitte el kirándulni a Sinai hegyekbe és környékére.

Sylviát elvárták a titkosszolgálat központjába is. A vezetők szívélyesen fogadták, kifejezték sajnálatukat a lillehammeri eset miatt, bár erről nem akartak sok szót ejteni. Az asszony viszont igen.

– Számomra fontos, hogy a vallomásomat csatolják az ügyet vizsgáló bizottság anyagához. Szeretném, ha mielőbb

kihallgatnának.

Feljegyezték a kérését, és magas beosztást, irodai munkát ajánlottak fel a számára a központban. Sylvia gondolkodás nélkül mondott nemet. Főnökei nem kértek tőle indoklást. Jól tudták az okát.

Az egyik parancsnok kikísérte az autóhoz.

– Nem felejtkeztünk meg Szalamáról – közölte. – Nemsokára elkapjuk.

Ez idő tájt Annæs Schjødt késedelem nélkül Sylvia mielőbbi oslói visszatérésén fáradozott. Azt hitte, nem lesz nagy ügy megszereznie az engedélyt, de nagyon gyorsan kiderült, mennyire tévedett. A hivatalok biztosították arról, hogy foglalkoznak a kérésével, ám kiderült, kényes ügyről van szó, és egyáltalán nem biztos a pozitív elbírálás.

Miután a norvég Külügyminisztériumból a kérelem híre kiszivárgott, a *Dagbalet* cikket közölt arról, hogy Sylvia vissza szeretne térni Oslóba. A közlemény nagy visszhangot keltett. Kétfajta nézet alakult ki. Az egyik tábor a kérés teljesítése mellett kardoskodott, a másik viszont ellenezte. Az utóbbiak szerint nem lenne helyes megengedni terrorista izraelieknek, hogy visszatérjenek az általuk elkövetett bűntett helyszínére. Jansen Schuman olvasói levelet küldött a *Nationen* újságnak, amelyben ekként érvelt :

„Norvégia nem tárhatja ki a kapuit bűnözők, főleg terrorszervezetek által üldözött bűnözők előtt. Nem juthat az ország olyan helyzetbe, hogy újra vér folyjon az utcáinkon. Világossá kell tenni Sylvia Rafael asszony számára: nem kívánt vendég nálunk”.

A közvélemény nyíltan hallatta a hangját, a politikusok pedig pontot akartak tenni az ügy végére. Hamarosan megszületett a norvég kormány hivatalos válasza: nem engedélyezték Sylvia visszatérését Norvégiába.

De Annæs Schjødt nem adta fel egykönnyen. A kormány döntése ellen panasszal élt a kormányhivataloknál és a fellebbviteli bíróságoknál. Mindhiába. Végül csatába küldte minden befolyásos barátját, és rájuk hagyta a harc folytatását. A küzdelemhez, hogy Sylvia visszatérhessen, még a férfi válófélben levő felesége és a lillehammeri áldozat özvegye is csatlakozott.

Az ügyvéd Izraelbe repült, és megérkezett a Ramat Hakoves-i kibucba. Sylvia végtelenül boldog volt, hogy együtt lehet szerelmével. Izzott körülöttük a levegő, amikor átölelték egymást. A férfi azt mondta, eldöntötte, addig marad vele Izraelben, amíg a norvég kormány meg nem változtatja az álláspontját.

A napok lassan teltek. Időközben Norvégiában Annass barátai létrehoztak egy bizottságot, amelynek tagjai parlamenti képviselőkkel tárgyaltak, újságok főszerkesztőivel találkoztak, támogató cikkeket írtak, és megjelentek a televízió nyilvánossága előtt.

A kibucban mindent megtettek annak érdekében, hogy a pár otthonosan érezze magát. De ők sem akartak lustálkodni, munkát kértek. Sylvia a narancsosban dolgozott, a férfi pedig etette a baromfikat, és összeszedte a friss tojásokat a csirkeólban. Végül Norvégiából megjött a válóper befejeződéséről szóló értesítés, és elhárult az akadály, hogy az ügyvéd házasságot kössön szíve választottjával.

Néhány hónap múlva Annæs Schjødt Dél-Afrikában, az asszony családja körében, feleségül vette Sylviát.

A férj további erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a feleségével visszatérhessen szülőföldjére. Levelekkel bombázta a norvég miniszterelnököt, a külügyminisztert, és közölte velük, hogy Sylviával házasságot kötött, tehát a legtermészetesebb dolog az lenne, ha engedélyeznék a feleségének, hogy együtt élhessenek. Idé zett az ítéletből, amely árnyaltan szólt az asszony lillehammeri részvételéről, továbbá azt is hangsúlyozta, hogy felesége minden kapcsolatot megszakított az izraeli titkosszolgálattal. Néhány újságíró felkarolta az ügyvéd kérését, s követelte a norvég kor mánytól, tárgyalja újra az ügyet, és változtassa meg korábbi döntését.

Norvég kormány kontra szerelem címmel jelent meg egy cikk az egyik norvég napilapban.

Egy éven keresztül folyt a küzdelem a norvég kormány álláspontjának a megváltoztatásáért. Az izraeli államférfiak – Jichak Rabin és Menahem Begin – szintén részt vettek a házaspár küzdelemben.

És váratlanul, 1977 nyarának egyik verőfényes napján Annæs Schjødt hivatalos értesítést kapott a norvég Igazságügyi

Minisztériumtól: panaszát felü lvizsgálták, s a kormány úgy döntött, engedélyezik, hogy vele együtt a felesége is visszatérjen Oslóba.

17

Sylvia élete az ismert ügyvéd feleségeként kellemes mederben folyt. Ő volt a fénypontja a házukban rendezett partiknak, amelyekre ismert személyiségeket hívtak meg. Szépsége, okossága, kiváló kommunikációs képessége és főleg hírszerző múltja – ennek a híre mindenhová elkísérte – a'fér-fiakat és a nőket egyaránt elvarázsolta. Kifogyhatatlan témát kínált az újságíróknak, könyvkiadók ígértek óriási összegeket önéletrajzi írásáért, televíziós csatornák ostromolták interjúkért, csak beszéljen az izraeli titkosszolgálat akcióiról. Mindegyik ajánlatot udvariasan elutasította.

Életének új fejezetét az asszony minden szempontból nagyon élvezte, és teljesen elmerült a férje iránt érzett szerelembe. Szabadnak érezte magát, oda ment, ahová csak akart, nem kellett többé titkolóznia, eltűnnie követői szeme elől, és fedőtörténetekkel bajlódnia. Sétált, vásárolgatott, fényképeket készített újságok számára, és eljárt az izraeli nagykö vetség által szervezett partikra, ahová mindig hivatalos volt. Csak egy dolog árnyékolta be a jókedvét: a terrorista Ali Haszan Szalama továbbra is kísértette. A Moszad még mindig nem bukkant a nyomára.

Sylvia mit sem tudott arról, hogy Ali szívósan munkálkodik, miként juthatna a közelébe. A terrorista mindenáron végezni akart az asszonnyal Oslóban – ez volt számára az idő tájt a legfőbb cél. Minden készen állt: a kivégzőosztag, a fegyverek, a lőszerek, és a visszavonulás útja. Bár titokban tartották, hogy eg y egész csoport készülődik a merényletre, a terv összeomlott: olyasvalaki tudott az akcióról, akinek nem kellett volna. A merénylet végrehajtására kiválasztott hat személy egyike egyszerre volt két úr szolgája: információkkal látta el az izraeli titkosszolgálatot, ugyanakkor készségesen teljesítette Ali Szalama parancsait. Mielőtt elutazott volna Oslóba, kapcsolatba lépett izraeli összekötőjével, és elmondta neki, milyen módon akarják Sylviát likvidálni. Az információ eljutott a Moszadhoz.

Az izraeli titkosszolgálat azonnal tájékoztatta a norvég biztonságiakat, s a gépezet beindult. Rájöttek, a terrorcsoport már Oslóban tartózkodik. Tagjai három különböző szállodában szálltak meg, és arra készültek, hogy magukhoz vegyék a vasúti pályaudvar csomagmegőrzőjében elhelyezett fegyvereket, némelyikük pedig Sylvia háza közelében figyelőállást vett fel.

A Moszad megbízottja felkereste Sylviát, és tájékoztatta a helyzetről. Az asszony elképedt a hír hallatán. Meg sem fordult a fejében, hogy Ali Szalama egy egész csoportot uszít rá, s végezni akar vele, hiszen ő már norvég állampolgár, egy igen jó nevű ügyvéd felesége, és Oslóban él. Folyékonyan, szinte alig észrevehető akcentussal beszélt norvégül.

A norvég biztonsági szervek őröket állítottak a háza köré. Nem engedték, hogy mindaddig elhagyja otthonát, amíg nem kapnak más utasítást.

Az izraeli Külügyminisztérium utasította az oslói nagykövetet, kérjen azonnali meghallgatást a norvég miniszterelnöktől. Amikor a találkozó létrejött, közölte a Moszadtól kapott információka t a kormányfővel, aki biztos lehetett abban, hogy alaposan ellenőrzött és elemzett adatokról van szó, s a tervezett merényletről szóló hírek megalapozottak. Az arca kivörösödött a dühtől:

– Magam veszem kézbe az ügyet – nyugtatta meg az izraeli nagykövetet. Amint a vendége távozott, utasítást adott, hívják fel telefonon Jasszer Arafatot Bejrutban.

A Fatah vezetője ugyancsak meglepődött az oslói híváson. A norvég miniszterelnökkel még soha nem volt dolga, s elképzelni sem tudta, miért keresi őt.

– Arafat úr – szólította meg a norvég politikus, majd minden udvarias bevezető nélkül a lényegre tért. – Olyan ellenőrzött információk birtokában vagyunk, melyek szerint a szervezete azért küldött embereket Oslóba, hogy megöljék Sylvia Rafael-Schjødtot.

– Fogalmam sincs, miről beszél – vágta rá kapásból Arafat. Természetesen hazudott, mivel minden részletet jól ismert, hiszen ő maga hagyta jóvá az akciót.

A miniszterelnök figyelmen kívül hagyta a választ – tudta, beszélgetőpartnere nem mond igazat.

– Szeretném, ha jól megértene, uram – mondta nyomatékosan. – Rafael-Schjødt asszony norvég állampolgár. Arra kérem, adja szavát, most azonnal intézkedik, hogy az emberei távozzanak

Oslóból. Sőt, arra is kérem, vállaljon kötelezettséget, szervezetének egyetlen tagja sem zaklat ja az asszonyt.

Arafat megértette, nem érdemes tovább tagadnia. Időt szeretett volna nyerni.

– Megvizsgáltatom, van-e bármi alapja mindannak, amit most hallottam – próbálta meg elhárítani a kérést.

– Egy percet sem vagyok hajlandó várni – kardoskodott a miniszterelnök. – Elvárom Öntől, hogy saját maga vállaljon kötelezettséget. És azt szeretném, most azonnal.

Arafat tudta: a játéknak vége. Ha feldühíti a norvégokat, nagyon sok kár származhat belőle: rögvest letartóztatják a hattagú csoportot, kiutasítják a Fatah oslói képviselőjét és az ott tanuló arab diákokat, továbbá nem fogadnak be újabbakat. Ez túl nagy ár lenne.

– Rendben van – adta meg magát végül. – Amennyiben létezik ilyen csoport, amelyről Ön beszél, intézkedem, hogy elhagyják Oslót.

– Azt is ígérje meg, hogy a hölgynek nem esik bántódása.

– Felőlünk biztonságban lehet.

– Köszönöm, Arafat úr.

Ali Szalama a Fatah egyik vezetőjétől értesült a telefonbeszélgetéséről, s belátta, nem jött el a bosszú ideje. Az asszony, aki a társaival az életére tört, most elérhetetlen a számára. Forrt a méregtől, de semmit sem tehetett. Kénytelen-kelletlen parancsot adott a csoport visszatérésére.

18

Ahogy telt az idő, Ali Haszan Szalama egyre inkább érezte, szorul körülö tte a hurok. A Sylvia elleni merénylet tervének a meghiúsítása azt bizonyította, hogy az izraeliek változatta nul a nyomában vannak, s Moszad nyilvánvalóan addig nem száll le róla, amíg életben van.

Szeretett volna minél tovább élni. Főleg azok után, hogy feleségül vette Georginát, és egy újabb gyerekük készült a világra jönni. Mindenáron olyan védelmet akart találni, amely elrettenti az izraelieket, és egyúttal garantálja az életben maradását. Ki vagy

mi bírhatja rá a Moszadot, hagyjon fel az üldözésével? Csak egyetlen lehetőséget látott: az amerikaiakhoz kell fordulni.

A tőle megszokott fondorlatos és egyben körültekintő módon kezdte felépíteni a tervet. Az amerikaiakkal akkor kell kapcsolatot teremteni, amikor azoknak lesz szükségük rá. Vagyis, érezzék úgy, az együttműködés elutasítása nagyobb kárt okozna nekik, mint a vele való kapcsolat. Meggyőzte Arafatot, érdemes lenne az amerikaiakkal közös akciót szervezni, mivel csak ők képesek a Fatahot abban segíteni, hogy szembeszálljanak a PFSZ legszélsőségesebb szárnyaival. Ezzel a lépéssel megerősíthetik Arafatot a jelenlegi pozíció jában – aligha próbálná meg bárki is elmozdítani.

– Lényegtelen információkat osztanánk meg velük – ajánlotta a vezérnek Ali – , és ennek fejében megfelelő védelemben részesülnénk.

Arafat vevő volt Ali ötletére.

Most már csak azt kellett kivárni, hogy az amerikaiak kellő érdeklődést mutassanak. Ali elkészítette a tervet, amelyet csak tárt karokkal lehetett fogadni. 1976. június 16-án a leghűségesebb embereit négy csoportba osztotta – ők lettek annak a gépkocsi konvojnak a kísérői, amely az új bejrúti nagykövetet, Francis Melloryt szállította a libanoni államelnökhöz bemutatkozó látogatásra. A gépkocsioszlopot – pár perccel korábban, hogy céljába ért volna – feltartóztatta egy kamion, amelyből sorozatlövéseket adtak le az autók irányába. Ezzel egy időben Ali emberei megrohamozták az amerikai diplomata kocsiját, megölték a testőrét, elrabolták a nagykövetet a kereskedelmi konzullal együtt, és ismeretlen helyre vitték őket. A libanoni biztonsági erők széles körű hajszát indítottak a támadók felkutatására, de nem sikerült a nyomukra bukkanniuk. Másnap, a város déli, kietlen részén megtalálták az elraboltak holttestét.

A Fatah vezetősége – Ali Szalama tanácsára – kiadott egy közleményt, mely szerint a szervezetnek semmi köze sincs a merénylethez és a gyilkossághoz, s egyben szélsőséges csoportokat vádoltak a tett elkövetésével. A bejrúti rendőrség letartóztatott néhány gyanúsítottat, de másnapra mindegyiket szabadon engedte.

Az amerikaiakat aggodalommal töltötte el a libanoni akció . Így hát örömmel fogadták, amikor Ali titokban felkereste a CIA bejrúti

megbízottait, és felajánlotta szervezete segítségét a szélsőséges csoportok felszámolásához.

Ennek fejében fegyvereket és hírszerzési segítséget kért. Azt is feltárta a tárgyalópartnereknek, az oroszok éppen a Fatahhoz fordultak, hogy működjön közre a CIA képviselőjének, Charles Wartmann-nak az elrablásában. Wart-mann azonnal testőrökkel vette körül magát, és leállította a feszültséggel terhes Libanonba irányuló utazásait.

Egy nap Ali a feleségével az egyik bejrúti éjszakai szórakozóhely felé tartott, amikor két lövés érte közvetlen közelről. A támadók azonnal elmenekü ltek. A sebesültet kórházba szállították, ahol – óriási szerencséjére – kiderült, sérülése nem életveszélyes. Georgina éjjel-nappal ott ült az ágya mellett, amíg fel nem gyógyult. A Moszad se nem cáfolta, se nem erősítette meg, hogy az ő emberei követték el a gyilkossági kísérletet. Pár nappal később Arafat bejele ntette, a merénylet valószínűleg valamelyik ellenlábasa számlájára írható. De az elkövetőket nem találták meg.

Az amerikaiak meghívták Alit, hogy az Egyesült Államokban lábadozzon.

Georgina is elkísérte. A férfi most érezte magát először biztonságban, amióta terrorakciókat szervezett. Meg volt győződve arról, hogy ezúttal olyan védőpáncél veszi körül, amelyen egyetlen golyó sem képes áthatolni.

19

Az angol belbiztonsági szolgálat szoros kordont húzott a londoni Hilton Szálloda köré, ahol 1978 őszén a nemzetközi terror elhárítási bizottság tartotta az ülését. A világ minden térségéből itt gyűltek össze a kém- és hírszerzőszerve zetek képviselői. A konferencián kívánták megtárgyalni, milyen módon szálljanak szembe a világnak egyre több kárt okozó nemzetközi terrorral. Tájékoztatják egymást arról, hogyan szerveződnek a terrorcsoportok Ázsiában és Európában. Kifejezték aggodalmukat amiatt, hogy a terror elérheti az Egyesült Államokat is. Javaslatokat dolgoztak ki, miként lehet még hatásosabban fe llépni e veszélyes jelenség ellen.

A Moszad két magas beosztású képviselője szintén részt vett a tanácskozáson. Azért utaztak Londonba, hogy meghallgassák a többiek álláspontját, és maguk is elmondják, a jövőben milyen új tendenciák várhatók a nemzetközi terrorizmus tekintetében. Kijelentették, a terrorakciók melegágya a Közel-Kelet, ahol iszlámhívők tömegeit szólítják fel a hitetlen Izrael és szövetségesei elleni szent háborúra. Jóllehet az idő tájt az Al-Kaida még nem létezett, de az izraeli titkosszolgálat képviselői arra figyelmeztettek, hogy a terrorszervezetek megerősödésének következményeké nt a jövőben újabb szélsőséges csoportok jönnek létre, és a mostani akciók eltörpülnek a várhatókhoz képest.

A CIA megbízottai kezet ráztak az izraeliekkel, és gratuláltak a tanulságos előadáshoz. Véletlenül sem említették, hogy kapcsolatba léptek Ali Haszan Szalamával – igaz, a Moszad emberei ezzel tökéletesen tisztában voltak. A szálloda halijában zajló beszélgetés során az egyik izraeli kifejezte aggodalmát amiatt, hogy a CIA együttműködik Szalamával – voltaképpen azt várta, beszélgetőpartnerei elismerik a tényt, s azt a burkolt kérést is kifejezik, már nem áll érdekükben a terrorista félreállítása.

Az utóbbi végül is megtörtént.

– Mit szólnának ahhoz – kérdezte az egyik amerikai – , ha olyan kérést kapnának, miszerint tegyék félre a Szalamával kapcsolatos tervüket?

– Azt válaszolnánk, természetesen a kérést továbbítjuk a legmagasabb szintre, de most semmit sem ígérnénk.

– Eljött az ideje, hogy felhagyjanak az egymással folytatott harccal.

– Lehet, hogy eljött az idő, de Ali Szalamának túl nagy a bűnlajstroma. Az amerikaiak más választ vártak.

– Valójában nem igazán értjük, miért nem képesek megbocsátani – reagált az egyikük.

– Pedig nagyon egyszerű – hangzott a válasz Isten dolga a megbocsátás, nem a miénk.

20

A terv kezdett kikristályosodni, miként semlegesítsék végre-valahára Ali Haszan Szalamát. Hosszas tárgyalásokat követően, az

operatív egység döntésre jutott. Már csak a megfelelő embereket kellett kiválasztani. A legfontosabb feladatot egy angol lányra bízták, akinek az apja Angliában született, és mérnökként dolgozott. Cseh származású édesanyja Prágából menekült el a világháború kitörésekor, aztán londoni színházakban lépett fel. A család London egyik elegáns külvárosi negyedében lakott saját házában. A lány előbb magá niskolába járt, majd földrajz szakon végzett a londoni egyetemen. Tanulmányait közepes eredménnyel végezte, de lelkesen vett részt sportversenyeken. Imádta a száguldást, olykor nagy távolságot tett meg Mini Morrisával. Néhány évet Ausztráliában töltött rokonainál, aztán Izraelbe költözött, és a jeruzsálemi egyetemen tanult. Ott találkozott a Moszad fejvadászával. Az angol lány érdeklődéssel fogadta az ajánlatot, hogy próbálja ki a képességeit hírszerzőként. Több hónapig tartó tesztek és vizsgák után bekerült a csapatba.

Angliába küldték, ahol új útlevelet igényelt, lakást bérelt, és tartótisztje utasításának megfelelően megszakított minden kapcsolatot a szüleivel és a barátaival. Három hónapon keresztül szinte minden idejét a bérlakásban töltötte, nem látogatott nyilvános helyeket, és türelmetlenül várta, hogy megérkezzék a Moszad további utasítása.

Meg is érkezett. A parancsnak megfelelően összecsomagolta a holmiját, elrepült Németországba, ahol beiratkozott a frankfurti egyetem növénytani és biológiai karára. Hogy a fedőtörténete még kerekebb legyen, létrehozott egy Svájcban bejegyzett jóléti alapítványt, amely célul tűzte ki rászoruló gyermekek támogatását szerte a világon. Szinte minden szabadidejét az alapítványi munkának szentelte. Bevont a munkába német önkénteseket, adakozási akció kat szervezett, az újságokban a gyerekek nevében közölt köszönőleveleket az adományokért, és magának igen csekély fizetést engedélyezett.

A Németországban töltött időszak alatt néhány jelentéktelen munkát végzett a Moszadnak, de ez nem igazán hozta lázba. Úgy érezte, valamilyen fontosabb célra tartalékolják, de fogalma sem volt, mi lehet az. Összekötőjétől sem tudott meg többet. Amikor egy nap közölték vele, hogy végre Bejrutba utazhat, lázas izgalom lett rajta úrrá. A küldetés részleteit hallva, felcsillant a szeme: ez végre pontosan olyan megbízatást volt, amellyel leghőbb vágya teljesülhet.

A leszállásra készülő repülőgép ablakát borító hatalmas esőcseppek mögött már ki lehetett venni a bejrúti többemeletes lakóházakat. A tengert viharos szél ostorozta, és a homokos partot, egészen a tengerparti sétányig, hatalmas hullámok lepték el.

Az átlagos magasságú, fekete hajú nő a leszálló utasokkal együtt várakozott az útlevélvizsgálatra. Magabiztosan és nyugodtan viselkedett.

Egyszerű ruhája nem túl fényes anyagi háttérről tanúskodott. Vastag lencséjű szemüveget viselt.

A tisztviselő elvette az angol útlevelet – az utolsó pecsét Frankfurtban került bele.

– Mit csinált Frankfurtban? – kérdezte udvariasan.

A lány elmondta, van egy adománygyűjtő alapítványa, és ezt bizon yítandó néhány újságcikket és fényképet nyújtott át – az utóbbiak adományok átadásáról készültek.

A tisztviselőnek – a kapott parancs szerint – azonnal riasztania kellett a biztonsági tisztet, ha egy utast gyanúsnak talált, mert az idegenek néha sok bajt okozhatnak. De a Németországból érkezett lányon nem volt semmi feltűnő, így megelégedett néhány szokványos kérdéssel.

– Mit szándékozik nálunk csinálni?

– Rászoruló gyerekeknek akarunk segítségére lenni Libanonban.

– Hát akkor rengeteg munkája lesz, főleg a menekülttáborokban.

– Tisztában vagyok vele.

A tisztviselő lepecsételte az útlevelét – a pecséten a dátum: 1978. november 1.

– Nyáron kellett volna jönnie – jegyezte meg a tisztviselő nálunk a tél hideg és kellemetlen.

A lány egyetértően bólintott.

– Majd legközelebb – igyekezett mosolyogni nyáron jövök.

Levette a futószalagról a bőröndjét. A vámosok ügyet sem vetettek rá – aligha találnak nála bármit is. Álmukban sem sejtették volna, hogy a lány hajszárító jába egy nagy erejű pokolgép felrobbantására alkalmas távirányítót rejtettek.

Taxival jutott el a Meridien Szállodába, ahol korábban szobát foglalt. Másnap gyalogosan felkeresett egy ingatlanügynökséget a szálloda közelében, és a szokásos módon ellenőrizte, nem követi-e valaki.

Az ingatlanügynök kitöltött egy űrlapot – név, útlevél száma, családi állapot, az igényelt lakás: három bútorozott szoba a Vardan utcában irodának és lakóhelynek. Együtt indultak el lakásnézőbe.

– Jó ízlése van – fecsegett az ügynök. – A Vardan az egyik legelegánsabb utca a városban. Szinte mindegyik házban van portás és elegáns az előtér. Képviselők, állami tisztviselők, írók, valamint művészek laknak arrafelé. Nagyon kellemes és csöndes a környék.

Megmutatott egy üres lakást az egyik elegáns ház harmadik emeletén. A lány gyorsan be járta, majd kijelentette, ez nem tetszik neki. Valójában csak egyetlen igényének nem felelt meg: a kilátás nem arra nyílt, ahová ő szerette volna.

Az utcában volt még két üres lakás. A lány ezeket is megnézte, s végül az egyiket, a nyolcadik emeleten lévőt választotta. A tágas szobákat jó ízléssel rendezték be, és a nagy erkélyről jól lehetett látni a szemben lévő épületet, ahol a negyedik emeleti lakás redőnyei le voltak húzva, ám a lány pontosan tudta, ki lakik ott. Őmiatta jött Bejrútba.

Kiment az utcára néző erkélyre is.

– Ez a legcsendesebb utca Bejrút központjában – fontoskodott az ügynök, hogy végre döntésre késztesse kliensét a belvárosban sehol nem talál még egy ilyen csendes helyet.

A lánynak persze nem volt szüksége több időre.

– Rendben, megfelel – mondta.

A lakás bére valamivel többnek bizonyult, mint korábban remélte, de nem vitatkozott. Készpénzben fizette ki a közvetítői díjat, valamint két hónapra a lakbért. Aláírta a szerződést, és megkapta a lakás kulcsát. Nem sokkal később beköltözött.

Az új lakónak hamar kialakultak a szokásai. Minden reggel lement újságért, tejért és péksüteményért. Reggeli után a bérelt autójával felkeresett egy-egy menekülttábort, hogy felmérje, milyen adományokra van szükségük. Lakásába visszatérve, telefonon tárgyalt az alapítványával. Ha szomszédokba ütközött a

folyosón, őket is adományozásra kérte – csak nagyon kevesen éreztek késztetést.

Esténként otthon tartózkodott. Nem járt el szórakozni, bekapcsolta a rádiót, zenét hallgatott, és hosszú órákat ücsörgött az erkélyen. Nem kapott leveleket vagy csomagokat.

Volt még egy fontos dolga, de úgy kellett elvégeznie, nehogy feltűnjön a szemközti lakónak. A függönyön keresztül azt figyelte, milyen időpontokban jelenik meg két gépkocsi – egy Land Rover és egy Chevrolet – , amelyek időnként megálltak a háznál, hogy felszedjék utasukat, és elinduljanak a Fatah központjába, majd néhány óra múlva ugyanide térjenek vissza. Mindig pontosan érkeztek: reggel 9.30-kor, délután pedig 17.15-kor. Tisztán látta az embert, akiért jöttek: Ali Haszan Szalama volt. A lány az akcióra készített speciális telefonon értesítette az operatív egységet Ali időbeosztásáról.

Néhány hét telt el azóta, hogy a hírszerző beköltözött a Vardan utcába.

Időközben a terv utolsó részleteit is kidolgozták, s indulhatott az akció. Egy angol „üzletember” érkezett a zürichi járattal a bejrúti repülőtérre. Egy tengerparti szállodában szállt meg. A bérelt Volkswagent a szálloda földalatti parkolójában tette le. Másnap, Kanadából megérkezett Bejrútba egy újabb férfi – ő egy evőeszközgyártó nemzetközi cég képviselőjének adta ki magát.

Szintén egy tengerparti szállodában szállt meg, és szintén gépkocsit bérelt. Késő éjjel autó jával elhagyta a várost, s az elhagyatott tengerpart egy pontjánál parkolt le. Nem sokkal később gumicsónakok érkeztek. Az akcióhoz szükséges pokolgépet szállító izraeli katonák átrakták a csomagot a várakozó kocsiba, majd arrafelé távoztak, ahonnan jöttek.

A férfi az „angol üzletember” szállodájának a földalatti parkolójába hajtott – a szinte üres garázs ideális helyszín titkos ügyletek lebonyolítására. A hamis személyazonossággal érkezett férfiak – természetesen az operatív egység tagjai – beszerelték a pokolgépet a Volkswagenbe a kiképzésükön tanult módon, majd az autót elvitték a Vardan utcába, s Ali Haszan Szalama háza mellett parkolták le. Mivel a Fekete Szeptember vezetői már kiismerték az operatív egység eddigi módszereit, csak akkor szálltak be saját autóikba, ha a járművet a testőreik előbb tüzetesen átvizsgálták. Ezért döntött a Moszad ezúttal úgy, hogy a robbanószerkezet a

bérelt autóba kerüljön, amelyet a célszemély lakóhelyének a közelében állítanak le.

A hírszerző lány az ablakából feszülten figyelte a közeledő Volkswagent. Látta, hogy megáll a szemközti ház közelében, a sofőr kiszáll, majd ha tározott léptekkel eltűnik a sötétben. Minden készen áll tehát – gondolta: nála a távirányító, a távozásához szükséges gépkocsi pedig a garázsban. Nehezen tudott elaludni. Bármi közbe jöhet még: apró változás az áldozat programjában, meghibásodik a pokolgép egyik huzalja, nem működik a távirányító – nos, akármelyik sorsdöntő lehet. Hiábavaló volt a gondos tervezés, annyi ember – a titkosszolgálat és a többi izraeli hírszerzőszervezet – összehangolt munkája, és veszélybe kerülhetnek az akció résztvevői.

A lány az ablakhoz lépett, amikor az ég alja derengeni kezdett 1979 januárjának a közepén, egy hűvös hajnalon. A boltok még zárva voltak. Becsoma golta kevéske holmiját, s a kis bőröndöt levitte kocsija csomagtartójába. Semmit sem akart az utolsó percre hagyni.

Legnagyobb meglepetésére, ezen a reggelen Ali nem jött ki a házból. Pedig látta, hogy a férfi az előző este hazatért, most viszont nem jelent meg a szokott időben. A lány árgus szemekkel figyelt, de az autók sem érkeztek meg a szokott időben. Amikor már teljesen kétségbeesett, délben feltűnt a két gépkocsi.

Ez idő tájt Ali Georginával éppen ebédelt a lakásban. Az asszonynak, akinek már nem sok ideje volt hátra, hogy megszülje második gyermeküket, egyáltalán nem volt étvágya. Alinak a Palesztin Nemzeti Kongresszus damaszkuszi ülésére kellett indulnia – a szervezet hathavonta tanácskozott. Azt mondta a feleségének, hogy másnap már itthon lesz.

– Vigyázz magadra – mondta Georgina, de férje csak mosolygott.

– Damaszkusznál nincs biztonságosabb hely a számomra – próbálta feleségét megnyugtatni.

15. 45-kor megérkezett személyes testőre, hogy főnökét kikísérje a repülőtérre. Ali megcsókolta Georginát.

– Hiányozni fogsz – búcsúzott el tőle.

– Nekem is – válaszolta az asszony. – Allah óvjon!

Ali beszállt a Chevrolet-ba, a testőre pedig a Land Roverbe. A Volkswagen néhány méterrel odébb parkolt.

Elérkezett a megfelelő pillanat.

A lány a függöny mögül kinézett az utcára. Megnyomta a távirányító gombját.

A Volkswagent hatalmas robbanás vetette darabokra – még a környező házak ablakai is betörtek. A Chevrolet-ból hatalmas lángok csaptak fel, és Ali Haszan Szalama halálosan megsebesült. 15. 55 volt a pontos idő.

A robbanás hangjára Georgina kiszaladt az erkélyre. Meglátta a férje kocsijából felszálló füstöt, és sikoltozni kezdett. Már sejtette, Ali soha többé nem tér vissza hozzá.

A Vardan utcát a robbanás döreje hallatán pillanatok alatt emberek lepték el. Szirénázva közeledtek mentők és rendőrautók.

A hírszerző lány elhagyta lakását, beszállt a kocsijába, és utat tört magána k az izgatott tömegen keresztül. A Meridien Szállodába megérkezve, az előcsarnokban egy süppedős bőrfotelba telepedett. A két társával való találkozásig még néhány órát kellett eltöltenie. Ivott egy kávét, és újságokat lapozgatott. Vele szemben a televízió képernyőjén a robbanásról készített felvételek peregtek: a kamera azt a hordágyat mutatta, amelyen Ali Haszan Szalama holttestét szállították el.

Amikor leszállt az este, kocsijával dél felé hajtott, a tengerpart egy elhagyatott pontjára. Már várt rá az akcióban részt vevő két férfi. Hamarosan az izraeli tengerészet hajója is megérkezett, és még a sötétség leple alatt elszállította a három hírszerzőt a haifai kikötőbe, ahol hideg eső szemerkélt. Az érke zőket az operatív egység gépkocsija vitte el Tel-Avivba. Az akció véget ért.

Még egyetlen elvégzendő feladat maradt. Az izraeli kormány képviselője tárgyalást folytatott az ártatlanul megölt Ahmed Bouchiki családjával – meg akartak egyezni a kártérítés összegében. Végül megállapodtak: az áldozat fia négyszáze zer dollár fejében lemond arról, hogy a jövőben bármiféle további igénnyel lépjen fel Izrael állammal szemben.

Sylvia a reggeli kávéját kortyolgatta házukban, amelyet Annæs bérelt a dél-afrikai Graaff-Reinetben, a szülői ház közelében. A kezében tartott újságból értesült Ali Haszan Szalama haláláról.

Azután költöztek ide, miután férje nyugdíjba vonult. Sylvia először azt javasolta, Izraelben telepedjenek le, de olyan problémák adódtak, amelyeket a döntésnél figyelembe kellett venni. Annæs nem tudott héberül, és úgy érezte, aligha tudna gyökeret verni Izraelben. Ugyanakkor az asszony családja unszolta őket, hogy költözzenek Dél-Afrikába. Az édesanya azt írta lányának, szeretné – mivel oly régen szakadtak el egymástól – , ha visszatérne szülőföldjére. „Azért imádkozom, megadassék nekem, hogy még láthassalak" – írta. Sylvia a szíve mélyéig meghatódott.

– Annyira szeretném kárpótolni azért, mert olyan sok éven át nem voltam része az életének – magyarázta a férjének.

Annæs átérezte, mire gondol Sylvia. Beleegyezett, hogy a hátralévő éveket a feleségével együtt Dél-Afrikában töltse.

Sylvia kinézett az ablakon a napfényben fürdő, szépen ápolt kertre. Nagy figyelemmel olvasta el az Ali Haszan Szalama elleni merényletről szóló beszámolót. Az újság hangsúlyosan tért ki arra, hogy a robbantást – alaposan feltételezhetően – az izraeli titkosszolgálat követte el. Sylvia viszont nem feltételezett, biztosan tudta, hogy a harcostársai tették a dolgukat.

– Ezt olvasd el! – mondta a férjének, aki éppen leült a reggeliző asztal mellé. – Különlegesen érdekes hírt találsz benne.

Annæs elolvasta a cikket, és elmosolyodott.

– Nos, akkor a kör bezárult – jelentette ki.

– Örülök, hogy végre győzött az igazság.

– Biztosan sajnálod, hogy nem vehettél részt az akcióban.

– Hát persze.

A férj csókkal búcsúzott asszonyától, beült a kocsijába, és a város szívében található könyvesboltba indult. Hazatérve, csodálkozva látta, felesége behunyt szemmel fekszik az ágyában. Meglepte, hiszen ebédre hívta őket egyik barátjuk. Máskor Sylvia már készen várta volna.

Megsimogatta az asszony arcát. Égett a láztól. Sylvia kinyitotta a szemét.

– Ne haragudj, Annæs – suttogta – , azt hiszem, belázasodtam. Férje rögtön orvost akart hívni, de Sylvia lebeszélte róla.

– Nyilván csak múló megfázás – mondta.

De amikor a láz napokon keresztül csak nem ment lejjebb, és akkor már a hasa is fájt, mégis orvoshoz fordultak, aki alaposan megvizsgálta.

– Semmi különöset nem találok – mondta végül –, de azért jó lenne egy kórházi kivizsgálás, ott pontosabb diagnózist tudnak felállítani.

A házaspár bement autóval a kórházba. Annæs ott ült Sylvia ágya mellett, amikor vért vettek tőle, megvizsgálták a szívét, a vérnyomását, és az idegorvos is megnézte. A bonyolultabb vizsgálatok alatt a folyosón várakozott.

Napokkal később, amikor már minden lelet elkészült, az orvosok felállíthatták a diagnózist – kimondhatták az ítéletet.

Sylvia és Annæs az osztályvezető főorvos szobájában ültek. Az orvos szomorú arccal közölte:

– Sajnos, nincsenek jó híreim.

Sylvia elsápadt, és megszorította férje karját, amikor az orvos kimondta: rákja van.

– És gyógyítható? – kérdezte a férfi.

– Mindent elkövetünk a gyógyulásáért. Még műtét is szóba kerülhet. Egyelőre annyi biztos, hogy elkerülhetetlen a kemoterápiás kezelés.

Férj és feleség döbbenten ült, és nem akart hinni a fü lének. Egymásba kulcsolták ujjaikat. Egy szempillantás alatt tört darabokra minden álmuk a hosszú életről és a boldogságról.

– Ha kell, kifordítom miattad a földet a sarkából – ígérte Annæs izgatottan.

– Megszerzem a legjobb orvosokat, a legújabb gyógyszereket, veled együtt harcolok, egészen a győzelemig…

– Hiszel abban, hogy legyőzhetjük a betegséget? – kérdezte Sylvia remegő hangon.

– Semmi kétségem – mosolyodott el szomorúan a férje – , mi ugyanis győzelemre születtünk.

A legjobb orvos ok kezelték Sylviát, de már túl késő volt. A rák szétterjedt a testében, erős fájdalmat okozó áttétek keletkeztek. Az asszony nem tudta, milyen gyorsan romlik az állapota, mivel az orvosok elhallgatták előle.

– Nem vagyok meggyőződve arról, hogy a kezelések segítenek rajtam – mondta egy nap a férjének.

Annæs is kezdte elveszteni az optimizmusát. A felesége a szeme láttára meglehetősen gyorsan, egyre többet veszít a súlyából. A haja kihullott, az arca megnyúlt, és a csontjai szinte átszúrták a bőrét.

Hogy Sylvia jobb kedvre derüljön, világ körüli útra indultak. Beköltöztek egy luxushajó felső fedélzetén lévő lakosztályba. Felfedezték a Karib-szigeteket, majd Kínában végighajóztak a Jangce folyón. Megálltak Velencében, Nápolyban és Casablancában. Sylvia igyekezett úgy viselkedni, mintha nem lenne beteg, és nagy erőfeszítések árán egyre jobb lett a hangulata. Nem panaszkodott fájdalomról, de titokban fájdalomcsillapító tablettákat szedett. Sokat táncolt, úszott a medencében, játszott a kaszinóban. Úgy érezte, a hajóúttal egyben az életének is a végére ér.

– Köszönöm – hálálkodott Annæsnek a hajón töltött utolsó estéjükön, amikor a fedélzeten várták a naplementét –, nem találok szavakat, hogy elmondjam, mennyire boldoggá tettél.

A férfi végtelen szomorúsággal ölelte át. Megértette, Sylvia búcsúzik tőle.

Amikor visszatértek a hajóútról, újabb kezelések következtek. Így telt el néhány év. Az orvosoknak átmenetileg sikerült megállítaniuk a kóros folyamatot, de a betegség később visszatért, kíméletlenebbül, mint korábban.

Oslóba utaztak, hogy elbúcsúzzanak a barátaiktól. Aztán Izraelben ellátogattak a Ramat Hakoves-i kibucba, és felkeresték az asszony barátait az operatív egységnél. Sylvia parókában és kerekes székben ülve, jókedvűnek mutatkozott, úgy tett, mintha minden rendben lenne, jóllehet mindenkinek elmondta az igazságot. A kibucban nagyon sokan megcsókolták és átölelték.

– Azt szerettem volna, ha Izraelben ér véget az életem – mondta – , de nagyon sokkal tartozom a családomnak. Elszakadtam tőlük,

amikor fiatal voltam, és évekig egyáltalán nem találkoztunk. Ami időm még hátravan, azt nekik akarom szentelni.

Mielőtt elhagyta Ramat Hakovest, egy mirtuszkoszorút kapott. Hadas és Smuel pedig egy fotóalbumot adott át neki – Sylvia felvételeiből állították össze. Amikor átvette, potyogtak a könnyei. A kibuc tagjai és ő is tudta, most látták egymást utoljára.

Izraelből a házaspár Dél-Afrikába repült, az utolsó állomásra. Szinte minden idejüket együtt töltötték. Beszélgettek múltról, jelenről, de egy szót sem a jövőről.

Az utolsó levelében, amelyet a Moszadnál szolgáló egyik barátjának, Martinnak írt, megcsillan a Sylviára annyira jellemző humor: „A ráknak vannak hátrányai és előnyei. Lehet, hogy meg kell adnom magamat a halálnak, de a betegségnek köszönhetően minden felesleges kilótól megszabadultam – még sohasem voltam ilyen karcsú. És még egy előny: három parókám is van, hogy csodálatosan nézzek ki…”

2005. február 8-án, hatvannyolc éves korában, Sylvia elvesztette az eszméletét. Beszállították a kórházba, és másnap reggel meghalt.

Végrendeletében azt kérte, hogy végső nyughelye a Ramat Hakoves-i temetőben legyen. A sírját fedő márványlapra egykori harcostársai a következő feliratot vésették:

Mindennél jobban szerettem a hazámat,
És amikor meghalok, oda, akarok visszatérni.

A bevésés mellett a Moszad emblémája látható.

Sylvia a kibuc temetőjének katonai parcellájában kapott sírhelyet, egy kis dombon, a narancsültetvény közepén. Mellette nyugszanak az 1948-ban elhunyt katonák, akik életüket adták azért, hogy a zsidó nép megmaradhasson Izrael földjén. Sylvia az örökükbe lépve, ugyanezért a célért küzdött.

A sírhely mindennél jobban szimbolizálta Sylvia életét: az annyira szeretett kibucra nézett – a kibuc maga is jelkép, elválaszthatatlan része az országnak, amellyel az asszony sorsa oly sok éven át kapcsolódott össze, és számos veszélyes küldetést vállalt érte. Ezért egyeztek bele a telep lakói, hogy Sylviát – aki

nem volt zsidó, sőt hivatalosan nem volt a kibuc tagja – erre a helyre temessék. Ugyanakkor a temető egy pontjáról lát ni lehetett a szomszédos arab falu mecsetjét. Mind a falu, mind a mecset pedig emlékeztetett az ellenséges országokban, a palesztinai terrorszervezetek ellen végrehajtott akciókra . Így tehát kettős értelemben is szimbolikus volt Sylvia sírhelye: az egyik o ldalon madarak csicseregtek a narancsligetben, részegítő illatot áras ztott a fák első termése, a másik oldalról pedig idehallatszott a müezzin imára hívó kántálása.

A sír mellett Annæs és a Moszad magas rangú beosztottai gyászoltak. Mike Harari a következőket mondta:

– Nemes lelkű ember voltál, különleges harcos, hittél abban, hogy Izrael népének küldetése van. Nem ismertél lehetetlent, még akkor sem, ha veszélyben forgott az életed. Hiányozni fogsz nekünk, Sylvia!

A sír körül álló barátok és harcostársak lehajtott fejjel és könnyes szemmel hallgatták a búcsúszavakat. Többségük jól ismerte az asszonyt, együtt vettek részt veszélyes küldetésekben, és a közös munka során egyre jobban becsülték elhivatottságát, a lényéből sugárzó életkedvet és találékonyságát. Csak egyetlen ember hiányzott a társak közül: Avraham Gmar – egykori kiképzője, aki az első pillanattól kezdve bízott benne, alaposan felkészítette a titkos akciókra, ő volt első párizsi összekötője, majd társa Lillehammerben. A férfi Sylvia halá lhírét egy elfekvő kórház lakójaként kapta meg. Felesége elmondta a temetésen, hogy Avraham sírva fakadt, amikor meghallotta, hogy kedvenc harcosa meghalt.

A temetés végén Annæs Schjødt beszélgetni kezdett Moti Kfirrel, és együtt idézték fel emlékeiket. Végül a férj csak ennyit mondott:

– Remélem, eljön az idő, amikor megírjátok Sylvia történetét.

Aztán a gyászolók végignézték az asszony fényképeiből összeállított emlékkiállítást a kibuc kultúrházában. Láthatók voltak köztük fényképek az önkéntesként töltött időszakból, Patricia Roxburghként az arab országokban készített felvételek, portrék kibuctagokról és a mellette mindvégig kitartó férjről. Amelyik fotón ő is szerepelt, mindig mosolygott, boldognak és elégedettnek látszott a maga által választott nehéz sorssal.

Személyes nézőpont

Moti Kfir utószava

Egy történet lezárása korántsem jelent végérvényes befejezést. Képesek voltunk-e megrajzolni Sylvia ezer arcát? Alkalmasnak bizonyulnak-e a könyvben szereplő események valódi énjének megismertetésére? Nem feltétlenül.

Az izraeli titkosszolgálatnál eltöltött éveim során gyakran éreztem, mennyire érdekli az embereket a hírszerzők személyisége. Az utóbbi időben a média fellebbentette a fátylat a Moszad néhány kivételes tagjáról, akikről könyvek jelentek meg, sőt filmeket is forgattak róluk. Közéjük tartozik Eli Cohen, Wolfgang Luz, Baruch Mizrahi, Jaakova Cohen és Max Benett. És most Sylvia Rafaelen a sor.

Vajon megoldódott életük rejtélye? Jobban érthető ezek után, mi motiválta őket, milyen képességekkel rendelkeztek, s hogyan váltak hírszerzővé? Vannak kételyeim.

Nem vagyok a lélek szakértője. Csak annyit tehetek, hogy egymás mellé helyezem az események láncszemeit, s a magyarázatot az olvasóra bízom.

Az emberiség történelmében a hősiességnek mindig döntő szerepe volt. De ha olyan kortársunkkal találkozunk, akit manapság hősnek tartanak, hamarosan rájövünk, ő maga sohasem törekedett e kitüntetett szerepre. Olyan valaki, mint bárki más. Vajon ezek az emberek nagyobb eséllyel tudták megvalósítani önmagukat? Nem feltétlenül. Va jon a mi hőseink és parancsnokaik, akik sok esetben szintén mitikus személlyé váltak, különleges emberek? Látták-e a szüleik vagy a tanáraik, merre vezet majd életük útja? Korántsem biztos. A valódi dráma a tevékenységükben rejlik, döntéseikben, a kényszerhelyzetekben, a kihívásokban és a töprengésekben az álmatlan éjszakákon. Módomban állt találkozni effajta drámák főszereplőivel.

Egyáltalán nem hasonlítottak egymásra: akadtak köztük zárkózottak, szigorúak és meditálásra hajlamosak.

Sylvia különleges hős volt. Sokszínű egyénisége még akkor is dominált, amikor a háttérbe húzódott. Jelenlétét érezte az ember. Olyan volt, mint egy színésznő, aki élvezettel lép fel az élet színpadán. Kitartóan haladt a célja felé, mintha sürgette volna az idő, hogy még nagyon s ok a tennivalója. Magas fokú intelligenciával rendelkezett, s ez egyértelműen kiderült a problémák megoldásában. Okos volt, és jól ismerte az élet számos területét. Kiváló kapcsolatteremtőként sokféle ember bizalmát nyerte el. Kíváncsisága sohasem hagyta nyugodni. Döntési képességét még nehéz helyzetekben sem vesztette el. Hangosan tudott kacagni, áradt belőle az életkedv. Mindazonáltal mélységes kü ldetéstudat hatotta át: jóllehet nem született zsidónak a vallás szabályai szerint, azonosította magát a zsidó néppel és történelmével. De szíve szerint e néphez tartozott, elkötelezte magát sorsa és jövője mellett. Sohasem kérdezte: miért pont én? Mert pontosan tudta a választ. Igazi önkéntesként, kész lett volna mindent feláldozni, még a lehetetlent is vállalta volna, hogy tanúságot adjon elhivatottságáról.

Ő ilyen volt. Ez a könyv életének és személyiségének csak egy részét tudja az olvasó elé tárni. Minden további már a jövő feladata lesz.

Emlékezzünk Sylviára – a nőre és a harcosra!

Tisztelegjünk méltón a múlt és a jelen harcosai előtt, legyenek bárhol is!

Köszönetnyilvánítás

Mély hálával és köszönettel tartozom:

Ram Orennek, akinek sikerült e könyvben a drámai eseményeket úgy megjelenítenie, hogy összefüggő láncolatot alkotnak.

Feleségemnek, Nirának, hogy mindig mellettem állt.

Szüleimnek, Bella és Jehuda Kaparovnak, akik mindig szerették volna megtudni, mivel is foglalkozom, és most erre alkalom nyílt.

Lányaimnak, Sirlinek és Efratnak a szeretetükért, a türelmükért és a megértésükért azokban az időszakokban, a mikor távol voltam otthonról, és nem árulhattam el nekik a valódi okot.

Joszke Jarivnak, a parancsoknak és barátnak, akitől megtanultam, hogy a hírszerzés egyszerre mesterség és művészet.

Barátaimnak a támogatásukért és ösztönzésükért.

Ornak, Talnak, Maynak, Galnak és Omemek, az unokáimnak, azt kívánva, hogy e könyv legyen a számukra tanúságtétel és örökség is egyben.

A sorsnak, hogy a hírszerzés csodálatos területére vezérelt.

„Ha újra választhatnék, akkor is így döntenék .”

Alexander Pen

Moti Kfir

A szerzők megjegyzése

Sylvia Rafael, a Moszad-harcos története hosszan tartó kutatáson alapszik, amelynek során számos tanúvallomást és dokumentumot gyűjtöttünk össze Sylvia Rafael életéről és tevékenységéről. Biztonsági okokból néhány hős nevét kénytelenek voltunk megváltoztatni. Azokban az esetekben, ahol még ma is tilos felle bbenteni a fátylat a Moszad titkos akcióinak minden részletéről, a szerzők a képzeletükre hagyatkoztak.

Jegyzetek

[1] Az engesztelés napja a zsidó vallásban.

[2] Zsidó vallási szertartás, amely során a 13. életévét betöltő fiút felnőtt férfivá avatják, s ezzel bekerül a vallásos közösségbe.

[3] Cionista cserkészmozgalom.

[4] Az időjárás változását jelző hőhullám – elsősorban Izraelben és a Földközi-tenger déli részén fekvő országokban fordul elő.

[5] Sivatag Izrael déli térségében.

[6] Az izraeli parlament héber neve.

[7] Az izraeli titkosszolgálat héber neve.

[8] A Palmach a Hagana elit egysége volt Izrael államának 1948-ban történt kikiáltásakor. A Hagana volt a neve a zsidó fegyveres erőknek az angol mandátum idején.

[9] Így nevezték azt az egységet, amelynek a tagjai arabnak adták ki magukat, és így hajtottak végre védelmi akciókat még az állam kikiáltása előtt.

[10] A Külföldi Műveletek Egységének a fedőneve.

[11] Az izraeli belbiztonsági szolgálat rövidítése.

[12] Genezáreti-tó.

[13] Az utcát Jákob Mazeh (1857-1924) moszkvai főrabbiról nevezték el.

[14] A kommunista Kelet-Németország hírhedt állambiztonsági szolgálatának rövidített neve.

[15] A zárkaajtóban lévő kis ablak.

[16] Az izraeli légitársaság neve.

[17] A Németországból bevándorolt zsidókra ragasztották ezt a nevet, túlzott pedánsságukra utalva.

[18] Másképpen Fatima keze: védelmező amulett. A lefelé mutató kéz két szélső ujja kifelé mutat. Az iszlám folklór terméke, amelyet a maghrebi zsidók is átvettek, és azóta elterjedt Izraelben

[19] Speciális keleti fűszer.

[20] Az izraeli belbiztonsági szolgálat.

[21] A zsidó húsvét neve héberül.

[22] Nemzeti Felszabadítási Mozgalom rövidítése, amely Algéria függetlenségéért küzdött.

[23] Jeruzsálem ultra-ortodox negyede.

[24] A törvényadás ünnepe, a zsidó pünkösd.

[25] A zsidó húsvét előtti estét nevezik így, mert szigorú előírásokat kell ezen az estén betartani. Maga a szó, rendet jelent.

[26] Évezredes szöveggyűjtemény, amelyből szédereste felolvassák az Egyiptomból történt kivonulás történetét.